

Universitetet.

I.

Lovgivning, Bestemmelser, Foranstaltninger, m. m.

Aaret 1843 maa uden tvivl henregnes til de mærkelige i Universitetets Aarbøger, især paa Grund af den vigtige Forandring i administrativ Henseende som Aarets Slutning medførte, idet den hidtil det theologiske Fakultet overdragne Administration af Kommunitetets Gods og Kapitaler er bleven henlagt under Kvæsturen, paa samme Maade som tidligere var skeet med de egentlige Universitetsmidler — en Forandring som vistnok maa henregnes til de meget vigtige Forbedringer, ved hvilken nu først den i Aarene 1836 og 37 foretagne væsentlige Omdannelse af den ældre Forvaltningsmaade af Universitetets Midler er bleven fuldstændigen gennemført og har erholdt sin fulde Betydning. Foruden denne Aarets Hovedbegivenhed, har Aarbogen at berette om flere andre, hver for sig vigtige og betydelige Forbedringer og Foranstaltninger, af hvilke her foreløbigen skulle nævnes: den i nøje Forbindelse med nysnævnte Foranstaltning staaende Genlæggelse under Kvæsturen af Bestyrelsen af den almindelige Skolefonds og Sorø Akademi's Depositums Midler, Anordning af en særegen Examen i Kemi, Botanik og Zoologi istedetfor nogle af de Prøver som forhen udgjorde en Del af Læge-Examen, Erhvervelse ved Kjøb af tvende Universitetsbygningerne tilgrændsende Guse, Udvidelse af den botaniske Have ved et Jordstykke fra Gammelholm, Opførelse af to ny Værthuse i bemeldte Have, Bestemmelse om og Paabegyndelse af kunstnerisk Dekoration af Universitetsbygningens Indre, o. s. v.

I økonomisk Henseende har Aaret, ligesom de foregaaende, været heldigt, og Universitetet har, uagtet de betydelige ekstraordinære Summer som nogle af de nylig nævnte Foranstaltninger have krævet, ikke desto mindre seet sig istand til noget at forøge sin Kapitalmasse, ligesom Kommunitetets Kapitaler som sædvanligt have modtaget en betydelig Forøgelse.

*

*

*

Ved Plakaten af 30te Januar 1838 angaaende en forenet lægevidenskabelig Examen bleve blandt de Discipliner hvori der ved denne Examens mundtlige Prøve skal examineres, foruden de egentlige til det lægevidenskabelige Studium hørende Videnskaber, ogsaa anførte Botanik og Kemi i Forbindelse med den af de medicinske Discipliner hvortil de som Hjelpevidenskaber nærmest henhøre, nemlig Pharmakologien, hvorefter disse tre Discipliner hidtil ved bemeldte Examen have været ansete som et fælles Fag, saaledes at der af Specialkaraktererne for hver enkelt af dem er dannet en fælles Karakter, der lige med de øvrige Specialkarakterer har haft Indflydelse til Bestemmelse af Kandidatens Hovedkarakter.

I et til Direktionen indkommet Andragende fra det lægevidenskabelige Fakultet bemærkede dette, at det havde været en allerede længe, saavel ved den nuværende Lægeexamen som ved de forhenværende medicinske og kirurgiske Examina, følt Vansteligheid, at bestemme Værdien af de Kundskaber som Kandidaterne udviste i bemeldte Hjælpevidenskaber, Kemi og Botanik, paa en saadan Maade, at man paa den ene Side tilstrækkeligen, forsaavidt det ved Examen lod sig gjøre, sørgede for at hine Hjælpevidenskaber ej forsømt af de Studerende, paa den anden Side ikke gav dem en for dem som Hjælpevidenskaber betragtede utilbørlig Vægt ved Hovedkarakterens Bestemmelse. I Erkjendelse af denne Vansteligheid; og med et naturligt Hensyn til den Masse af Kundskaber som i Hovedfagene fordres af de Studerende, havde Fakultetet indhentet Betænkning fra en egen dertil nedsat Kommitte af 3 Professorer, og foreslog i Overensstemmelse med denne Betænkning, at der maatte **anordnes en Forberedelses-Examen i Kemi og Botanik for de Studerende som agte senere at underkaste sig Læge-Examen.** Denne Examen burde formentligen afholdes tvende Gange om Aaret, i Maj og September — med særligt Hensyn til Examinationen i Botanik, da der i de nævnte Maaneder altid ville være friske Planter at erholde —; ingen speciel Karakter behøvede ved den at gives, men Kandidaten skulde erklæres enten for admissus eller non admissus, saaledes at en Antagelse i begge Fagene maatte blive nødvendig Betingelse for at stedes til Lægeexamen. Fakultetet erklærede sig overbevist om, at Indretningen af en saadan Forberedelsesexamen i de to nævnte Fag vilde være gavnlig for Videnskaben og lettende for de Studerende, idet disse vistnok kunne antages ved deres Studiers Begyndelse med større Iver og Kraft at ville lægge sig efter hine Hjælpevidenskaber, og saaledes medbringe et nødvendigt, for Tiden altfor ofte manglende, Forraad af Kundskaber til Hovedfagernes Studium, til hvilket de da efter overstaaet Forberedelsesexamen mere udelukkende kunde ofre deres Tid og Kraft. Idet Fakultetet saaledes androg paa Indretningen af den ommeldte Examen paa den anførte Maade og snarest muligt, bemærkede det dog tillige at det ingenlunde antog, at der ved denne Forberedelsesexamen alene vilde være tilstrækkelig sørget for den almindelige naturvidenskabelige Dannelses, som for Lægen ikke mindre end for andre Naturforskere maa ansees som ønskelig, og Fakultetet henlede derfor foreløbigen Direktionens Opmærksomhed paa det Uønskelige i at i Tiden ogsaa andre Grene af Naturvidenskaben, navnlig Zoologien som saa nødvendig til Studiet af den sammenlignende Anatomi, maatte blive fastsatte som Læregjenstande for de vordende medicinske Studerende.

Direktionen kunde ikke andet end med Fakultetet erkjende det for særdeles gavnligt og hensigtsmæssigt, at Proven i de ommeldte for det egentlige Lægestudium forberedende Hjælpevidenskaber, istedetfor som hidtil at udgjøre en integrerende Del af den lægevidenskabelige Examen, blev henvist til en egen foreløbig Examen, og indhentede over Forslaget Konfistoriums Betænkning. Saavel dette, som det philosophiske Fakultet, som var givet Lejlighed til derover at yttre sig, vare enige med det lægevidenskabelige Fakultet, som yderligere var hørt, i at anbefale og foreslaae en saadan særegen Examen i Botanik og Kemi; og da Direktionen maatte ansee det rigtigst, saaledes som ogsaa af nogle Medlemmer af det philosophiske Fakultet var yttret, at Zoologien strax optoges som Gjenstand for bemeldte Examen ved Siden af de to andre Fag, havde ogsaa det medicinske Fakultet tiltraadt denne Anskuelse, dog saaledes, at sidstnævnte Disciplin, der ikke hidtil har været forlangt ved Lægeexamen, først efter et vist Tidsrum skulde fordres. Med Hensyn til Omfanget af hvad der ved Examen i disse Discipliner skal fordres, havde Fakultetet forment at det vilde være rigtigst, ikke herfor at fastsætte nogen udtrykkelig Bestemmelse, men hellere at overlade dette til en Overenskomst mellem Fakultetet og vedkommende Examinatorer i de respektive Fag, hvorved man bedst vilde kunne træffe den Grænsen som med Hensyn til Fordringerne ved selve Lægeexamen til enhver Tid maatte ansees som den rette. I Henseende til Examinationens Omfang i Tid havde Fakultetet yttret, at en halv Time for hver Kandidat i hver af Disciplinerne maatte ansees som det mest passende. Dette sidste maatte Direktionen aldeles bifalde, saavel som det Forslag, at Zoologien først om tre Aar skulde optages som Gjenstand for Examinationen; men hvad angaaer Bestemmelsen for, hvad der i enhver Disciplin skal fordres, træde Den dog, at det vilde være rigtigst, at Bestemmelsen forbeholdtes Direktionen, efter derom modtagne Forslag fra Fakultetet og Professorerne i de respektive Fag.

Det var af begge Fakulteterne forudsat, at der ved den ny Examen skulde foruden Examinator være tvende Censorer tilstede, og det var af det lægevidenskabelige Fakultet foreslaaet, at der i Henseende til disse skulde forholdes paa samme Maade som ved Lægeexamen og pharmaceutisk Examen, saaledes at det overlades til Fakultetet at udnævne dem; den ene Censor maatte da formentlig være for Zoologien Professoren i Physiologi og for Botaniken og Kemien Professoren i Pharmakologi, den anden maatte vælges af Fakultetet udenfor dets Midte. Konsistorium ansaae det dog for rigtigere, at ethvert af Fakulteterne udnævner en af Censorerne. Direktionen maatte være aldeles enig i, at to Censorer bør være tilstede, men maatte tillige ansee det for rigtigst, at Censorerne udnævnes af Den, efter Forslag fra Professorerne i de respektive Examinationsfag i Forening med det medicinske Fakultets Medlemmer, da paa denne Maade samtlige Sagkyndige syntes at maatte faae den mest passende Indflydelse paa Valget.

Det lægevidenskabelige Fakultet havde, som allerede bemærket, i den Forudsætning, at den foreslaaede Examen alene skulde betragtes som en Præliminærexamen, der maatte være en nødvendig Betingelse for Afgangen til at underkaste sig den lægevidenskabelige Examen, foreslaaet, at der ved den førstnævnte ikke skulde gives nogen af de sædvanlige Karakterer, men Udfaldet af den hele Examen alene betegnes ved Udtrykket *admissus* eller *non admissus*, hvilket vilde være analogt med hvad der finder Sted ved den særskilte Examen i Hebraisk som er anordnet for Saadanne af de theologiske Studerende der ved den philosophiske Examen ikke have ladet sig prøve i denne Disciplin, men i Naturhistorie. Ligesom imidlertid nogle af de philosophiske Fakultets Medlemmer herved havde bemærket, at en saadan Bestemmelse muligen kunde faae en mindre heldig Indflydelse, da det let lod sig tænke, at man, naar der ingen Gradationer i Karaktererne gives, kunde, for ikke at hindre Vedkommende i Afgangen til Lægeexamen, tilfjende ham et *admissus*, uagtet han i enkelte af Examens Discipliner kun havde vist ringe Kundskaber, saaledes maatte Direktionen ogsaa ansee den omhandlede Bestemmelse for lidet hensigtsmæssig, da det vistnok ikke kunde andet end være opmuntrende for de Studerende og bidrage til at fremme Studiet af disse vigtige Discipliner, at fastsætte forskjellige Gradationer i Karaktererne, hvorved man ogsaa vilde hæve den foreslaaede Examen til større Vægt og Betydning. Da ogsaa Konsistorium havde tiltraadt Direktionens Ansøgelse i denne Henseende, androg Den allerunderdanigst paa, at der ved den ny Examen maatte gives de samme Specialkarakterer for hver enkelt Disciplin som ved den øvrige Examen ere brugelige, og disse Specialkarakterer dannes efter de Regler som nærmere af Fakultetet maatte være at foreslaae og af Direktionen at fastsætte.

I Henseende til Gebyret for den ny Examen var af det medicinske Fakultet foreslaaet, at aldeles intet saadant skulde fordres, undtagen i det Tilfælde at Noget vilde underkaste sig Examen paa ny, for hvilket Tilfælde Fakultetet havde foreslaaet et Gebyr af 6 Rbd., da det ansaae det ønskeligt at træffe en Bestemmelse der kunde forhindre de Studerende fra at tage Examen om i det Uendelige. Direktionen kunde imidlertid ligesaa lidet ansee det for passende, at der ved denne Examen, tværtimod hvad der finder Sted ved alle andre Examina, ialmindelighed intet Gebyr skulde erlægges, som at bestemme et saadant for det ovennævnte Tilfælde, hvilket da ikke kunde andet end faae Udseende af en Mulkt, og vilde stride mod al Analogi. Denne Ansøgelse havde ogsaa Konsistorium tiltraadt og foreslaaet, at der maatte bestemmes et Gebyr for den omhandlede Examen af 3 Rbd., at dele mellem Examinatorerne, dog efter Fradrag af 3 Mk. for hver Examinand, der skulde tillægges Pedellerne. Uagtet nu det lægevidenskabelige Fakultet erklærede sig imod en saadan Forhøjelse af de allerede iforvejen betydelige Gebyrer ved Lægeexamen, skønnede Direktionen dog ikke rettere, end at et Gebyr bør fastsættes, og Den maatte ogsaa finde saavel den af Konsistorium foreslaaede Størrelse, som Anvendelsen af samme til Examinatorerne og Pedellerne aldeles passende, ligesom den er i Analogi med hvad der gjælder for andre lignende Examina, og Direktionen androg derfor paa en saadan Bestemmelse.

Ligesom det oprindelig af Fakultetet var forudsat, at den oftnævnte Examen skulde afsluttes forinden de Studerende begyndte paa det egentlige lægevidenskabelige Studium, eller ialtfald dog en rum Tid forinden de underkastede sig selve Lægeexamen, saaledes var Forslaget senere i denne Henseende af Fakultetet og Konsistorium modificeret derhen, at den foreslaaede Examen skulde være afsluttet

idetmindste et Aar førend Lægeexamen, og det saaledes, at den der tager den førstnævnte Examen om, ikke maa indstille sig til den sidstnævnte førend et Aar efterat han sidste Gang har taget hin. Dog havde Konsistorium forment, at denne Bestemmelse ikke uden Ubillighed strax kunde gjøres gjeldende, og at det saaledes for dem der indstille sig til Lægeexamen inden Efteraaret 1845, maatte være tilstrækkeligt, naar de blot forinden have afsløveret den oftnævnte Examen. Disse Forslag fandt Direktionen ogsaa aldeles passende, dog forekom det Den rigtigst at sidstnævnte Bestemmelse ikke træder i Kraft førend i 1846.

Efterat Direktionen i Henhold til alt Foranførte havde nedlagt allerunderdanigst Forestilling, og da det behagede Hans Majestæt Kongen under 27de Oktober at bifalde samtlige Indstillingspunkter, udkom under 4de November en Bekjendtgjørelse fra Direktionen, saalydende:

Paa Direktionens allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 27de Oktbr. d. A. allernaadigst at bestemme Følgende:

1. Istedetfor den hidtil med den lægevidenskabelige Examen forbundne Prøve i Kemi og Botanik, anordnes en særegen Examen i Kemi, Botanik og Zoologi, hvilken Examen bliver at afholde tvende Gange aarlig, i Maj og September Maaneder, første Gang i Maj Maaned 1844; dog at Prøve i Zoologi ikke skal fordres førend ved den Examen der afholdes i September 1846.
2. Ingen maa indstille sig til den lægevidenskabelige Examen, med mindre han idetmindste et Aar forinden har underkastet sig den saaledes anordnede Examen, og saafremt Nogen mere end engang indstiller sig til denne Examen, maa han ikke førend et Aar efterat han sidste Gang har underkastet sig samme, stedes til den lægevidenskabelige Examen. Dog skal denne Forskrift om en Mellemtid af et Aar imellem begge Examina først indtræde for dem som underkaste sig den lægevidenskabelige Examen i 1846, hvorimod det med Hensyn til dem som tidligere tage Lægeexamen, er tilstrækkeligt, at de forinden have underkastet sig den nu anordnede Examen.
3. Ved den her anordnede Examen examineres alene mundtlig af Universitetets Professorer i vedkommende Videnskabsfag, i Overværelse af to Censorer som, efter Forslag fra disse Professorer i Forening med det lægevidenskabelige Fakultet, udnævnes af Direktionen for Universitetet og de lærde Skoler, saaledes at den ene vælges blandt bemeldte Fakultets Medlemmer, den anden udenfor samme.
4. Efter nærmere Forslag fra det lægevidenskabelige Fakultet i Forening med Professorerne i de Videnskabsfag hvori der ved bemeldte Examen skal examineres, har Direktionen at bestemme, i hvilket Omfang Prøven i de forskjellige til Examen hørende Fag skal anstilles.
5. Ved denne Examen anvendes de samme Karakterer som ved den lægevidenskabelige Examen, efter de nærmere Regler med Hensyn til Specialkaraktererne som af Direktionen, efter Overlæg med det lægevidenskabelige Fakultet og Professorerne i de vedkommende Videnskabsfag, blive bestemte.
6. Af Enhver som vil indstille sig til denne Examen bliver at erlægge et Gebyr af 3 Rbd., hvoraf $\frac{2}{3}$ Dele tilfalde Examinatorerne og $\frac{1}{3}$ Del Pedellerne til lige Deling.

Hvilket herved, efter allerhøjeste Befaling, bekjendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

Aarbogen har tidligere flere Gange omtalt de forskjellige Vanstieligheder og Spørgsmaal som vare opstaaede med Hensyn til den befalede Løsning af Testimonium publicum fra Universitetet ved Embedsansættelser, og navnlig de Forhandlinger som fandt Sted i Anledning af den i Plak. af 30te Jan. 1838 § 7 givne Bestemmelse, at de der underkastede sig den forenede Lægeexamen, skulde være fritagne for at løse Testim. publ. I Aarb. f. 1838 S. 138 ff. og f. 1839 S. 46 ff. er berettet, hvorledes Konsistorium opkastede Tvivl, om ikke bemeldte Bestemmelse maatte være saaledes at forstaae, at de lægevidenskabelige Kandidater dog vilde have at erlægge de for Testim. publ. bestemte egentlige Universitetsgebyrer, og at Direktionen ej alene gav denne Fortolkning Medhold, men endog, i Forbindelse med

Forslaget om det ny Sportelreglement, i 1839 allerunderdanigst androg paa, at hin Bestemmelse maatte aldeles hæves, og de ommeldte Kandidater, ligesom før, sættes paa lige Fod med alle andre Embedskandidater, hvilket imidlertid ikke dengang førte til det forenskede Resultat.

Dette er derimod i 1843 opnaaet, idet **Forpligtelsen at løse Testim. publ. nu er bleven paalagt de lægevidenskabelige Kandidater.**

Foranledningen hertil gav det af Konsistorium, som nedenfor skal omtales, fremsatte og af Direktionen allerunderdanigst anbefalede Forslag til Forudbetaling af Gebyrerne ved Examen Artium, idet det nemlig behagede Hans Majestæt Kongen, ved allernaadigst at bifalde dette Forslag, i Forbindelse dermed at paalægge Direktionen at indkomme med nærmere allerunderdanigst Forestilling om, hvorvidt den oftnævnte Forpligtelse ogsaa burde gjøres gjeldende for de lægevidenskabelige Kandidater.

Direktionen indhenteede i denne Anledning Betænkning fra Konsistorium, som igjen gav det lægevidenskabelige Fakultet og Kvæstor Lejlighed til at yttre sig over Sagen. Fakultetet bemærkede, at da den ved Plak. af 30te Jan. 1838 § 7 de lægevidenskabelige Kandidater hjemlede Ret til Fritagelse for at løse Testim. publ. formentligen var begrundet i den Omstændighed, at Udgang til den forenede Lægeexamen i visse Aar ogsaa skulde staae aaben for Ikke-Studenter, vilde der saaledes ikke længere være nogen Grund hertil, efterat den de Sidstnævnte indrømmede Frist allerede var udløbet. Fakultetet kunde derfor ikke andet end finde det rigtigt, at bemeldte Kandidater med Hensyn til deres Testimonia stillede paa lige Fod med de øvrige Fakulteters Kandidater, naar kun ikke derved de dem hidtil paalagte Udgifter forhøjedes. Fakultetet foreslog derfor, at for Fremtiden Gebyrerne ved Lægeexamen, som udgjøre, ifølge Universitetets Sportelreglement, 10 Rbd., samt desuden de forhen til det kirurgiske Akademi erlagte 20 Rbd., eller 10 Rbd. og et anatomisk Præparat, maatte nedsættes til de førstnævnte i Sportelreglementet bestemte 10 Rbd. og et anatomisk Præparat, eller i dets Sted 10 Rbd. til de medicinske Musæer, altsaa ialt 20 Rbd. for dem som intet Præparat levere, samt at derhos alle Examens-Udgifterne skulde afholdes af Universitetet. Med Hensyn til dette Fakultets Forslag blev i den af Kvæstor afgivne Betænkning bemærket, at Universitetet ingenlunde, saaledes som dog havde været Bestemmelsen, var bleven holdt skadesløs for de ved det forrige kirurgiske Akademi's Indlemmelse overtagne Byrder, og at dette vilde endnu mindre blive Tilfældet, dersom Noget skulde eftergives af de Stiftelsen nu tilfaldende Examensindtægter; at de den akademiske Fond tilfaldende Indtægter ved de andre Universitetsexamina neppe ere tilstrækkelige til at dække de ved disse forefaldende Udgifter, og at Kontoen for disse, hvis Fakultets Forslag bifaldtes, vilde komme i en betydelig Underbalance ved den aldeles anomale Bestemmelse, at den akademiske Fond kun skulde have Udgifter og ingen Indtægter af den lægevidenskabelige Examen; Kvæstor bemærkede, at dette vilde være saameget unaturligere, som disse Udgifter ere af større Betydning og af en ganske anden Væbskaffenhed end ved de andre Embedsexamina, hvortil kommer den vigtige Omstændighed, at den lægevidenskabelige Examen giver Kandidaten en ganske anden meget betydelig Ret end andre Embedsexamina, nemlig licentia practicandi, og at, da kun et forholdsvis ringe Antal af de lægevidenskabelige Kandidater erholde kongelige Embeder, men de fleste ernære sig som praktiserende Læger, saa vilde det i høj Grad blive i Universitetets Disfavor, dersom alle disse Kandidater skulde fritages for en Trediedel af den nuværende Examensudgift fordi de bleve forpligtede til at løse Testim. publ. naar de erholdt kongeligt Embede. Af disse Grunde erklærede Kvæstor sig paa det Bestemteste imod, at den akademiske Fond skulde betages nogen Del af de nu ved Affattelsen af det i det allernaadigst approberede Budget for Universitetet optagne specielle Budget for den kirurgiske Afdeling af det lægevidenskabelige Studium *) kalkulerede Examensindtægter. Vel formentle Fakultetet i en yderligere Erklæring, at naar de den akademiske Fond ved de andre Examina tilfaldende Indtægter, som af Kvæstor anført, neppe vare tilstrækkelige til at dække de ved disse faldende Udgifter, kunde det ikke ansees medholdeligt, at der ved den lægevidenskabelige Examen, ved hvilken disse Udgifter ere de største, affordres saa høje Examensgebyrer, at der heraf havees et betydeligt aarligt Overflud, og det saameget mindre, som det ved

*) Se Aarb. f. 1812 S. 36 og 106.

Sportelreglementet af 1839 § 5 er befalet, at alle Examensudgifter skulle udredes af den akademiske Fond, og ved sammes § 2 intet Gebyr blev tillagt den akademiske Fond ved den medicinske Examen saavelsom ved den philologiske Embedsexamen og den juridiske Examen for Ustuderende, hvorimod der blot ved den theologiske og den latinsk-juridiske Examen er tillagt bemeldte Fond 2 Rbd. af hver Kandidat, og at de af de lægevidenskabelige Kandidater hidtil erlagte højere Gebyrer saaledes alene kunde ansees begrundede i den Afgang i sine Indtægter som Universitetet har lidt ved at de have været befrieede for at løse Testim. publ., og selgelig ogsaa burde formindstes naar Gebyr for dette skulde affordres dem; men herimod erindrede Kvæstor, at Indtægterne ved den kirurgiske Afdeling af den lægevidenskabelige Examen ikke tilfalde den akademiske Fond, men ligesom efter den tidligere Indretning udgjøre en Del af de til Bestridelsen af det lægevidenskabelige Fakultets Udgifter bestemte Summer, og at den akademiske Fond ikke oppebærer nogen Indtægt i Anledning af den omhandlede Examen, da de for sammes medicinske Afdeling bestemte 10 Rbd. ifølge Sportelreglementet af 11te Jan. 1839 fordeles imellem Fakultetets Dekanus, Notarius og Pedel, og Beholdningen af hvad der indkommer for den kirurgiske Afdeling, ifølge det approberede Budget, anvendes til de det kirurgiske Akademi forhen vedkommende Udgifter; ved dette Budget bleve nemlig alle Akademiets til Universitetet overgaaede Indtægter bestemte til de ordinære Udgifter i Anledning af det kirurgiske Studium, hvorimod flere derhen hørende ekstraordinære Udgifter bleve paalagte den akademiske Fond, uagtet dens Indtægter ikke i mindste Maade bleve foregede ved Akademiets Indlemmelse, og uagtet Billighed og de ved Indlemmelsen udtalte Grundsætninger talede for, at denne Indlemmelse ikke, saaledes som nu dog er Tilfældet, skulde paadrage Universitetet noget virkeligt Tab; vilde man nu nedsætte Examensindtægterne, vilde deraf følge, at den akademiske Fond, foruden fornærnte ekstraordinære Udgifter, ogsaa vilde komme til at bære en Del af de ordinære Udgifter i Anledning af det lægevidenskabelige Studium.

Ved at tilstille Direktionen de ovennævnte fra Fakultetet og Kvæstor indhentede Betænkninger, erklærede Konsistorium at det, mod en Minoritet af 4 Stemmer, havde troet at maatte ansee det utilraadeligt at foretage nogen Nedsættelse i Gebyrerne ved den oftnævnte Examen, og at den Omstændighed, at der ved denne erlægges noget højere Gebyrer end ved de andre Embedsexamina, ikke skjønnedes at indeholde nogen tilstrækkelig Grund til at fritage Kandidaterne for den omhandlede Forpligtelse til, ligesaavel som alle andre Embedskandidater, at løse Testim. publ. naar de besikkes til nogetsomhelst Embede, og Konsistoriums Majoritet antog saaledes, at Forpligtelsen burde paahvile de lægevidenskabelige Kandidater uden at medføre nogen Nedsættelse i Examensgebyrerne. Ogsaa Direktionen maatte aldeles tiltræde denne Ansættelse. Dersom nemlig Grunden til at de lægevidenskabelige Kandidater, fra den Tid da den forrige kirurgiske Examen blev sammensmeltet med den medicinske, have været fritagne for den ellers almindelige Forpligtelse at løse Testim. publ., efter den af det medicinske Fakultet yttrede Mening, maatte antages i det Væsentlige at ligge i den de Iffestuderende indrømmede Tilladelse til inden en vis Tidsfrist at underkaste dem den forenede Lægeexamen, syntes det at ville være i høj Grad inkonsekvent, efterat Grunden nu er bortfaldet, at ville vedligeholde hin Undtagelse fra det Sædvanlige, især efterat man dog ellers har gjort Alt for at udjævne enhver Forskjel der hidrørte fra den tidligere Adskillelse mellem Medicinen og Kirurgien. Forsaavidt det lægevidenskabelige Fakultet havde paastaet, at Gjenindførelsen af den omhandlede Forpligtelse burde være betinget af at der ligelædes skete en Nedsættelse i de temmelig høje Examensgebyrer, da, om end de højere Gebyrer ved den medicinske Examen tildels, ligesom Fritagelsen for at løse Testim. publ., havde sin Oprindelse fra den tidligere Adskillelse mellem Medicinen og Kirurgien, syntes dog ogsaa andre Forholde her at maatte komme i Betragtning; og da disse højere Gebyrer, ligesom de forhen udgjorde en Del af det kirurgiske Akademi's Indtægter, saaledes nu paa samme Maade komme Universitetet tilgode, for hvilket denne Indtægt paa ingen Maade kan undværes, og da der, som af Kvæstor bemærket, ingen Ubillighed er i at lade de medicinske Studerende betale højere Examensgebyrer end de øvrige Fakulteters Studerende, efterfom de virkelig ved Examen opnaae noget langt Mere, nemlig den betydelige Net til strax at udøve Lægepraxis, samt da endelig Universitetet med Hensyn til det ringe Antal af Lægeembeder, hvilket foranlediger, at Kandidaterne meget ofte ikke ville komme i det Tilfælde at løse Testim. publ., ingenlunde

funde være tjent med at Examenugebyrterne bleve nedsatte mod at Forpligtelsen til at løse Testimonium paalægges Kandidaterne, maatte Direktionen holde for, at der ikke burde stee nogen Nedsættelse i Examenugebyrterne fordi de lægevidenskabelige Kandidater paalægges Forpligtelsen til at løse Testim. publ.

Efterat Direktionen overensstemmende hermed havde nedlagt allerunderdanigst Forestilling, hvorved det behagede Hans Majestæt allernaadigst at bisalde Direktionens Indstilling, udkom under 31te Decbr. fra Direktionen en Bekjendtgjørelse af følgende Indhold:

Paa Direktionens allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 29de Decbr. d. A. allernaadigst at bestemme:

At de som herefter underkaste sig den lægevidenskabelige Examen skulle være forpligtede til at løse det forestrevne Testimonium publicum ved Ansættelse i hvilket som helst kongeligt Embede, ligesaa vel som de der underkaste sig nogen af de andre Embedsexamina ved Universitetet, og efter de samme Regler som for disse ere gjeldende.

Hvilket herved, efter allerhøjeste Befaling, bekjendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

I Forbindelse med de ovennævnte tvende Lovgivninger maa endnu anføres en igjennem det kongelige danske Rancelli under 9de Marts udfærdiget Plakat, som bekjendtgjorde en igjennem Direktionen afgivet kongelig Resolution af 4de næstforhen, der tillod at de medicinsk-kirurgiske Studerende som ikke have underkastet sig Examen Artium, maatte have Adgang til endnu i Foraaret at underkaste sig den lægevidenskabelige Examen ved Universitetet, uanset den i den allerhøjeste Plakat af 30te Jan. 1838 § 3 indeholdte Bestemmelse om at denne Adgang for de fornævnte Studerende skulde ophøre med Efteraars-Examen 1842.

Allerede i Efteraaret 1842 havde Direktionen modtaget Andragender fra flere saadanne Studerende om dels at maatte fuldende de tilbagestaaende Prøver af bemeldte Examen, som de under Paaskud af Sygdom havde forladt, dels at maatte paa ny indstille sig til Examen i Foraaret 1843, hvilke Andragender Direktionen dog, efter at have hørt Fakultetet, ikke fandt Anledning til at bevilge, baade med Hensyn til at den satte Frist maatte antages at have været fuldkommen tilstrækkelig, og med Hensyn til de iøvrigt om de Ansøgende oplyste Omstændigheder. I lignende Retning yttrede Direktionen sig i tvende efter allerhøjeste Befaling afgivne allerunderdanigste Betænkninger over lignende til Kongen umiddelbart indgivne Ansøgninger af bemeldte Individuer. Imidlertid blev det, som anført, allernaadigst bevilget, at Adgangen til at tage Examen maatte staae aaben endnu i Foraaret, hvorefter en særskilt Examen blev foranstaltet senere afholdt for dem af de oftnævnte Ustuderede som dertil vilde melde sig. Udfaldet af denne Prøve, som afholdtes først i Maj, var, at af 3 som havde indstillet sig, 1 blev rejiceret, 1 forlod Examen for at undgaae et lige Resultat, og 1 udholdt Examen med Non contemnendus.

Allerede i Slutningen af 1842 havde Konsistorium indgivet Forslag til en Modifikation i Henseende til en af de akademiske Sportler, nemlig at **Gebhyret for Immatriculationen eller det akademiske Borgerbrev skulde betales forud i Forbindelse med Gebhyret for Examen Artium.** Konsistorium bemærkede, at Sammes daværende Prorektor havde henledet dets Opmærksomhed paa, at mange af de unge Studerende forsømme at møde ved Uddelelsen af de akademiske Borgerbreve, ved hvilken Lejlighed tillige Lovene overleveres dem og de ved Haandslag love at ville holde disse Love. I den Formening, at Hovedgrunden til denne Uorden var, at ved Borgerbrevets Modtagelse 11 Rbd. skulde betales til Fordeling mellem Rektor, Dekanus, Præsten ved Trinitatis Kirke, Bibliotheket og Pedellerne, havde Prorektor foreslaaet, at søge bevirket en Bestemmelse for, at bemeldte 11 Rbd. skulde betales ved Indtegningen til Examen Artium i Forening med det Beløb af 1 Rbd. til den akademiske Fond som, overensstemmende med det allernaadigst approberede Sportelreglement, skal erlægges ved bemeldte Lejlighed. Da Konsistorium ansaae dette Forslag for hensigtsmæssigt, og ikke skjønnede at

derimod kunde være Noget at erindre, naar det kun tillige bestemtes, at de Studerende som af en eller anden Grund ikke absolvere Examen Artium, og saaledes ikke blive immatrikulerede, vilde erholde de af dem for Immatrikulationen forud erlagte 11 Rbd. tilbagebetalte, indstillede det, at der for Fremtiden med Erlæggelsen af forommeldte 11 Rbd. maatte forholdes paa den anførte Maade.

Da det saaledes Foreslaaede ogsaa forekom Direktionen at ville være en meget hensigtsmæssig og passende Foranstaltning til at forebygge de Misligheder som Konsistorium havde antydnet nu jevnlig at finde Sted, nedlagde Den overensstemmende dermed allerunderdanigst Forestilling, hvorpaa det behagede Hans Majestæt under 2den Juni allernaadigst at resolvere saaledes:

Vi ville allernaadigst have bestemt, at det Gebyr af 11 Rbd. som ifølge det under 11te Jan. 1839 allernaadigst approberede Sportelreglement bliver at erlægge af enhver Studerende ved Immatrikulationen, herefter bliver at affordre Enhver der lader sig indtegne til Examen Artium, i Forbindelse med det ved bemeldte Sportelreglement ved Indtegningen til denne Examen bestemte Gebyr af 1 Rbd. til den akademiske Fond. Dog at førstnævnte Gebyr bliver at tilbagebetale Enhver som af en eller anden Grund ikke absolverer den nævnte Examen. Iøvrigt bliver Borgerbrevet tilligemed de akademiske Love paa samme Maade som hidtil ved Immatrikulationen at overlevere de Studerende.

Hvorhos Direktionen, som allerede anført, blev givet det ovennævnte Paalæg med Hensyn til Testim. publ. for Lægekandidater.

En ikke uvæsentlig Forandring i administrativ Henseende er den i Aarets Løb iværksatte **Forening af det hidtil umiddelbart under Direktionen forterende Kassevæsen og Bogholderi med Universitetskvæsturen**, en Foranstaltning der, foruden dens egen, fik forhøjet Betydning derved, at den gav umiddelbar Anledning til ovenberørte vigtige Forandring, **Sphævelsen af den hidtil det theologiske Fakultet overdragne Bestyrelse af Kommunitetets Midler og dennes Forening med Kvæsturen**.

Under Direktionen havde hidtil været ansat en Bogholder ved Sorø Akademi's Depositum og den almindelige Skolefond, som tillige var Revisor for samtlige lærde Skolers Regnskaber, og en Kasserer for ovennævnte Depositum og Fond, saa at der ved Siden af Sekretariatet stod et Bogholder- og Revisions-Kontor og et Kasserer-Kontor under Direktionens umiddelbare Resfort. Ved aldeles at inddrage disse to Poster, som Bogholder og Kasserer, og henlægge de dikhørende Forretninger under Kvæsturens Bogholder og Kasserer, vilde vindes flere betydelige Fordele, navnlig at man i Kvæstor fik en hidtil savnet Mellemautoritet mellem Bogholderen og Kassereren og Direktionen, at Revisionen af den almindelige Skolefonds Regnskab kunde samles med Revisionen af de lærde Skolers Regnskaber, endelig at derved Ressurser vilde vindes til den forandrede Anordning af Personalet og Gageringen i Direktionens Sekretariat, hvortil dette kunde trænge.

Ligesom Konsistorium, hvis Betænkning angaaende den saaledes paatænkte Forandring Direktionen indhentede, i Overensstemmelse med tvende af en dertil nedsat Komite (Varsen, Scheel, Algreen-Ussing) og af Kvæstor Etatsraad Bang afgivne Erklæringer, havde yttret sig meget anbefalende angaaende Forslaget i det Hele, saaledes skjennede Direktionen heller ikke rettere, end at de oven fremhævede Fordele, der vilde følge af Forandringen, i og for sig vare meget betydelige, og at der ikke vilde kunne møde nogen væsentlig Vanskelighed ved Forandringens Iværksættelse, hvilket ogsaa i de tvende nylig nævnte Erklæringer var erkjendt. Vel kunde Kvæsturens Bogholder og Kasserer ikke med Villighed paalægges den Forøgelse af Forretningerne for dem som vilde følge af den omhandlede Forandring, uden at gives en passende Forhøjelse af deres hidtil hafte Gager, men under Forudsætning af at de Bortpenge der maatte blive at tilstaae den nuværende Bogholder og Revisor samt Kassereren ved Depositum og Skolefonden ved deres Entledigelse vilde blive at overføre paa Finansernes aftagende Pensionsliste, vilde der ogsaa meget vel ved de besparede Gager for disse Embedsmænd blive Midler til dels at iværksætte den ovennævnte Forandring i Direktionens Sekretariat, dels at udrede de fornødne Tillæg for Kvæsturens Embedsmænd. I denne Henseende maa bemærkes, at der ikke

behøvedes nogen Forhøjelse af Gagen for Kvæstur, da det ved en kongelig Resolution af 1811, hvorved Etatsraad Bang efter Ansøgning blev tilstaaet den fulde ved Normalreglementet af 1836 for Kvæstur-Posten bestemte Gage af 1000 Rbd., hvoraf han hidtil havde renonceret paa 400 Rbd. aarlig, blev efter hans eget Tilbud udtrykkelig allernaadigst bestemt, at forsaavidt nogle af de det lærde Skolevæsen vedkommende Pengeforretninger maatte blive henlagte under Universitetskvæsturen, skulde han være pligtig til uden videre Godtgjørelse at overtage samme. Hvad de øvrige Embedsmænd i Kvæsturkontoret angaaer, havde Kvæstur foreslaaet, at Bogholderen, som vilde faae en betydeligere Forøgelse af sine Forretninger, maatte tilstaaes et Tillæg af 400 Rbd. aarlig, og Kassereren, for hvem Forøgelsen vilde blive mindre, et Tillæg af 200 Rbd., mod hvilke Tillæg disse Embedsmænd ogsaa havde erklæret sig villige til at overtage de oftnævnte Forretninger, og hvilke Direktionen heller ikke kunde andet end ansee for passende. Fremdeles maatte Kvæsturkontorets Bud gives et lidet Tillæg, saasom 40 Rbd., og til Forøgelsen af de egentlige Kontorudgifter kunde omtrent anslaaes 60 Rbd., hvorefter saaledes den hele Udgift for Forretningernes Besørgelse under Kvæsturen vilde udgjøre 700 Rbd., der maatte være at afholde af Sorø Akademi's Depositum og den almindelige Skolefond. Da den nuværende Bogholder og Revisor havde en Gage af ialt 1400 Rbd. og den nuværende Kasserer og Arkivarius ialt 1000 Rbd., vilde der, ved at inddrage disse 2400 Rbd., efter Fradrag af de nysnævnte 700 Rbd., endda blive disponibelt et Beløb af 1700 Rbd., hvoraf, efter Ansættelse af en ny Revisor, en betydelig Del kunde komme Sekretariatet tilgode. Med Hensyn til de flere reglementariske Bestemmelser som rimeligvis i Anledning af denne ny Tingenes Orden vilde blive nødvendige, og den Erfaring som det kunde være ønskeligt at vinde, maatte det iøvrigt ansees rigtigst, at der ikke strax skete nogen definitiv Udnævnelse af Kvæsturens Embedsmænd til de oftnævnte Forretninger, men at Direktionen alene blev bemyndiget til at overdrage dem samme mod de ovenanførte Godtgjørelser.

Efterat Direktionen i Henhold til det Anførte havde nedlagt allerunderdanigst Forestilling, blev under 25de Marts allernaadigst bestemt

at de hidtilværende Poster som Bogholder ved Sorø Akademi's Depositum her i Staden og ved den almindelige Skolefond og som Kasserer ved samme Depositum og Fond skulde inddrages, og det dithørende, hidtil under Direktionens umiddelbare Tilsyn henlagte, Regnskabs- og Kassevæsen forenes med Universitetets Kvæstur. Som Følge heraf bleve Bogholderen ved Akademiets Depositum og den almindelige Skolefond samt Revisor ved de lærde Skolers Regnskaber Justitsraad J. G. Bloch, og Kassereren ved bemeldte Depositum og Fond samt Arkivarius ved Direktionen Rancelliraad L. J. Friberg, i Raade entledigede fra deres respektive Embeder fra 1ste April at regne, hvorhos Direktionen allernaadigst bemyndigedes til, indtil videre at overdrage de disse Embedsmænd hidtil paahvilende Bogholder- og Kasserer-Forretninger til den konstituerede Bogholder ved Kvæsturen og til Kassereren sammesteds.

Tillige blev det Direktionen allernaadigst paalagt at tage under Overvejelse og afgive Betænkning over, om der ikke, for at bevirke en yderligere Koncetrering af det hele under Direktionen sorterende Regnskabs- og Kassevæsen, maatte være Anledning til at fritage det theologiske Fakultet for Bestyrelsen af Kommunitetets Jordegods og Kapitaler og henlægge den under Kvæsturen, ligesom Konsistorium i sin Tid fritoges for Bestyrelsen af Universitetets Jordegods og Kapitalformue.

Da Finansdeputationen havde vægret sig ved at lade Bortpengene til de afgaaede Embedsmænd overtage af Finanserne, blev det ved en senere kongelig Resolution af 6te Maj bestemt, at deres Beløb, respektive 1400 og 1000 Rbd., skulde udredes halvt af den almindelige Skolefond, halvt af Sorø Akademi's Depositum.

Ved en anden kongelig Resolution af samme Datum blev den ny Regulering af Direktionens Sekretariat foretaget. Dette var oprindelig ved Direktionens Oprettelse i 1805 bleven reglementeret med 1 Fuldmægtig og 2 Kopister, men efterat Forretningerne ved Sorø Akademi's Gjenoprettelse og isærdeleshed ved Henlæggelsen under Direktionen af den umiddelbare Administration af Akademiets Gods i 1827 vare blevene meget betydeligt forøgede, blev i sidstnævnte Aar oprettet endnu en Fuldmægtigpost. De to Fuldmægtige og to Kopister bleve senere, ifølge en kongelig Resolution af 1ste Jan. 1831, benævnedes Rancellister; men det saaledes bestemte Antal af 4 faste Arbejdere havde ikke i den senere Tid været ansat, idet der ved den nuværende Chef's Udnævnelse og den daværende ældste Rancellists Entledigelse i 1837 kun forbleve 3 Rancellister i Sekretariatet, med Gage respektive 500, 400 og 300 Rbd., og efterat den ældste af disse,

som tillige var Kasserer, i 1840 var afgaaet som Kancellist og istedet herfor ansat som Arkivarius, vare der endog kun to Kancellister, medens der derimod var antaget en, tildels endog to, Volontører, og derhos Ekstrascribernes Antal var betydeligt forøget mod tidligere. Da Gagen for de to Kancellister senest havde været bestemt til resp. 520 og 400 eller ialt 920 Rbd. og da derhos, foruden Gagen til Revisor og Bogholder, der som ovenanført udgjorde 1400 — og Gagen til Kasserer og Arkivarius 1000 — den ene Kancellist som tillige Revisions-Assistent havde været tillagt 400 — beløb saaledes samtlige Gager til Revisions- og Kassevæsenet og til de underordnede Embedsmænd i Sekretariatet 3720 Rbd.

Efter den paatænkte ny Anordning skulde anvendes til Bogholder- og Kassererforretningerne under Kvæsturen, som oven anført, ialt 700 Rbd. til en ny Revisor, hvorved Assistentposten bortfaldt, 1200 — til en Fuldmægtig i Sekretariatet 800 Rbd.
 - to Kancellister med resp. 500 og 400 Rbd. 900 —
 - Arkivarforretningernes Udførelse 100 —

1800 —

ialt 3700 Rbd.

hvorved saaledes endda vilde indvindes 20 Rbd.

Ved ovennævnte kongelige Resolution af 6te Maj blev allernaadigst bestemt, at der i Sekretariatet skulde være en Fuldmægtig med 800 og en Kancellist med 500 Rbd., hvorhos Direktionen bemyndigedes til at lade Arkivarforretningerne udføre for ovennævnte Beløb. Til Revisor udnævntes derhos hidtilværende første Kancellist og Revisionsassistent Kammerassessor N. K. Bang, til Fuldmægtig hidtilværende anden Kancellist Auditor A. C. P. Linde. Senere, under 14de Juli, blev Kand. Juris (hidtil Volontør) C. D. G. Brückner bestiftet til Kancellist, alt med ovenanførte Gager.

I Sekretariatet ere nu, foruden de to anførte faste Arbejdere, en ulønnet Volontør og 4 Ekstrascribere.

I Henseende til den, som nylig anført, allernaadigst antydede **Forandring i Bestyrelsen af Kommunitetets Midler**, indhentede Direktionen strax Betænkning fra Kommunitetets hidtilværende Direktion, det theologiske Fakultet, og derefter fra Konsistorium, som til Sagens Drøftelse nedsatte en egen Komite af 5 Professorer — Clausen, Hohlenberg, Scheel, Algreen-Ussing, Petersen — og ligeledes overlagde Sagen med Kvæstor Etatsraad Bang.

I sin under 5te Maj afgivne Betænkning antog det theologiske Fakultet vel ikke, at der var nogen væsentlig eller paatrængende Grund eller Nødvendighed tilstede til nu at foretage en Forandring med Hensyn til Kommunitetsmidlernes Bestyrelse, tilsvarende den som i 1837 var foregaaet med Hensyn til Universitetsmidlernes, ligesom det troede, at der kunde være Betænelighed ved at overlade Bestyrelsen af Stiftelsens økonomiske Anliggender til Kvæstor alene, og forment, at en Deltagelse af Professorerne i selve Bestyrelsen vilde være at tilraade. Imidlertid troede Fakultetet dog, i Betragtning af at den Opoffrelse af Tid og Kræfter, som Administrationen af Kommunitetets Gods og Formue hidtil havde udkrævet, til Skade for Professorernes videnskabelige Virksomhed, ved den allernaadigst antydede Forandring vilde bortfalde, at maatte ansee en saadan for at være i Fakultetets Interessé, ligesom for Medlemmernes personlige Bedkommende ønskelig. Om den hensigtsmæssigste Indretning af den ny Bestyrelsesform havde Fakultetet ikke fremsat noget detailleret Forslag, men indskrænket sig til at yttre, at den egentlige Detailbestyrelse vel burde være i en dertil særlig bestiftet kyndig Mands Hænder, men at det fornødne nærmere Tilsyn syntes bedst og sikkest at kunne udøves ved et dertil særlig bestiftet Udvalg af Professorer, med passende Andel i Bestyrelsen og med Ansvar for den højere Autoritet.

Den af Konsistorium nedsatte Komite erklærede sig med det theologiske Fakultet enig i, at en Forandring i Bestyrelsen af Kommunitetets Formue maatte ansees som ønskelig, fornemmelig for at de theologiske Professorer kunde vinde for deres videnskabelige Virksomhed den Tid som de hidtil havde anvendt paa Bestyrelsen af denne Formue, og for at denne Bestyrelse kunde blive overdraget til Mænd som ere valgte med særligt Hensyn til deres Kyndighed i administrative Forretninger, navnlig ogsaa i Godsforvaltningen, hvilken Kyndighed ikke kan forudsættes i Reglen at ville findes hos det theologiske Fakultets Medlemmer. Forandringen vilde, efter hvad Komiteen yttrede, simplest foregaae derved, at Bestyrelsen af Kommunitetets Formue henlagdes under Universitetskvæsturen, hvilket og anbefalede af flere Grunde, da ej alene den Forbindelse talede derfor som finder Sted mellem Universitetet og

Kommunitetet, men ogsaa Formuens Ensartethed maatte medføre, at Mænd som besidde saadanne Egenstaber der lade haabe en heldig Bestyrelse af Universitetets Formue, ogsaa ville være bedst stikede til at overtage Kommunitetsformuens Bestyrelse; ligesom og den største Simpeltid og den formedelst Forbindelsen mellem Universitetet og Kommunitetet ønskelige Ensformighed i Forretningerne lettest vilde lade sig opnaae, naar alle de forskjellige Grene af den Formue som, adskilt fra Statsformuen, er henlagt til Opnaaelsen af Universitetets Djemed, samledes under en fælles Bestyrelse. Foreningen med Kvæsturen vilde derhos, efter Komiteens Formening, uden tvivl lade sig iværksætte uden nogen synderlig Forandring eller Forøgelse i Kontorpersonalet.

Men hvor meget der end saaledes i og for sig talte for Iværksættelsen af den omhandlede Foranstaltning, havde Komiteen dog ikke troet at burde tilraade, at en saa betydelig Formue, som Universitetets og Kommunitetets, blev samlet under en fælles underordnet Bestyrelse, medmindre denne erholdt en mere betryggende Indretning, eller ialtfald undergaves et større Tilsyn, end der for Tiden finder Sted. Med Hensyn hertil bemærkede Komiteen, at efterat Konsistorium ifølge allerhøjeste Resolution af 22de Decbr. 1837 er bleven fritaget for Bestyrelsen af Universitetets Jordegods og Kapitalformue, er denne Bestyrelse bleven betroet til Universitetets Kvæstor under Direktionens umiddelbare Overtilsyn; men at dette ikke vilde kunne være særdeles virksomt i Hensyn til Enkelthederne i Kvæsturens Bestyrelse, maatte formentligen følge allerede af Direktionens overordnede Stilling som Regjeringskollegium. Da derhos Hovedgjenstanden for Direktionens Virksomhed altid vil være at lede de højere videnskabelige Interesser, og da det maa forudsættes, at Dens Medlemmer ville blive valgte med særligt Hensyn til den dertil fornødne Dygtighed, var det efter Komiteens Formening ikke at vente, at flere end ialtfald et enkelt af Dens Medlemmer vilde til enhver Tid være i Besiddelse af den fornødne Indsigt i økonomiske Sager. Kvæstor vilde saaledes faae en højst betydelig Indflydelse paa Sagernes Afgjørelse, og af en enkelt, eller ialtfald af et Par Mænds Personlighed vilde den heldige Bestyrelse af Universitetsformuen blive afhængig. For at Bestyrelsen skal kunne yde Betryggelse i kommende Tider og uden Hensyn til de nuværende Personligheder, anfaae Komiteen det nødvendigt, at Noget sættes ved Siden af Kvæstor og med ham deltager i Bestyrelsen eller idetmindste sættes istand til at føre et nærmere Tilsyn med samme. Mænd som dertil ere stikede ville formentligen til alle Tider findes blandt Universitetets Professorer, og at disse faae nogen Andel i Bestyrelsen var efter Komiteens Yttringer saa meget ønskeligere, som det, da deres Vel er paa det nøjeste knyttet til Stiftelsens Velstand, maa antages, at de stedse ville lade sig sammens Interesse være magtpaaliggende.

Forsaauidt Konsistorium ifølge allerhøjeste Resolution af 2den December 1836 udnævner blandt Professorerne tvende Inspectores qvæsturæ, kunde Komiteen ingenlunde antage, at disse paa en betryggende Maade kunde udøve den for ønskelig ansætte Kontrol med Kvæstor; vel skulde Inspectores qvæsturæ efter nysnævnte Resolution forstaa sig til enhver Tid tilstrækkelig Kundskab om samtlige Universitetets økonomiske Anliggender, saaledes at Konsistorium stedse kan erholde den fornødne Underretning om disse Gjenstande; men da Konsistorium, efterat denne Bestemmelse var givet, ved allerhøjeste Resolution af 22de Decbr. 1837 var bleven fritaget for Andel i Bestyrelsen af Universitetets Jordegods og Kapitalformue, og da i Medfør heraf de økonomiske Sager i Reglen slet ikke kom for Konsistorium, men, forsaavidt de ikke kunde afgjøres af Kvæstor, indstilledes af ham umiddelbart til Direktionen, var der ingen Anledning for Konsistorium til at begjære, og altsaa heller ikke for Inspectores qvæsturæ til at søge nærmere Oplysning angaaende disse Sager. Inspectores qvæsturæ førte desaaarsag heller ikke for Tiden noget som helst Tilsyn med Kvæsturens Bestyrelse; men det nuværende Inspektorat var derfor, efter Komiteens Mening, forsaavidt det gav et Skin af Kontrol, en skadelig Indretning, da det bortdrog Opmærksomheden fra, at al nærmere Kontrol manglede.

Angaaende Maaden hvorpaa Professorerne kunde komme til at deltage i Kvæsturens Bestyrelse, omtalte Komiteen tvende alternative Forslag, af hvilke det ene gik ud paa, at Bestyrelsen skulde overdrages til tvende Mænd, hvoraf den ene skulde vælges af Konsistorium blandt Universitetets Professorer paa 3 Aar, og, naar denne Tid var udløbet, kunne vælges paa ny, og den anden være en med økonomiske Kundskaber og Regnskabsdygtighed udrustet paa Livstid valgt Mand, der ikke behøvede at

være nogen af Professorerne. Uagtet den største Del af Detailbestyrelsen skulde overlades den Sidstnævnte, burde dog den Førstnævnte, hvis Valg uden tvivl burde bekræftes af Direktionen, lønnes, og vilde Vennen neppe, naar hensees til Forretningernes Forøgelse, og især naar Kommunitetets Formue tillige henlægdes under Kvæsturen, kunne ansættes til mindre end 300 Rbd. aarlig. Efter det andet Forslag skulde den hidtilværende Indretning med Inspectores qvæsturæ uddannes saaledes, at den gik over til hvad der ved Navnet antydes: en virkelig Inspektion, som da vilde kunne yde nogen Kontrol, om end Inspectores qvæsturæ ikke fik nogen Andel i selve Bestyrelsen. Det vilde dertil være nødvendigt, at Inspectores qvæsturæ idetmindste engang om Ugen, og efter Omstændighederne oftere, samledes med Kvæstor, som da maatte meddele, hvilke Sager der vare indkomne, og oplyse hvad han antog at der i Anledning af dem var at foretage eller indstille. Inspectores qvæsturæ vilde derved erholde fuldstændig Kundskab om Kvæstursagerne, faae Afgang til at udtale deres Anskuelse med Hensyn til samme, og have Lejlighed til, naar de fandt Saadant fornødent, at gjøre Foreskilling til vedkommende højere Autoritet. Imidlertid forstaaer det sig, at Kvæstor ikke maatte hæmmes i Bestyrelsen, og at han derfor maatte være beføjet til at afgjøre alle løbende Sager uden at de forud vare bleve Inspectores qvæsturæ meddelte, ligesom han, naar vigtigere Sager indkom, som ikke taalte Ophold, maatte strax kunne foranledige et Møde med Inspectores qvæsturæ. Da den Ulejlighed som disse vilde faae, ikke vilde være ubetydelig, maatte der billigvis tillægges dem en Godtgjærelse, som formentligen passende kunde bestemmes til 300 Rbd. om Aaret, altsaa til 150 Rbd. aarlig for hver.

Med Hensyn til, hvilket af disse tvende Forslag der burde gives Fortrinet, blev af Komiteens Majoritet, uagtet den ikke nægtede, at der ved den nylig nævnte forandrede Indretning af Inspectores qvæsturæ, saafremt det kunde lykkes at give den virksom Tilværelse og at holde den i Virksomhed, vilde kunne tilvejebringes en Kontrol som i paakommende Tilfælde ikke vilde savne sin Nytte, dog yttret Frygt for, at Saadant ikke vilde kunne lykkes, naar hensees til Bestaffenheden af det Forhold der vilde blive etableret mellem Kvæstor og Inspectores qvæsturæ. Medens nemlig disse vilde have at modtage Kvæstors Referat, vilde det derimod beroe paa denne, hvorvidt han overhovedet vilde tage Hensyn til Anskuelse som fra deres Side maatte blive yttrede, eller om han vilde tage en Beslutning imod den af dem fremsatte Mening. Hvor saaledes al virksom Deltagelse i Administrationen mangler, vilde en levende Interesse for Forhandlingerne, en fortsat Narvaagenhed, vanstueligen vedligeholde sig i Tidens Længde, og den Vej som vilde staae Inspectores qvæsturæ aaben til i enkelte Tilfælde at erholde nogen Indflydelse paa Sagernes Afgjorelse — ved Remonstration imod Kvæstors Beslutninger eller ved særskilt Indstilling — vilde vanstuelig kunne benyttes uden at gjøre det allerede i sig selv mislige Forhold endnu ubehageligere. Ifølge Forholdenes Bestaffenhed, saaledes som de naturligen vilde danne og udvikle sig, antog Majoriteten derfor, at der var Grund til at befrygte, at man fra begge Sider vilde efterhaanden mødes stiltiende i Ønsket om at drage sig tilbage fra hinanden, og at saaledes den tilsigtede Kontrol vilde blive u virksom.

Komiteens Minoritet derimod maatte vel med Pluraliteten ansee det ønskeligt, om Sagen kunde ordnes paa den i det først nævnte af de tvende Forslag anførte Maade, men troede, for det Tilfælde at dette maatte støde paa Vanstueligheder, særdeles at maatte tilraade, at der skete den ovenfor foreslaaede Forandring i den hidtil bestaaende Indretning med Inspectores qvæsturæ, hvorved disse ikke alene vilde opfylde Øjemedet med deres Indstiftelse, men hvorved de ogsaa formentligen i en væsentlig Grad kunde komme til at udøve en Kontrol med Kvæstor. Minoriteten bemærkede, at ligesom det paa den ene Side var afgjort, at Inspectores qvæsturæ, saaledes som Forholdene for Tiden vare ordnede, ikke, som den kongelige Resolution af 2den December 1836 bestemmer, til enhver Tid kunde forskaffe sig tilstrækkelig Kundskab om samtlige Universitetets økonomiske Anliggender, og saaledes igjen meddele Konsistorium den fornødne Underretning om disse Gjenstande, da dette nødvendigvis forudsatte, at der blev truffet en Indretning hvorved de kunde sættes istand til at føre et saadant stadigt Tilsyn med Sagerne at de til alle Tider kunde være au fait med disses Stilling, saaledes var det formentligen paa den anden Side ikke mindre klart, at en saadan uafbrudt Medfølgen af Sagerne baade vilde give Inspec-

tores qvæsturæ til enhver Tid en fuldstændig Oversigt over Universitetets økonomiske Anliggender, og derved opfylde Djemedet med det indstiftede Inspektorat, og derhos danne en virksom Garanti imod de mulige Misgreb som i kommende Tider, under en mindre virksom og paalidelig Kvæstor end den nærværende, kunde opstaae. I Virkeligheden vilde formentligen denne Garanti blive omtrent den samme som skulde søges tilvejebragt ved den anden først foreslaaede Form. Ogsaa under denne er det at forudsee, at den egentlige Kvæstor, eller det paa Livstid valgte administrative og regnskabskyndige Medlem af Kvæsturen, til hvem Detailbestyrelsen i alt Væsentligt maatte overlades, vilde blive den som fik den afgjørende Indflydelse ogsaa paa de vigtigere Sager, fordi han alene vilde være i Besiddelse af de økonomiske Kundskaber, den Indsigt navnlig i Gudsforholdene, det Kjendskab til Lokaltiteterne og Personlighederne, især hvad Arvefæstesager angaaer, som er nødvendig for at have en tilstrækkelig begrundet Dom om Sagernes rette Afgjørelse, og derpaa støtte Indstillingerne i disse, hvorimod disse Kundskaber ikke i den Grad kunde forudsættes at være tilstede hos den af Universitetets Professorer der paa 3 Aar skulde vælges til hans Medhjælper, og i hvis Post oftere Omverling vilde indtræde. Det maatte saaledes, efter Minoritetens Formening, ligge i Forholdets Natur, og vilde ikke kunne blive anderledes, end at hint førstnævnte Medlem vilde blive den sande og virkelige Kvæstor, fra hvem Indstillingerne vilde komme til at udgaae, og at den af Professorerne der udnævntes til Medkvæstor, kun i ganske enkelte og særegne Tilfælde vilde fravige hans Indstillinger og indgribe i de Beslutninger der af ham bleve bragte i Forslag. Skjønt denne saaledes vilde fremtræde som den der havde en ligesaa selvstændig Mening om Sagerne, som hint andet Medlem, var dette dog, naar Tingen betragtes nærmere, i sig selv ikke Tilfældet, hvorimod hans Delagtighed i Sagerne i Virkeligheden reducerede sig til en kontrollerende og garanterende Medvirkning, der vilde blive af Betydning hvor Misgreb kunde befrygtes. Men det samme vilde i alt Væsentligt kunne opnaaes ved den foreslaaede Forandring med Inspectores qvæsturæ. Under Sagernes regulære og hensigtsmæssige Bestyrelse, under en Kvæstor af den Indsigt, Forretningsdygtighed og Retssindighed, som den nærværende, vilde dette Inspektorat vistnok i alle mindre vigtige Sager ikke faae anden Værd og Betydning, end at nogle af Konsistorium dertil Udnævnte til enhver Tid vilde være i Besiddelse af den nøjagtigere Kundskab til Universitetets økonomiske Anliggender som aldrig bør savnes hos dets nærmeste Bestyrelse, og paa denne Maade en betydningsfuld Form for Universitetets Deltagelse i Bestyrelsen af dets Formue og Midler bevares. Men saalænge Forretningerne bestyredes paa denne Maade, vilde, som nys bemærket, ogsaa under enhver anden Form Medvirkningen paa Sagernes Afgjørelse fra Professorernes Side ikke vise sig mere virksom. Skulde derimod Tilfælde indtræde hvor Misgreb af Betydning kunde opstaae, eller hvis nogen Tid, f. Ex. under Konstitution i Kvæstoratet eller ved Forandring af Kvæstor, Ufetterretlighed, Langsomhed, Udygtighed eller vel endog Uredelighed skulde indtræde, istedetfor den Nøjagtighed, Hurtighed, Dygtighed og Redelighed, som udmærke den nuværende Kvæstors Embedsførelse, vilde det være umuligt at dette, under den foreslaaede Forandring med Inspectores qvæsturæ, i længere Tid vilde kunne blive ubekjendt for disse Mænd, der saaledes vilde danne en virksom Kontrol med Kvæstor og yde Universitetet den Garanti for en fornuftig og redelig Forvaltning af dets Midler som ved samme er tilfugt. Heller ikke skjønnede Minoriteten, at Inspectores qvæsturæ og Kvæstor derved vilde komme i et falskt Forhold til hinanden. Da det maa være alle disse Mænd lige magtpaaliggende, at Sagerne fremmes med Orden og Hurtighed og afgjøres paa den for Universitetet retteste Maade, vilde der ingen Grund være til at forudsætte, at den Ene skulde ville arbejde den Anden imod, eller at en i enkelte Sager opstaaende Meningsforskjellighed skulde afbryde den gode Forstaaelse imellem dem. Det skjønnedes derfor ikke, at det skulde være forbundet med Ubehagelighed for Inspectores qvæsturæ, naar de iøvrigt dertil maatte finde Anledning, at fremsætte deres Mening om Sagerne, fordi de ikke havde nogen direkte Indflydelse paa Afgjørelsen af samme, medens paa den anden Side den Omstændighed, at Kvæstor vilde have at meddele dem de Grunde der bestemme ham til de Beslutninger og Indstillinger hvortil han er kommet, vilde danne en betydningsfuld Garanti mod en udygtig og uredelig Bestyrelse af Universitetets Midler, og ved den Afgang der, som ovenfor bemærket, naturligvis maatte staae aaben for Inspectores qvæsturæ til at gjøre Forestilling til vedkommende højere Autoriteter, naar de maatte

finde saadant fornødent, yde en virksom Betryggelse mod mulige Misgreb. Heller ikke kunde det antages, at Inspectores kvæsturæ, naar Forholdene ordnedes paa den foreslaaede Maade, og naar der, som vistnok vilde være nødvendigt, derfor til- lagdes dem en særlig Godtgjørelse, skulde føre dette Tilsyn paa en saadan Maade, at det i Tiden skulde vise sig uvirksomt. Da denne Indretning med Kvæsturinspek- toratet saaledes vilde kunne yde en ingenlunde uvigtig Kontrol med Kvæstoratet, og da Forslaget herom ikke vilde gjøre en saa indgribende Forandring i de nu bestaaende Forholde, som hint førstnævnte Forslag, men, med Undtagelse af den foreslaaede Godt- gjørelse til Inspectores kvæsturæ, egentlig ikke indeholdt andet end hvad allerede nu uden videre kunde sættes i værk, og hvorved det nu befalede Tilsyn først vilde faae nogen sand Betydning, troede Minoriteten, saafremt Hovedforslaget ikke maatte blive taget til Følge, at burde tilraade den foreslaaede Forandring med Inspektoratet, medens Samme paa den anden Side, saalænge Indretningen med Inspectores kvæ- sturæ forblev som hidtil at være en tom, unyttig og uvirksom Form, ikke kunde andet end fraraade Henlæggelsen under Kvæsturen af saa betydelige Midler, som dem hvorom her var Spørgsmaal.

I den af Universitetets Kvæstor afgivne Betænkning havde ogsaa denne Embeds- mand, ved at erklære sig for den paatænkte Forandring med Kommunitetsmidlernes Bestyrelse, yttret sig angaaende de tvende af Komiteen omtalte Forslag til Ind- førelsen af en større Kontrol med Kvæstor end hidtil. Han bemærkede foreløbigt, at den ham i Medfør af hans Embede tilkommende Myndighed neppe var af saa stor Betydning, som man ofte har antaget, idet navnlig hans Myndighed til at disponere over de forskjellige Beløb henhørende under de enkelte Normalsummer paa Universitetets Udgiftsbudget, naar de fastbestemte Udgiftsposter under enhver Normal- sum fradrages, ikkun kommer til at angaa mindre betydelige Summer, og idet hans Myndighed til at anvise paa de forskjellige Kasser under Kvæsturen indskrænkes og kontrolleres dels derved, at han kun tør anvise til bestemt opgivne Djeemed og saa- ledes at Normalbeløbene ikke overskrides, dels derved, at han ej kan foretage noget uretligt, uden at dette strax maa blive aabenbaret for de ham vel underordnede, men derhos dog af ham uafhængige Embedsmænd, dels endelig derved, at han har over samtlige ham underlagte Kasser at indgive ugentlige eller maanedlige Ekstrakter til den højere Autoritet, hvorved denne efter kort Tids Forløb erholder Kundskab om alt hvad han anviser; ligesom den Omstændighed, at hans hele Administration for hvert Aar ved Hovedregnskabet's Fremlæggelse i Konsistorium, der lader samme gennemgaae af tvende af dets Medlemmer, underkastes en nærmere Prøvelse og Bedømmelse, afgiver en vigtig moralsk Garanti mod uretlige Foretagender eller Misligheder i hans Administration.

Derimod indrømmede Etatsraad Bang, at Kvæstor har en meget betydelig Ind- flydelse paa de vigtigste Sager der vedkomme den store ham underlagte Formue, som den lokale Autoritet paa hvis Erklæringer den højere Autoritets Resolution meget ofte maa støtte sig, og han var i denne Henseende enig med Komiteen i, at naar denne Formue nu skulde sørges med en Værdi af henved et Par Millioner Rbd., hvortil Kommunitetets Ejendomme ville kunne ansættes, var det ønskeligt, at en Medvirkning af en eller flere af Universitetets Professore kunde afgive en Garanti for Rigtigheden af Kvæstors Erklæringer og Indstillinger. Etatsraad Bang yttrede, at han ingen Anledning fandt til nu at fravige, hvad han i Aaret 1836 havde foreslaaet, at der skulde tilforordnes Kvæsturen et fast Medlem, udvalgt af Konsi- storium for 3 Aar blandt Universitetets Professore, som havde at deltage i alle vigtige Sager og navnlig alle Erklæringer og Indstillinger af Kvæsturen, medens Kvæstor besørge de daglige og løbende mindre vigtige Forretninger, og han for sit Bedkommende holdt sig forvisset om, at der uden Banffelighed vilde kunne vedlige- holdes den fornødne Enighed mellem Kvæsturens tvende Medlemmer, ved Siden af enkelte Meningsforskjelligheder med Hensyn til Sagernes Afgjørelse; imidlertid ind- rømmede han, at der kunde hentes nogen Grund til ikke at bifalde dette Forslag derfra, at det kunde være at befrygte, at naar Kvæstor ikke længere var en forhen- værende Professor og Medlem af Konsistorium, men en rent administrativ Embeds- mand, kunde enten et spændt, for Forretningernes heldige Fremme skadeligt, Forhold opstaa mellem de tvende noget heterogene Momenter i Kvæsturen, naar begge skulde deltage i den vigtigere Del af Administrationen, eller og det akademiske Medlem blive mindre virksomt end det skulde være, og da ej yde den tilsigtede Nytte, saaledes

som ogsaa Komiteens Majoritet syntes at antage. Foraaavdt nu denne Grund, der maaske nu endog havde større Betydning end i 1836, formedelst den paa- tænkte store Udvidelse af Kvæsturens Administration, skulde blive anseet for afgjørende, og der saaledes alene skulde blive Spørgsmaal, om der ej kunde gives Indretningen af Inspectores qvæsturæ en anden Organisation, hvorved dette Institut bedre svarede til sin Hensigt, henstillede Etatsraad Bang nogle nærmere Bestemmelser angaaende Inspectorum qvæsturæ Virksomhed til Bedømmelse, hvilke muligen kunde benyttes som provisoriske Forrifter i et Mars Tid, hvorefter Inspectores qvæsturæ og Kvæstor kunde fremkomme med Forslag til et endeligt Regulativ for deres gjensidige Forhold. Disse Forslag gik i det Væsentlige ud paa: at der en bestemt Dag til et vist Klokkeslet hver Uge skulde holdes en Konference mellem Inspectores qvæsturæ og Kvæstor, samt desuden extraordinære Samlinger naar det behøvedes; at Inspectores qvæsturæ i disse Samlinger dels skulde gennemgaae Ugeextraakterne og søge de fornødne Oplysninger angaaende de i dem indeholdte Anvisninger, dels undersøge hvorvidt de ældre Sager ere expederede, dels konferere med Kvæstor angaaende de Sager hvori han har at gøre Indstillinger og afgive Erklæringer til Direktionen, hvorved de da i fornødent Fald kunde gøre deres Dissens gjeldende; at de skulde deltage med Kvæstor, idetmindste engang aarlig, i de anstillede Kasseundersøgelser, og forvisse sig om Aktivernes Tilstedeværelse; at de i Kvæstorkontoret have, ved at gennemgaae Journalerne, at forvisse sig om, at den ommeldte Konference finder Sted i alle Sager, samt iøvrigt, naar fornødent, kontrollere Kvæstors Afgjørelse af Sagerne; at En af dem kan ledsage Kvæstor paa hans Inspektionsrejser paa Godserne; endelig at de have at gøre Indberetning til Konsistorium og Direktionen, saasnart de maatte opdage, at Kvæstor imod deres Advarsler følger urigtige Anskuelser, der kunde have nogensomhelst skadelig Indflydelse paa de Kvæsturen underlagte Stiftelser, eller nogen anden Mislighed maatte være begaaet.

Disse Funktioner kunde efter Etatsraad Bangs Formening overtages af Inspectores qvæsturæ, uden at lamme eller hæmme Kvæstors Administration i nogen mærkelig Grad, medens de paa den anden Side, naar Inspectores kun selv ville, kunde tilvejebringe en virkelig Kontrol med Kvæstors Embedsforhold, og yde en Medvirkning og Understøttelse især til de vigtigere Sagers grundige og hensigtsmæssige Behandling. Etatsraad Bang tiltraadte Komiteens Forslag, at der skulde tillægges Inspectores qvæsturæ et passende Bederlag for det dem overdragne Arbejde, nemlig 150 Rbd. for hver, hvilket endog kunde ansees som ringe i Forhold til Størrelsen af den Formue der skal underlægges Kvæsturen, og af hvilket formentligen den ene Trediedel burde udredes af Kommunitetets Kasse.

Saaavel Komiteen som Kvæstor yttrede sig dernæst angaaende Normeringen af det fornødne Kontorpersonale og flere andre Punkter hvorom der, saafremt den paa- tænkte Forandring maatte worde indført, vilde blive Spørgsmaal. I førstnævnte Henseende formentte Komiteen, at Kvæstor helst burde gøre det detaljerede Forslag angaaende Embedsmændenes Antal og Gagering. Kvæstor bemærkede, at det vilde være til Stiftelsernes egen Skade at indskrænke Personernes Antal saameget, at Forretningerne alene kunde besørges ved en Anstrengelse som kun yngre Mænd en kort Tid kunne udholde og at Forretningerne maatte gaae istaa ved det første indtrædende Sygdomstilfælde blandt Personalet, samt at Lønningerne burde bestemmes saaledes for de Poster som fordre en ældre og dygtig Embedsmands hele Arbejds- kraft, at han og Familie kunne have et taaleligt Udkomme, og de øvrige Posters Lønning være et passende Bederlag for Arbejdet. Han foreslog derfor, at følgende Embedsmænd med de efternævnte Lønninger maatte normeres:

1. en Bogholder, der skulde føre samtlige Hovedbøger, samt udføre Sekretærforretningerne, som hidtil, for den almindelige Skolefonds og Sorø Akademi's Depositums Bedkommende, idet Korrespondencen her næsten udelukkende angaaer Bogholderiet. Denne betydelige Embedsmand burde formentligen have en Wage af 1200 Rbd. Universitetets Bogholder havde hidtil haft af akademiske Fond 400 Rbd., af Skolefonden og Sorø Akademi's Depositum 400 Rbd. og af den polytekniske Læreanstalt 100 Rbd.*); han maatte altsaa have 300 Rbd. af Kommunitetet; til det Henskriveri som vedkommer hans Sekretærforretninger maatte

*) Jfr. nedenfor, i Afsnittet om det Økonomiske.

- tillægges ham 60 Rbd., der vilde være at afholde halvt af Skolefonden, halvt af Sorø Akademi's Kasse;
2. en Kasserer; denne allerede hidtil for Universitetet og Kommunitetet sælles Embedsmands Stilling vilde blive uforandret som den var. Han havde hidtil haft i Gage af Universitetet 700 Rbd., af Kommunitetet 300 Rbd., af Skolefonden og Sorø Akademi 200 Rbd., tilsammen 1200 Rbd., foruden en temporær Indtægt af 40 Rbd. af Frue Kirkes Bygningsfond;
 3. en Kassekontrollør og Sekretær for Universitetet, der, foruden den hele Kassekontrol, vilde have at forfatte alle Afgiftsberegninger, Restancelister og lignende Godset vedkommende Dokumenter, og som Sekretær at besørge den meget omfattende Korrespondance, hvilke Arbejder tilsammentagne fordre en Mands fulde Tid. Gagen kunde, som hidtil, være 1000 Rbd. Til Kentsriveriet, som her er betydeligt, maatte tilstaaes ham 120 Rbd. aarlig, som vilde kunne bestrides af Kontorudgifternes Normalsum;
 4. en Kassekontrollør og Sekretær for Kommunitetet, hvis Forretninger vilde være tilsvarende den sidstnævnte Embedsmands, men dog kunne udføres ved Siden af en anden Embedsstilling, hvorfor Gagen kunde bestemmes til 500 Rbd. og til Kentsriveri 100 Rbd. af Kommunitetets Kasse;
 5. en Assistent og Arkivarius, som skulde føre alle Journaler over indkommende Sager, alle Kopibøger, og opbevare alle Dokumenter som høre til Kvæsturens Arkiv; fremdeles assistere Bogholderen ved Hovedbøgernes Afslutning i de første Maanedes af Aaret, hvor denne ej ene kan bestride dette Arbejde, saavelsom Kassekontrollørerne ved Afgiftsberegningernes Affattelse, der ligeledes falde paa en bestemt Tid, ligesom Assistenten endelig skulde vikariere i de andre Embedsmænds Forfald, samt overtage sig hvilket andet specielt Arbejde Kvæstor maatte anwise ham. For denne Post, der maatte ventes besat med en yngre ugift Mand, men som vilde fordre hele hans Tid, kunde Gagen bestemmes til 200 Rbd. af Universitetet, som hidtil, og 200 Rbd. af Kommunitetet, af hvis Kasse ogsaa hidtil havde været anvendt 200 Rbd. til Assistance ved Hovedbogføringen,
 6. et Kontorbud, som ikke kunde aflægges med ringere end 300 Rbd., hvoraf 140 Rbd. kunde udredes af Kommunitetet, 120 Rbd. saaledes som hidtil af Universitetet, og 40 Rbd. af Skolefonden og Sorø Akademi.

Efter disse Forslag vilde Universitetet ej bebyrdes med højere Udgift end hidtil, men endog 100 Rbd. aarlig, som hidtil vare tilstaaede en af de nuværende Embedsmænd personlig som Husleje hjælp, ved foresaldende Vakance kunde spares. Kommunitetets Budget derimod, som hidtil havde anvist (s. Aarb. f. 1841 S. 101 f.)

til Sekretær og Bogholder	700 Rbd.
— samme for Assistance	360 —
— Kassereren	300 —
— Arkivarius	200 —
— Kontorbudet	280 —

ialt 1840 Rbd.

vilde endog spare 300 Rbd., da de oven i Forslag bragte Gager, nemlig:

til Bogholderen	300 Rbd.
— Kassereren	300 —
— Kassekontrollør og Sekretær ialt	600 —
— Assistent og Arkivarius	200 —
— Kontorbudet	140 —

iffun udgjør 1540 Rbd.

hvorved dog var forudsat, at der vilde blive at afholde Pension til den afgaaende Bogholder Etatsraad Drejer (som allerede for længere siden havde formedelst Alder og Svagelighed indgivet Ansøgning om Entledigelse), og til den hidtilværende Arkivarius, ligesom endelig det hidtilværende Kontorbud formentligen maatte beholde de Emolumenter som for Tiden ere ham tilstaaede.

Med Hensyn til Besættelsen af Kontorposterne, antog baade Kommitteen og Etatsraad Bang det for en Selvfølge, at Konsistorium fik den samme Propositionsret i Henseende til Kommunitetets Kassekontrollør og Sekretær, som ved allerhøjeste Resolution af 11te December 1838 er indrommet det med Hensyn til de øvrige Kontorets Embedsmænd. Derimod forment Kvæstor, at han ogsaa burde beholde

den ham nu for Universitetets Vedkommende tilstaaede Ret til at antage Assistenten i Kontoret, saaledes at han igjen af ham kan opsiges med et Hjerdingaars Barsel til hvilkensomhelst Tid, hvilket formentes at ville være til afgjort Fordel baade for selve Forretningernes Udførelse, og med Hensyn til, at Assistenten da ej, saaledes som dersom han udnævntes af Konsistorium paa samme Maade som de bedre lønnede Embedsmænd, kunde gjøre sig videre Haab om at ascendere til de betydeligere Embeder, naar han ikke ved særdeles Duelighed og Flid dertil havde gjort sig værdig. Fremdeles syntes Kontorbudets Post at være saa underordnet og saa udelukkende at vedkomme Kontoret og Kvæstor, at det formentligen var naturligt og billigt, at Kvæsturen beholdt den Myndighed som den hidtil havde haft til at bestikke dens Bud, dog saaledes at Ansættelsen ej bliver fast, men at han af Kvæstor kan opsiges, dog kun med Konsistorii Samtykke, naar noget paa hans Opførsel kan udsættes.

Et særegent Spørgsmaal var af Komiteen bleven opkastet, om nemlig, dersom Kommunitetets Formue henlagdes under Kvæsturen, enten de Regler som gjelde for Legaternes Bestyrelse, skulde følges med Hensyn til den, hvoraf navnlig vilde følge, at Konsistorium og ikke Direktionen havde at resolve angaaende Kvæstors Indstillinger om Ulaan af Stiftelsens Kapitaler, eller Forfristerne for Bestyrelsen af Universitetets Formue, og vare Meningerne herom delte mellem Komiteens Medlemmer. Det bemærkedes, at Djemedet for Kommunitetsformuen talte for det Første, ligesom det, da hidtil det theologiske Fakultet alene havde bedømt Sikkerheden for Ulaan af Kommunitetets Midler, syntes naturligt, at denne Myndighed gik over til Konsistorium. Derimod ledede Formuens Oprindelse og Bestaenhed snarere til at antage, at det var Reglerne for Universitetets formuen som her maatte komme til Anvendelse, for hvilket ogsaa talede, at de særegne Forfrister angaaende Legatformuens Bestyrelse syntes at være en Følge af de private Foundationers Indhold. Herom bemærkede Kvæstor alene, at forsaavidt den førstnævnte Mening skulde gives Medhold, burde Regelen i ethvert Fald saaledes udtrykkelig begrænses, at Konsistorium havde samme Myndighed med Hensyn til Ulaan af Kommunitetets Kapitaler, som med Hensyn til Ulaan af Legaternes Kapitaler; thi Reglerne om Legatkapitalernes Bestyrelse kunde ikke anvendes paa Kommunitetets Gods, Tiender og Bygninger uden at forstyrre den nu gjeldende Forretningsorden i Kvæsturen. Forrigt bemærkede Komiteen, at forsaavidt Sager angaaende Kommunitetets Formue kunne komme til at indstilles af Kvæsturens Bestyrelse umiddelbart til Direktionen, burde formentligen det i den kongelige Resolution af 22de December 1837 indeholdte Tilsagn, at der ingensinde, uden at Konsistorii Betænkning først er bleven indhentet, skal vorde foretaget nogen væsentlig Forandring med Hensyn til Substansen af Universitetets Formue, søges udvidet til ogsaa at gjelde om Kommunitetets Formue. Denne Yttring havde Etatsraad Bang aldeles tiltraadt.

Hvad Lighbæringsvæsenet angaaer, havde Komiteen forment, at dette vilde være at henlægge under Kvæsturen, naar iøvrigt Bestyrelsen af Kommunitetets Formue overdroges samme, da neppe nogen Grund til Undtagelse var tilstede. Dog vilde i saa Fald udentvivl Konsistorium, som hidtil har ansat Formanden for Lighbærerne, ogsaa have at antage Lighbærerne, hvilket Hverv Komiteen dog mente at burde overdrages til et eller nogle faa af Konsistoriums Medlemmer. Kvæstor erklærede sig i det Hele enig heri, men bemærkede dog, at naar han skulde have Besværet med dette Lighbæringsvæsen, syntes det ogsaa billigt, at der indrømmedes ham nogen Delagtighed i Lighbærernes Bestikkelse, saaledes at han enten kunde proponere 3 Kandidater til den ledige Post for Konsistorium, eller bestikke ved hver 3die Vakance.

Hvad endelig angaaer Stipendievæsenet og den i nøje Forbindelse dermed staaende Bestyrelse af Regensen, bemærkede Komiteen, at disse Administrationsgjenstandes Natur fordrer, at de ikke henlægges under Kvæsturen, men, ligesom de akademiske Legater og Kollegiebygninger, forblive under Professorernes Bestyrelse. Der kunde da alene opkastes det Spørgsmaal, om denne Bestyrelse fremdeles skulde overdrages udelukkende til det theologiske Fakultet, eller om Professorer af andre Fakulteter skulde deltage deri. Da den langt overvejende Del af de Studerende som søge Kommunitetsstipendiet og faae Bopæl paa Regensen, studere Theologi, syntes det naturligt, at det theologiske Fakultet faaar en vis Andel i Bestyrelsen. Komiteen antog, at denne kunde overdrages til 3 af Konsistorium valgte Professorer, hvoraf idetmindste den Ene altid skulde være af det theologiske Fakultet. Som

Godtgjørelse for dette ikke lidet byrdefulde Arbejde burde der tillægges enhver af disse 100 Rbd. om Aaret. Og antog Kommitteen, i Lighed med hvad der i slige Tilfælde plejer at skee, at enhver af de tre Professorer i det theologiske Fakultet som nu vare Medlemmer af Kommunitetsdirektionen burde, forsaavidt han ikke kom til at indtræde i den ny Bestyrelse for Kommunitetsstipendiet og Regensen, beholde en Trediedel af de 200 Rbd. som for Tiden vare tillagte Decanus communitalis, og efter Omgang hvert 3die Aar tilfaldt bemeldte Professorer.

Bed at tilstille Direktionen de tvende foranmeldte Betænkninger fra den nedsatte Kommitte og Universitetets Kvæstor, bemærkede Konsistorium, at hvad for det Første Hovedspørgsmaalet angaaer, nemlig om Kommunitetsmidlernes Henlæggelse under Kvæsturen, havde der ikke i Konsistorium været forskellige Meninger om at jo dette maatte ansees som en hensigtsmæssig og ønskelig Foranstaltning, i hvilken Henseende Konsistorium henholdt sig til hvad derom fra flere Sider og navnlig af Kommitteen var bleven yttret. Paa den anden Side havde der ligesaa lidet været delte Meninger i Konsistorium om, at en saa betydelig Formue som Kommunitetets ikke burde tilraades inddraget under Kvæsturen, med mindre denne erholdt en mere betryggende Indretning, eller ialtfald undergaves et større Tilsyn end for Tiden fandt Sted, idet Konsistorium var aldeles enigt i hvad i Kommitteens Betænkning var fremhævet om det Ufylddestgjørende i den nærværende Indretning af Inspectores qvæsturæ, der ikke paa nogen Maade dannede en virkelig Kontrol med Kvæstor, men tværtimod, som af Kommitteen rettelig bemærket, forsaavidt den gav et Skin af Kontrol, maatte ansees som en skadelig Indretning, da derved Opmærksomheden blev bortdraget fra, at al sand og egentlige Kontrol manglede. Med Hensyn til, paa hvilken af de to af Kommitteen foreslaaede Maader den attraaede større Betryggelse helst burde søges tilvejebragt, enten ved en mere umiddelbar Delagtighed i Kvæsturens Bestyrelse, derved at der koordineredes Universitetets Kvæstor en blandt Universitetets Professorer valgt Medadministrator, eller ved at give Indretningen med Inspectores qvæsturæ en saadan Organisation, at derved en virkelig Kontrol med Kvæstor kunde tilvejebringes, erklærede Konsistoriums Majoritet sig for det sidste Alternativ, hvorved især var taget Hensyn til, at en Del af de Betænkneligheder som Kommitteens Majoritet havde fremsat mod dette Forslag, bortfaldt efter den Indretning som Kvæstor havde foreslaaet af Kvæsturinspektoratet, hvorved dette vilde faae en saadan Betydning, at derved baade vilde kunne tilvejebringes en virkelig Kontrol med Kvæstors Embedsførelse, og af Inspectores kunne ydes en betydelig Medvirkning og Understøttelse især til de vigtigere Sagers hensigtsmæssige Behandling, uden at Kvæstors Administration derved vilde lammes eller hæmmes. Konsistorium troede derfor, som Betingelse for at Kommunitetsmidlerne henlægges under Kvæsturen, paa det Bestemteste at maatte andrage paa, at Indretningen af Inspectores qvæsturæ gaves en saadan yderligere Organisation som af Kommitteen var bragt i Forslag og af Kvæstor tiltraadt og nærmere bestemt og udviklet, og det saaledes, at de af ham foreslaaede Bestemmelser kom til at gjælde som provisoriske Forrifter i Løbet af et Aar, hvorefter Inspectores qvæsturæ have til Konsistorium at indkomme med Forslag til et endeligt Regulativ for deres gjensidige Forhold, der da nærmere vilde blive Direktionen at foredrage.

Hvad den foreslaaede Godtgjørelse til Inspectores qvæsturæ angaaer, formentlige Konsistorium, at denne ikke stod i et passende Forhold til det meget betydelige, stadige og med Ansvar forbundne Arbejde som under denne Tingenes ny Orden vilde blive tvende af Konsistorii Medlemmer paalagt, hvorimod det ansaae det for ligesaa billigt som det formentligen var i Sagens egen Interesse, at der herfor tillagdes dem et saadant Bederlag som svarede til Omfanget og Vigtigheden af de Forretninger der blive dem paalagte, i hvilken Henseende det særligen af Konsistorium var udhævet, at den hele Formue som nu vilde blive underlagt Kvæsturen og med hvilken de ville have at føre Tilsyn, vilde, som af Kvæstor bemærket, komme til at udgjøre en Værdi af omtrent 5,600,000 Rbd., foruden samtlige Bygninger og Landsbykirkerne, ligesom og Inspectores qvæsturæ efter Kvæstors Forslag, hvilket Konsistorium fandt hensigtsmæssigt, sandsynligvis oftere vilde komme til at ledsage Kvæstor paa hans Embedsrejser, og saavel derved som ved de øvrige dem paalagte Inspektoratforretninger vilde see dem meget af den Tid berøvede som de paa anden Maade kunde gjøre dem frugtbringende. Da det imidlertid ikke for Tiden var muligt at bedømme, hvor omfattende og betydelige Forretningerne vilde blive for Inspectores

qvæsturæ, naar den ny Indretning træder i Kraft, troede Konsistorium dog, næst at udtale den ovenfor anførte Anskuelse af Forholdet, at burde indskrænke sig til at foreslaae, at der foreløbigen som Minimum tillagdes enhver af Inspectores qvæsturæ 200 Rbd. aarlig, at udrede paa den af Kvæstor foreslaaede Maade, hvorefter det, naar Indretningen havde været i Gang i en Tid af et Aar, og Forretningernes Omfang da fuldstændigere kunde overstues, ved Forelæggelse af det endelige Regulativ for Inspectores qvæsturæ vilde kunne komme under nærmere Overvejelse, hvilket Bederlag for deres Arbejde der definitivt kunde være at fastsætte.

Med Hensyn til Antallet af de Embedsmænd og Betjente der efter Forandringen vilde blive at ansætte i Kvæsturens Kontor, samt deres Antagelse og Gagering og Gagerens Fordeling paa de forskjellige Rækker, fandt Konsistorium ikke Anledning til at fravige Kvæstors derom gjorte Indstillinger, og troede navnlig ikke at burde modsætte sig, at Kvæstor paa den foreslaaede Maade antager Assistenten i Kontoret, saavel som Kontorbudet.

Forsaavidt det af Komiteen var sat under Spørgsmaal, om Kommunitetets Formue, naar den henlagdes under Kvæsturen, skulde behandles efter de Regler som gjælde for Legaternes Bestyrelse, saa at Konsistorium afgiver Resolution om Udlaan af Stiftelsens Kapitaler, eller efter Forordningerne for Universitetets Formue, erklærede Konsistorium sig for det første af disse Alternativer, men ansaae det derhos med Kvæstor for rettest, at Reglen indskrænktes til Udlaan af Kommunitetets Kapitaler, hvilke Komiteen ogsaa alene havde haft for Dje. At det i den allerhøjeste Resolution af 22de Decbr. 1837 givne Tilfagn, at der ingensinde, uden at Konsistorii Betænkning først er bleven indhentet, skal være foretaget nogen væsentlig Forandring med Hensyn til Substansen af Universitetets Formue, blev gjentaget i Henseende til Kommunitetets Formue, ansaae Konsistorium med Komiteen og Kvæstor for magtpaaliggende, og androg derfor paa, at Direktionen vilde foranledige en saadan Fornyelse af dette Tilfagn.

Hvad Udbæringssvæsenet angaaer, var Konsistorium enig i, at dette henlægges under Kvæsturen, hvorimod det med Hensyn til Bestikkelsen af Udbærerne ansaae det som en Selvfølge, at den Bestikkelsesret som hidtil havde tilkommet Kommunitetsdirektionen, for Fremtiden gik over til Konsistorium.

Hvad endelig angaaer Stipendiesvæsenet og den dermed i Forbindelse staaende Bestyrelse af Regensen, da var det formentligen en Selvfølge, hvad ogsaa saavel Komiteen som Kvæstor havde forudsat, at disse Administrationsgjenstande ikke kunde blive at henlægges under Kvæsturen, men maatte forblive under Professorernes Bestyrelse. Hvorledes denne Bestyrelse for Fremtiden kunde være at ordne, agtede Konsistorium at gjøre til Gjenstand for særlig Overvejelse, men da Stipendiesvæsenets Bestyrelse meget vel kunde forblive indtil videre under den hidtilværende Kommunitetsdirektion, forbeholdt Konsistorium sig senere, naar det havde haft Tid til at drøfte dette Anliggende, desangaaende at indkomme med nærmere Betænkning og Forslag.

Da man fra alle Sider havde været enig i Henseende til Hovedpunktet, at Kommunitetsmidlernes Bestyrelse burde henlægges under Kvæsturen, og da Direktionen ogsaa for sit Vedkommende maatte ansee denne Forandring for at være en i flere Henseender særdeles gavnlig og hensigtsmæssig Foranstaltning, androg Den allerunderdanigst paa, at denne Forholdsregel maatte blive allernaadigst bestemt at iværksættes fra 1ste Januar 1844, som det i enhver Henseende mest passende Tidspunkt.

Forsaavidt baade Komiteen og Konsistorium havde insisteret paa, at bemeldte Forandring dog kun under den Betingelse maatte blive foretaget, at der samtidigen blev truffet en forandret Indretning enten med Kvæsturens eller Kvæsturinspektoratets Organisation, for at den større Betyggelse og Kontrol for disse Midlers hensigtsmæssige Bestyrelse derved kunde opnaaes som formentligen hidtil havde været savnet, da maatte Direktionen ligeledes antage, at en saadan Kontrol kunde være i høj Grad ønskelig, og med Hensyn til Maaden paa hvilken den rettest søges opnaaet, da tiltraadte Direktionen den af Konsistoriet yttrede Mening, hvorefter den af Kvæstor nærmere udviklede forandrede Indretning af Kvæsturinspektoratet vilde være at foretrække for det andet Forslag, hvorefter en Professor skulde tilforordnes Kvæsturen som Medadministrator, og Direktionen indstillede derfor allerunderdanigst, at en saadan Forandring af Inspektoratet efter de af Kvæstor angivne nærmere Regler maatte i Overensstemmelse med Konsistoriets Forslag foreløbigen blive at tage til Følge, indtil der, efterat disse i nogen Tid havde været prøvede, kunde blive allernaadigst foreskrevet

et definitivt Reglement for Indretningen. Direktionen maatte fremdeles med Konsistorium være enig i, at Vederlaget til Inspectores qvæsturæ ikke burde bestemmes til mindre end 200 Rbd. for hver, og en Trediedel af Beløbet udredes af Kommunitetets Kasse.

Hvad angaaer Antallet af Embedsmænd i Kvæsturkontoret og Forretningernes Fordeling imellem dem samt Gageringen, fandt Direktionen, ligesom Konsistorium, ikke nogensomhelst Anledning til at afvige fra Etatsraad Bangs Forslag, der var grundet paa fuldstændig Sagkundskab og syntes at give fuld Garanti for, at Forretningerne kunde fremmes med al fornøden Hurtighed og Orden, og de foreslaaede Gager forekom ingenlunde Direktionen overdreven høje, ligesom Forslaget vilde medføre en Besparelse i hvad der hidtil er medgaaet til Gager. Ligesom det ved allerhøjeste Resolution af 11te Decbr. 1838 er bestemt, at Antagelsen af Kassereren, Bogholderen og Kassekontrolløren i Kvæsturkontoret skeer af Direktionen, som af Tre af Konsistorium dertil foreslaaede vælger den Ene, og ligesom det heraf syntes at maatte være en Selsfølge, at der med den ny Kassekontrollørpost i denne Henseende maatte blive at forholde paa samme Maade, saaledes kunde Direktionen og ligesaa lidet som Konsistorium finde Noget at erindre imod at det overlades til Kvæstor selv at antage Assistenten og Kontorbudet.

Naar derimod Konsistorium havde forment, at det ved Bestyrelsen af Kommunitetsmidlerne vilde være Reglerne for Legatmidlernes Bestyrelse der vilde være at tage til Følge, og at altsaa Konsistorium og ikke Direktionen vilde have at tage Bestemmelse angaaende Ublaar af Stiftelsens Kapitaler, da kunde Direktionen ikke give denne Ansøgnelse Medhold. Det var allerede af Komiteen fremhævet, at Kommunitetsmidlernes Oprindelse leder til et modsat Resultat, ligesom og den Omstændighed, at Legatmidlernes Bestyrelse har sin Grund i de i de private Legaters Foundationer givne Forstrifter. Det forekom Direktionen, at disse Grunde meget bestemt talede for at antage, at Kommunitetsmidlerne, der have selsamme Oprindelse som selve Universitetets, og derfor, skjønt bestemte til et særegt og noget mere indskrænket Ojemed end hine, i en ganske anden og mere egentlig Forstand end Legaternes Midler kunne siges at være Universitetets, maatte behandles efter de selsamme Regler som ere gjeldende for disse, hvilket ogsaa syntes at anbefale sig ved større Ensformighed og Simplifikation af Forretningsgangen.

Da Konsistorium udtrykkeligen havde andraget paa, at det Konsistorium ved allerhøjeste Resolution af 22de Decbr. 1837 allernaadigst givne Tilfagn, at ingen Forandring i Substansen af Universitetets Formue nogensinde skal skee, uden at Konsistorii Betænkning er bleven indhentet, maatte ligeledes blive givet med Hensyn til Kommunitetets Midler, naar disse blive unddragne det theologiske Fakultets umiddelbare Bestyrelse, troede Direktionen, endskjønt et saadant Tilfagn vel kunde synes overskødigt, ikke destomindre, med Hensyn til Konsistoriums derom saa bestemt yttrede Ønske, allerunderdanigst at burde andrage paa en saadan Fornøjelse og Udvivelse af bemeldte Tilfagn.

Hvad Løbærings- og Stipendievæsenet angaaer, maatte Direktionen aldeles tiltræde Konsistorii Formening, at det førstnævnte burde henlægges under Kvæsturen, dog at den det theologiske Fakultet hidtil tilkommende Ret til at beskikke Løbærerne gik over til Konsistorium; at derimod Stipendievæsenets og Regensens Bestyrelse forblev hos Professorerne, men med nærmere Modifikationer, hvorefter Direktionen senere vilde have at indkomme med allerunderdanigst Forestilling.

Endelig syntes det neppe at vilde være passende at paalægge Kvæstor en saa betydelig Forøgelse af hans Forretninger, som af den paatænkte Forandring vilde blive en Følge, uden tillige at tilstaae ham en forholdsmaessig Forhøjelse af hans Gage, isærdeles da den for Kvæstorembedet normerede Gage, 1000 Rbd., vistnok maatte anses for meget knap bestemt for en saa vigtig, besværlig og ansvarsfuld Post, og efterat Etatsraad Bang, som i flere Aar, med Hensyn til Universitetets mislige økonomiske Forfatning renoncerede paa 400 Rbd. af den normerede Kvæstorgage, for nylig, efter eget Tilbud, havde overtaget en anden ikke ubetydelig Forøgelse af sine Forretninger uden noget Vederlag, nemlig derved at Administrationen af den almindelige Skolefonds og Sorø Akademi's Depositums Midler vare blevene henlagte under Kvæsturen. Der vilde saaledes være den største Opfordring til, saafremt Kommunitetsmidlernes Henlæggelse under Kvæsturen blev bestemt, at fastsætte en Forhøjelse i Kvæstorgagen, hvorefter ogsaa Etatsraad Bang havde udtrykkelig yttret

Ønske, hvilken Forhøjelse Direktionen troede at burde foreslaae til 400 Rbd., der maatte blive at udrede af Kommunitetets Kasse, og hvorved Kvæstors Gage ialt vilde udgjøre 1400 Rbd. At den til det theologiske Fakultets Dekanus hidtil udbetalte Sum af 200 Rbd. som Bederlag for Dekanus's Ulejlighed med Midlernes Bestyrelse, maatte vedblive for de nuværende ordinære theologiske Professorers Vedkommende, som have Udgang til efter Tur at tiltræde Dekanetet, forsaavidt de ikke paa anden Maade, efter de ovenantydede Forslag, kunde derfor erholde Erstatning, maatte Direktionen ansee for aldeles billigt, hvorimod bemeldte Udgift i Fremtiden naturligvis vilde bortfalde.

Efterat Direktionen, i Henhold til alt Foranførte, havde nedlagt allerunderdanigst Forestilling, behagede det Hans Majestæt under 15de Decbr. at resolvere saaledes:

Efter samtlige heri allerunderdanigst forklarede Omstændigheder ville Vi allernaadigst have bestemt som følger:

1. Administrationen af samtlige Kjøbenhavns Kommunitet tilhørende Midler og Ejendomme skal, i Uighed med hvad der tidligere er skeet med Universitetsmidlernes Administration, fra 1ste Januar 1844 at regne henlægges under Kvæsturen.
2. Den hidtilværende Indretning med Inspectores kvæsturæ gives en saadan Forandring, at Inspectores have at udøve et stadigt Tilsyn med Kvæstursagerne Behandling, i hvilken Henseende indbemeldte nærmere Regler for Forretningernes Gang blive midlertidigen at følge, indtil et definitivt Reglement i denne Henseende, hvortil Vor Direktion vil have at indkomme med allerunderdanigst Forestilling efter en passende Tids Forløb, kan vorde allernaadigst fastsat.
3. Som Godtgjørelse for disse Forretninger bliver Inspectores kvæsturæ, fra 1ste Januar 1844 at regne, at tilstaae en aarlig Løn af 200 Rbd. hver, at udrede med to Trediedele af Universitetets og en Trediedel af Kommunitetets Kasse; og Kvæstor Etatsraad Bang ligeledes fra samme Tid et Gagetillæg af 400 Rbd. af Kommunitetets Kasse, saaledes at saavel dette som Lønnen til Inspectores kvæsturæ for 1844 udredes af de paa Universitetets og Kommunitetets Budgetter til ekstraordinære Udgifter fastsættende Beløb.
4. Ved Kvæstorkontoret skulle i Fremtiden være ansatte følgende Embedsmænd og Betjente med efternævnte Gager, nemlig:
 - en Bogholder for samtlige under Kvæsturen bestyrede Stiftelsers Midler med ialt 1200 Rbd., hvoraf de 900 Rbd. udredes som hidtil og de 300 Rbd. af Kommunitetets Kasse;
 - en Kassierer for begge Stiftelser samt for Sorø Akademi's Depositum og den almindelige Skolefond med 1200 Rbd., at udredes som hidtil;
 - en Kassekontrollør og Sekretær for Universitetet med 1000 Rbd., at udredes som hidtil;
 - en Kassekontrollør og Sekretær for Kommunitetet med 500 Rbd. af Kommunitetets Kasse;
 - en Assistent og Arkivarius, som bliver at antage af Kvæstor paa Opsigelse, med Gage 400 Rbd., hvoraf 200 Rbd. udredes af akademiske Fond og 200 Rbd. af Kommunitetets Kasse;
 - et Kontorbud, som ligeledes af Kvæstor bliver at antage paa Opsigelse, med Gage 300 Rbd., hvoraf akademiske Fond udreder 120 Rbd., Kommunitetets Kasse 140 Rbd. og Sorø Akademi's Depositum og den almindelige Skolefond 40 Rbd.
5. Med Hensyn til Kommunitetsmidlerne — der iøvrigt blive at bestyre efter samme Regler som Universitetsmidlerne — ville Vi allernaadigst have Konsistorium givet det samme Tilsagn som med Hensyn til Universitetsmidlerne indeholdes i allerhøjeste Resolution af 22de December 1837, at der ingenfinde, uden at Konsistorii Betænkning er bleven indhentet, skal blive foretaget nogen Forandring med Substansen af Kommunitetets Formue.
6. Det hidtil med Kommunitetet forbundne Løbæringsvæsen bliver at henlægge under Kvæsturen, hvorimod den det theologiske Fakultet hidtil tilkommende Ret til at beskikke Løbærerne gaaer over til Konsistorium.
7. Bestyrelsen af Stipendievæsenet og Regensen forbliver hos Professorerne og foreløbigen hos det theologiske Fakultet, indtil der er fastsat en definitiv aller-

naadigst Bestemmelse for hvorledes der i denne Henseende bliver at forholde, hvorom Direktionen vil have at indkomme med nærmere allerunderdanigst Forestilling.

En Forandring i et meget gammelt Forhold er i 1843 indtraadt, nemlig med Hensyn til **Professorernes** saakaldte **Friark** eller **fri Trykning** for et vist **Arketal** af deres literære Arbejder.

For at fremme Universitetets videnskabelige Arbejder, havde dette fra de ældste Tider haft sin egen Bogtrykker, som mod en vis aarlig Løn var forpligtet til at trykke ej alene de egentlige Universitetsarbejder, men tillige visse Ark for Professorene af de af dem udarbejdede Skrifter. I de ældre Tider, da Universitetsgodset var fordelt i de saakaldte Corpora, var ogsaa anvist Bogtrykkeren et eget "Corpus Typographi", hvoraf han oppebar Indtægten, og efterat hin Indretning var ophørt, er Bogtrykkeren vedblevet endnu at oppebære fra Kvæsturen, som Bederlag for Corpus, Værdien af visse Landgildespecies efter den aarlige Kapitelstart, hvilken Indtægt kan anslaaes til noget over 400 Rbd. aarlig i Gjennemsnit, mod hvilket Bederlag han ifølge den med ham oprettede Kontrakt var forpligtet til at trykke, foruden de egentlige Universitetsarbejder, saasom Programmer, Diplomer, Lektionskataloger, m. m., hvilke kunne anslaaes til 30 à 35 Ark aarlig, endvidere indtil 70 Ark aarlig for Professorene med et Dplag af 500 Exemplarer.

Uagtet nu hint Bederlag ingenlunde stod i Forhold til en saa betydelig Forpligtelse, havde Bogtrykkeren dog hidtil fundet sig vel tjent med sin Stilling, paa Grund af den betydelige Fordel han havde haft af den ham tillige overdragne Forpagtning af Universitetets Almanakprivilegium; men efterat det ved allerhøjeste Resolution af 22de Oktbr. 1841 (Aarb. f. 1841 S. 29 f.) var bleven bestemt, at Universitetet, naar den med den nuværende Universitetsbogtrykker Direktør Schultz oprettede Forpagtningskontrakt med Aaret 1842 var udløbet, selv skulde overtage Forlaget af Almanakken, havde Direktør Schultz i et til Konsistorium indgivet Andragende erklæret, at han ikke længere kunde ønske at vedblive sin Stilling som Universitetsbogtrykker, med mindre han kunde opnaae enten Forhøjelse af det ham tilkommende Bederlag, eller Nedsættelse af hans Forpligtelse i Henseende til de Ark han havde at trykke.

Konsistorium nedsatte i denne Anledning en egen Kommitte, bestaaende af 2 Professore (Hohlenberg, Scheel) og Universitetets Kvæstor, hvilken, efter at have gjort sig bekendt med samtlige Omstændigheder, kom til det Resultat, at Villighed talede for nogen Nedsættelse i den Schultz ifølge hans Kontrakt paahvilende Forpligtelse, hvilken Kommitteen dog ikke troede at burde foreslaae til mere, end at de ovennævnte 70 Ark af Professorernes Arbejder formindskedes til 50 Ark. Konsistorium fandt derimod, forneemmelig i Betragtning af at det, paa Grund af den fortrinlige Tilstand hvori det Schultziske Trykkeri befinder sig og den store Akkurateesse hvormed Arbejderne derfra stedse ere expederede, var ønskeligt ikke uden stor Nødvendighed at forlade dette Trykkeri, at der var Anledning til at tilstaae Schultz en noget større Nedsættelse i hans Forpligtelse, nemlig til Halvdelen af bemeldte 70 eller til 35 Ark, og efterat Schultz havde erklæret sig villig til under en saadan Forandring at vedblive sin Bestilling, androg Konsistorium paa Direktionens Bemyndigelse til at gjøre den Forandring i Kontrakten med Schultz, at det Antal af Ark som han skal trykke frit for Professorene nedsættes fra 70 til 35 Ark.

Men da det i Videnskabens Interesse var af største Vigtighed, at den Afgang som hidtil havde staaet aaben for Universitetets Lærere til at erholde Skrifter trykte som ikke let uden saadan Understøttelse kunne komme for Lyset, ikke i nogen væsentlig Grad indskrænktes, androg Konsistorium tillige paa, at der paa anden Maade maatte forskaffes dem samme Afgang som hidtil til at faae saadanne Arbejder trykte uden Betaling, og foreslog til den Ende, at der maatte overlades Konsistorium fri Disposition i saadant Djemed over indtil 300 Rbd. aarlig, hvilken Sum det maatte ansees saameget mere passende at bestemme til saadan Anvendelse, efterat Universitetet netop nu, ved selv at overtage Forlaget af Almanakken, altsaa ved den samme Omstændighed som havde givet Direktør Schultz Anledning til at ønske hin Nedsættelse i sin Forpligtelse, havde vundet en særdeles betydelig Forøgelse af sin aarlige Indtægt,

idet Almanakprivilegiet i 1842 havde indbragt, istedetfor de ved den hidtilgjældende Forpagtningskontrakt med Direktør Schultz stipulerede 3,700 Rbd., en Indtægt af over 7000 Rbd., og Konsistorium indstillede derfor, at den foreslaaede ny Udgift maatte være at udrede af Indtægten for Almanakprivilegiet.

Efter alt hvad af Konsistorium var oplyst, kunde Direktionen heller ikke skjonne rettere, end at Villighed talede for at tilstaae Direktør Schultz den af Konsistorium foreslaaede Nedsættelse i hans Forpligtelser, ligesom Direktionen maatte betvivle, at der vilde findes nogen anden solid Bogtrykker der, dersom Schultz frasagde sig Bestillingen, vilde findes villig til at paatage sig de samme Forpligtelser som nu paahvilede denne, uden forhojet Bederlag. Da Direktionen ogsaa med Konsistorium maatte ansee det for at være af stor Vigtighed, at Profesforerne beholdt den samme Udgang som hidtil til at faae visse af dem udarbejdede Skrifter trykte uden Bekostning, og da Universitetet ved den ovenomtalte Forandring havde vundet en særdeles betydelig Forøgelse af sin aarlige Indtægt, som der vistnok var al Grund til at antage, ogsaa i Fremtiden at ville vedblive, fandt Den ingen Betænkelighed ved at understøtte det af Konsistorium fremsatte Forslag, og Direktionen nedlagde derfor i Overensstemmelse hermed allerunderdanigst Forestilling, hvorefter det behagede Hans Majestæt Kongen under 26de Maj allernaadigst at bestemme,

at der herefter, i Anledning af den Nedsættelse i det Antal af Ark som Universitetsbogtrykkeren har at trykke for Profesforerne hvilken det er anseet billigt efter hans Begjæring at tilstaae ham, anvendes et Beløb af indtil 300 Rbd. aarlig af Universitetets Kasse til Trykning af de af Universitetslærerne udarbejdede Skrifter, saaledes at Konsistorium har at disponere over bemeldte Sum i det anførte Djemed; og bliver denne Sum for indværende Aar at ndrede af Universitetets paa det allernaadigst approberede Budget kalkulerede Overflud.

Det er i flere af Aarbogens tidligere Aargange omtalt, at man i længere Tid havde paataant en større Plan til **kunstnerisk Dekoration af Universitetsbygningens Indre**, og forberedet dens Udførelse blandt andet derved, at den til Konsistoriums umiddelbare Raadighed stillede Andel af de normerede Bygningsudgifter i flere Aar for største Delen vare blevne opsparede, for senere at kunne anvendes under Et til saadant Djemed. Det er navnlig i forrige Aargang S. 30 berørt, at denne Sag i Slutningen af 1842 var saavidt fremmet, at Dekorationsplanen da af Konsistorium var bleven indsendt til Direktionen for at forelægges til allerhøjeste Approbation, og at Sagens Afgjørelse saaledes kunde ansees som nærførestaaende. Denne Afgjørelse er ogsaa i 1843 paafulgt.

Da den ny Universitetsbygning i Aaret 1835 nærmede sig sin Fuldbendelse, opstod der Spørgsmaal om, hvorvidt dens indre Hoveddele, Solennitetsalen og Vestibulen, maatte være at give en til Bygningens Vigtighed og Betydning passende Dekoration derved at man lod Maler- og Billedhuggerkunsten træde i Forbindelse med Arkitekturen. Ligesom den oprindelige Bygmester endog havde ladet paabegynde Udførelsen af en Dekorationsplan — hvis Iværksættelse dog blev standset —, saaledes havde Majoriteten af den til Bygningsarbejdets Fuldbendelse senere nedsatte Kommitte anseet en saadan Dekoration for ønskelig, og fremlagt en Plan dertil, hvorefter Dekorationen af Vestibulen strax skulde paabegyndes, hvilken Plan ogsaa ivrigt var bleven anbefalet af Konsistorium. Imidlertid blev det ved en kongelig Resolution af 23de April 1836 allernaadigst bestemt, navnlig ogsaa med Hensyn til Universitetets daværende ugunstige finansielle Forsatning, at Planen for det Første skulde stilles i Bero, og Dekorationen af Vestibulen ikke iværksættes forinden Solennitetsalens Dekoration var udført.

Efterat det imidlertid ved kongelig Resolution af 22de Decbr. 1837 var bleven bestemt, at af de ved Normalreglementet til Universitetets Bygninger kalkulerede 3000 Rbd. skulde 600 Rbd. aarlig stilles til Konsistoriums umiddelbare Disposition, blev den ældre Plan igjen af Konsistorium optaget, saaledes at de ommeldte 600 Rbd. aarlig fornemmelig dertil skulde benyttes, og Direktionen havde derfor efter Konsistorii Forslag, i Forventning af allerhøjeste Approbation, tilladt at denne Sum, forsaavidt ikke en Del deraf var forbrugt til enkelte mindre Arbejder, maatte opsamles i det

omhandlede Njemed, hvorved nu for de 5 Aar 1838—42 var opsparet et Beløb af bemeldte Normalsum af 2602 Rbd. 16 Sk.

Mod Slutningen af 1842 modtog Direktionen endelig fra Konsistorium nærmere Underretning om den paatænkte Plan, der efter Foranstaltning af Eforus for øftnævnte Normalsum, Professor Clausen, var udkastet af Dekorationsmalerne Hilder og Constantin Hansen, og som gik ud paa, dels ved større Malerier, dels ved Farver og egentligt Dekorationsmaleri at dekorere saavel Festsalen som Vestibulen, tilligemed Overslag over den Del af Arbejdet som efter Forslaget strax skulde paa-begyndes, nemlig Vestibulens Dekoration, hvilken det af flere vigtige Grunde — navnlig Pengemidlernes Tilstedeværelse, og den Omstændighed at flere Bansteligheder vare forbundne med Solennitetssalens Dekoration — blev anseet for rigtigst at iværksætte førend denne. Ved dette Overslag var man gaaet ud fra den Forudsætning, at der for Aarene 1838—42, som nylig bemærket, havde en disponibel Beholdning af 2602 Rbd. 16 Sk., hvilken, med Tillæg af de 600 Rbd. for 1843 og 44 vilde stige til 3802 Rbd. 16 Sk.; da der nu i Overslaget var beregnet noget over 2000 Rbd. til det blotte Dekorationsarbejde, foruden Malerier og Vasreliefs, og da det, for aldeles at fuldende hint, alene var nødvendigt, at et af de større Bægmalerier fuldførtes forinden Dekorationsarbejdet skred længere frem, medens derimod de øvrige senere, eftersom Omstændighederne tillode, vilde kunne udføres — idet de tomme Felter imidlertid kunne dækkes ved Drapperier —, vilde der i pekuniær Henseende intet være til Hinder for strax at paabegynde Dekorationen af Vestibulen og føre den saavidt, at den strax vilde kunne gjøre sin Virkning som en vis Helhed, og det var derpaa at Konsistorii Forslag gik ud.

Hvad angaaer selve det kunstneriske Projekt og navnlig de større Malerier, hvoraf efter Projektet skulde anbringes 7 paa de 3 Vægge i Vestibulen og 1 i Plafonden, og mindre Malerier udføres i Vasrelief-Stil i Lynetterne og de omløbende Baand, samt 5 Malerier paa hver af de to Hovedvægge i Solennitetssalen, da vare skitserede Tegninger fremlagte, hvoraf den Stil og Genre hvori Dekorationen vilde blive holdt i det Hele kunde skjønnes, og hvori, for Vestibulens Bedkommende, ogsaa vare optagne fuldstændige Skitser til samtlige Bægmalerier, hvis Sujetter udelukkende vare valgte af den græsk-romerske Mythologi (men i Solennitetssalen af den kristelige Kunst). Efter at have formaaet det kongelige Kunstakademi til derover at afgive sin Betænkning, hvilken gik ud paa at anbefale Projektet i det Hele og den Stil i samme der fremgik af Tegningerne, anbefalede Konsistorium, ved at fremsende disse, indstændigen, at Projektet maatte vorde bifaldet og Udførelsen bestemt til at ske foreløbigen for Vestibulens Bedkommende paa den ovenanførte Maade og med de forklarede Midler, saavidt disse kunne tilstrække, saa at Konsistorium maatte have Tilladelse til at anvende, saavel hvad der nu var opsparet af den øftnævnte Normalsum i de tidligere Aar, som denne Normalsum i de nærmest paafølgende Aar, til at see Dekorationen af Vestibulen udført, medens det senere maatte forbeholdes nærmere Bestemmelse, paa hvad Maade Omkostningerne skulde tilvejebringes til de Malerier i Vestibulen som ikke kunne bestrides ved Hjælp af den aarlige Normalsum af 600 Rbd., saavelsom senere til Solennitetssalens Dekoration.

Direktionen kunde ikke andet end finde det særdeles ønskeligt, om en for Universitetsbygningen passende kunstnerisk Dekoration af dens tvende indvendige Hovedpartier kunde tilvejebringes paa den af Konsistorium i Forslag bragte Maade, hvilket da vilde kunne ansees som udført saa godt som uden Udgift for Universitetet, eftersom det ved ovennævnte allerhøjeste Resolution er bestemt, at Konsistorium, uden først at behøve derom at gjøre Indstilling til Direktionen, kan disponere over de øftnævnte 600 Rbd. aarlig af den til Bygningens Bedligholdelse normerede Sum, hvorved man just havde haft for Nje at bevirke Muligheden af at faae saadanne Arbejder udførte som mere kunde henføres til Universitetsbygningens Prydelse end til den egentlige Bedligholdelse, ihvorvel en saadan større Dekoration ikke just dengang bestemt var paatænkt.

Hvad angaaer selve det kunstneriske Projekt, da forekom dette Direktionen, saavidt de fremlagte Tegninger udviste, at ville blive i høj Grad skjønt og til Stedet passende; og da Kunstakademiet havde afgivet en anbefalende Bedømmelse af samme, da Konsistorium, saavidt Direktionen bekendt, havde truffet et særdeles heldigt Valg af de tvende Kunstnere som havde udkastet Projektet, og som det havde bestemt ogsaa at ville overdrage Udførelsen, hvilke efter den almindelige Mening henhøre til vore

dueligste og talentfuldeste yngre Kunstnere, samt da neppe nogen anden Autoritet i den Grad som Konsistorium tør antages at være i Besiddelse af den Smag, Indsigt og Kunstsans som ved en saadan Lejlighed er af største Vigtighed, syntes disse Omstændigheder at frembyde al den Garanti som man kunde ønske for et heldigt Valg af Dekorationens Indhold og en omhyggelig Udførelse af dens Detaillier. Foraaaviddt det ved den ovennævnte kongelige Resolution af 23de April 1836 var bleven foreskrevet, at Vestibylens Dekoration skulde udsættes indtil Dekorationen af Solennitetsalen var tilendebragt, maatte Direktionen med Konsistorium være af den Mening, at denne Bestemmelse ikke syntes at kunne være til Hinder for, at det overlodes Konsistorium at følge en anden Fremgangsmaade i Henseende til Udførelsen af det nu paatænkte Projekt. Bemeldte Resolution var nemlig alene foranlediget ved og refererede sig aldeles til en af den daværende Bygningskommitte fremlagt Dekorationsplan af en ganske forstjellig Bestaffenhed fra den nu paatænkte, og hin Bestemmelse var heller ikke fremsat paa en saadan Maade, at den i og for sig kunde tillægges nogen særdeles Vægt. Paa den anden Side vare vistnok de oven berørte Omstændigheder, som talede for ved den nærværende Plans Udførelse at begynde med Vestibulen, af megen Betydning; thi foruden at Pengemidlerne her vare tilstede til strax at kunne tilvejebringe en Dekoration der allerede vilde gjøre sin Virkning, var det af megen Vigtighed at der hos os, hvor det omhandlede Dekorationsarbejde er det første der udføres efter saa stor en Maalestok, kunde ved den mindre vigtige Del af samme indsamles Erfaringer, som kunde være i høj Grad nyttige og uundværlige ved den betydeligere og vanskeligere Del af Arbejdet, ligesom Fremstyndelsen af Vestibylens Dekoration ogsaa af den Grund var ønskelig, at den baade daglig besørdes af de Studerende og er tilgængelig for Enhver der har Interesse for Kunsten.

Efterat Direktionen i Henhold til alt det Anførte havde nedlagt allerunderdanigst Forestilling, behagede det Hans Majestæt Kongen under 7de Juli at resolve saaledes:

1. Vi bifalde allernaadigst, at foraaaviddt den ved allerhøjeste Resolution af 22de Decbr. 1837 til Konsistoriums umiddelbare Disposition stillede aarlige Sum af det til Universitetsbygningens Vedligeholdelse normerede større aarlige Beløb af 3000 Rbd. i noget Aar bliver uanvendt, maa den saaledes besparede Del overgaae som Beholdning til næste Aar for at benyttes til en større Anvendelse paa engang i indbemeldte Njemed.
2. Vi bemyndige allernaadigst Konsistorium til at lade indbemeldte paatænkte kunstneriske Dekoration af Universitetsbygningens Vestibyle, og i sin Tid tillige af dens Solennitetsal, ved den ommeldte Normalsum og hvad deraf hidtil er opsparet, udføre i den allerunderdanigst angivne Stil og Genre.

Da Tiden inden den kongelige Resolution blev afgivet var saa langt fremrykket, og en af de to Kunstnere havde opsat sin Afrejse fra Rom indtil endelig Bestemmelse i Sagen var taget, kunde Dekorationen ikke, saaledes som først var bestemt, blive paabegyndt i 1843.

Følgende Forklaring af samtlige ovennævnte Skitser til de paatænkte Malerier i Vestibulen, som er meddelt fra en meget kunstsindig Haand, vil uden tvivl her finde en passende Plads.

Dekorationen i Vestibulen. Væggen op til Solennitetsalen.

Hovedbilledet. Prometheus har formet Mennesket af Ler, Pallas-Athene lægger sin besjælende Haand paa det døde Stof.

Sidebillederne fremstille Titanens Trøst i hans Kvaler og hans Befrielse.

Den Slægt han havde skabt lignede ham i Sind og i Skjæbne, men den var desuden endelig. Den maatte bøje sig for en ufravigelig Lovs Nødvendighed; den maatte nedstige i det dunkle Hades, og kun Heltemod, kun et fromt begejstret, et elskende Sind formaaede at føre den luttrede Sjæl op til en himmelsk Forklaring. Det er med Hensyn hertil, at Kunstneren har valgt Gjenstandene i de øvrige Afdelinger.

Frisen nedenunder. I det midterste Parti stiger Herkules ned til Underverdenen, der nofsom betegnes ved den spindende Parce, den thronende Pluto og Sjælernes Fører Merkur. I Partiet til højre sees den tilbagevendende Orpheus, fulgt af sin Hustru Eurydice ved Merkurs Haand; i det til venstre synes Fremstillingen at dreje sig om Psyche og hendes heldigt udførte Grinde hos Proserpina.

Foroven, i den midterste Fylding, er Psyche som Amors Brud hævet over Endeligheden og omgivet af smykkende Gudinder. I Lynetterne styre treende Gudinder hver sit Par vælige Heste. Den ene af dem er Minerva, men Kunstneren maa forresten her selv gjøre Rede for sin Mening.

Sidevæggene.

Den til venstre. Hovedbilledet. Pallas Athenes Fødsel. Gudinden, der vatte Prometheus' Stabning til Liv, er selv Udtrykket for den lyse, evig bevægelige, evig virkende Tanke. Det var ved hende, at Gudsdomsgnisten blev nedlagt i Støvet og fremkaldt til et nyt Liv, der overalt aabenbarer sig i Kampen mod skummel, døsig Raahed og blind Drift. Fuldvoren staaer hun der i hele sin Rustning, nys udsprunget af Jupiters Hoved, til Forbauselse og Andren for de hjælpende Gudsdomme Vulkan og Ilithyia. Det er Tanken, der i et Nu aabenbarer sig med hele sin Gudsdomsfylde.

Foroven, i Fyldingen, holde Sejrgudinder en Bæddeforsel; forneden, i Frisen, ere Muserne forsamlede om Gratiernerne. Thi for at Anden kan være sit store Kald mægtig, maa den tidlig og idelig øves, og dens Udvikling bør være fjon og harmonisk.

Sidebilledet. Merkur giver Apollo Lyren, idet han viser ham Stregenens Greb. Begejstringen, som griber Ungdommen og uimodstaaelig river den med sig, gaar ikke ud fra hin høje og mægtige, men strænge Gudinde, den tilhører Sangens og Spaadomsgavens Gud Apollo. Lyren ledsagede den fromme Hymne og Sangene om Guder og Heroer; men den var Merkurs Opfindelse, og det valgte Moment tyder ikke alene hen paa Poesi og Begejstring, men ogsaa paa broderligt Sind, paa den ringere Naturs bestedne Tilbagevej for den højere. Det staaer tillige i den næjeste Forbindelse med Fremstillingen i

Frisen nedenunder. Apollos Sejr over Marsyas, den græske Lyres Sejr over den phrygiske Rørfløjte; en betydningsfuld Mythe, hvad enten den fortolkes om Overmodets fortjente Revselse, eller om Modsat-

ningen mellem græsk, mandig og asiatisk, forfælet Kultur.

I Lynetterne. Helios og Selene paa deres Vogne. Kunstneren maa her selv høres, min Forklaring vilde let blive for søgt.

Væggen til højre. Hovedbilledet. Pallas Athenes hændende sin Net til at være Athenens Skytsgudinde; hendes Gave, Olietræet, er stukket op ved hendes Side. Neptun, der forgjæves har fremskillet sig med sin Gave, en vælig Ganger, betragter Gudinden, som staaer rolig med den vingede Victoria paa sin højre Haand. Den fremstormende Kraft, som boer i Hesten, kunde Havets Gud vel fremskalde; men den fik først sit rette Værd under Gudindens tæmmende og styrende Haand. Den Aand som lader Olietræet styde frem, forbereder ogsaa sikkrest den afgjørende Kamp. Det er denne besindige, sig bevidste Heltkraft, som yttres sig foroven i Hertules' Sejr over Centaurerne (Fyldingen i Midten), og i Perseus' og Theseus' Heltedåd (Lynetterne). Men ogsaa Ordet har sin Kamp og sin Sejr, og denne er udtrykt i Frisen nedenunder. Hvor Athenens Lærere, den demonstrerende Sokrates i Midten, have forsamlet opmærksomme Lærlinge eller øvede Modstridere omkring sig.

Sidebilledet. Apollo har fældet Dragen Pytho. Sangens og Spaadommens Gud skal for Fremtiden inspirere Præstinden paa Delphos Træfod.

Frisen nedenunder. Apollo syngende mellem Hyrderne. Først ved Poesien vækkes Sjælen for højere Dannelsen. I Kamp, i Nød, fremskalder ofte frelse og Sejr ved Begejstringens over- og fremskudende Blik. Poesiens Gud baner Vej for Athenes høje Alvor, og hvor den strænge Gudinde kun vilde blive modtaget med stum Uerfrygt, der formaaer Apollo alt at afløse Gemytterne Medfølelse.

Et andet til Vestibylens fuldstændige Dekoration hørende Kunstarbejde, hvis Udførelse længe havde været bestemt (jfr. Aarb. f. 1837 S. 124), er i 1843 virkelig bleven udført, nemlig de to Statuer af Apollo Musagetes og Minerva ved den nederste Del af Trappegangen.

Ved den ovennævnte kongelige Resolution af 23de April 1836, hvorved det bestemtes at den først foreslaaede kunstneriske Dekoration (hvad Malerierne angaaer) skulde beroe indtil videre, og Vestibulen, overensstemmende med den af Bygningskomiteens Minoritet anbefalede Plan, alene overstryges med Limfarve, blev det imidlertid forudsat, at der paa de tvende Pjedefalter ved den nederste Del af Trappegangen skulde anbringes tvende Statuer af Apollo og Minerva, og paa det øverste Trappegælder to Kandelabrer. Disse Kunstværker vilde efter et tidligere Overflag medføre en Bekostning af omtrent 1400 Rbd., idet Statuerne vare bestilte hos Professor Bisfen for 500 Rbd. Stykket og Kandelabrerne antoges, forgyldte og lakerede, at ville koste tilsammen 3 til 400 Rbd.; hvilken Omkostning vilde være at udrede af Kommunitetet i Henhold til den kongelige Resolution af 23de Nov. 1836, som blandt andet bestemte, at Universitetets Deficit indtil Udgangen af 1836 skulde dækkes ved Hjælp af Kommunitetet; thi da det allerede ved den ovennævnte tidligere kongelige Resolution var bestemt at de oftnævnte Kunstværker skulde udføres, maatte disse Arbejder aabenbart betragtes som hørende til Universitetsbygningens Udførelse, hvorfra isærdeleshed hint Deficit hidrørte. Udførelsen saavel af Statuerne som af Kandelabrerne havde hidtil været udsat, men de førstnævnte bleve i 1843 paabegyndte, hvorved det imidlertid viste sig, at man ved det foreløbige Overflag var gaaet ud fra en urigtig Forudsætning, idet Kunstneren snart overbeviste sig om at Statuerne, som han havde antaget ej at behøve synderligt at overstige den naturlige Størrelse,

nødvendigen maatte være idetmindste 7 Fod høje, for nogenlunde at komme i et godt Forhold til det Hele, og da denne Forøgelse af Størrelsen betydeligt vilde forøge Arbejdet og Omkostningerne, kunde de ikke udføres for mindre end 600 Rbd. Stykket, hvorved altsaa den hele Befordring vilde stige til 1600 Rbd. Da den fornødne Sum ikke vilde kunne udredes af nogen af de paa Kommunitetets Budget for 1843 opførte Konti, men det tillige, da Statuerne sandsynligvis ikke vilde kunne fuldendes førend mod Slutningen af Aaret, og Betalingen saaledes ikke i Virkeligheden blive at præstere førend i det følgende Aar, ansaaes rettest først paa Budgettet for 1844 at optage samme, blev Direktionen, efter derom nedlagt allerunderdanigst Foresøg, under 7de Juli

allernaadigst bemyndiget til, ved sit Forslag til Kommunitetets Budget for 1844 at opføre den fornødne Sum af 1200 Rbd. til Udførelsen af de tvende Statuer af Apollo og Minerva som i Henhold til allerhøjeste Resolution af 23de April 1836 blive at anbringe i Universitetsbygningens Vestibyle, saavel som og til paa sit allerunderdanigste Forslag til samme Stiftelses Budget for det Aar i hvilket de ligeledes approberede to Randelabrer i Vestibylen ville blive udførte, at tage Hensyn til den dertil fornødne Sum af 400 Rbd.

At ogsaa de Studerende med Kjærlighed og Begejstring have modtaget den sjældne Prydelse der saaledes er bleven Indgangen til deres Musernes Tempel til Del, derom vidner den smukke Maade hvorpaa de søgte at lægge deres Erkjendtlighed mod Kunstneren for Dagen, og den Iver hvormed de have stræbt at skaffe Kunstværket forhøjet Betydning, ved at tilvejebringe Midlerne til at udføre Statuerne i Marmor istedetfor i Gips. Nærmere Oplysning herom vil findes længere nede.

Ligesom der ifølge det nylig Anførte er sørget for Universitetsbygningens Prydelse ved Kunstværker, saaledes er der ogsaa i 1843 draget Omsorg for Muligheden af en fremtidig **Udvidelse af Universitetets Bygninger.**

Paa den Tid da der blev Tale om Gjenopførelsen af Universitetets afbrændte Bygninger, var det først paatænkt at vælge en saa udvidet Byggeplan, at denne kom til at omfatte den hele Firkant som er beliggende imellem Frue Kirkes Plads, Nørregade, Krystalgade og lille Fiolstræde, og man havde endog hertil gjort et forberedende Skridt derved at et paa Hjørnet af Krystalgade og lille Fiolstræde beliggende Hus i sin Tid var bleven indkjøbt for Universitetets Regning, for at denne Plan kunde realiseres. Denne maatte imidlertid, da man skred til Udførelsen, paa Grund af Universitetets daværende ringe økonomiske Forfatning, frafaldes hvad selve Universitetsbygningen angaaer — hvis Plan dog er udkastet saaledes at den kan udvides til begge Sider —; men naturligvis vilde Intet være til Hinder for, at man senere kunde bebygge hele den øvrige Del af den ommeldte Firkant, forsaavidt Universitetet kunde erholde Disposition over Grunden. Hertil skete et vigtigt Skridt forinden Universitetsbygningen blev opført ved det i 1832 iværksatte Magelæg mellem den forhenværende Præsteboligs paa Hjørnet af Frue Kirkes Plads og lille Fiolstræde beliggende Grund, og en Del af en ligeledes afbrændt Professorboligs paa det ligeoverfor værende Hjørne af lille Fiolstræde og Rannikestræde (hvor den nuværende Provstebolig er opført) beliggende Grund. Hvad derimod hint Hus angaaer, blev dette i 1837 bortsolgt (Aarb. f. 1837 S. 128), hvilket da maatte ansees fordelagtigst, da det paaførte Universitetet et aarligt Tab.

I 1843 er derimod ej alene dette Hus atter indkjøbt for Universitetet, men tillige et andet af de tre ved Enden af Fiolstræde beliggende Steder som ikke tilhørte Universitetet, indkjøbt for dette, navnlig med Hensyn til den ovennævnte paatænkte Udvidelse af dets Bygninger, saa at det nu, med Undtagelse af det ubetydelige lille Hus som ligger imellem de to ny erhvervede, har Disposition over hele Grunden af den ommeldte Firkant.

Efterat det ved en igjennem Rancelliet afgivet kongelig Resolution var bifaldet, at den Vor Frue Kirke tilhørende gamle Kapellanbolig, Nr. 200 i lille Fiolstræde med tilhørende Haveplads ud mod Krystalgaden, enten hver for sig eller samlet, maatte bortsalges ved offentlig Auktion, henlede Konsistorium Direktionens Opmærksomhed paa Unskeligheden af at erhverve den omhandlede Bygning og Plads for Universitetet, da dette allerede nu savner Lokale til flere Indretninger, og dets

stedse mere og mere udvidede Virksomhed snart vil gjøre ny betydelige Bygninger nødvendige. Men til saadan Udvidelse vilde denne Grund, som indeholdt foruden Bygningen et ikke ubetydeligt Areal, være særdeles tjenlig, medens det paa den anden Side vilde være til stor Ulempe for Universitetet, dersom den ved at komme i Privatmands Eje blev end mere bebygget, hvilket i saa Tilfælde stod til at vente, da den indeholdt to forskjellige Byggepladser, men isærdeleshed dersom derpaa skulde blive opført Fabrikbygninger eller deslige, hvorved Universitetet vilde blive udsat for et ligesaa ubehageligt som upassende Naboskab. Efterat det havde behaget Hans Majestæt forelobigen at meddele mundtlig allerhøjeste Tilladelse til ved Auktionen at lade gjøre Bud paa Ejendommen, blev denne ved den 9de Febr. afholdte 4de Auktion tilslaaet Universitetet for 9,200 Rbd. foruden Omkostningerne, hvorefter Indkjøbet ved kongelig Resolution af 24de Februar blev allernaadigst approberet, saaledes at Kjøbesummen med Omkostninger blev at udrede ekstraordinært af den akademiske Fonds Overskud.

Gjenerhvervelsen af det ovennævnte Hjørnehus Nr. 202 skete først mod Slutningen af Aaret, idet Kvæstor, som havde erfaret at Huset var underhaanden at faae tilkjøbt for en antagelig Pris, efter dertil mundtlig meddelt allerhøjeste Bemyndigelse, ved Hjælp af en paalidelig Kommissionær lod Ejendommen kjøbe og derefter transportere til Universitetet for 5000 Rbd. foruden Bankheftelsen samt Omkostningerne, hvilket Kjøb derefter under 24de Novbr. blev allernaadigst approberet. Med Hensyn til denne Transaktion maa bemærkes, at bemeldte Hus ved dets tidligere Erhvervelse var bleven indkjøbt for 8000 Rbd., men indbragte, forinden det i 1837 blev bortsolgt, kun i Leje 100 Rbd., eller, naar den ene Etage, som var overladt til fri Bolig for en underordnet Betjent, ansloges til Leje 80 Rbd., ialt 180 Rbd., medens Skatter og Reparationer medtog aarlig over 105 Rbd., altsaa selv om man vil regne de nyssnævnte 80 Rbd. som Indtægt, i Nettoindtægt neppe 75 Rbd. eller mindre end 1 Procent af Kjøbesummen. Det blev derimod i 1837 ved Auktion udbragt til 2810 Rbd. foruden Bankheftelsen 270 Rbd. og Aktieretten, der nu har en Værdi af omtrent 300 Rbd., altsaa ialt til c. 3380 Rbd., hvilken Transaktion saaledes dengang var aabenbar fordelagtig. At Indkjøbssummen nu var saameget højere end den Sum som Universitetet i 1837 ved Salget erholdt, var en naturlig Følge deraf, at Ejendommen imidlertid var bleven undergivet en Hovedreparation, hvorved navnlig en ny Etage var bleven indrettet, hvorefter den hele aarlige Leje nu udgjorde 318 Rbd., medens Skatter og Reparationer ikke beløb højere end før, saa at Ejendommen endog ruudelig vil forrente Kjøbesummen saalænge den forbliver bortlejet.

Konsistorium har med Direktionens Tilladelse nedsat en Kommitte af nogle af Professorene og nogle Bygningskyndige for at afgive Forslag til en almindelig Plan for Universitetets tilbagestaaende Bygningsarbejder, derunder indbefattet Benyttelsen af de ovennævnte ny tilkjøbte Ejendomme.

I Forbindelse hermed omtale vi nogle i 1843 foretagne **extraordinære Bygningsforetagender**, tildels af større Betydning. Det vigtigste af disse er den paabegyndte Hovedforbedring af Alumnerværelserne paa Regensen.

Det havde i længere Tid været almindelig erkjendt, at Alumnernes Beboelseslejligheder paa Regensen kun lidet svarede til deres Hensigt eller endog til de nøjsomste Fordringer som kunne gjøres til en offentlig Indretning af denne Bestaafenhed. Hovedmanglerne vare især, at Lejlighederne efter deres Bestemmelse vare indrettede til at beboes af tvende Alumner hver, og at Trapper og Gange vare af en utilbørlig Smalhed. Men saameget det end maatte erkjendes, at disse Manglers Afhjælpning vilde være et væsentligt Gode, havde det dog stedse maattet indrømmes, at dels Bestemmelsen om Alumnernes Antal — hvilket man med Hensyn til de Studerendes Trang hellere maatte ønske forøget end formindsket — dels de lokale Forholde ikke tilstødede dette, men idet man derfor havde maattet indskrænke sig til blot at henvende Opmærksomheden paa saadanne Mangler som Forholdene tillode at afhjælpes, havde man ogsaa paa den anden Side følt sig saameget desto stærkere opfordret til ikke at lade de Studerende savne de Fordele som ved disse Manglers Afhjælpning kunde forskaffes dem.

Det theologiske Fakultet havde derfor ladet optage et Syn over Alumnernes Værelser, ved hvilken Lejlighed det i den afgivne Betænkning blev yttret, at den

nærværende Indretning af Kamrene dels ikke er saa hensigtsmæssig som det kunde ønskes, dels ikke længere fyldestgør Tidens Fordringer, og at man derfor, naar de stedfindende Mangler skulde afhjælpes, burde være betænkt paa at indrette dette efter en fast Plan og med stadigt Hensyn til, at Regensen derved efterhaanden kunde faae en Udstyrelse og Indretning der bedre svarer til Studentens Stilling og tilfredsstiller hans tarvelige Fordringer, samt dermed forener Hensigtsmæssighed og Soliditet, hvorved en Del af de idelige Reparationer kunde gøres overflødige. De enkelte Forbedringer som Fakultetet, i Henhold til bemeldte Synsforretning, anstaae for Djeblykket ønskelige at iværksætte, vare dels Udskiftelsen af 4 Lejligheder i 8 Enkamre, hvilket vilde gøre Anskaffelsen af 4 Kaffelovne, 4 Borde og 8 Stabe nødvendig, samt medføre et Tillæg af 2 Fjerne Brænde aarligen; dels succesfuld Omlægning af Gulvene, hvortil Udgifterne formentligen vilde kunne bestrides af den til Bygningsudgifter under 8de Post normerede Budgetsum af 2300 Rbd. til Bygningernes Vedligeholdelse. Men da det dog maatte ansees ønskeligt, om man derhos kunde give Bærelserne et nogenlunde hyggeligt Udseende og tillige foretage Forandringen paa en saadan Maade, at derved de idelige Murreparationer, der paaføre Stiftelsen bestandige forholdsvis betydelige Udgifter og Beboerne megen Ulejlighed, kunne undgaaes, anstaae Fakultetet det nødvendigt, dels at Væggene baade i Soveværelserne og Læseværelserne overalt forsynedes med Brystpanel, for at hindre den idelige Istødning og Nedfalden af Ralken og den dermed forbundne Urenlighed i Bærelserne, dels at der anbragtes ny Yderdøre — ud til Gangen — for at forhindre den gennem de gamle Døre indtrængende Træk og Kulde. Da imidlertid samtlige disse sidstnævnte Forandringer vilde medføre en Udgift der efter det optagne Overflag vilde andrage et Beløb af c. 40 Rbd. for hver Lejlighed, eller ialt omtrent 2000 Rbd. for samtlige 50 Lejligheder, og denne Sum ikke kunde udredes af den anførte Budgetsum af 2300 Rbd., foreslog Fakultetet, i Erkjendelse af bemeldte Forbedringers ej alene Hensigtsmæssighed, men ogsaa Nødvendighed, samt med Bemærkning, at de herhen hørende Udgifter upaatvivlelig bør henregnes til dem som staae i nærmest Forbindelse med Kommunitetets Djemed, at der maatte udvirkes allernaadigst Tilladelse til et extraordinært Tilskud hertil af Kommunitetets Kasse af 2000 Rbd., saaledes at deraf $\frac{1}{3}$ eller 666 Rbd. 64 Sk. til Udgifternes Bestridelse i 1843 maatte udredes extraordinært udenfor bemeldte Budgetpost, nemlig af Kommunitetets for Aaret beregnede Overflud, og Resten 1333 Rbd. 32 Sk. optages med paa Budgetterne for de tvende nærmest paafølgende Aar, altsaa med et Tillæg af 666 Rbd. 64 Sk. for hvert Aar.

Direktionen maatte vel paa den ene Side erkjende, at det vilde være ønskeligt, om en saa vigtig Stiftelse som Regensen kunde gives en til sit Formaal svarende hensigtsmæssig Indretning, hvorved Bygningens enkelte Lejligheder kunde blive saa hyggelige og bekvemme, at de bedre end nu er Tilfældet kunde fyldestgøre de Fordringer som Nutiden gjør til endog de simpleste Behovslejligheder; men Den kunde paa den anden Side ikke nægte, at saafremt alle, endog blot betydeligere Mangler skulde afhjælpes, vilde Bekostningerne hertil let komme til at staae i Misforhold til Stiftelsens øvrige Udgifter og altfor meget komme i Strid med dens Økonomi. Den maatte derfor med Fakultetet ansee det rigtigst, for Tiden at indskrænke sig til at afhjælpe de oven paa pegede væsentligste Mangler, og at udsætte til andre Tider saadanne Forandringer som uden alt for stor Ulempe lade sig opstætte, blandt hvilke den nævnte Aspudsning af Trappegangene og Anbringelse af indvendige Binduesflodder, Gibsning af Loftene i Soveværelserne m. m. Den kunde heller ikke andet end med Fakultetet finde samtlige ovennævnte Forbedringer og Reparationer saa vigtige, at de uden Ophold burde foretages; og da det dels maatte indrømmes, at der i Kommunitetets Bestemmelse, at sørge for de trængende Studerende, ligger en stærk Opfordring for Stiftelsen til netop at drage størst mulig Omsorg for denne til hines Læve indrettede Bolig, dels erkjendes, at Stiftelsens gode Forsatning sætter den i stand dertil, troede Direktionen at burde allerunderdanigst anbefale det af Fakultetet gjorte Forslag, og det blev derefter paa den af Direktionen desangaaende nedlagte Forestilling under 26de Maj allernaadigst bevilget, at et Beløb af 2000 Rbd. maatte extraordinært udredes af Kommunitetets Kasse til at forsyne Regensalumnernes Bærelser med Brystpanel og ny Yderdøre, saaledes at af bemeldte Sum en Trediedel eller 666 Rbd. 64 Sk. anvistes af det for Kommunitetet for iaar beregnede Overflud, og at Direktionen allernaadigst bemyndiges til ved sine Forslag til Budgetterne for Aarene 1844 og 1845 at tage Hensyn til Udredelsen af de øvrige to Trediedele.

Begge de to i Kommunitetsbygningen værende Professorboliger, nemlig den af Professor Clausen beboede og den mineralogiske Professors Bolig, have modtaget betydeligere Forbedringer ved en Udvidelse af de indre Lejligheder. Ved den førstnævnte blev et i den øverste Etage værende Pulterkammer forandret til Sovværelse og ved en anbragt Dør sat i Forbindelse med et tilstødende Værelse, hvortil Beføstningen paa det optagne Overslag var ansat til 65 Rbd. 86 Sk. I den sidstnævnte Bolig blev paa Loftsrummet indrettet et nyt Værelse med Trappe, hvortil i Overslaget var beregnet 349 Rbd. 6 Sk. Begge disse Foretagender bleve af Direktionen under resp. 24de Juni og 15de Juli bevilgede at maatte udføres for de anførte Summer, der kunde udredes af det til Bygningsarbejder paa Kommunitetets Budget bestemte Beløb af 2,300 Rbd.

I det forrige Kirurgiske Akademi's Bygning er foretaget en, sjønt mindre betydelig, dog ikke uvigtig Forandring, ifølge et af Etatsraad Bithusen derom fremsat, af det lægevidenskabelige Fakultet tiltraadt og af Konsistorium anbefalet, Forslag. Fakultetets kirurgiske Instrumentsamling havde nemlig hidtil været opstillet i Bibliothekets Entreværelse, som dels var for lidet til deri at samle Alt hvad der hører til Instrument-Apparatet, dels ved at tjene til Gjennemgang endog for ubekjendte Personer var aldeles upassende til deri at gemme værdifulde Gjenstande. Det maatte derfor formentligen ansees nødvendigt, at et eget Værelse af passende Størrelse indrømmedes denne Samling. Dette kunde uden Banskkelighed eller synderlig Beføstning opnaaes. Den ældre store, i sin Tid eneste Dissektionsstue i Akademi-bygningen var for lang Tid siden ved et Skillerum af Planker bleven delt i to Afdelinger, en mindre med et Fag Vinduer, til Brug for den Reservekirurg som præparerede for Læreren i Anatomi, en større paa 3 Fag, for de Studerende. Senere, da intet Brug havde for det kemiske Laboratorium i nederste Etage, blev dette indrettet til Dissektionsstue for de Studerende, og var befundet i alle Henseender hensigtsmæssigt og af tilstrækkelig Størrelse, og saaledes stod den forrige Dissektionsstue næsten ubenyttet. Den mindre Afdeling var ved den ny katolske Kirkes Opførelse bleven temmelig mørk, og trængte nu, da to Profektorer jævnligt arbejdede paa samme Tid og kun i Vinduet havde tilstrækkeligt Lys, til Forøgelse med endnu et Fag Vinduer. Ved at flytte det ovennævnte Skillerum til det Sted hvor det før havde været, vilde denne Udvidelse af Profektorernes Dissektionsstue kunne opnaaes og et Værelse paa 2 Fag af passende Beliggenhed erholdes til Instrumentsamlingen.

Denne Forandring, som efter optaget Overslag ifkun vilde koste omtrent 50 Rbd., blev i Sommerferien udført og af Direktionen under 5te Septbr. approberet.

Endelig er en Sovedreparation og Forbedring foretaget ved Gartnerboligen i den botaniske Have. Efterat Gartner Mørchs Enke havde frasklyttet denne, viste det sig, at samtlige de derværende 6 Værelser trængte til at males, paneles og hvidtes, at Gulvene i to af Værelserne vare saa slyng og maadelige, at de maatte omlægges af nyt, at Laase og Beslag for det meste vare i en slet Tilstand og at der i et Værelse aldeles manglede Kaffelovn. Det var endelig ogsaa befundet, at Boligen vilde vinde betydeligt, naar en kort Gang blev indrettet bag tvende Sovværelser, hvorved den store Ubequemmelighed vilde hæves, at man, for at komme fra Kjøkkenet til det yderste Værelse, nu maatte gaae igjennem dem alle, hvilken Forandring, naar den udførtes paa den i Overslagene forudsatte Maade, ved et Brædestillerum, ikke vilde udgjøre nogen betydelig Del af Beføstningen. Da saavel Kvæstor efter Konference med Universitetets Bygmester Etatsraad Koch, som Konsistorium maatte ansee de saaledes paatænkte Reparationer for dels nødvendige, dels hensigtsmæssige og ansatte efter en tarvelig Maalestok, ligesom den ommeldte Korridor, om den end kunde undværes, var en Bequemmelighed der ikke syntes at burde nægtes Gartneren, især da dens Indretning var ansat saa simpel og lidet bekostelig som muligt, anbefalede Konsistorium at dette Bygningsarbejde maatte udføres, og foreslog, da de dermed forbundne Omkostninger, som med Indbegreb af Anskaffelsen af den ovennævnte manglende Kaffelovn vare anslaaede til ialt 490 Rbd. 6 Sk., ikke kunde afholdes af Havens Indtægter, som i dette Aar efter de tagne Dispositioner endog neppe vilde være tilstrækkelige til de allerede bestemte Udgifter, at Beløbet maatte udredes af den akademiske Fond udenfor de Havens tillagte Indtægter, saaledes at Halvdelen skulde anvises paa de til ekstraordinære Udgifter normerede 2000 Rbd. og Halvdelen paa de til tilfældige Udgifter

bestemte 500 Rbd. Overensstemmende med dette Forslag nedlagde Direktionen allerunderdanigst Forestilling, og det blev derefter ved kongelig Resolution af 14de Juli allernaadigst tilladt, at den botaniske Haves Gartnerbolig maatte underkastes den ommeldte Reparation og Forandring, samt at den dertil beregnede Sum af indtil 490 Rbd. 6 Sk. maatte udredes af den akademiske Fond paa den nylig anførte Maade.

Alt ogsaa Valkendorffs Kollegiums Bygning er bleven underkastet en Grundforbedring, skal nærmere omtales nedenfor i Afsnittet om Universitetets Legatvæsen.

Det bemærkes, at Udgifterne til Universitetsbygningernes Vedligeholdelse i 1843 have været særdeles betydelige. Saaledes bleve Reparationsudgifterne for det forhenværende kirurgiske Akademi's Bygning ved de optagne Overslag anslaaede til 733 Rbd. 31 Sk., og Maler- og Murarbejdet ved Universitetsbygningen til 752 Rbd., hvortil kom et ikke ubetydeligt Beløb til Tømmerarbejdet ved Stilladser i Vestibyllen og nogle mindre Arbejder ved Bygningen. Da den til Bygningernes Vedligeholdelse normerede Sum for største Delen medgaaer til Lønninger, Brændsel, Olie, Inventarium og andre løbende Udgifter, blev det derfor nødvendigt at lade endel af hine Udgifter udrede af Budgetsummen til ekstraordinære Udgifter, og det blev derfor af Direktionen tilladt, at 500 Rbd. af sidstnævnte Sum maatte overføres paa Bygningsudgifternes Konto.

Af de Begivenheder og Foranstaltninger som nærmest henhøre til **den egentlige videnskabelige Virksomhed** ved Universitetet, ere ogsaa i dette Aar de som vedkomme det lægevidenskabelige Studium de mærkeligste, af hvilke nogle allerede ovenfor ere omtalte som Lovgivningsfager, nemlig Anordningen af en særskilt botanisk-kemisk-zoologisk Examen, Bestemmelsen om at Testimonium publicum skal løses af Lægekandidater, Forlængelsen af Terminen for Ustuderede til at tage Lægeexamen.

Det blev i forr. Aarg. (S. 32) berettet, at der ved kongelig Resolution blev bestemt at skulle aabnes en Konkurrence om den endnu ledige Lektorpost i det lægevidenskabelige Fakultet, ligesom de Regler ere meddelte som dels ved en senere kongelig Resolution, dels af Direktionen bleve fastsatte for bemeldte Konkurrence. Denne var, som paa anf. St. bemærket, bestemt til at afholdes i den sidste Halvdel af Februar, men blev noget forsinket derved, at det befandtes nødvendigt først at indhente kongelig Resolution i Anledning af et opstaaet Spørgsmaal om den ene af Konkurrenternes Admission til Konkurrencen.

Direktionen modtog nemlig i Slutningen af Januar Maaned fra Fakultetet Indberetning om at der til denne kun havde meldt sig to Konkurrenter, Dr. Med. Fenger og Lic. Med. Hannover, hvilken Sidste hørte til det mosaiske Tro'ssamfund, og Fakultetet udbad sig i den Anledning Direktionens Bestemmelse her, hvorvidt den anførte Omstændighed maatte være ham til Hinder for at admitteres til Konkurrencen.

Den Lovbestemmelse som herved maatte tages i Betragtning, var Universitetets Fundats af 7de Maj 1788 Kap. 1 § 15, hvor det, efter at være bestemt, at Universitetslærerne ialmindelighed skulle bekjende sig til den uforandrede Augsburgske Konfession, hvorom endog enhver tiltrædende Professor skal udstede en skriftlig Forsikring, derefter hedder: at „om det engang skulde skee, at en Mand som bekjender sig til en anden Kirke, for sin besynderlige Duelighed i de levende Sprog eller en anden Videnskab som ikke vedkommer Religionen, deri blev ansat som Lærer, forbeholder Kongen sig selv i saadant Tilfælde efter Omstændighederne at dispensere i denne Post, hvilken ellers, uden sliq udtryffelig Dispensation, ikke skal eftergives“.

Uagtet det nu vel ved første Øjeblik kunde synes, at det i bemeldte § i Fundatsen brugte Udtryk „anden Kirke“ i Modsetning til den Augsburgske Konfession, alene kunde være at forstaae om andre kristelige Konfessioner end den nævnte, hvoraf altsaa vilde følge, at de som henførtes til et andet Religionsfamfund end det kristelige, og navnlig Mosaiter, ikke kunde anses indbefattede under den Udsigt til Dispensation fra den almindelige Forskrift angaaende Religionen, hvortil ved det anførte Lovsted er givet Udsigt, kunde Direktionen dog ikke andet end dels finde hele denne Fortolkning af det ommeldte Udtryk ikke aldeles ophøjet over Triviel, idet Ordet „Kirke“ i flere videnskabelige Skrifter findes brugt om ethvert ordnet Religionsfamfund, dels antage, at, om end bemeldte Fortolkning maatte gives Medhold,

burde dog Sagen, under de nuværende Forholde og med Hensyn til de konkrete Omstændigheder, ikke afgjøres uden allerunderdanigst at forelægges Kongen til allerhøjeste Resolution.

Direktionen troede imidlertid foreløbigt at burde indhente Betænkninger over Spørgsmaalet saavel fra det danske Kancelli som fra Konsistorium. Af disse erklærede det førstnævnte Kollegium, at, skjønt Samme antog, at Bekjendere af den mosaiske Tro ikke kunne ansees indbefattede under den i Fundatsen brugte Benævnelse „anden Kirke“, formentes det dog, at der i nærværende Tilfælde efter Forholdets Natur ikke kunde være Noget til Hinder for at indstille Licentiat Hannover til Dispensation, for det Tilfælde at han maatte bestaae i Konkurrencen; hvorhos det dog var en Selvfølge, at der ved hans Ansættelse som Lektor ej kunde gives ham nogen Adgang til eventualiter at indtræde som Medlem af Konsistorium. Denne Kancelliets Formening tiltraadte ogsaa Konsistorium i Et og Alt. Ved derefter allerunderdanigst at forelægge Hans Majestæt Kongen det Spørgsmaal til allerhøjeste Afgjørelse, om Licentiat Hannover, skjønt Mosait, kunde være allernaadigst at forunde Tilladelse til at deltage i den aabnede Konfurrence, med Udsigt til, dersom han maatte befindes at være den dueligste til det ledige Lektorat, at gives Dispensation fra den i Universitetets Fundats givne almindelige Bestemmelse i Henseende til Religionen, bemærkede Direktionen, at om man end, saaledes som det danske Kancelli havde ment, maatte antage, at der ved den paa det anførte Sted i Fundatsen givne Udsigt til Dispensation i den ommeldte Henseende alene er sigtet til andre kristelige Konfessioner end den evangelist-lutheriske, og aldeles ikke har været tænkt paa den mosaiske Tro's Bekjendere, vilde dog den Omstændighed, at der ikke er givet disse nogen udtrykkelig Udsigt til saadan Dispensation, neppe i og for sig være afgjørende, naar der toges Hensyn til de meget forandrede Forholde der ere indtraadte siden Aaret 1788, da Universitetets Fundats blev forfattet, og hin Omstændighed vilde saaledes, som ogsaa af Kancelliet og Konsistorium antaget, ikke kunne være til Hinder for desuagtet allernaadigst at forunde Mosaiter Adgang til Lærerposter ved Universitetet, naar iøvrigt den ansøgte Post ikke stod i nogen Forbindelse med Religionen. Det maatte uidentvivel indrømmes, at den væsentlige Forandring der efterhaanden er indtraadt i Henseende til Jødernes Dannelses, Stilling og samtlige Forholde, imod hvad der fandt Sted paa Fundatsens Tid, i Forbindelse med den større Tolerance i Henseende til Religionen, som i vore Dage er almindelig, vel kunde tale for, nu at tilstaae en Dispensation som man paa Fundatsens Tid end ikke har tænkt sig som en Mulighed, ligesom saadant heller ikke vilde være uden Analogi med adskillige andre Indrømmelser som i den senere Tid ere gjorte de mosaiske Tro'sbekjendere, der navnlig ikke ere udelukkede fra flere andre ikke ubetydelige Embedsposter. Den Indvending som muligen kunde heates fra den Kollision der kunde befrygtes at ville opstaae i adskillige Embedsstillinger mellem en mosaitisk Embedsmands Religionsstikke, naar disse med Punktlighed skulde overholdes, og hans Embedspligter, kunde neppe være af Betydning naar der er Tale om en Docentpost i Lægevidenskab, forsaavidt de maae ansees for aldeles ingen Kollision at kunne komme i med disse Pligter, saaledes som dette bevidnes af de agtværdigste mosaiske Gejstlige, og ligeledes den herværende Præst ved den mosaiske Menighed i en af ham afgiven Erklæring havde bevidnet. Hvad der derimod efter Direktionens Formening snarere vilde kunne betragtes som en Betænklichkeit mod at tilstaae Mosaiter Adgang til Professorater ved Universitetet, forsaavidt disse ikke staae i Forbindelse med Religionen, var den Omstændighed at der, uagtet den betydelige Forandring som er foregaaet med Jødernes Dannelses og deres Forhold til Børgersamfundets kristelige Medlemmer, dog endnu hos Mange hersker en vis Fordom imod Jøderne, saa at Følelsen vilde stødes ved at see akademiske Lærerposter betroede Mosaiter, og muligen nogen skadelig Tilbagevirkning deraf paa deres Docentstilling kunde lade sig befrygte.

Men uagtet saaledes vistnok et og andet kunde tale imod at meddele den heromhandlede Tilladelse, syntes det dog langt mere at stemme overens med den nyere Lovgivnings Aand at opgive saadanne ældre Foranstaltninger hvorved Jøderne isoleres fra de øvrige Statsborgere, og som, forsaavidt de ikke havde deres Grund i Fordomme, fornemmelig hidrørte fra det lave Dannelsesstrin hvorpaa Jøderne tilforn befandt sig. Det syntes ogsaa at være i Universitetets Interesse, at Mænd af udmærket Talent, sjelden Kundskab og Dygtighed, ikke holdes borte fra Universitetets Tjeneste, blot paa Grund af Religionsforskjellen, naar der kun er Spørgsmaal om

saadanne Videnskabsfag der ikke staae i nogenstøbt Forbindelse med Religionen, og saaledes kunde det synes betænkeligt, fra en Konkurrence som den nuværende at udelukke Nogen fordi han hører til det mosaiske Tro'ssamfund. Det blev yderligere bemærket, at de Fremfærdt Civilisationen og i Forbindelse med den Lovgivning og Statsforvaltning overalt have gjort, og Følgerne deraf for ældre Ansættelser og Indretninger som efter deres Natur maatte indvirke hindrende paa den videnskabelige Kulturen, som paa det menneskelige og borgerlige Selskabs Interesser, have ikke alene med Hensyn til de forskjellige Religionsamfund ialmindelighed, men ogsaa isærdeleshed med Hensyn til det mosaiske, bevirket en kjendelig Forandring i Maaden at betragte og behandle dette Religionsamfunds Medlemmer paa, saaledes at dem efterhaanden ere indrømmede og indrømmes stedse mere uddvidede Borgerrettigheder, i Forhold til som de selv ved stigende Dannelse og Forædling mere og mere stille sig paa lige Punkt med Borgerselskabets øvrige Medlemmer; og Indflydelsen deraf har just ogsaa efterhaanden i de mest civiliserede Stater vist sig i at gjøre unge Videnskabsdyrkere af den mosaiske Tro'sbekjendelse som Videnskabsmænd delagtige i alle de Opmuntringer og Belønninger der uden virkelig Kollision med den bestaaende Statsindretning kunne tilstaaes dem. Følgen heraf er da ogsaa bleven, at foruden at Medlemmer af det israelitiske Tro'ssamfund paa mange Steder ere blevene og befinde sig nu ansatte i flere vigtige borgerlige Stillinger, ogsaa nu efterhaanden mere og mere Israellitter af fortrinlig videnskabelig Dygtighed aabnes Udgang til og erholde Ansættelse ved højere Læreanstalter i saadanne Fag som ikke have nogen umiddelbar Forbindelse med Religionen, saasom i Mathematik, Physik, Medicin, Philologi etc., hvorpaa kunde anføres en Mængde Exempler fra England, Frankrig, Belgien, Sveits og Tyskland, især det protestantiske, ligesom ogsaa H. Maj. Kongen af Preussen, ved gjennem Reskript af 13de December 1841 at forbeholde sig selv, i ethvert enkelt Tilfælde at bestemme angaaende Mosaiteurs Antagelse til Docentposter ved de preussiske Universiteter, tydelig har tilkjendegivet, at saadan Admission kan ventes bevilget naar tilstrækkelige Grunde maatte tale derfor, hvorpaa ogsaa allerede findes Exempler. Skjønt ved Kjøbenhavns Universitet hidtil ikke nogen Mosait har været ansat i Lærerpost, eller, med Hensyn til Udgang dertil, nogen Saadan har erholdt allernaadigst Dispensation fra Universitetsfundatsens Forfærd, har dog ogsaa hos os Lovgivning og Forvaltning, just med Hensyn til israelitiske Studerendes akademiske Forholde, forlangt antaget mere oplyste Grundsætninger, ligesom flere ældre Bestemmelser eller Forfærd, f. Ex. i forskjellige Fundatser, efterhaanden er givet en saadan liberalere Fortolkning, at de nu ikke mindre anvendes til Fordel for ellers kvalificerede Israellitter. Saaledes blev, da det pædagogiske Seminarium til Dannelse af Lærere for de lærde Skoler i Aaret 1799 oprettedes, Udgang dertil med Udsigt til passende Befordring i Skolevæsenet ogsaa aabnet for Studerende af det mosaiske Tro'ssamfund, og en saadan Studerende blev ogsaa siden paa denne Grund allernaadigst ansat som Adjunkt i det philologiske Fag ved Metropolitan-skolen, og forbandt dermed en Amanuensispost ved det store kongelige Bibliothek, i hvilken han for nogle Aar siden døde. Saaledes admitteres nu uden Bæmskelighed Studerende af den mosaiske Tro'sbekjendelse til de juridiske og medicinske Embedsexamina, og ikke mindre til alle akademiske Grader i alle Fakulteter (undtagen det theologiske) efter de for Alle gjeldende Regler, hvorpaa Licentiat Hannover selv er et Exempel. Saaledes nægtes dem, under de sædvanlige Betingelser, hverken Plads paa Regensen og flere Kollegier *), eller Andel i Universitetsstipendia og andre akademiske Understøttelser, forsaavidt ikke nogen speciel Bestemmelse maatte være til Hinder. Ej heller har Universitetet haft eller har mindste Anledning til at bemærke, at Studerende af det mosaiske Samfund i Henseende til videnskabelig Flid, Stræben og Udvikling staae tilbage for de øvrige Studerende, eller at fortrinlige Dueligheder mindre fremgaae af deres Kreds, hvorfor det saameget mere maa ønske, at disse ikke uden Nødvendighed udelukkes fra Lejlighed til paa samme Maade som andre at aabne sig Udsigt til en for Videnskaberne gavnlig Virkefreds.

Dersom der saaledes turde findes Grunde til, at der i nærværende Tilfælde meddeltes allernaadigst Dispensation for Licentiat Hannover, sandt Direktionen dog, ligesom Kancelliet og Konsistorium, at det burde udtrykkeligen tilkjendegives, at han

*) Jfr. Aarb. f. 1840 S. 54, 1841 S. 51. Af det paa sidstnævnte Sted Anførte sees dog, at man har nægtet Mosaitter Plads paa Ehlers' Kollegium.

ikke maatte vente derved at erholde Afgang til i sin Tid at indtræde i Konsistorium, da dettes Embedsvirksomhed unægtelig er af en anden Natur og strækker sig langt videre end den som er forbunden med et Lærerembede i det medicinske Fakultet, ligesom det ogsaa af den Grund vilde være upassende at en Jøde var Medlem af Konsistorium, da dette paa Universitetets Vegne har Patronatet over to af Hovedstadens Kirker.

Efterat Direktionen i Henhold hertil havde henstillet Sagen til allerhøjeste Afgjørelse, blev det ved kongelig Resolution af 17de Februar allernaadigst tilladt Licentiat N. Hannover at deltage i Konkurrencen i det lægevidenskabelige Fakultet, med Udsigt til, dersom han befindes at være den dueligste blandt Konkurrenterne, at forundes Lektoratet, uanseet at han bekjender sig til den mosaiske Tro, dog uden Afgang til eventualiter at indtræde i Konsistorium.

Konkurrencen begyndte Løverdagen d. 25de Febr., med den skriftlige Afhandling, til hvis Udarbejdelse der var indrømmet Konkurrenterne 14 Dage. Der bleve dem forelagte 5 Spørgsmaale, af hvilke hver af dem udtrak et. I Dr. Fengers Lod faldt følgende: en Plan til en Forelæsnings-Cyklus over almindelig Pathologi (Afhandlingen er 120 Sider 8vo), i Lic. Hannovers: den pathologiske Anatomi's Svar paa Spørgsmaalet: hvad er Cancer? (Afhandlingen 106 S.). (De øvrige 3 Spørgsmaale vare: Indledning til en almindelig Feberlære; Forskjellen mellem Betændelse og Kongestion; om Betydningen af den pathologiske Anatomi for Diagnosen).

Medens Afhandlingerne trykkes afholdtes Prøveforelæsningerne, og Konkurrencen endte med den mundtlige Argumentation, til hvilken der var overladt enhver af Konkurrenterne 1 Time. Foruden Prøveafhandlingerne bestode Prøverne, som tidligere bemærket, i en Obduktion og en over denne holdt Forelæsnung efter 48 Timers Forberedelse, samt en extemporal Forelæsnung over et opgivet Emne efter 3 Timers Forberedelse. I det Kadaver hvorpaa Dr. Fenger foretog sin Obduktion, fandtes Tuberkler i forskjellige Grader i Lungerne, og en fed Lever; i det Lic. Hannover tildelte Forbeninger i Arterierne, Emphysem i Lungerne og Hypertrophi i det venstre Hjertekammer. Forelæsningerne herover holdtes af Dr. Fenger Onsdagen den 22de, af Lic. Hannover Torsdagen den 23de Marts. Til den extemporale Forelæsnung, som holdtes den 31te Marts, af Hannover Kl. 12—1, af Fenger Kl. 1—2, vare opgivne 3 Emner, af hvilke de udtrak et: om Smittestoffernes ejendommelige Virkning paa det menneskelige Legeme. (De to andre Opgaver vare: om Pulsens semiotiske Betydning; om Spirituosa som ætiologisk Moment.)

Strax efterat Konkurrencen var tilendebragt, afholdtes Censuren. Censurkomiteen bestod af følgende 4 af Fakultetet udnævnte Professore: Bithusen, Bang, Møller, Stein, samt Dekanus Professor Eschricht (Suppleanter: Otto og Levy), og følgende 3 af det medicinske Selskab valgte Medlemmer: Prof. Jacobson, Dr. Ahrensen, Dr. Bendz (Suppleant: Regimentskir. Larsen). Censorerne's Dom gik ud paa at begge Konkurrenterne ved samtlige Prøver havde vist sig som Videnskabsmænd der ere i en tilfredsstillende Grad bevandrede i den pathologiske Anatomi og den almindelige Pathologi, men at Dr. Fenger enstemmigen ved alle Prøverne var anerkjendt som den fortrinligste. I Henhold hertil blev Dr. Fenger under 5te Maj allernaadigst udnævnt til Lektor med den herfor reglementerede Gage, 600 Rbd.

Da der omtrent paa samme Tid atter blev en Lektorpost ledig i Fakultetet, derved at Etatsraad Callisen afgik med Pension og den hidtilværende Lektor Professor Sommer under 9de Juni blev udnævnt til Professor extraordinarius, blev en ny Konkurrence om denne Post aabnet. Fakultetet foreslog dette, da det ikke var samme bekjendt, at nogen af vore Videnskabsmænd baade havde erhvervet de fornødne Kundskaber i kirurgisk Pathologi, hvilket var den specielle Disciplin der skulde doceres, og tillige var i Besiddelse af de øvrige Egenheder der kunde kvalificere ham til uden foregaaende Prøve at udnævnes til Lektor i dette Fag. Fakultetet mente, at for at Konkurrenterne kunde faae den fornødne Tid til Forberedelse, vilde man neppe kunne lade Konkurrencen begynde før et Aar efter Bekjendtgjorelsens Datum, hvoraf rigtignok vilde følge, at den kirurgiske Pathologi ikke i bemeldte Tid vilde blive foredraget; men da de Medlemmer af Fakultetet som foredrage de mest beslægtede Discipliner, havde lovet i deres Forelæsninger, saalænge Vakancen finder Sted, at tage fortrinligt Hensyn til, at hin Videnskab ikke særskilt doceres, haabede Fakultetet,

at paa denne Maade en Ulempe kunde formindstkes som ikke ganske lod sig hæve. Jøvrigt antog Fakultetet, at Konkurrencen i de fleste Henseender kunde sættes aldeles lige med den som nylig havde fundet Sted, dog med nogle navnlig angivne Modifikationer, foranledigede ved Forskjelligheden af den Disciplin hvori Kundskab vilde blive at fordrø.

Paa Direktionens i Henhold hertil nedlagte allerunderdanigste Forestilling blev det ved kongelig Resolution af 9de Juni bestemt, at der om det ledigblivende Lektorat i Fakultetet skulde aabnes en Konkurrence i Henhold til Fundatsen af 7de Maj 1788 Kap. 1 § 13, hvilken dog ikke bliver at afholde for et Aar efter den derom udstedte offentlige Bekjendtgørelse, samt at der i Henseende til Afgangen til denne Konkurrence og Bedømmelsen af de derved afl ggende Prøver følges de samme Regler som ved den kongelige Resolution af 21de Maj f. A. bleve fastsatte for den tidligere Konkurrence.

Ifølge den af Fakultetet derefter udstedte Bekjendtgørelse, vil Konkurrencen finde Sted i Løbet af Sommeren 1844, og Anmeldelserne om Deltagelse maae være indleverede til Fakultetets Dekanus inden 1ste Juli f. A. Prøverne skulde aflægges i den kirurgiske Pathologi og ville komme til at bestaae af: 1) en Pr veafhandling, hvis Thema meddeles ved Lodtrækning og til hvis Udarbejdelse tilstaaes Konkurrenterne 18 Dage, efter hvis Forlob den leveres trykt til Dekanus. Trykningen skeer paa Konkurrentens egen Bekostning. Afhandlingen omdeles til Censurerne og Konkurrenterne 3 Dage før den af Forfatteren forsvares mod Medkonkurrenterne; skulde disses Antal overstige 4, forsvares Afhandlingen dog kun mod de 4 af dem som ved Lodtrækning ere valgte. Hver af de opponerende Konkurrenter tilstaaes $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ Time til Argumentationen. 2) Examination af en Syg med p af lgende Forelæsning efter 3 Timers Forberedelse. 3) En Forelæsning over et 3 Dage if rvejen opgivet Emne. De to sidstnævnte Forelæsninger maae ej medtage mindre end $\frac{3}{4}$ og ej mere end 1 Time, og de holdes i det danske Sprog, hvori ogsaa Pr veafhandlingerne forfattes. De  vrige Bestemmelser ere de samme som ved den sidste Konkurrence.

— Med Hensyn til den først ifølge kongelig Resolution af 15de Sept. 1840 hos Professore i Physiologi og Comparativ Anatomie (eller ved det physiologisk-zootomiske Musæum) ansatte Medhjælper eller Profektor er foregaaet en For ndring ifølge vedkommende Professors Dnske. Professor Eschricht bemærkede nemlig i et derom indgivet Andragende, at uagtet de to hidtil ansatte Medhjælpere begge havde været meget duelige unge Læger og vel vede i den menneskelige Anatomie, havde desuagtet de finere Injektionspr parater alle maattet anskaffes gjennem andre Veje, især ved Køb eller efter Bestilling, ligesom flere Arbejder jevnlig blev udførte af Professore selv eller forskjellige yngre Videnskabsmænd. At Mus et skulde kunne erhverve en ung Mand som baade var vel hjemme i Zoologien og vel øvet i finere zootomiske Præparationer, var overhovedet lidet sandsynligt, men naar de Arbejder hvortil disse Færdigheder og Kundskaber i højere Grad udtr ves skulde, som hidtil, for den allerstørste Del særstilt betales af den Mus et anviste tarvelige Sum, foruden Profektorgagen, vilde Indtægten snart vise sig utilstrækkelig. Professore holdt sig derfor overbevist om, at der vilde være bedst forget for Mus et i Forhold til de tilstaaede Pengekr fter, naar alt Profektorarbejdet — hvortil maae henregnes alle Injektioner og andre anatomiske Præparationer, samt Ordningen af de for største Delen zootomiske Præparater — betales ikke til en enkelt Mand i en aarlig Gage, men efter Arbejdets Forskjellighed til forskellige Mænd, hvem det antroedes eller hos hvem det bestiltes, hvilket naturligvis ikke vilde være til Hinder for, at dersom virkelig en yngre Læge skulde findes, som besad alle de ønskelige Egenst ber, det hele Arbejde kunde betros ham. Indtil dette Tilfælde indtraf, vilde ialtfald den foreslaaede Anordning kunne betragtes som en Prøve.

Da saavel det lægevidenskabelige Fakultet som Konsistorium havde anbefalet dette Forslag, bifaldt Direktionen ved Skrivelse af 3te Septbr., at i Fremtiden og saasnart det Kandidat Lehmann af Konsistorium givne Engagement var udløbet, alt Profektorarbejdet til det ovennævnte Musæum betales, ikke ved en enkelt Mand tilstaaet aarlig Gage, men efter Arbejdets Forskjellighed til forskellige Mænd efter Bestilling, dog uden at man derved aff j rer sig Afgang til at betroe det hele Arbejde til en yngre Læge, som maatte findes at besidde de dertil fornødne Egenst ber. I en senere Skrivelse har Direktionen anseet det som en Selvfølge, at Betalingen for det Pro-

sektorarbejde der paa foranførte Maade bliver at udføre for det physiologisk-zootomiske Musæum, ikke maa overskride den for Profektoren hidtil bestemte Løn af 200 Rbd. aarlig.

— Der er dernæst i Fakultetet ansat en ny Profektor, nemlig for Docenten i pathologisk Anatomi. Et Andragende herom indkom fra Lektor Fenger, hvem det var tilfaldet at foredrage bemeldte Disciplin, men som, da denne ikke tidligere havde været indbefattet i den Cyklus af Discipliner som var anseet nødvendig til de unge Lægers Dannelse, havde felt sig hæmmet i sin Virksomhed ved Savnet af de nødvendige Hjælpemidler til Undervisningen i samme, navnlig ved Mangel af et tilstrækkeligt Antal af Kadavera. Da den pathologiske Anatomi er en beskrivende Videnskab, maa det ansees for aldeles umuligt for en Lærer at meddele sine Tilhørere en rigtig Forestilling om de Abnormiteter i det menneskelige Legems Bygning og Textur der frembringes ved Sygdom, naar han ikke tillige kan fremstille dem synlige for dem, hvilket kun kan ske ved at han har Kadavera til sin Disposition hvori saadanne Abnormiteter findes. Men da de Kadavera som leveres til Universitetet, dels ikke ere tilstrækkelige, dels heller ikke ledsages af nogen Beretning angaaende den Sygdom der har foranlediget Døden, hvorved de for en stor Del tabe i Brugbarhed for den pathologiske Undervisning, havde Lektor Fenger hos Direktionen for det kongelige Frederiks Hospital udvirket sig Tilladelse meddelt til for Fremtiden at foretage Obduktionerne af de Individuer som dør paa begge Hospitalets Afdelinger; ved det derom trufne Arrangement antog han at ville komme til at foretage omtrent 150 Obduktioner om Aaret, et Antal der, saafremt det senere skulde vise sig ikke at være tilstrækkeligt, uden særdeles Bæmskeligheder vilde kunne foreges til næsten det Dobbelte. Men da Dissektionen af en saa stor Mængde Kadavera, og Præparationen af de i dem indeholdte abnorme Organer, vilde udfordre saa megen Tid, at Lektor Fenger ikke vilde see sig istand til at udføre det, som det bør udføres, uden Medhjælp, var det med Hensyn hertil, at han havde anholdt om, at der maatte ansættes en Profektor med dette specielle Hverv. Denne vilde imidlertid tillige kunne overdrages at præparere de dertil egnede Stykker, saaledes at de kunne opbevares i Musæet, hvorved den Fordel vilde opnaaes, at Universitetets pathologiske Samling, som er opstaaet ved en Sammensmeltning af Universitetets ældre Samling og de det forrige kirurgiske Akademi tilhørende Præparater, men som nu befandt sig i en aldeles mangelfuld Forfatning, lidt efter lidt vilde kunne bringes paa Fode uden stor Bekostning. Hvad den Godtgjørelse angaaer som maatte tilstaaes en saadan Mand, var det bemærket, at, da Forretningerne vilde medtage en 3 à 4 Timer dagligt Arbejde, og da det saaledes vilde kræve en ligesaa lang Arbejdstid som for de tvende andre ved Universitetet ansatte Profektorer, syntes det ogsaa billigt, at den ny Profektor blev tilstaaet den samme Løn som disse, nemlig 200 Rbd. aarlig, og vilde han da kunne antages paa 1 Aar ad Gangen. Lektor Fengers Forslag blev anbefalet af Fakultetet, især med Hensyn til den nuværende mangelfulde Forfatning af den Del af det anatomiske Musæum som henhører til den ham overdragne Disciplin, nemlig Samlingen af Præparater til den pathologiske Anatomi; men Fakultetet antog imidlertid, at det hidhørende Arbejde senere hen maatte vilde blive ulige mindre, saa at denne særegne Profektor enten ganske vilde kunne undværes eller ialtfald faae et langt mindre Arbejde, hvisaarsag Fakultetet ansaae det for hensigtsmæssigst, at Ansættelsen alene blev temporær, og for det Første kun indtil den pathologiske Del af det anatomiske Musæum er bragt i en bedre Forfatning end den nuværende, hvorefter Gagen vilde kunne modificeres. Til denne Erklæring henholdt ogsaa Konsistorium sig, ligesom det med Kvæstor antog, at den foreslaaede Gage af 200 Rbd. til bemeldte Profektor, der ikke vilde kunne udredes af nogen Del af det forrige kirurgiske Akademi's egne Indtægter, som alle medgik til de ordinære Udgifter for det kirurgiske Studium, imedens den akademiske Fond endog havde maattet overtage flere ej ubetydelige ekstraordinære Udgifter, vilde være at udrede af Normalsummen til Universitetets Nytte og videnskabelige Formaaes Fremme, da alle de andre Normalsummer Intet kunde afgive fra de egentlige Universitetet vedkommende Udgifter; samt at den foreslaaede Løn af 200 Rbd. aarlig kun foreløbig burde bevilges for 3 Aar.

Efterat Direktionen ved allerunderdanigst Forestilling havde anbefalet Forslaget, blev det derefter under 29de Decbr. allernaadigst tilladt,

at der ved det lægevidenskabelige Fakultet, foreløbig i et Tidsrum af 3 Aar, maatte antages en Profektor udenfor det hidtil normerede Antal, med det specielle

Hverv, at understøtte det af Fakultetets Medlemmer der docerer den pathologiske Anatomi, samt at præparere de dertil egnede Stykker, saaledes at de kunne opbevares i Musæet; samt at bemeldte Profektor, som af Fakultetet bliver at antage, hvergang for et Aar, maa tilstaaes en Godtgjørelse af 200 Rbd. aarlig, hvilken Sum for 1844 bliver at udrede af Budgetsummen til Universitetets Nytte og videnskabelige Formerals Fremme, men for Fremtiden at tilføje Gageringssummen paa Universitetets Budgetter.

— At en Udvidelse af den hidtilværende Dissektionsstue, tilligemed et passende Lokale for den kirurgiske Instrumentsamling, er opnaaet ved Flytning af et Skillerum i Akademibygningen, er nylig omtalt blandt Bygningsforetagender.

— Det bemærkes, at da det var befundet, at Fattigskatten af de til Beboelse bestemte Lejligheder i bemeldte Akademibygning hidtil var udredet af Akademiets Indtægter, blev det ved en Skrivelse fra Direktionen af 13de Maj tilladt, at de nuværende Beboere vel fremdeles maatte fritages for denne Udgift, og denne udredes af den til Bygningsudgifter normerede Sum, men derhos bestemt, at det ved indtræffende Balance skal paalægges de ny Beboere at udrede samme, ligesom de Professorer der have fri Bolig i Universitetsbygningen selv maae udrede Fattigskatten.

Forsaavidt i forr. Aarg. (S. 39) er anført, at Anatomikarlens Løn var bleven normeret til 50 Rbd., bemærkes, at da det befandtes at dette var grundet paa et fejlagtigt Opgivende, og at han i Virkeligheden hidtil havde haft 100 Rbd., er hans Løn bleven forhøjet til dette Beløb.

— I forrige Aargang (S. 40 ff.) ere de Forhandlinger meddelte som foreløbigen havde fundet Sted angaaende Indlemmelse i Universitetsbibliotheket af det forrige kirurgiske Akademi's og det Claseske Literaturselskabs forenede Bibliotheker. Efterat de der omtalte Underhandlinger mellem Universitetets Bibliotheks-Kommission og bemeldte Literaturselskab vare tilendebragte, modtog Direktionen igjennem Konsistorium Indberetning om at Selskabet for sit Bedkommende havde samtykket i de forenede Bibliothekers Indlemmelse i Universitetsbibliotheket, og at Selskabets Direktion og Bibliothekskommissionen vare komne overens om følgende Vilkaar for saadan Indlemmelse:

1. Literaturselskabets nuværende Bogsamling overdrages Universitetsbibliotheket til Ejendom, og Selskabet vedtager fremdeles dertil at afgive de af det anskaffede Bøger og Journaler, efterat de have været afbenyttede ifølge Selskabets Vedtægter til Cirkulation imellem Medlemmerne og ved Redaktionen af Tidsskrift for Læger, hvilken Afbenyttelse antages ikke at kræve mere end i det højeste $1\frac{1}{2}$ Aar fra Anskaffelsen af. Afleveringen til Bibliotheket skeer ved Selskabets Sekretær to Gange om Aaret.
2. Med Hensyn til, at de af Literaturselskabet anskaffede Skrifter saaledes komme i Universitetsbibliothekets Eje, stiller dette aarlig 200 Rbd. af de Midler det vinder ved Inddragelsen af det kirurgiske Akademi's Bibliothek og de dertil henlagte Indtægter under Universitetsbibliotheket, til Disposition for Literaturselskabets Direktion i Forening med det lægekundige Medlem af Bibliothekskommissionen, forsaavidt samme ikke allerede er Medlem af Direktionen, for dermed at udvide Anskaffelsen af Bøger og Journaler. Dette skeer i den Form, at Direktionen i Forening med det nævnte Medlem af Kommissionen bemyndiges til aarlig at anvise specificerede Boghandlerregninger indtil 200 Rbd. til Udbetaling for Universitetsbibliothekets Regning i Kvæsturen.
3. Den nuværende Bibliothekar ved Literaturselskabets Bibliothek, Dr. med. Sommerfeldt, der tillige har været ansat ved det kirurgiske Akademi's Bibliothek og i begge Ansættelser tilsammen haft en aarlig Indtægt af 110 Rbd., beholder indtil videre og indtil han opnaaer en væsentlig forbedret Embedsstilling, denne Indtægt, der udbetales ham af Universitetsbibliothekets Midler, imod at han er forpligtet til derfor efter Bibliothekarens Anvisning at besørge de fra Literaturselskabet til Bibliotheket overgaaende Bøgers og Tidsskrifters Ordning og Katalogisering.
4. Der forbeholdes saavel Universitetet som Literaturselskabet Ret til at ophæve denne Overenskomst, naar den befindes ikke at kunne forenes med det enes eller det andets Lær, dog saaledes, at de engang til Universitetsbibliotheket overdragne Bøger og Tidsskrifter i et saadant Tilfælde vedblive at være dets Ejendom.

Under 22de Juli meddelte Direktionen sin Approbation paa denne Overenskomst, og bifaldt navnlig, at Dr. Sommerfeldt som Underbibliothekar ved denne Afdeling af Bibliotheket indtil videre udbetales den ham hidtil som Bibliothekar tillagte Løn af 110 Rbd., der nu efter Etatsraad Callisens Afgang vilde være at udrede af det Kaspiske Legats Renter, saavidt disse kunne tilstrække. Ligeledes bemyndigedes Kommissionen til, efter dens tidligere Forslag at lade anstaffe de til Optagelsen af de ny tilkomne Bøger fornødne Tverreoler, samt til at lade de derved opstaaende Dubletter bortfælde, forsaavidt saadant maatte anses ønskeligt.

Foruden den betydelige Tilvæxt **Universitetsbibliotheket** ved Indlemmelsen af det nysnævnte særskilte Bibliothek har erholdt, er at berette dels om en Ombytning af nogle af Bibliothekets Haandskrifter mod Dubletter fra det store kongelige Bibliothek, dels om en ved H. Maj. Kongens Gavnildhed modtaget mindre men ikke uvigtig Tilvæxt. Det er bekendt, at der bestaaer en allernaadigst anordnet Kommission til at gennemgaae det store kongelige Bibliotheks Haandskriftsamling og besørge udgivet en videnskabelig og ræsonneret Fortegnelse over det af dens Indhold der har Interesse og Vigtighed nok for enkeltvis at optages i en saadan Fortegnelse. Af denne Katalog er det første Stykke, der skal indeholde de semitiske, persiske og tyrkiske Haandskrifter, nu færdigt til Trykken, redigeret af Professor Dr. Olshausen i Kiel, der tilligemed Professorerne Konferentsraad Verlauff og Madvig for Tiden udgjør Kommissionen. Under sit Ophold her i Staden for at bearbejde de hidhørende Haandskrifter i det store kongelige Bibliothek, gennemgik og undersøgte Professor Olshausen tillige de arabiske og persiske samt nogle faa tyrkiske Haandskrifter som findes i Universitetsbibliotheket, ligesom Professor Hoblenberg, ved Siden af at gennemgaae og beskrive det kongelige Bibliotheks hebraiske Kodices, tillige undersøgte Universitetsbibliothekets hebraiske Haandskrifter. Naar nu Universitetsbibliotheket ikke havde mange Kodices i disse Sprog, og de færreste af dem det havde vare vigtige, vare dog nogle enkelte, især af de arabiske og persiske, af større, tildels af betydelig Interesse, og det maatte derfor anses for saare ønskeligt, at Orientalisterne i det samme Værk der meddeler Underretning om det kongelige Bibliotheks Haandskrifter i denne Retning, tillige kunde finde Oplysning om hvad der i det Hele i Kjøbenhavn i offentlige Samlinger findes af deslige Haandskrifter. Det vilde imidlertid være vanskeligt i Katalogen over det kongelige Bibliotheks Samling paa en bekvem og passende Maade at optage Haandskrifter der hørte til en anden Samling, ligesom det heller ikke kunde nægtes, at det med Hensyn til Haandskrifternes mulige Benyttelse af fremmede Orientalister vilde medføre en Bekvæmhed, hvis de alle fandtes paa et Sted under et Tilsyn. Der opstod derfor den Tanke, at det muligvis kunde synes rigtigst og i Videnskabelighedens Interesse at overdrage Universitetsbibliothekets lille og i dens isolerede Tilstand lidet betydelige Samling af semitiske og persiske samt tyrkiske Haandskrifter til det store kongelige Bibliothek, hvorved dettes allerede nu vigtige Samling vilde vinde i Rigdom og Interesse, imod en Godtgørelse af anden Art. Dog kunde Vederlaget neppe gives anderledes end i Bøger udsøgte af det kongelige Bibliotheks ikke faa eller uvigtige Dubletter, i et Antal og til en omtrentlig Værdi der nærmere maatte bestemmes. Ved at forelægge Konsistorium dette Forslag, bemærkede Prof. Madvig, at der iblandt de Haandskrifter hvorom Talen er, ikke var noget der ved testamentarisk Donation var kommet i Universitetsbibliothekets Eje, idetmindste saavidt nu vides. Efter dette af Konsistorium anbefalede Forslag gav Direktionen ved Skrivelse af 19de Decbr. sit Samtykke til en saadan Ombytning, idet Direktionen forbeholdt sig den endelige Bestemmelse med Hensyn til Bibliothekets Vederlag af Dubletter.

Under sit Ophold her i Staden i afvigte Sommer i nysnævnte Anledning blev Professor Olshausen fra Kiel af Hans Majestæt allernaadigst bemyndiget til paa Allerhøjstssammes Bekostning at besørge indkjøbte tre Exemplarer af adskillige i Kairo trykte vigtige arabiske Værker, til Fordeling mellem det kongelige Bibliothek og Universitetsbibliothekerne her og i Kiel. Disse Værker vare mod Slutningen af Aaret ankomne og Universitetsbibliotheket havde modtaget sine Exemplarer, nemlig 1001 Nat, 2 voll. fol., Qamus, stort arabisk Lexikon, 3 voll. fol., Alsihi arabiske Grammatik, Kommentar til Alsihi, Rifaats Rejse.

Af en nordamerikansk Embedsmand N. F. Hassler, har Bibliotheket i Slutningen af Aaret modtaget i Gave en Række af ham udgivne Skrifter og Aftstykke, vedkommende et paatænkt nyt Maal- og Vægtsystem i de forenede Stater. Ligeledes modtog Bibliotheket af den i forr. Aarg. S. 69 omtalte D. Thom i Liverpool en ny Sendelse af nogle Skrifter, samt en Gave af Bøger fra Kvækeren Alexander.

Den botaniske Have har, foruden den ovenomtalte Reparation af Gartnerboligen, opnaaet væsentlige Forbedringer ved Opførelsen af to ny Værthuse og ved en Udvidelse af sin Grund.

Ved allerhøjeste Reskript af 28de April blev det Direktionen allernaadigst tilkjendegivet, at Hans Majestæt, efter at have ved personlig Nærværelse i den botaniske Have overbevist sig om at Opførelsen af ny Værthuse sammesteds vilde være hensigtsmæssig og tildels nødvendig, havde paalagt Professor Schouw at indkomme med allerunderdanigst Forslag, over hvilket Direktionen affordredes allerunderdanigst Betænkning.

Det var i bemeldte Forslag bemærket, at allerede da Professor Schouw overtog Haven i Efteraaret 1841, vare saavel det gamle største Værthus, som de to mindre, der ere opførte i den nyere Tid, saa overfyldte med Planter, at disse indbyrdes skadede hverandre i Værten, betogte hverandre Lyset, og at man vanskelig kunde komme til at see eller undersøge dem, ligesom ogsaa adskillige Planter, tildels Havens kostbareste Prydelser, af Mangel paa Højde stødte an mod Værthusets Loft. Disse Ulemper vare siden den Tid stedse forøgede, og det især ved den rige Tilvært af Værthusplanter som Haven erholdt da de af Liebmann og Nathsack samlede mexikanske Planter ankom hertil, uagtet den største Del af Samlingen blev afhændet til Handelsgartner Booth i Hamborg. Da i Efteraaret 1842 de Planter som om Sommeren staae ude bleve flyttede ind i Værthusene, kunde man kun skaffe Plads ved at stille sig ved saadanne Dubletter som Haven nogenlunde kunde undvære. Endel af de mexikanske Planter, navnlig en Cykadeer, vare imidlertid nu vorede til, de af Frø opkomne Planter fra samme Land fordrede ogsaa Plads, og Haven havde ogsaa fra andre Sider faaet og vilde, navnlig ved Bytte med de mexikanske, erholde Tilvært af saadanne Planteformer som hidtil savnedes. Men heraf vilde blive en Følge, at det allerede til næste Efteraar vilde være umuligt at rumme alle Værthusplanterne i Værthusene, med mindre man vilde stille sig ved Planter som Haven ikke burde undvære. Hertil kom endnu den Omstændighed, at det største Værthus trængte til en Hovedreparation, da Bjelkerne tildels vare raadnede og derfor maatte erstattes med ny dersom Huset ikke skulde falde sammen. Længere end til næste Foraar vilde det neppe være muligt at udsætte denne Reparation, men naar der da ikke var noget nyt stort Værthus, vilde der intet Sted være hvor de store Planter, som ikke taale at sættes i Friland, kunde henslyttes under Reparationen.

Hvad der behøvedes, var et stort og højt varmt Hus (Palmehus) til de store tropiske Planter, dernæst et Orkidee-Hus, indrettet specielt efter den særegne Kultur som Orkideerne, en Familie hvoraf Haven havde faaet saa betydelig en Tilvært ved den mexikanske Sending, fordre. Det førstnævnte Hus maatte efter en fremlagt Tegning være 26 Alen langt, 12 Alen højt, 11½ Alen bredt, med 2½ Alen høje opstaaende Vinduer og 9½ Alen lange skraa Vinduer mod Syd samt 3½ Alen lange skraa Vinduer mod Nord; Nordsiden vilde blive benyttet til Ildsteder, til en Fæstue paa 4 Fag og en Svendebolig paa 2 Fag; Husets Opvarming antoges tilvejebragt ved 2 Jernkjedler og omtrent 400 Alen Jernrør til Vandets Cirkulation; i det Andre tjene tre Jernpiller til Understøttelse. Efter optagne Overslag vilde til Opførelse af et saadant Hus udkræves 6729 Rbd. eller maaske rigtigere 7000 Rbd. Et Orkidee-Hus paa 12 Vinduer i 2 Afdelinger, 26 Alen langt, 5½ Al. bredt, 4½ Al. højt, med 3½ Al. lange skraatliggende Vinduer til begge Sider, og for Enden et Bindingsværks Skur til Fyrsted og Implantningshus, samt en Jernkjedel med omtrent 100 Alen Jernrør til Opvarming, vilde efter Overslag udkræve en Udgift af 1874 Rbd., som dog ligeledes maaske rigtigere burde kalkuleres noget højere, saasom til 2000 Rbd. Til begge Værthuse vilde saaledes udfordres 8600 eller 9000 Rbd. Imidlertid bemærkedes, at medens Palmehuset maatte ansees som paatrængende nødvendig, kunde Opførelsen af Orkidee-Huset, hvis Midler dertil ikke strax kunde

erholdes, udsættes, da man ligesom hidtil kunde benytte et af de allerede tilstede-
værende lavere Huse, skjønt disse ikke vare byggede efter Drkideernes Tare og saa-
ledes ikke kunde skaffe de for samme fordelagtigste Forholde, ligesom de ogsaa, naar
de større Drkideer efterhaanden vore til, vilde blive for lave samt Pladsen optages
for andre Værter.

Professur Schouw troede, at uagtet Reparationen af det gamle Værthus vilde
være temmelig bekostelig, kunde de dertil nødvendige Udgifter udredes af Havens
ordinære Indtægter. Derimod maatte de til de tvende ny Huse fornødne Summer
betragtes som aldeles ekstraordinære, ligesom der ved Normeringen af Indtægterne
heller ikke er taget Hensyn til deslige Udgifter, der, selv om de fordeltes paa en
lang Arrække, vilde virke fordærveligt paa Havens Vedligeholdelse og Fremgang.
Han yttrede det Haab, at det muligen med Hensyn til det Byrdesulde for den akade-
miske Fond i at udrede en saadan ekstraordinær Udgift kunde blive allernaadigst tilladt,
at en Del deraf maatte udredes af Finanserne, hvorved var bemærket, at ligesom
Haven tidligere var aldeles kongelig, saaledes erholder den endnu et ikke ubetydeligt
Tilskud fra Finanserne, og at det, medens der for de tvende andre Grene af Natur-
historien foruden Universitetets Musæum gives kongelige offentlige Samlinger, syntes
aldeles naturligt, at Finanserne bidroge til det eneste Institut af denne Art i Konge-
riget, ej alene hvad de ordinære Udgifter angaaer, men ogsaa i Henseende til de
ekstraordinære.

Konfistorium, hvis Betænkning Direktionen indhentede, yttrede, at den akademiske
Fond ikke burde undslaae sig for at udrede en ekstraordinær Udgift til bemeldte Vært-
huses Opførelse, men anbefalede derhos indstændigen til Direktionen at søge bevirket,
at Finanserne maatte udrede Halvdelen af den beregnede Bekostning af 9000 Rbd.

Direktionen tilfrev derefter Finansdeputationen og erklærede sig villig til aller-
underdanigst at andrage paa at en Sum af indtil 4,500 Rbd. af Universitetets
Kasse maatte anvendes til de oftnævnte Værthuse, naar den øvrige Halvdelen af Be-
kostningerne maatte tilskydes af Finanserne, hvorved, foruden de af Professor Schouw
anførte Grunde, var fremhævet, at den botaniske Have er et Institut som ikke
kommer Universitetet alene tilgode, men ogsaa er af Nytte og Interesse for det
store Publikum, og at Finanserne ogsaa ved flere foregaaende Lejligheder havde over-
taget Udgifter vedkommende Haven udenfor det ordinære Tilskud, saasom navnlig
til den af Liebmann og Rathsfack foretagne Rejse til Mexiko, som havde givet nærmest
Anledning til Nødvendigheden af ny Værthuse.

Da Finansdeputationen imidlertid ikke vilde give sit Samtykke til at noget Bi-
drag hertil blev udredet af Finanskassen, blev det, efterat Direktionen allerunderdanigst
havde henstillet Sagen til allerhøjeste Afgjørelse, under 30te Juni allernaadigst
tilladt,

at de ommeldte tvende ny Værthuse i indeværende Aar maatte opføres i den
botaniske Have, overensstemmende med de fremlagte Tegninger, nemlig et
store eller saakaldet Palmehus for en Bekostning af indtil 7000 Rbd., og et
mindre efter Drkideernes Kultur indrettet Hus, for en Bekostning af indtil
2000 Rbd., hvilke Summer blive at udrede af Universitetets paa Budgettet
for 1843 kalkulerede Overskud af 10506 Rbd. 27 Sk., og forsaavidt dette
ikke maatte tilstrække, at overføre paa Budgettet for næste Aar.

Begge Værthusene bleve for største Delen i Aarets Løb fuldførte, og hele Be-
kostningen udredet af den akademiske Fonds Overskud for 1843.

— Ved kongeligt Reskript af 23de April blev det Direktionen tilkjendegivet, at
Hans Majestæt, foranlediget ved et af Professor Schouw indgivet allerunderdanigst
Forslag angaaende Udvidelsen af den botaniske Have med en Haveplads fra Gammel-
holm, havde befalet Admiralitets- og Kommissariats-Kollegiet at nedlægge aller-
underdanigst Forestilling om den mellem Mastegraven og Chalupsturet beliggende
Haves Overdragelse til den botaniske Have, med Oplysning om dette Jordstykkets
Værdi og dets Indtægt for Holmens Overekipagemester, samt Overslag over en
Murs Opførelse til Hegn mellem Haven og Holmen. I Henhold til en indsendt
Taxationsforretning og Overslag havde bemeldte Kollegium derefter foreslaaet følgende
Betingelser for det omhandlede Grundstykkets Afståelse: at vedkommende kongelige
Kasse for dette Jordstykke betaler Søetaten c. 1500 Rbd., hvortil det ved Taxa-
tionen var vurderet; at der tilstaaes den nuværende Holmens Overekipagemester for
hans Embedstid i Godtgjørelse for Afvænet af Haven 200 Rbd. aarlig, ligeledes

at udrede af vedkommende kongelige Kasse; at det fornødne Hegns Opførelse af Mur og Plankeværk, som vilde medføre en Udgift af c. 2039 Rbd., og sammes fremtidige Vedligeholdelse, bekostes af den Autoritet der faaer Grundstykket i Besiddelse; at Udgiften for det tilstødende Skurs Flytning, c. 340 Rbd., refunderes af vedkommende kongelige Kasse, alt saaledes, at Støtaten ikke kan faae nogen Udgift eller Byrde i denne Anledning enten nu eller i Fremtiden, samt endelig, at Grundstykket ikke maa beplantes saa nær ved Chalupskuret, at dette deraf kan tage Skade eller dets Reparation hindres. Det blev nu Direktionen allernaadigst paalagt, paa den botaniske Haves Vegne at nedlægge allerunderdanigst Forestilling om dette Jordstykkets Overtagelse, saafremt denne fremdeles maatte ønskes, og om hvorvidt de heraf flydende Bekostninger kunde udredes af den akademiske Fonds Overflud.

I en af Professor Schouw afgiven igjennem Konsistorium indsendt Erklæring angaaende de Betingelser som af Admiralitets- og Kommissariats-Kollegiet vare gjorte for Afstaaelsen af den omhandlede Haveplads, yttrede Professoren med Hensyn til de for Afstaaelsen forlangte 1500 Rbd., at han i sit Forslag var gaaet ud fra den Forudsætning, at der ikke vilde blive Spørgsmaal om noget Kjøb af Jorden; thi da Havepladsen skulde gaae over fra et offentligt Institut til et andet, forekom det ham indlysende, at her ikke, saaledes som naar der er Spørgsmaal om Overdragelse fra eller til Private, kunde være Anledning til Udbetaling af en Kjøbesum, eftersom Staten maatte kunne anvende den Ejendom der ikke behøves til en vis Bestemmelse, til andet offentligt og nyttigt Brug. Foraaavdt Admiralitetet maatte være gaaet ud fra den Anskuelse, at Støtaten som et særegent Institut maatte have Erstatning for den afstaaede Ejendom, bemærkede han, at en saadan Anskuelse ikke blot syntes at være i Strid med almindelige finansielle Grundsætninger, men ogsaa med de allernaadigst foreskrevne Regler, hvorefter der ikke længere skal gives separate Fonds under de forskjellige Kollegier, og ifølge hvilke altsaa ialtfald Kjøbesummen ikke vilde tilfalde Støtaten, men den almindelige Statskasse; derhos vilde det være meget anomalt at der, naar, om end paa ubestemt Tid, aarlig Godtgjørelse for Afavnet af Jorden præsteres, ikkedestomindre desuden skulde udredes Betaling for Jordstykket efter Taxation, hvorved Støtaten, som nu ingen Indtægt har af samme, aabenbart vilde lukrere paa Universitetets Bekostning, idet den oppebar Renter af Kjøbesummen, medens Universitetet skulde give Godtgjørelse for Afavnet. Endelig vilde det, naar der var Spørgsmaal om at udvide den botaniske Have ved at kjøbe Jord, blive at overveje, om man da ikke hellere maatte kjøbe denne udenfor Byen, hvor den kunde erholdes langt billigere eller et meget større Areal for samme Pris, og om man i saa Fald burde forflytte Haven, eller anlægge en Filialhave. Professor Schouw yttrede saaledes det Haab, at det maatte blive allernaadigst tilladt, at Afstaaelsen maatte finde Sted uden Godtgjørelse for Jorden. I Henseende til den 2den Betingelse, nemlig en aarlig Godtgjørelse af 200 Rbd. til den nuværende Overekipagemester, var af Professoren bemærket, at Sagkyndige vel for ham havde yttret, at denne Sum meget oversteg det som man, selv ved den fordelagtigste Dyrkning, kunde udbringe af et saadant Jordstykke, ligesom den ogsaa udgjorde 13 à 14 Procent af Burderingssummen, men da her ikke blot var Spørgsmaal om et Pengetab, men ogsaa om at miste en Behagelighed, troede han, at det alene burde henstilles til Hans Majestæts Forgodtbefindende, hvilken Godtgjørelse der passende kunde tilstaaes. Foraaavdt Admiralitetet som 3die Betingelse havde forlangt, at der skulde opføres fornødent Hegn af Mur og Plankeværk, hvilket efter det af Kollegiet foranstaltede Overdragelse vilde koste, med Indbegreb af Tømmersturets Flytning, 2379 Rbd., eller efter en anden Hegnslinie endog 2805 Rbd., fremsatte Professoren et andet Forslag, som i meget betydelig Grad vilde formindste Udgifterne. Det ovennævnte Tømmerstur paa Grændsen af Havestykket kunde nemlig meget godt blive staaende, og da der nu var Plankeværk fra Chalupskuret til Tømmersturets og ligeledes fra sidstnævnte Bygning til Kontoret, vilde der, foruden Plankeværket ved Mastegraven, kun behøves Hegn paa en Linie af 21 Alen, hvilket kunde skee ved et Plankeværk; ifølge optaget Overdragelse vilde Plankeværket ved Mastegraven, 67½ Alen, koste 324 Rbd., og det nysnævnte mindre Plankeværk 97 Rbd., ialt 421 Rbd., hvorved dog maatte bemærkes, at det maaske vilde blive nødvendigt at reparere Bolværket ved Mastegraven forinden Plankeværket sattes, hvilket vilde koste 143 Rbd. Vel vilde der efter dette Forslag erholdes et noget mindre Areal, men dette Tab vilde ikke staae i noget Forhold til de betydelige Omkostninger som det vilde medføre at

erhverve det hele Stykke. Efter disse Professor Schouws Bemærkninger og Forslag vilde samtlige Udgifter ved Jordstykkets første Erhvervelse kun blive 421, eller eventualiter 561 Rbd., istedetfor at de efter Admiralitetets Forslag vilde løbe op til 3879 (og med Tillæg af Bolværkets Reparation 4022 Rbd.) eller endog 4305 (4418 Rbd.).

Det var af Kvæstor og Konsistorium antaget, at den eventuelle Godtgjorelse til Holmens Overkøpagemester maatte udredes af Havens egne Indtægter, men Omkostningerne ved Indhegningen af den akademiske Fjonds Overstud. Mod den af Professor Schouw foreslaaede forandrede Hegningsmaade havde Admiralitetet Intet fundet at erindre, men alene bemærket, at en noget forandret Retning af Plankeværket muligen vilde være mere tjenlig.

Efterat Direktionen havde nedlagt den forlangte allerunderdanigste Betænkning og derved troet at maatte fraraade Erhvervelsen af det omtvænte Jordstykke forsaavidt det ikke maatte kunne erholdes uden Kjøbesum, behagede det Hans Majestæt under 15de Novbr. at rekrivere Direktionen saaledes:

Efterat have taget under allernaadigst Overvejelse hvad Direktionen i allerunderdanigst Forestilling af 26de f. M. har yttret angaaende den botaniske Haves Udvidelse med et Grundstykke fra Gammelholm, ville Vi allernaadigst, at det til Gammelholm hørende Jordstykke, beliggende imellem Chalupsfureet, den botaniske Have, Mastegraven og en Linie trukket fra det sydlige Hjørne af Chalupsfureet til Hjørnet af Mastegraven, skal afstaaes til den botaniske Have, fra 1ste Januar 1844 at regne, paa Vilkaar: at dette Jordstykke indhegnes med et Plankeværk, saavel imod Holmen, i Retning som den ommeldte Linie, som imod Mastegraven fra Linies Ende til Mønten, og at Omkostningerne derved, samt ved den eventuelle Reparation paa Bolværket imod Mastegraven, blive at udrede med indtil 800 Rbd. af den Sum som for Aaret 1844 under den akademiske Fond normeres til extraordinære Udgifter; at Hegnet saavel som Bolværket i Fremtiden vedligeholdes af den botaniske Haves Indtægter; at Tommerfureet flyttes og Omkostningerne derved udredes af Søetaten; og endelig at der som Erstatning for omtvænte Jordstykke, der hidtil har været et Emolument for Holmens Overkøpagemester, udbetales Contreadmiral Stephansen, saalænge han forbliver i sit nuværende Embede som Overkøpagemester, 200 Rbd. aarlig, hvilke blive at udrede af den botaniske Haves aarlige Indtægter og at anvise Bort Admiralitets- og Kommissariats-Kollegium.

Efter Overenskomst med Admiralitetet overtog dette Opførelsen af Plankeværket mellem Haven og Holmen, hvilket endnu inden Aarets Udgang var fuldført med en Bekostning af 799 Rbd. 54 Sk.

Det erhvervede Areal udgjør 6 Skjepper Land. Den øvrige Del af Haven er omtrent $3\frac{1}{2}$ Td. Land.

— En meget betydelig Gave fra en Privatmand har Haven i 1843 modtaget. Da nemlig Regimentskirurg Voigt, som i en Række af Aar havde sysselsat sig med Botanik og forestaaet den botaniske Have ved Missionsanstalten i Sirampur, senest i nogen Tid ogsaa den botaniske Have i Calcutta i Direktøren Ballichs Fraværelse, for sit svækkede Helbreds Skyld havde i dette Aar foretaget en Rejse til sit Hjem, men undervejs var død i London, tilbød hans Enke (Datter af den bekjendte engelske Missionær Marshman), som var kommet hertil for at besøge hans Slægtninge, den herværende botaniske Have hans efterladte Herbarium, i Henhold til den Afvodes yttrede Ønske, mod at Haven betalte Fragten deraf fra London hertil. Samlingen bestod af 8 store Kasser med tørrede Planter, der vare vel bevarede, og da Ejeren i saa mange Aar havde opholdt sig i Indien og staaet i nøje Forbindelse med de botaniske Rejsende i dette Land, og der saaledes ingen Tvivl kunde være om at hans Herbarium var en værdifuld og for vor Haves Museum vigtig Samling, tog Professor Schouw ikke i Betænkning at modtage Tilbudet og udrede de dermed forbundne Omkostninger, omtrent 75 Rbd.

Ved en Skrivelse af 7de Oktbr. overdrog Direktionen til Professor Schouw at takke Fru Voigt, som allerede var afrejst, for denne værdifulde Gave.

— En anden betydelig Forøgelse have Havens Samlinger erholdt ved Indkjøb af Dr. Preiss' Samling af nyhollandiske Planter, bestaaende af omtr. 600 Arter, vel

konserverede og hydrerende fra den mindre bekjendte Bestkøst, hvilken kostede 80 Rbd. 86 St. efter speciel Overenskomst, hvorved den almindelige Pris var bleven nedsat.

Følgende er en Oversigt over den botaniske Haves Indtægter og Udgifter i Aaret 1843, henførte til de forskjellige Hovedposter.

Indtægter.

Fra Finanserne, Postkassen, Legatrenter og akademiske Fond	6260 Rbd.
Overflud af Bülow's Legat	52 —
Summa Indtægt	6312 Rbd.

Udgifter.

Gager. Den botaniske Gartner	600 Rbd.
Assistenten	400 —
	1000 Rbd.

Havens Drift.

1. Arbejdskraft.	
Første Svend	300 Rbd.
Anden og tredje Svend	384 —
2 Elever	200 —
Materialsnedkeren	216 —
Extra-Snedker	5 —
Arbejderne	1049 — 48 St.
	2154 Rbd. 48 St.
2. Jord, Gødning, Park	313 — 64 —
3. Brændsel. (Herunder Stenkul for sidste Halvdel af 1842)	814 — 8 —
4. Inventariets Vedligeholdelse og Istandsættelse	281 — 27 —
5. Anskaffelse af levende Planter og sammes Transport	14 — 32 —
6. Forskjellige mindre Udgifter	135 — 50 —
	3713 — 37 St.

Bibliotheket og Samlingerne.

1. Bibliotheket.	
Bøger	340 Rbd. 24 St.
Indbinding	90 — 38 —
Andre Udgifter	2 — 32 —
	432 Rbd. 94 St.
2. Samlingerne	406 — 13 —
3. Mindre Udgifter til Bibliothek og Samlinger	16 — 18 —
	855 — 29 —

Bygnings-Udgifter.

Murararbejde	121 Rbd. 54 St.
Smedearbejde	81 — 58 —
Bliffenslager-Arbejde	37 — 36 —
Bygningsmaterialier	68 — 4 —
Tagsten	11 — 5 —
Glas	20 — 64 —
Storfienes Rensning	7 — 5 —
Pompernes Reparation	5 — 5 —
	355 — 24 —

Udgifter der vedkomme hele Institutet.

Skatter og Afgifter	208 Rbd. 48 St.
Porto	46 — 95 —
Budets Løn	48 — 5 —
Portnerens Løn	40 — 5 —
Brandvæsenet	12 — 64 —
Adskillige mindre Udgifter	7 — 80 —
	363 — 95 —

Summa Udgift 6287 Rbd. 89 St.

Underbalance fra 1842 10 — 51 —

Det bemærkes, at efter Direktionens Tilladelse er en Gjæld af 500 Rbd., foranlediget ved Direktørkollegens Istandsættelse, overgaaet paa Aaret 1844.

Summa 6298 Rbd. 47 St.

Indtægten 6312 — 5 —

Overbalance 13 Rbd. 49 St.

Angaaende de grevelig Moltkeſte **naturhistoriſke Muſæers** Fremſkridt og Tilſtand i 1843 indeholdes den fornødne Oplyſning i følgende Notitſer.

Den mineralogiſke Afdeling har, iſølge Profeſſor Forchhammers Indberetning, i 1843 erholdt ſtørſt Tilvæxt for den geognostiſke Samling, ſaaſel den almindelige ſom den indenlandſke, mindre derimod for den oryktognostiſke Samling. Af den førſtnævnte er det iſær Kridtformationens Samling der er bleven meſt beriget. Profeſſor Forchhammer har bemærket, at denne Formation, ſom er ſaa overordentlig vigtig for Danmark, maatte repræſenteres i Samlingen ſaa fuldſtændigt ſom muligt, og at hans Beſtræbelſer, overensſtemmende dermed, fortrinſviſ have været rettede paa dette Njemed. Apparatet til de danſke Forſteningers Sammenligning er ſaaledes ſteget meget betydeligt, og da der i Løbet af det foreſtaaende Aar, 1844, er Grund til at vente Samlinger af Kridtformationens Forſteninger fra Veſtſalen, Maſtricht, Syd- og Nord-Frankrig og Nordamerika, haaber Profeſſoren, at denne Del af Samlingen ſnart vil opnaae den Fuldſtændighed ſom Omſtændighederne tillade. Ogsaa den danſke geognostiſke Samling har i afvigte Aar ſaaet ſtørre Tilvæxt end i de ſiſt forløbne. Profeſſoren har ſeet ſig iſtand til at ſtaffe Forſteninger fra det ny opdagede Grønſandslag ved Vellinge og fra Klintebakke i Odsherred; endvidere fra et nyt Findeſted for Grønſandet ved Blykøppeaen paa Bornholm, ſom han opdagede i forrige Sommer, og fra det i længere Tid bekjendte Lag ved Arnager paa ſamme O, hvorfra han ogsaa har medbragt en intereſſant Samling af Forſteninger henhørende til den jernholdige Kulformation. Fra den ſydſjællandiſke Kridtformation har Kabinettet modtaget flere for den danſke Forſteningsfauna ny Species og en ſtor Mængde Dubletter til Bytning. Fra Kammerraad Rabell har det modtaget Prøver af Jordlagene og Forſteninger fra et Boreforſøg, anſtillet paa Regjeringens Bekoſtning ved Toſtegaarden i Benſhyſſel. Fra et Forſøg paa Brunkul paa Thyholm har Kabinettet ligeledes modtaget Prøver, og Profeſſor Forchhammer har ſelv haft Lejlighed til at ſamle Ferſtvandsforſteninger fra de ved Jordarbejderne fra den holtiſke Jernbane gennemgravede Lag. Fra Teglbænder Hjorth i Flensborg ere modtagne enkelte ſjældne Forſteninger fra Overgangsformationen paa Bornholm, ſom han har fundet i Cementſtenen derfra, ſom benyttes i hans Fabrik. Forøgelsen af denne Del af Kabinettet har ialt udgjort 251 Numere.

Tilvækſten til den oryktognostiſke Hovedſamling har i det afvigte Aar været langt mindre betydelig end i det forrige (ialt 82 Num.), og indſkrænker ſig til nogle Mineralier fra Norge, Sverrig og Tyſkland, af hvilke Profeſſor Forchhammer har udhævet ſom ny for Hovedſamlingen: Egirin, Bentin, Moſandrit, Diſtranit, Erdmannit, alle fra Brevig; Amphodelit fra Tunaberg, Løbelit fra Vena, Lepolit fra Tunaberg, Nazumoffſkin fra Sleſien.

For at ſaae Plads til de ny Mineralier, ere i Slutningen af Aaret anſtaffede 4 ny Skabe.

Ogsaa i 1843 have Muſæets Samlinger været beſøgte af mange af de Studerende.

Det 5te og ſiſte Bind af den oryktognostiſke Samlings Hovedkatalog har Profeſſor Forchhammer nu indſendt, og der ſtaaer derefter af dette Arbejde intet andet tilbage end nogle Suppleringer og Tilføjelſer i de 4 tidligere Bind, ſamt en ny Afſkriſt af den hele Katalog.

Angaaende Kabinettets zoologiſke Afdeling er af Etatsraad Reinhardt indberettet, at Samlingens Forøgelse med ny Gjenſtande i 1843 har været ikke ubetydelig, og er for ſtørſte Delen ſteet ved Indkjøb iſær fra Berliner-Muſæet og fra en Naturaliehandler i Hamborg, ialt 29 Stykker; nogle enkelte Stykker ere kjøbt for billig Priſ fra det herværende kongelige Muſæum. Nogle Gjenſtande ere indkomne ved Gave, hvoriblandt 3 Pattedyr og 26 med Flid udstoppede indenlandſke Fugle fra forrige Hofchef Kammerherre Paulſen; ogsaa er en ældre Sending ſom Gave fra Dr. Lund i Braſilien bleven afleveret, beſtaaende af 22 Stykker Fugle og 2 ſmaa Pattedyrſkind; derimod har Indſamlingen i Grønland ikke leveret noget betydeligt Reſultat, idetmindſte ere ingen ny Gjenſtande derfra erhvervede.

Flere værdifulde og intereſſante Gjenſtande ere i Løbet af 1843 bleve opſtillede, enten af de i ſamme Aar erhvervede, eller udtagne af Magaſinét; iblandt diſſe kunne navnlig anføres blandt Pattedyrene den ſaakaldte *Felis Eyra* fra Paraguay, Pungdyret *Coota* fra Nyholland, og Antilopearterne *Gnu*, *Kaama* og

Sylvatica fra det gode Haabs Fjorbjerg; blandt Fuglene en fortreffelig Guldfasan, en næsten fuldvoren afrikaniſt Struds (en Hun); den mærkværdige Tallegalla fra Nyholland, tvende Fasanarter fra Himalaya og en Tucanart fra det Mexikaniſke, foræret af Botanikeren Liebmann; blandt Reptilierne en Stiltpadde fra Sydafrika, blandt Kranierne et af en meget gammel Abe, Cynocephalus Anubis.

I det Hele ere i forrige Aar opſtillede følgende Gjenſtande:

Pattedyr	20	Stykker.
Fugle	67	—
Reptilier	3	—
Fiske	2	—
Hvirvelloſe Dyr	3	—
Kranier af Pattedyr	3	—

ialt 98 Stykker.

Til Opſtillingen ere anſkaffede tvende meget ſtore Skabe, af hvilke det ene er fritſtaaende, af en ny Konſtruktion.

Hvad Konſervationen af Samlingen angaaer, bemærkes, at efterat Direktionen i ſin ſædvanlige aarlige allerunderdanigſte Beretning af 28de Januar havde fremhævet Nødvendigheden af at der ved det zoologiſke Muſæum blev anſat en egen lønnet Konſervator, blev det ved allerhøjſte Reſkript af 30te Januar Direktionen tilkjendegivet, at Hans Majestæt maatte finde det uundgaaelig nødvendigt, at et mere ſpecielt Tilſyn føres med Samlingerne, og navnlig at der anſættes en egen lønnet Konſervator, hvilket derfor blev allernaadigſt paalagt Direktionen at ſee iværkſat.

I Anledning af denne allerhøjſte Befaling oplyſte Direktionen, efter at have brevverlet med Konſistorium og Etatsraad Reinhardt, i Foreſtilling af 18de Maj, at derſom en egen Konſervator ſtrar ſkulde anſættes, vilde dette, da en ſaadan i ſaa Fald maatte forſkrives fra Udlandet, blive meget bekoſteligt, men at det ogſaa efter de forhaandenværende Omſtændigheder vilde være tilſtrækkeligt foreløbigen at træffe en interimiftiſt Foranſtaltning, ved at overdrage de fornødne Konſervationsarbejder til Konſervatoren ved det kongelige naturhiſtoriſke Muſæum, Place, imod ſærſkilt Betaling, der efter Etatsraad Reinhardts Andragende ikke burde udredes af det Moltkeſte Legat, men bekoſtes af Universitetet ſelv. Det behagede derefter Hans Majestæt, overensſtemmende med Directionens allerunderdanigſte Indſtilling, under 20de Maj at biſalde, at det overdroges bemeldte Konſervator Place i afvigte Sommer at beſørge Konſervationen og Opſtillingen af det Moltkeſte Naturaliekabinetſ zoologiſke Afdelings Samlinger imod en Godtgjorelſe af 100 Rbd., at udrede af Budgetſummen til Universitetets Nytte og videnskabelige Formaaſs Fremme, hvorhos det blev Direktionen allernaadigſt paalagt at drage Omſorg for, at en egen Konſervator tillæres og derefter anſættes med faſt Løn ved det zoologiſke Kabinet.

Fra Etatsraad Reinhardt modtog Direktionen, efter Udløbet af den med Place ſtipulerede Arbejdstid, Indberetning om at Arbejdet var bleven udført overensſtemmende med den med ham truſne Alford, ſaaledes at han i Maanederne Maj og Oktober havde arbejdet 3 Timer daglig, og i de mellemliggende Maaneder 4 Timer daglig. Etatsraad Reinhardt havde fra Begyndelſen af ladet Konſervatoren føre en Arbejdsjournal, hvori han hver Dag indførte hvad han havde udført. Konſervationen var i alle Maader ſamvittighedsfuldt udført; de udstoppede Pattedyr og Fugle bleve gjentagne Gange forſvarligen efterſete og rensede fra Larver, de virkſomſte Konſervationsmidler, ſom arſenikaſt Vand og Kamfer, anbragte, ſaa at den forrige overhaandtagende Bedærvælle allerede i Enden af Auguſt var næſten fuldkommen ſtandſet; af Fuglene vare 6 à 8 Stykker, alle nordiſke Arter, bleve udfatte og kaſſerede. De i Brændevin opbevarede Gjenſtande, ſaa vel de opſtillede ſom de i Magaſinerne, vare af ham bleve efterſete og friſt Brændevin paafat hvor det behøvedes. Ogſaa Inſektkabene og de ſaa Skeletter og Skeletdele vare tilſidſt ſtjænkede Opmærkſomhed og Udbedring. Uagtet diſſe vidtloſtige Arbejder, havde Konſervator Place dog fundet Tid til i de anordnede Timer at udstoppe og opſtille 3 Pattedyr og 27 Fugle, hvilke Stykker ellers vilde været at udstoppe for ſærſkilt Betaling, hvorved var ſparet henved 40 Rbd., ſaa at Konſervationen egentlig kun havde koſtet 60 Rbd.

Etatsraad Reinhardt bemærkede, at ſaalænge Samlingen og dens aarlige Tilvært er ſaa lille, vil efter denne Erfaring Anſættelſen af en faſt Konſervator og

Udstopper blive langt bekofteligere, og han troede derfor i Musæets finansielle Interesse at burde tilraade, at Engagementet med Place i næste Sommer fornyes, dersom denne dertil er villig. Efterat Direktionen paany havde opfordret Etatsraad Reinhardt til at afgive sin Betænkning om Ansættelsen af en fast Konservator, gjentog han, at en saadan Ansættelse vilde være mindre betimelig endnu i det første Par Aar, saalænge der ikke er Udsigt til større aarlig Tilvæxt for Musæet end for Djebliffet, eftersom en fast Konservator, der ikke kunde ansættes med mindre end 200 Rbd., ikke vilde have tilstrækkeligt dagligt Arbejde, ligesom han tilføjede, at han ikke kjendte noget Subjekt som til den omhandlede Post vilde være vel skikket.

Følgende er en Udsigt over de Moltkeske Legaters økonomiske Status for Aaret.

Legatet til Naturaliekabinetet ejede ved 1842 Aars Udgang en Kapital af 25000 Rbd., indskrevet i Statsgjeldsdirektionens Protokoller for uopsigelig Statsgjæld, hvilken Kapital ikke i 1843 er undergaaet nogen Forandring. Hertil kommer endvidere den Sum af 22500 Rbd., som Grev Moltke ifølge den i 1839 trufne Overenskomst har afgivet i kongelige Obligationer som ligeledes ere indskrevne, og hvis Renter af Greven indbetales i Universitetets Kasse. Kabinetets aarlige Indtægt har i 1843 været:

Beholdning fra det foregaaende Aar	948 Rbd.	17 St.
Renter af Kapitalen 25000 Rbd.	1000 —	—
— — — 22500 —	900 —	—
— af det Friirenske Legat, som i sin Tid er skænket i samme Djemed som de Moltkeske	21 —	78 —
	2869 Rbd.	95 St.

Udgifterne have beløbet:

Assistentens Gage	200 Rbd.	— St.
$\frac{1}{2}$ -Procenten til Universitetskontoret for Legatet 25000 Rbd.	62 —	48 —
Udgifter til den mineralogiske Afdeling, hvorunder indbefattet 100 Rbd. som Honorar til Professor Jorchhammer for mineralogiske Forelæsninger	711 —	13 —
Udgifter til den zoologiske Afdeling, ligeledes med Indbegreb af 100 Rbd. som Honorar til Etatsraad Reinhardt for Forelæsninger	1048 —	17 —
	2021 —	78 —

i Behold ved Aarets Udgang 848 Rbd. 17 St.

hvilken Beholdning tilkommer den zoologiske Afdeling alene. Foruden denne Beholdning af Aarets Indtægt, har den zoologiske Afdeling endvidere en Beholdning af det ved to kongelige Resolutioner af 1838 og 1839 til Kabinetets første Indretning allernaadigst bestemte Beløb af ialt 3000 Rbd., hvilken Beholdning, som endnu opbevares til Fuldbetaling af de til den første Indretning hørende Arbejder, bestaaer af en kongelig Obligation stor 600 Rbd. og en kontant Beholdning af 213 Rbd. 18 St., tilsammen saaledes 813 Rbd. 18 St.

Naar til ovennævnte Kapitaler, ialt 47500 Rbd., føjes Legatet til Universitetsbibliotheket, nemlig 10000 Rbd. til naturhistoriske, 5000 Rbd. til historiske og 2500 Rbd. til philologiske Bøgers Indkjøb, ialt 17500 Rbd., af hvilken ligeledes indskrevne Kapital Renterne af Grev Moltke aarligen indbetales i Kvæsuren i de angivne Djemed, fremkommer de samlede Moltkeske Legaters Kapitalbeløb, 65000 Rbd. i kongelige Obligationer.

Det er i forr. Aarg. (S. 40) bemærket, at der ved Anordningen af Budgettet for den kirurgiske Afdeling af det lægevidenskabelige Fakultet blev for 1843 reserveret en Sum af 1000 Rbd. til flere aldeles ekstraordinære Udgifter, deriblandt navnlig til det første Anlæg af Samlingen af kirurgiske Instrumenter, hvilken hidtil næsten ikke havde eksisteret. Overensstemmende hermed bevilgede Direktionen efter nærmere Indstilling under 6te Maj, at 350 Rbd. af bemeldte Sum maatte anvendes til Anskaffelse af de allernødvendigste ny Instrumenter. Ligeledes blev, efter Professor Steins Andragende, under 19de September samtykket i at 250 Rbd., som af samme Sum kunde afgives, anvendtes for de anatomiske Samlinger, navnlig til Anskaffelse af flere nødvendige ny Skabe.

Den til den pharmakologiske Samling ved Budgettet for den kirurgiske Afdeling af det lægevidenskabelige Fakultet (s. Aarb. f. 1842 S. 39) bestemte Sum af 50 Rbd. er anvendt dels til Skabes Flytning, Efter m. v., dels til Anskaffelse af 105 ny Specimina.

Til det zootomisk-physiologiske Musæum under Prof. Eschricht ere atter i 1843, ifølge dertil ved en af Direktionen udvirket kongelig Resolution af 27de Oktober meddelt Tilladelse, anskaffede 5 ny Skabe for en Bekostning af 600 Rbd.

af Budgetsummen til Universitetets Nytte og videnskabelige Formaaes Fremme. Disse Skabe ere især bestemte for de større og ialmindelighed kostbarere Gjenstande, navnlig en enkelt fritstaaende Skab, 7½ Alen bredt, med store Ruder til alle Sider, især for det store Krokodilskellet. De andre 4 ere Vægskabe, to omtrent ligesaa store som det nysnævnte, to noget mindre. Angaaende dette Musæums Erhvervelse af en værdifuld Gjenstand se længere nede.

Ved en anden paa allerunderdanigst Forestilling fra Direktionen afgiven kongelig Resolution af 7de Juli blev tilladt, at der af samme Budgetsum maatte anvendes det Fornødne (266 Rbd. 64 Sk.) til Indkjøb af 100 Pd. Kviksilver til Brug for vedkommende Universitetslærer ved fysiske og kemiske Forelæsninger og ved videnskabelige Undersøgelser. Professor Scharling havde herpaa andraget, da der ikke hidtil havde været ham tilstaaet nogen Pengehjælp til de Omkostninger som udfordres til de nødvendige Forsøg ved Forelæsningerne, hvortil han derfor havde maattet benytte den polytekniske Lærestalts Apparater, og da det anførte Hjælpe-middel var ham nødvendigt dels til en Mængde kemiske Forsøg, dels navnlig til en vigtig Undersøgelse hvormed han for Tiden var sysselsat (nemlig angaaende den Mængde Kulsyre der under forskjellige Omstændigheder forlader det menneskelige Legeme, hvortil iøvrigt af Videnskaberne's Selskab var tilstaaet ham en Hjælp af 200 Rbd.).

Ved kongeligt Reskript af 31te Decbr. 1842 blev det Direktionen aller-naadigst tilkjendegivet, at der af nysnævnte Budgetsum for 1843, skulde anvendes en Sum af indtil 300 Rbd. til Anskaffelsen af et galvanisk Apparat, som Konferentsraad Ørsted vilde have at lade udføre under sin Vejledning, og hvilket skulde blive den polytekniske Lærestalt tilhørende.

Det blev i forr. Aarg. (S. 69) bemærket, at der var meddelt Tilladelse til at indkjøbe for Universitetet en Frauenhofer'sk Kikkert, som var tilfals paa en Auktion her i Staden, men at Anskaffelsen ikke skete, fordi Instrumentet var befundet i mindre god Tilstand end man først havde antaget; men at det var bleven foreslaaet, istedetfor denne at anskaffe en anden og bedre Kikkert fra Nytt af. Denne Sag er imidlertid ikke senere bleven afgjort, rimeligvis fordi der er fremsat Forslag til at anskaffe et bedre Observatorium for Universitetet end det hidtilværende, som er saa mangelfuldt, at flere af de vigtigste Observationer slet ikke der kunne udføres.

— I en til Direktionen indgivet Skrivelse bemærkede Professor Eschricht, at til at udvide de naturhistoriske Musæer er altid en rig Tilførsel fra de danske højnordiske Vilande, især Grønland, af største Vigtighed, dels for selve de højnordiske Gjenstandes egen Værdi, dels for ved dem at kunne tilbytte sig andre Landes Udbytte. Da Inspektøren i Sydgrenland Kapitajn Holbøll, fra hvem det zootomist-physiologiske Musæum allerede i de foregaaende Aar havde modtaget flere gode Sager (hv. s. Beretningen i forrige Aarg. S. 15—19), i Aaret 1842 besaae det i Musæet opstillede Skelet af den grønlandste langhaandede Hval, yttrede han, at det forekom ham for mangelfuldt, og lovede i det følgende Aar at tilsende Musæet et langt bedre vedligeholdt. Efter dette Løfte indlod Prof. Eschricht sig strax i Brevverling med flere af de større udenlandske Musæer, for at erholde det ældre mere mangelfulde paa fordelagtigste Maade bortbyttet. Dette lykkedes med det kongl. nederlandske Musæum i Leyden, som tilbød en hel Dujong (den saakaldte Havko eller Havfrue) omtrent 6 Fod lang, i Spiritus, som fra den hollandske Guvernør paa Borneo var sendt som Present til Musæet, hvorfra den nu som Dublet blev tilbudt i Bytte. Ved dette Bytte, som fuldførtes i Midten af Sommeren 1843, lykkedes det saaledes at erhverve et af de sjældneste, mærkværdigste og kostbareste Dyr i næsten fuldstændig Anatomi for Universitetet. Allerede i Efteraaret ankom det ulige fuldstændigere og næsten dobbelt saa store Hvalskelet, over 22½ Al. langt, med saa ringe Omkostninger, at hele Indkjøbet, Rengjøringen og Indpakningen i en kolossal Kasse kun beløb sig til 110 Rbd. Men da Professoren derhos havde erfaret, at den kongl. grønlandste Handels Direktion havde ansat Transporten til 60 Rbd., medens alle kongelige Musæer have fri Fragt ved den kongl. grønlandste Handel, ja denne Begunstigelse tidligere endog var bleven Prof. Eschricht tilstaaet som Videnskabsmand, og dette Exempel viste, hvor overordentlig magtpaaliggende en lignende Begunstigelse maatte være for Universitetet, androg han paa det indstændigste paa at der hos den grønlandste Handels Direktion maatte udvirkes en saadan Begunstigelse for Universitetet, eller idetmindste for det physiologisk-zootomiske Musæum, saaledes at enhver Sending

fra Grønland der maatte adresseres til Universitetsmusæerne og altsaa var at betragte som Universitetets Ejendom, fik fri Fragt paa Handelens Fartøjer.

Efterat Direktionen i denne Anledning havde tilskrevet Direktionen for den kongl. grønlandiske Handel, tilmeldte denne, at uagtet Handelen endog selv ved den ommeldte Lejlighed havde betalt Fragt af endel af dens Returvarer, og uagtet Kassen var af saadant Omfang, at den maatte tages fra hinanden i Lasten og atter der sammensættes og det Hele igjen ordnes i Land, havde den dog uden nogen Opfordring, men alene med Hensyn til, at der paa Specifikationen over Sendingsgods var bemærket, at bemeldte Kasse skulde til Universitetet, givet Ordre til Udlevering uden at beregne eller fordrø Fragt og Omkostninger erstattede, samt at ogsaa fremdeles, forsaavidt Skibet maatte tillade det, herefter de Sager hvis Bestemmelse er til Universitetets Musæer, ville blive førte fragtfri hertil, dog at Direktionen for god Ordens Skyld hvergang, forinden Udleveringen skeer, skriftligen underrettes om, hvori Gjenstandene bestaae og til hvilket Musæum de ere bestemte.

Den i de senere Aar flere Gange trufne, i Aarbogen oftere omtalte, Foranstaltning til at faae Forelæsninger over Statsøkonomi besorgede under den vedvarende Vakance i Professoratet i denne Videnskab, er ogsaa i 1843 gjentaget, idet Direktionen, efter derom nedlagte allerunderdanigste Forestillinger, ved kongelige Resolutioner af resp. 21de April og 10de Novbr. er bleven bemyndiget til paa sædvanlig Maade at operdrage Kand. Juris A. F. Bergsøe at holde en saadan Forelæsning i hvert af de paagjældende Semestre, mod Honorar af 300 Rbd. hvergang af Budgetsummen til Universitetets Nytte og videnskabelige Formaa's Fremme.

Paa Andragende fra Fuldmægtig under det kongl. danske Kancelli Auditor E. M. Beisø om at maatte i 2 paafølgende Semestre holde Forelæsninger ved Universitetet over Retsphilosophien, uanset han ikke havde taget nogen akademisk Grad, og efterat Universitetet og Direktionen havde erklæret Intet herimod at have at erindre, har Kancelliet under 23 Novbr. tilmeldt Direktionen, at det havde bevilget bemeldte Auditor Beisø saadan Tilladelse.

En lignende Tilladelse som den der tidligere er bleven bevilget enkelte, og i 1842 (se Aarb. S. 57) blev bevilget tvende, Studerende, nemlig, uanset Bestemmelsen i Universitetsfundatsen af 7de Maj 1788 Kap. VI § 2 Nr. 9, at maatte ansøge om saadanne af Universitetets Rejsestipendia som ere bestemte for Videnskabsfag i hvilke ingen Embedsexamen er anordnet, er i 1843 ved allerhøjeste Resolution af 14de Juli tilstaaet Kand. Philos. A. S. Ørsted, efter hans derom indgivne og af Konfistorium understøttede Andragende.

— I Anledning af en Indstilling fra Pastoralseminariets Direktion om at Kandidaterne i Theologien H. F. J. H. Besterbo og K. D. Røsted, der tidlig i Foraaret skulde afgaae som Missionærer til Grønland, maatte underkaste sig de homiletisk-kateketiske Prover uagtet de ikke havde frekventeret Pastoralseminariet, og da Kancelliet Intet herimod havde fundet at erindre med Hensyn til den kateketiske Prøve, bevilgede Direktionen den ansøgte Tilladelse forsaavidt angik den homiletiske Prøve, ved Skrivelse af 18de Febr. Lignende Tilladelse blev under 30te Septbr. bevilget Kandidaterne E. T. Jørgensen og P. A. Golding — hvoraf den førstnævnte var ansat som Kateket og Missionær i Guinea, den sidstnævnte kort efter erholdt Ansættelse som personel Kapellan — uagtet der ikke var forløbet den ved Lovgivningen bestemte Tid siden de underkastede dem den theologiske Examen.

— Efterat Direktionen paa det kongelige danske Kancelli's Begjæring havde afgivet Betænkning over tvende Andragender fra Kandidaterne i Lægevidenskabens B. L. Meyer og F. A. Billhelm om Tilladelse til at udøve Lægepraxis her i Landet, hvortil de ellers som Udlændinge og da de ikke havde opnaaet bedste Karakter ved Lægeexamen, ifølge Bestemmelsen i Plak. af 28de Jan. 1840 ikke vare berettigede, blev den ansøgte Tilladelse ved en igjennem førstnævnte Kollegium udvirket kongelig Resolution af 12te Maj allernaadigst tilstaaet begge Ansøgerne.

— Den samme Dispensation som i Aaret 1841 (s. Aarb. S. 70) blev bevilget en Studerende fra Kiel, nemlig i Henseende til en Del af den ved kongelig Resolution af 22de Novbr. 1833 for fremmede Studerende foreskrevne Præliminærexamen, er ogsaa i 1843 bevilget tvende Kielske Studerende G. F. M. T. Karstens og E. F. Wright. Den førstnævnte var dimitteret fra den lærde Skole i Haderslev og havde taget Konvikterexamen i Kiel, hvor han i et Aar havde studeret Lægevidensskaben; han søgte nu om at fritages for den philologiske Del af den ovennævnte Examen og var hertil baade af det philosophiske Fakultet og Konsistorium enstemmigen anbefalet, saavel med Hensyn til at han i sin Tid ved Dimissionsexamen i Skolen og derefter ved Konvikterexamen havde givet tilfredsstillende Prøver paa gode Skolekundskaber, som med Hensyn til at der syntes at være Opfordring til saavidt muligt at lette de medicinske Studerende fra Kiel Udgangen til Universitetet her, efterat den dem forhen givne Læslighed til ved at tage Examen ved det kirurgiske Akademi at erhverve Udgang til de militære Overlægeposter i Hertugdømmene nu var ophørt. Studiosus Wright var i 1836 dimitteret fra Flensborg Skole, havde studeret omtrent et Aar i Kiel og derefter i 1837 begivet sig hertil for at underkaste sig den forenede Lægeexamen. Da dette imidlertid endnu ikke i 1842 var lykkedes ham, og han for medelst Graværelse i sit Fødeland Vestindien ikke kunde benytte den ved den kongelige Resolution af 4de Marts givne Tilladelse til i Foraaret 1843 at indstille sig igjen, var han saaledes nu afskaaret fra at tage Lægeexamen, med mindre han først vilde underkaste sig den ommeldte Præliminærexamen, og han søgte nu ligeledes om Dispensation for sammes philologiske Del. Paa Direktionens allerunderdanigste Forestilling blev det derefter under 18de Aug. allernaadigst bevilget, at Studiosi G. F. M. T. Karstens og E. F. Wright maatte fritages for den philologiske Del af den ved allerhøjeste Resolution af 22de Nov. 1833 anordnede Præliminærexamen for Studerende fra fremmede Universiteter der i Kjøbenhavn ville tage Embedsexamen, saaledes at de alene blive at examinere i Physik, Philosophi og Astronomi. Studiosus Wright absolverede bemeldte Examen i Slutningen af Aaret.

— Ved en anden kongelig Resolution af samme Datum blev en lignende Dispensation paa derom indgiven Ansøgning tilstaaet Hans Vilhelm Meyer, som, efter at være dimitteret fra den lærde Skole i Glückstadt, men uden at have frekventeret noget Universitet, ønskede her at optages som akademisk Borger, for at studere Lægevidensskaben, uden at aflægge yderligere Prøve. Af de samme Grunde som oven anført, blev han af det lægevidenskabelige og af Majoriteten i det philosophiske Fakultet anbefalet og af Konsistorium indstillet til at forundes saadan Tilladelse, dog med den Indskrænkning, at han ikke derved skulde erhverve nogen Ret til at underkaste sig Embedsexamen, førend han havde absolveret den ved den kongl. Resolution af 22de Nov. 1833 foreskrevne Præliminærexamen. Paa Direktionens derom nedlagte Forestilling blev den ansøgte Tilladelse med saadan Indskrænkning ham under ovennævnte Datum allernaadigst bevilget.

— I Anledning af et Andragende, hvori D. Brandis, der havde frekventeret Gymnasiet i Bonn og deraf under 2den Septbr. erholdt et Maturitets-Tesimonium, ansøgte om at blive immatrikuleret ved Universitetet, blev Ansøgeren af Konsistorium, med Hensyn til at han ifølge dette Maturitetsbevis vilde kunne være bleven immatrikuleret ved et tytt Universitet, og da han efter sin Ansøgning ikke agtede her at underkaste sig nogen Examen, indstillet til det Ansøgtes Bevilgelse, saaledes at Tiden maatte regnes fra det ny Semesters Begyndelse, hvilket af hans Andragende saaes at være ham magtpaaliggende. Ved Skrivelse af 19de Decbr. tilmeldte Direktionen Konsistorium, at Den Intet herimod havde at erindre.

Til Lettelse for Examinatorerne i Philologien ved Examen Artium er ogsaa i 1843, ligesom i de fleste foregaaende Aar og af de samme Grunde, en af Lektorerne ved Sorø Akademi, nemlig den konstituerede Lektor Mg. Tregder, efter dertil meddelt allerhøjeste Bemyndigelse, af Direktionen bleven indkaldt for at deltage i Examinationen ved bemeldte Examen.

I Anledning af et Andragende hvori nogle af Opsynsmændene ved den i Efteraaret afholdte skriftlige Del af Examen Artium ankede over den Støj der under Udarbejdelsen navnlig af den latinske Stil havde fundet Sted i Universitetsbygningens

Vestibyle, vedtog Konsistorium, at der for Fremtiden ikke under den skriftlige Del af Examen Artium maae holdes Forelæsninger i Universitetsbygningen.

Ligesom Rejseunderstøttelser oftere forhen ere allernaadigst bevilgede enkelte Studerende af Kommunitetets Kasse, saaledes er dette ogsaa skeet i 1843 ved to unge Videnskabsmand, Historikeren Mag. F. Schiern og Sproglærer Kand. Philos. P. Jürgensen, som ved kongelige Resolutioner bleve tilstaaede saadanne Understøttelser af resp. 200 og 100 Rbd. til deres Rejfers Fortsættelse.

Det var naturligt, at den ovenfor omtalte Foranstaltning ifølge hvilken den hidtil hos Direktionen beroende umiddelbare Administration af den almindelige Skolefond er bleven henlagt under Universitetets Kvæstur, har foranlediget, at den hidtil ligeledes Direktionen forbeholdte Disposition over de i Skolefonden indestaaende Oplagssummer for de fra Skolerne dimitterede Studerende som i deres Skoleaar have nydt Stipendier, og navnlig Afgjørelsen af de jævnlig opstaaende Spørgsmaal om, hvorvidt bemeldte Oplagspenge kunne med Hensyn til Udfaldet af anden Examens Prøver udbetales Vedkommende, er af Direktionen bleven overdraget til Konsistorium, hvilket skete ved den Skrivelse af 31te Marts hvorved den anførte kongelige Resolution om Skolefondens Henlæggelse under Kvæsturen blev Konsistorium kommunikeret.

I Henseende til Reglerne for den ommeldte Udbetaling af Oplagspengene bemærkes Følgende.

Som bekjendt blev det ved Fæd. 7de Nov. 1809 § 81 bestemt, at af de for Disciplene i de lærde Skoler oplagte Stipendier skal en Trediedel udbetales vedkommende Discipel ved hans Dimission til Universitetet, hvorimod af de øvrige to Trediedele, der indsendes til den almindelige Skolefond, den ene anvises ham af Direktionen til Udbetaling ved Enden af hans første akademiske Halvaar, og den sidste Trediedel ligeledes efter andet Halvaars Forløb, efterat det ved indsendte Attester fra vedkommende Professore, og ved de Prøver han har været underkastet, er bevist, at han hensigtsmæssigen har anvendt sin Tid i begge Halvaar og ført et anstændigt Livet, og er det senere ved allerhøjeste Resolution af 19de Nov. 1830 bestemt, at de Stipendieoplag til hvilke vedkommende Studerende formedelt Mangel af de ovennævnte Betingelser fortabe deres Ret, skulle indskyde i en ved allerhøjst bemeldte Resolution oprettet og med den almindelige Skolefond forbunden saakaldet Fond for hjemfaldne Stipendier, af hvis Indtægter Understøttelse skal uddeles til enkelte trængende og værdige Studerende.

Da det anførte Lovbud ej gjør nogen bestemt Fordring til den Hovedkarakter en Studerende skal opnaa for at erholde sit Stipendieoplag udbetalt, havde Direktionen tidligere ikke nægtet Udbetalingen til de Studerende der ifkun havde opnaaet Karakteren *haud illaudabilis*, med mindre Vedkommende i tvende Rubriker havde erholdt Karakteren *non contemnendus*, og forsaavidt en Studerende ved anden Examens første Prøve havde i en Rubrik haft sidstnævnte Karakter, var Udbetalingen bleven udsat, indtil han ved samme Examens anden Prøve viste at have forbedret sin Flid, i hvilket Tilfælde enten hele det i Skolefonden indestaaende Oplag var bleven ham anvist, eller alene Halvdelen af samme, idet man i sidstnævnte Henseende havde taget Hensyn til, at han, hvis Udfaldet af den første Prøve havde været heldigt, vilde have erholdt den første Halvdelen af Stipendieoplaget udbetalt. Da der imidlertid indtræffe flere Tilfælde hvor det er særdeles vanskeligt at afgjøre, om Oplaget skal udbetales eller ikke, eftersom der skal tages Hensyn til Udfaldet af hver af anden Examens Prøver for sig, og det derhos maatte synes ubilligt, at den der havde mindre gode Karakterer til den første Prøve, skulde være værre faren, end den der først erholdt endnu flettere for den anden Prøve, og fra hvem man ej kunde erholde det efter Fuldendelsen af den første Prøve udbetalte Stipendieoplag tilbagebetalt, maatte Direktionen ansee det for meget enskeligt, om der havde en forud bestemt og fast Regel for, i hvilke Tilfælde den ovennævnte Udbetaling af Stipendieoplag

skal finde Sted, og at denne Bestemmelse derefter blev bragt til de Studerendes Kundskab, for at disse derved kunne advares om og opmuntres til gavnligen at anvende det første akademiske Aar. Ved at tage denne Sag under Overvejelse, maatte Direktionen vel finde det rigtigst, at, skjønt Udbetaling af Dplag ej bør nægtes de Studerende der ickun have opnaaet eller efter første Prøves Udfald have Udsigt til at kunne opnaae Hovedkarakteren haud illaudabilis, burde dog de Studerende der blot i en Rubrik have non contemnendus til en af Prøverne, udelukkes fra at nyde det denne Prøve vedkommende Dplag, og altsaa aldeles fortabe deres hele Dplag, naar de erholdt non contemnendus i en Rubrik ved hver af Prøverne. Men det var herved ikke overseet, at det maatte dog i enkelte Tilfælde kunde synes noget ubilligt, saaledes ganske at affondre begge Prøver fra hinanden, saa at den sidste Udfald, hvor fortrinlig den end havde været, under ingen Omstændigheder skulde kunne bevirke, at Vedkommende fik det hele Dplag udbetalt, ligesom det omvendt ogsaa kunde synes upassende, at et særdeles slet Udfald af den første Prøve ikke skulde have nogen Indflydelse paa Dplagets Udbetaling ved den sidste, dersom denne selv var kun middelmaadig, men dog ikke slettere, end at det denne Prøve vedkommende Dplag maatte blive at udbetale.

Efterat Direktionen i Slutningen af 1837 havde angaaende disse Punkter forlangt Konsistoriums Betænkning, indkom denne i Februar 1838. Konsistorium troede ikke at de onstelige faste Regler kunde opnaaes, uden ved at følge et af Konferentsraad Drsted fremsat Forslag, for hvilket det derfor erklærede sig. Efter dette Forslag skulde Karaktererne i de enkelte Rubriker ansættes til en vis Talværdi, saaledes at laud. p. c. gjaldt 8, laud. 7, h. ill. 5, n. cont. 1, vix n. cont. —7, 0 —23, og derefter følgende Regler fastsattes: 1. at efter en af den philosophiske Examens tvende Prøver, ved hvilken Kandidatens Karakterers Talværdi tilsammen udgjør mindre end den som erholdes af h. ill. i alle Rubriker, udbetales ham Intet af hans Dplag, hvoraf følger, at ved den første Prøve idetmindste maa have Karakterværdien 25, d. c. Værdien af 5 h. ill., og ved den sidste Prøve Karakterværdi 20, d. e. Værdien af 4 h. ill., for at den efter samme Prøve faldende Trediedel af Dplaget kan udbetales; 2. den Kandidat hvis philosophiske Examens første Prøve ikke er faldet saaledes ud, at han i Anledning deraf kan faae Trediedelen af Dplaget udbetalt, kan erholde begge de sidste Trediedele efter anden Prøve, naar han ved denne erholder Karakterer hvis Talværdi udgjør 28 d. e. Værdien af 4 laud., og tillige samtlige Karakterer ved begge Prøver idetmindste udgjøre 45 d. e. Værdien af 9 h. ill. Derimod kan den første Prøves gode Udfald ikke faae samme ophævende Indflydelse paa et slet Udfald af den sidste. Denne Bestemmelse vilde, som let sees, give Opmuntring til at forbedre sin Flid, men affrække fra at lade den synke. Ved disse Forskrifter vilde Følgen af et Nul i en Rubrik ikke kunne hæves; men naar vix n. cont. fik en bestemt negativ Værdi, vilde Examinator aldrig give Nul uden at have overbevist sig om, at Kandidaten havde forsømt alle Kapitler i Faget, og i saa Fald bør den skadelige Indflydelse af et Nul være stor.

Uagtet disse Regler ikke formelig af Direktionen ere blevne vedtagne, har Den dog hidtil ikke i Virkeligheden afveget fra dem, og det er nu af Konsistorium vedtaget ligeledes herefter at følge dem.

Ved at fremsende til Direktionens Afgjørelse et Andragende hvori en Studerende, efter at have paany underkastet sig Examen philosophikum, anholdt om at erholde udbetalte de Dplagspenge som paa Grund af et uheldigt Udfald af bemeldte Examen i Foraaret 1812 da bleve tilbageholdte, udbad Konsistorium sig med Hensyn til den fremtidige Afgjørelse af Spørgsmaal om Dplagspenge, hvilken Sag nu er underlagt samme, tillige oplyst om, hvorvidt der maatte eksistere særlige Bestemmelser angaaende disse Dplagspenge udenfor dem som indeholdes i Universitetsfundatsen og Fdgn. af 7de Nov. 1809 § 81; ligesom Konsistorium forespurgte, om ikke den kongelige Resolution af 19de Nov. 1830, hvorved det er bestemt, at de Dplagspenge som ikke i Løbet af 3 Aar efter vedkommende Stipendiaters Dimission have kunnet udbetales disse, skulle hjemfalde til den ved Resolutionen stiftede særlige Fond, er saaledes at forstaae, at Dplagspengene i Løbet af de nævnte 3 Aar kunne, naar Vedkommende i dette Tidsløb paa en fyldestgjørende Maade afsluttede anden Examen, og naar ellers Omstændighederne tale derfor, udbetales dem, og om ikke dette for Fremtiden bliver at afgjøre af Konsistorium, uden at hvert enkelt Tilfælde af denne Art behøver at indstilles til Direktionens Afgjørelse.

I Anledning af disse Spørgsmaale svarede Direktionen ved Skrivelse af 27de Juni, at der ikke gives andre særlige Forbestemmelser angaaende Udbetalingen af Dplagspenge, end de af Konsistorium anførte; at den af dette antagne Fortolkning af den kongelige Resolution af 19de Nov. 1830, ifølge hvilken de Studerende ved ej at afsluttede den philosophiske Examen, i Løbet af deres første akademiske Aar ikke ubetinget skulle tabe deres Udgang til at nyde deres Dplagspenge, maatte anses for at være velgrundet, og endelig at Direktionen Intet fandt at erindre imod at Afgjørelsen af de hidhørende Tilfælde ialmindelighed overlades Konsistorium.

Det philosophiske Fakultets Dekanus er i denne Anledning af Konsistorium tilskrevet om, herefter umiddelbart efter Tilendebbringelsen af den philosophiske Examens første og anden Del at meddele Eforus over Skolestipendiernes Dplagspenge (hvortil Professor Petersen blev udnævnt), efter foregaaende indhentet Underretning fra vedkommende examinerende Professorer, den Dplysning om de Dplagspenge tilkommende Studerendes Flid og Opførsel som Følg. af 7de Nov. 1809 § 81 omhandler, med Opgivende af de dem tilkjendte Specialkarakterer. Eforus blev tilskrevet om, efter at have modtaget den omhandlede Underretning fra det philosophiske Fakultet, at ville efter foregaaende Konference med Rektor foranstalte Dplagspengene udbetalte, indtil videre efter de ovennævnte af Direktionen i saa Henseende hidtil fulgte Regler, til alle de Studerende med Hensyn til hvilke ingen Tvivl haves om, at Udbetaling kan skee, og derimod for de øvriges Vedkommende foredrage Sagen for Konsistorium, som hvergang meddeles Underretning om Sagens Afgjørelse i det Hele.

Foraaavdet der var blevet Spørgsmaal om at ligeledes den ved den ovennævnte kongelige Resolution af 19de Nov. 1830 oprettede hjemfaldne Stipendiens Fond skulle overdrages til Konsistoriets Tilsyn og Disposition, er det vedtaget, at denne Fonds Djemed ikke skal anses at være Afgivelsen af en Stipendeportion til Forgølse af de mangfoldige alt herværende Stipendier, men derimod Tilvejebringelsen af Midler til ved ganske extraordinær Lejlighed udenfor alle Regler at virke noget Særdeles for Videnskaberne ved at understøtte et eller andet udmærket Subjekt, hvilket Direktionen har villet forbeholde sig selv.

Jøvrigt er denne Fond, som ved dens Oprettelse i 1830 bestod af 228 Rbd. 56 Sk. r. S. og 1020 Rbd. 8 Sk. Repr., nu opvoret til ved Udgangen af 1843 at udgjøre 3700 Rbd. i kongl. Obligationer, foruden en kontant Beholdning af 92 Rbd. 16 Sk.

Udfaldet af de Studerendes Konkurrence om de i 1842 udsatte Prisopgaver, saavel som de ny i 1843 udsatte Opgaver, bleve paa sædvanlig Maade bekendtgjorte i Programmet til Festen i Anledning af H. Maj. Kongens Fødselsdag.

Til Besvarelse af de udsatte Prisopgaver vare indkomne 4 Afhandlinger, nemlig over det theologiske, det mathematisk, det kemiske og over Spørgsmaalet i den orientalske Philologi, hvilke Afhandlinger alle befandtes værdige til Præmien. Forfatterne fandtes at være: til den theologiske Kand. Theol. J. C. J. Gammeltoft, til den mathematisk Kand. Philos. J. P. Buch, til den kemiske Kand. Philos. og Amanuensis ved det ene af den polytekniske Lærestalts kemiske Laboratorier S. J. Rink, til Afhandlingen over den orientalske Philologi Stud. Theol. V. Fausbøll.

Vedkommende Censurers Bedømmelser lyde saaledes:

1. Af den theologiske Afhandling.

Til Besvarelse af det fremsatte theologiske Prisspørgsmaal:

Quum constet e disquisitionibus criticis, quæ recentiore tempore de libris Novi Testamenti institutæ sunt, haud parum præsidii ad rem Christianam illustrandam et defendendam e studio librorum Novi Testamenti apocryphorum redundare posse, instituatur inter libros canonicos et apocryphos historici generis comparatio, quæ quum argumenti tum formæ rationem habeat;

er indsendt en Afhandling, affattet paa Dansk, med Motto: Tanta est autem circa Evangelia hæc firmitas etc. Iren. adv. hæ. 3, 11. Non Evangelium, sed particulam evangelii tradens Marcion. Iren. adv. hæ. 1, 27.

Dette Arbejde vidner umiskjendeligt om grundigt Studium af de Bøger der ere Gjenstand for den kritiske Undersøgelse, om hensigtsmæssig Benyttelse af den herhenhørende Literatur, og derhos om videnskabelig Dannedelse, der giver sig tilkjende i den hele Behandling af Stoffet. Biskop har Forfatterens Flid været mere henvendt paa en omhyggelig

og udførlig Fremstilling af Ejendommelighederne i de tvende Skriftklasser, betragtede hver for sig, end paa den indbyrdes Sammenligning af begge, og det egentlige Udbytte til Opklaring af den kristelige Oldtid i literarhistorisk og i apologetisk Henseende er derfor faldet tarveligere ud, end det kunde være blevet ved et andet Anlæg af Arbejdet. Men ogsaa i den nærværende Form har Arbejdet sit Værd, og Fakultetet tager, med Hensyn til den godtgitte videnskabelige Klid og Dygtighed, ikke i Betænkning at tilkjende det den akademiske Pris.

Kjøbenhavn den 6te Septbr. 1843.

S. N. Clausen. S. M. Söhlenberg.
C. E. Scharling. C. T. Engelstoft.
S. Martensen.

2. Af den mathematisk Afhandling.

Som Besvarelse af det i 1842 udsatte mathematisk Prispørgsmaal:

at udvikle Principerne for de algebræiske rationale Brøkers Dekomposition og Udvikling i uendelige Rækker, saaledes at tilføjede disse Rækker vigtigste Egenskaber vises, er en enkelt Afhandling indkommet, skrevet paa Latin med Paaskrift:

“Nullius addictus jurare in verba magistri”.

Forfatteren har behandlet den forelagte Materie med Klarhed og Fuldstændighed, han har tilfredsstillende oplyst alle dens Hovedvanskeligheder, og han har derved vist baade grundigt Studium og Selvstændighed i at undersøge, ligesom ogsaa at han formaaer at fremstille sine Resultater i en smuk Form og med hensigtsmæssigen valgte Betegnelser. Vi erkjende ham derfor værdig til den udsatte Præmie.

Kjøbenhavn den 6te Septbr. 1843.

Oluffen. Ramus.

3. Af den kemiske Afhandling.

I Anledning af den i 1842 i Kemien fremsatte Prisopgave:

„Der ønskes udviklet og oplyst, hvilke kemiske Undersøgelser vi fortrinligst skyldte Nutidens Lære om Ætherarterne og de dermed nærmest beslægtede Stoffer”,

er indkommet en Afhandling med Motto:

“Et hæc meminisse juvabit”.

Spørgsmaalet er i denne Afhandling i alt Væsentligt opfattet og besvaret rigtigt, og den vidner om et indsigtfuldt Studium af den udstrakte Del af Kemien hvortil den hører; vi tage derfor ikke i Betænkning at tilkjende Forfatteren den udsatte Pris.

Kjøbenhavn den 6te Septbr. 1843.

S. C. Ørsted. V. C. Zeise.
C. E. Scharling.

De for 1843—44 udsatte Opgaver ere følgende:

(Bekjendtgjorte baade paa Dansk og Latin.)

I Theologien: At bestemme Forholdet mellem Begreberne „religiøs Mythe, religiøs Sagn,” og „hellig Historie.”

Exponatur ratio, quæ intercedit inter notiones mythi, traditionis, historiæ sacræ.

I Lovkyndigheden: At undersøge og fremstille de danske Hæstebønders Retsforhold i det 16de og 17de Aarhundrede.

Disquiratur, qualis seculo XVIto & XVIIto fuerit colonorum in Dania conditio.

I Medicinen: At oplyse Aarsagerne

4. Af Afhandlingen i den orientalske Philologi.

Til Besvarelse af den ifjor udsatte Prisopgave i den orientalske Philologi:

„af Texten i Hitopadësas at udlæde Grundtrækkene af Sanskritsprogets Syntax”, er indkommet en paa Dansk skrevet Afhandling med Motto:

“Sarvadravyêshu vidjaiva dravyam âhur anuttamam”.

Foruden den opgivne Text har Forfatteren tillige gennemgaaet forskjellige Stykker af den episke og dramatiske Literatur og deraf uddraget de vigtigste syntaktiske Regler, hvilke i Afhandlingen findes klart og besjæmt fremsatte og oplyste med velvalgte Exempler; kun savner man Angivelse af de Steder hvorfra disse ere hentede. Hvis nu Forfatteren fra dette Grundlag havde hævet sig til en overskuende Betragtning af Sanskrit-Syntaxens Ejendommelighed, og derefter paa ny iagttaget de enkelte Phænomener, kunde Materialet ikke blot være blevet fuldstændigere, men tillige have fremtraadt i en Sammenhæng som i dette Sprog er naturligt, og hvorved altsaa Phænomenerne lettest belyse hverandre. Men dette er ikke sket. Forfatteren holder sig til det af andre Sprog uddragne syntaktiske System, og har desuagtet ikke faaet anden Plads for Læren om Sætningernes Afhængighed og indre Bygning end i Fortalen, hvor den findes antydet, og i Kapitlet om Præpositioner og Konjunktioner, der indeholder en Del findrige Bemærkninger, dog under en Form der vilde passe bedre for et Lexikon end for en Grammatik. Imidlertid tør man saameget mindre lægge Bægt herpaa, som netop denne Lære paa Grund af Sanskritsprogets særegne Beskaffenhed baade er udviklet og lidet fremtrædende. Og da nu den indiske Syntax hidtil har været saa lidet bearbejdet, at Forfatteren næsten overalt har maattet bane sig selv en Vej, da dens vigtigste og navnlig i Hitopadësas mest fremtrædende Partier (Kasus, Gerundium og Konjunktioner) ere tilfredsstillende oplyste, da overhovedet det foreliggende Arbejde vidner om flersidigt Studium af den indiske Literatur, et opmærksomt Øje for Sprogets Love, og stadig Klid og Tænksemhed under Udarbejdelsen, finde vi i Betragtning heraf den indsendte Afhandling værdig til den af Universitetet udsatte Prismedallie.

Kjøbenhavn den 5te Septbr. 1843.

C. Hermansen. M. Hammerich.

til og Virkningerne af Rygradens Krumning, samt bedømme de forskjellige derimod nu brugelige Behandlingsmaaders Værd.

Curvaturæ columnæ vertebralis exponantur causæ et effectus, nec non diversarum quæ jam ad eam sanandam adhibeantur methodorum monstretur dignitas.

I Historien: Ved Benyttelse af Kilderne at oplyse det offentlige Undervisningsvæsens Tilstand i Danmark i det 11de og 15de Aarhundrede, med Hensyn saavel til

Læreanstalterne og deres Organisation, som til Undervisningens Gjenstande, Methode og Hjælpemidler.

E monumentis historicis illustretur, quænam esset conditio rei scholasticæ in Dania sæculis decimo quarto & quinto, quum quod ad ipsam scholarum constitutionem tum quod ad disciplinas, methodum didacticam, præsidia & adminicula attinet.

I Philologien: At sammenligne Grækerne's Hermes og Latinerne's Mercurius saaledes, at det Gjendommelige i den romerske Forestilling deraf fremlyser.

Hermes Græcorum et Mercurius Latinorum sic comparentur, ut, quid latinæ religionis proprium fuerit, appareat.

I den orientalske Philologi: At samle og ordne hvad der i Manus' Lovbog, jevnført med de lettest tilgængelige Partier af den indiske Literaturs Helteedigte, Skuespil og Fabelsamlinger, indeholdes til Oplysning om Kriger-, Borger- og Trælle-Kasterne i det gamle Indien.

Colligantur et disponantur quæ de antiquis Indiæ ordinibus: militum, civium, servorum, traduntur in codice Manuico atque in iis carminum epicorum, dramatum fabularumque partibus, ad quas facilius aditus patet.

I Philosophien: At udvikle Forskjellen mellem den mathematiske og den filosofiske Erkjendelse med Hensyn til de vigtigste af de derom anstillede Undersøgelser.

Disquirere, quanam ratione mathematicæ & philosophicæ cognoscendi genera inter se differant, ita ut præstantissimi doctorum ea de re tractatus respiciantur.

I Æsthetiken: At undersøge og ved Exempler oplyse, hvorpaa et Dramas Virkning paa Theatret især beroer, og hvorfor mange ypperlige Dramaer ikke have kunnet udøve en saadan Virkning i nogen særdeles Grad, medens mange af ringere Værd have udøvet den i høj Grad.

Inquiratur exemplisque illustretur, quibus maxime rebus vis fabulæ in scena actæ ad animos spectantium tenendos et commovendos nitatur, et qui fiat, ut multæ egregiæ fabulæ hanc vim minus habuerint, aliæ contra inferioris alioquin præstantiæ hoc genere excelluerint.

I Mathematiken: Efter at have korteligen fremsat Theorien af et fast Legems Rotation om et fast Punkt, idet hvilkeshvemhelst Kræfter ere virkende, undersøge man det Tilfælde hvor Tyngdekraften ene virker, og sammenligne det med det hvor ingen Kraft antages tilsiæde foruden den oprindelige Impuls.

Theoria rotationis corporis rigidi circa punctum fixum viribus quibuscunque agentibus breviter exposita, examinetur is casus, ubi gravitatis vis unice agit, et comparetur cum eo, quo nulla vis præter impulsu primitivum adesse supponitur.

I Physiken og Kemien: At fremstille de forskjellige Omstændigheder hvorunder Elektricitet frembringes ved Barmen, og undersøge hvorvidt disse efter Udseendet faa forskjellige Virkninger lade sig tilbageføre til en fælles Grund.

Exponere varias conditiones, sub quibus electricitas calore excitatur, et investigare quatenus effectus specie tam diversi ad unum principium redigi possint.

I Naturhistorien: En paa egne Undersøgelser grundet, og af Tegninger ledsaget, fuldstændig Beskrivelse af de Egenstaber der tilkomme de Slægter af Bælgeplanternes Familie som findes i Danmark.

Examinetur et plene describantur proprietates generum, quæ e familia leguminosarum in Dania obvia sunt, adjicianturque delineationes.

Anmærkning. Besvarelserne kunne affattes paa Dansk eller Latin, undtagen i den klassiske Philologi, hvor Afhandlingen maa skrives paa Latin, og i Æsthetik, hvor Modersmaalet bruges. Indsendelsen stæer til Universitetets Rector indtil 15de Juli 1844.

Befordringer og Afgang blandt Universitetets Lærerspersonale og øvrige Embedsmænd have ikke i 1843 været betydelige og alene fundet Sted i det lægevidenskabelige Fakultet.

Under 22de April blev Professor ordinarius i Fakultetet Etatsraad Adolf Carl Peter Callisen, efter derom indgivet Ansøgning, i Raade og med Pension (som udredes af Finanskassen) entlediget fra sit Embede. Da Etatsraad Callisen havde været udenfor det reglementerede Antal af Professores ordinarii eller Konfistoriales i Fakultetet, blev ved hans Entledigelse alene en Post som Professor extraordinarius ledig, hvilken under 8de Juni blev allernaadigst forundt den Aaret iforvejen som Lektor med Titel af Professor extraordinarius ansatte Dr. A. G. Sommer, hvorhos det, som ovenfor omtalt, bestemtes, at den derved ledig blevene Lektorpost skal besættes ved Konkurrence. Til den anden ledige Lektorpost i Fakultetet blev efter afholdt Konkurrence under 5te Maj allernaadigst udnævnt Dr. Med. Carl Emil Senger.

Den Examinatus juris C. O. Frydensberg i 1841 meddelte og i 1842 paa et Aar forlængede Konstitution som Universitetets Bogholder har Direktionen under 15de Juli forlænget til at gjælde indtil videre.

Professor extraordinarius Dr. C. F. R. Oluffen blev under 18de Septbr. be-
naadet med Ridderkorset af Dannebrogordenens 3die Klasse.

Under 23de Aug. blev Justitsraad Molbech forundt allernaadigst Tilladelse til at anlægge og bære den ham af H. Maj. Kongen af Sverrig tildelte Dekoration som Ridder af Nordstjerneordenen.

I Forbindelse hermed meddeles de Udnævnelser som ere fætte af Konsistorium eller de enkelte Fakulteter.

Til den ved Professor Bøyes Død i 1842 ledigblevne Organisttjeneste ved Frue Kirke udnævnte Konsistorium under 22de Februar hidtilværende Organist ved Garnisons Kirke her i Staden, Sekretær J. P. E. Hartmann R. af Dbr., hvilken Udnævnelse under 8de April af Direktionen blev approberet.

Under 18de Marts har Konsistorium tillagt Instrumentmager C. Nyrop, efter derom indkommet Ansøgning fra denne, som tidligere havde haft Titel af Instrumentmager ved det kirurgiske Akademi, Prædikat af Instrumentmager ved Universitetet, dog saaledes at der ikke hermed er forbundet nogensomhelst Løn.

Den 8de April entledigede Konsistorium hidtilværende Fuldmægtig ved Konsistorium Justitsraad Neergaard — som var udnævnt til Amtsforsvalter i Hirschholm — fra bemeldte Post fra 1ste April at regne, og antog til midlertidigen at udføre disse Forretninger Examinatus juris Høeg.

Den 20de Maj til Skolelærer og Kirkesanger i Slagslunde Seminarist Frederik Voldem Larsen.

Den 10de Juni til Skolelærer og Kirkesanger i Vidsø Rand. Theol. Carl Julius Junge. (Formanden, Cruusberg afgaaet ved Døden.)

Den 28de Juni til Skolelærer og Kirkesanger i Farsø Rand. Theol. Johan Carl Hieronymus Molbech. (Formanden Lacour efter Ansøgning entlediget.)

Da Universitets- og Kommunitetsforvalter Justitsraad Grüner formedelt Svagelighed ikke var istand til at udføre Embedets Forretninger, har det theologiske Fakultet i Foraaret meddelt Grüners Fuldmægtig, Langemann, Konstitution til at fungere i Grüners Sted paa Kommunitets-Godset, og lignende Konstitution er af Kvæstor, efter dertil af Direktionen meddelt Bemyndigelse, givet Langemann for Universitets-Godsets Vedkommende. Justitsraad Grüner er i Foraaret 1844 afgaaet ved Døden.

Under 11te Jan. 1844 har det theologiske Fakultet entlediget den hidtilværende Sekretær og Bogholder ved Kommunitetet, Etatsraad P. R. Drejer, efter hans derom indgivne Ansøgning, paa Grund af Alder og Svagelighed, fra bemeldte Embede, fra 1ste Jan. at regne, med den ved en kongelig Resolution af 29de Decb. næstforhen bestemte Pension af Gagens fulde Beløb. Etatsraad Drejer er død i Begyndelsen af Februar 1844.

Istedetfor den hidtilværende Notarius ved det juridiske Fakultet Lands-Over-Rets-Assessor Saith, der som udnævnt til virkelig Assessor i Retten havde fratraadt sin Post, har Fakultetet til Notarius udnævnt Auditor M. V. Steenstrup.

Til Profektor i Kandidat Brions Sted har det lægevidenskabelige Fakultet fra 1ste Jan. 1844 at regne antaget Rand. Med. & Kir. S. S. O. Bagge.

Til Universitetets Rektor i det akademiske Aar 1843—44 har Konsistorium, overensstemmende med den foretagne Orden valgt Professor Dr. juris A. V. Scheel, Ridder af Dbr., hvilket Valg af Direktionen under 17de Okt. blev stadfæstet.

De for 1844 designerede Dekani i Fakulteterne ere:

- i det theologiske Professor Zohlenberg,
- retsvidenskabelige Prof. Scheel,
- lægevidenskabelige — Otto,
- filosofiske Etatsraad Reinhardt.

Sidstnævnte tiltraadte Dekanatet efterat Konferentsraad Engelstoft, hvem det egentlig vilde have tilfaldet, paa Grund af sin Stilling som konstitueret Medlem af Universitets-Direktionen, havde renonceret paa samme.

Den i forr. Aarg. (S. 57) omtalte af Konsistorium indrettede Læseanstalt for Professorerne har faaet en Udvidelse til ogsaa at omfatte dels de i Udlandet udkommende Bøger, idet ny Skrifter sendes til Gjennemsyn fra en af Universitetsboghandlerne, dels den indenlandske Literaturs Frembringelser, navnlig Blade og Smaapjecer, til hvilket Bjemed der anvendes en Sum af 50 rb. aarlig, ligesom en lige Sum (alt af de Konsistoriums umiddelbare Disposition undergivne 1150 rb.) er tilstaaet en af Bibliothekets Embedsmænd for at føre det nærmere Tilsyn med Læseindretningen. Til Lokale benyttes det nederste Aftrædelsesværelse i Universitetsbygningen.

I Henseende til de Forbedringer som have fundet Sted ved de Konsistorii Patronat underlagte Frue og Trinitatis Kirker her i Staden og de til Universitetsgodset hørende Landsbykirker, er følgende at berette:

Allerede i Slutningen af 1842 blev ved en igjennem det danske Kancelli afgivet kongelig Resolution af 7de Decbr., foranlediget ved et af Konsistorium og Direktionen anbefalet Forslag af Kirkens akademiske Børge, Gagen for Organisttjenesten, som hidtil havde været reglementeret til 300 rb. foruden 50 rb. til Husleje, forhøjet til 400 rb. foruden bemeldte Husleje, mod at Organisten er underkastet den Forpligtelse, ogsaa at spille Orgelet paa de Søndage hvor der er Gudstjeneste. Den ny Organist er paalagt den samme Forpligtelse som Formanden, at svare 20 rb. aarlig i Pension til den næstforrige Organists Datter. Paa Grund af den nyse nævnte Udvidelse af Orgelets Brug er ogsaa Bælgetræderen tilstaaet et Tillæg af 20 rb. aarlig til hans Løn.

Ved en paa Forestilling fra Kancelliet udvirket kongelig Resolution af 20de April 1842, foranlediget ved et af Konsistorium og Direktionen understøttet Forslag fra den akademiske Børge, blev det allernaadigst bifaldet, at der til bedre Belysning i samme Kirke maatte anskaffes 7 Messing-Lyskroner for Kirkens extraordinære Bygningsfonds Regning. Disse bleve afleverede til Kirken i Begyndelsen af 1843; Bekostningen udgjorde for Lyskronerne 358 rb. 3 sk., for Snorerne 25 rb. 16 sk., ialt 383 rb. 19 sk.

I Slutningen af Aaret modtog Kirken en ny Forøgelse af de herlige Kunstværker der pryde den. De to Thorvaldsenske Basreliefs, forestillende Sakramenternes Indstiftelse, som allerede i 1820 vare blevne modellerede for Kirken, og derefter ved privat Subskription bestilte til Udførelse i Marmor, vare nu fuldførte og afleverede til Kirken for at ind sættes paa de for dem bestemte Steder i Kirkens tvende Skriftestole. Af Professor Hetsch var forfattet Tegning til en passende Indfatning af bemeldte Basreliefs, og det blev paa Forestilling fra Direktionen under 15de Decbr. allernaadigst tilladt, at den dertil fornødne Sum, 180 rb., maatte anvendes af Kirkens extraordinære Bygningsfond, hvis Hovedbestemmelse just er Anskaffelsen af Kunstværker.

En betydelig Forbedring er paa samme Tid opnaaet ved at Gulvtepper ere anbragte saavel i de tre Skriftestole, som paa Gulvet ved Orgelet, hvortil med Kancelliets Tilladelse er anvendt en Sum af 156 rb. af Kirkens egne Indtægter.

Efter et Forslag fra den akademiske Børge, har Kancelliet i Efteraaret bifaldet, at Kirkens høje Festerdage intimeres ved at der Aftenen forud blæses Koraler fra Kirkens Taarn, hvorved Bekostningen var anslaaet til 10 rb. for hvergang, ialt 40 rb.

Et nyt Legat har denne Kirke erholdt, hvorom Konsistorium under 26de Aug. indberettede til Direktionen, at afgangne Madame Bibeke Christiane Godke, fød Høeg, havde testamenteret 100 rb. r. S. til Kirken, med Forpligtelse for den at anvende Renten af dette Beløb til Vedligeholdelse af den Afdødes Familiebegravelse saalænge samme fornyes, samt at Universitetets Kvæstor var anmodet om at modtage bemeldte 100 rb. til Frugtbargjørelse for Kirken.

Af Landsbykirkerne ere betydeligere Forbedringer foretagne ved Selsø, Hvidovre og Smørum Kirker. Ved den førstnævnte havde hidtil aldeles manglet et Sakristi, saavel som et Afstrædelsesværelse for Præsten, hvilket, da denne har omtrent en Mil at kjøre for at komme til Kirken, der ligger aldeles isoleret, var et meget føleligt Savn. Paa Direktionens Forestilling blev det derfor under 27de Januar allernaadigst bifaldt, at der maatte opføres en Tilbygning til Kirken, som kunde tjene til Sakristi og Afstrædelsesværelse for Præsten, og at den hertil beregnede Sum af 705 rb. maatte udredes af Budgetsummen til extraordinære Udgifter.

Ved en anden kongelig Resolution af s. D. blev det tilladt, at af samme Budgetsum 108 rb. maatte anvendes til Omstøbning af en revnet Klokke i Hvidovre Kirke, ligesom og, at en Sum af 299 rb. 32 sk., der tidligere var bleven udredet forskudsvis af den akademiske Fond til Reparationer paa samme Kirke, i Forventning af at Kirken, hvis økonomiske Forhold til Universitetet først ved Bakance i Stiftsprovstiet kan blive endelig ordnet, i sin Tid kunde tilbagebetale samme, maatte udgaa af Bøgerne.

Til en Reparation, samt Opmaling og Forgyltning af Prædikestolen i Smørum Kirke er anvendt en Sum af 135 rb., ligeledes af samme Budgetsum.

Efter Forslag af Eforus for den til Konsistoriums Naadighed stillede Budgetsum af 600 rb. til Landsbykirkenes Forstjonnelse, har Konsistorium bifaldt, at Etatsraad

Koch maatte forfatte Overslag over Omkostningerne ved en fuldstændig Restauration af Alteret i Smorum Kirke, og at Altertavlen i Farsø Kirke maatte indbringes her til Staden, for efter nærmere Indberetning til Konsistorium at vorde restitueret.

I de tidligere Aar ere Orgeler anskaffede til tvende af Landsbykirkerne, i Farsø og Eggitslevmagle.

Angaaende de med Frue Kirke forbundne tvende Fonde, Bygningsfonden (til Anskaffelse af Kunstværker) og Rente- og Afdragsfonden (til Forrentning og Afbetaling af de til Kirkens Gjenopbyggelse kontraherede Laan), tilføjes følgende Oplysninger.

Den førstnævnte Fond, hvis Indtægt, foruden Rente af den opsparede Kapital, som bekendt bestaaer i Halvdelen af Brændeafgiften her i Staden, hvoraf dog nu afgaaer 4000 rb. aarlig, der ifølge kongl. Resolution af 2den Decbr. 1810 indtil videre afgives til det Thorvaldsenske Musæum, havde ved Udgangen af 1812 en rentebærende Kapital af 17100 rb., foruden kontante Beholdninger 5076 rb. 8½ ff. Ved Udgangen af 1813 rentebærende Kapital 23100 rb., Beholdning 977 rb. 53½ ff.

Rente- og Afdragsfonden, hvis Indtægt bestaaer i Halvdelen af Brændeafgiften, Afgiften af Klubber og dramatiske Selskaber, samt af Lig der jordes i Kjøbenhavn, foruden

nogle Renter, havde ved Udgangen af 1812 en Kapital af 4000 rb. og kontante Beholdninger 169 rb. 18½ ff., ved Udgangen af 1813 samme Kapital, og Beholdning 417 rb. 41½ ff., eller, med Fradrag af uaffordrede Renter og Afdrag, 254 rb. 92½ ff. Til Renter og Afdrag paa Laanene var i førstnævnte Aar anvendt 11957 rb. 3 ff., i sidstnævnte Aar 12602 rb. 78 ff., hvorved hele Gjelden, som ved Udgangen af 1811 havde udgjort 122916 rb. 61 ff., var nedbragt ved Udgangen af 1812 til 116165 rb. 51 ff. og ved Udgangen af 1813 til 108788 rb. 91 ff. Brændeafgiften udgjorde for hver af Fondene i 1812 6606 rb. 15 ff., i 1813 6199 rb. 77 ff., hvoraf dog af Bygningsfonden, som oven bemærket, er afgivet 4000 Rbd. i hvert af Aarene til Thorvaldsens Musæum. Rente- og Afdragsfondens Indtægt af Klubafgiften beløb i 1812 4572 rb. 78 ff., i 1813 5374 rb. 17 ff., af Lig resp. 479 rb. 48 ff. og 988 rb. 48 ff.

De Universitetet vedkommende Legater ere 4 1813 forøgede med to ny Understøttelseslegater, dog udenfor den egentlige af Konsistorium administrerede Legatmasse; et meget betydeligt og vigtigt Legat har Stiftelsen faaet Udsigt til at erholde; et andet, skjønt meget gammelt, kan paa en Maade betragtes som nyt, da der nu først er taget Bestemmelse om dets stadige Virksomhed og dennes Maade. Ogsaa med Hensyn til flere af de ældre Legater er Et og Andet og berette.

Stipendium Bendtsenianum. Under dette Navn er af en Forening af forhenværende Disciple af Frederiksborg lærde Skole til Væ for Skolens næstforrige Rektor, den i 1830 afdøde Professor B. Bendtsen, stiftet et Understøttelseslegat for Studerende dimitterede fra Skolen, hvorom det Nærmere erfares af nedenstaaende Fundats. Legatet hører ikke til den egentlige Konsistorii Administration undergivne Legatmasse, hvorfor det ogsaa ved en Skrivelse fra Direktionen af 13de April 1844 er bestemt, at der af Legatet, skjønt Indskrivningsbeviset for samme opbevares i Kvæsturen, hvorfra Rente hæves og udbetales til Bestyrelsen, ikke kan blive at svare den sædvanlige Kvartprocent. Fundatsen med den kongelige Konfirmation lyder saaledes:

Vi Christian den Ottende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, Gjøre vitterligt: at, eftersom hos Os er allerunderdanigst bleven ansøgt og begjært Vor allerhøjeste Konfirmation paa den af vedkommende Bestyrelse under 4de Decbr. f. A. udfærdigede og herhos in originali hestede Fundats for det under Navn af Stipendium Bendtsenianum oprettede Legat, til Bedste for trængende Studerende fra Frederiksborg lærde Skole, af hvilken Fundats er indleveret en lige lydende verificeret Gjenpart, saa ville Vi denne Fundats i alle dens Ord, Punkter og Klausuler, saaledes som den her findes, allernaadigst have konfirmeret og stadfæstet, ligesom Vi herved konfirmere og stadfæste samme. Forbydende Alle og Enhver mod det som foreffrevet staaer Hinder at gjøre. Givet i Vor Kongelige Residensstad Kjøbenhavn den 27de Januar 1843.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian N.

(L. S.)

Engelstoft.

Sansen.

Kolderup-Rosenvinge.

Konfirmation paa en Fundats for det under Navn af Stipendium Bendtsenianum oprettede Legat for trængende Studerende fra Frederiksborg lærde Skole.

Selmer.

Fundats for *Stipendium Bendtsenianum*.

Til Minde om den Kjerlighed og Agtelse under hvilken Professor Bendt Bendtsen, Ridder af Dannebrogen, som Rektor i 41 Aar forestod den lærde Skole i Frederiksborg, har en Forening af Studerende, hvis Dannelse er grundlagt i den nævnte Skole, stiftet et Legat til Understøttelse for akademiske Borgere.

For dette Legat have Undertegnede, efter Bemyndigelse af hin Forening, i Haab om allernaadigst Konfirmation, forfattet følgende Fundats. § 1. Legatet, der fører Navnet "*Stipendium Bendtsenianum*", ejer for Tiden en Kapital af 535 rb. i kongelige 4 pCt. rentebærende Obligationer, og vorer ved det der i Fremtiden til samme maatte vorde skjænket, hvilket efterhaanden gøres frugtbringende paa samme Maade som den øvrige Kapital. § 2. Legatets Kapital anbringes i 4 pCt. rentebærende Statsobligationer, der foranstaltes indstrevne paa Stipendiets Navn hos Statsgjeldsdirektionen, paa den i Anordningen af 4de April 1835 omhandlede Maade. Stipendiets Indskrivningsbevis indsendes til Bevaring hos Overbestyrelsen for Universitetet og de lærde Skoler, hvorefter de aarlige Renter i hvert Aars Januar Maaned fra Samme udbetales til Formanden for Stipendiets Bestyrelse. § 3. Renterne anvendes til Understøttelse — i Regelen i det første akademiske Aar — for Studenter der ere dimitterede fra Frederiksborg lærde Skole, dog saaledes at Descendenter af Rektor B. Bendtsen, uden Hensyn til den Dannelsesanstalt fra hvilken de ere udgaaede, have fortrinlig Adkomst til samme, under for Resten lige Betingelser, der ere: et rosværdigt Forhold, trængende Kaar, og idetmindste Karakteren *Haud illaudabilis* ved Examen Artium. Stipendiet uddeles den 3die Februar, den Dag der i Rektor B. Bendtsens levende Live var Frederiksborg Skoles Festsdag, efter hans Død er blevet Dagen for Skolens forhenværende Disciples Mindefest og tillige er Stipendiets Stiftelsesdag. Dog skal Bestyrelsen, for det Tilfælde at Børn af Professor Bendtsen maatte findes i trængende Kaar, være bemyndiget til at tilbyde disse, saalænge de leve i saadanne Kaar, Kapitalens Renter, som et lidet Understøttelsesbidrag. § 4. Stipendiet uddeles i Portioner paa 20 rb. for et Aar. Saalænge dets Renter ere over 20 rb., men under 40 rb. aarlig, oplægges det som overstyder 20 rb. til Stipendie = Kapitalens Forøgelse, indtil denne i aarlig Rente afkaster 2 Portioner, og saa fremdeles. § 5. Uddelingen af "*Stipendium Bendtsenianum*" samt det hele Tilfyn med samme er overdraget den ved Valg af Stipendiets Stiftere dannede Bestyrelse. Denne Bestyrelse, der bestaaer af 6 Medlemmer, og som mellem sig indbyrdes vælge en Formand, der i Tvilstilfælde har 2 Stemmer, paaligger det at holde sig fuldtallig ved Optagelse af de fornødne Medlemmer i de Udtrædendes Sted. Valget kan alene falde paa fordums Disciple af Frederiksborg lærde Skole, der leve i Hovedstaden, og som maae antages at være i Besiddelse af offentlig Tillid. § 6. Det paaligger Bestyrelsen, ved Opslag i Universitetsbygningen, inden 1ste December Termins Udløb at bekendtgjøre det Fornødne til Efterretning for de Studerende, om Vilkaarene for Stipendiets Erholdelse og om Beløbet der uddeles til den paafølgende 3die Febr. Ligeledes bør inden sidstnævnte Maanedes Udgang en Beretning afgives til Universitetets Overbestyrelse, om hvem Stipendiet er tildelt, samt om dets Størrelse, hvorhos tillige godtgøres, at Rente = Overstudet er oplagt ved Indsættelse i Sparekassen til eventuel Anvendelse efter § 1.

Kjøbenhavn den 4de Decbr. 1842.

Salicath,	P. C. Stenersen-Gad,	J. de Fontenay,
Statsraad og Estrigs- prokurør.	Dr. Theol., Præst ved Trinitatis Kirke.	Kand. Jur. og Kopist under det kgl. Generaltoldk. og Commerce-Koll.
F. Veilbach,	A. P. Berggreen,	F. P. J. Dahl,
Kand. Jur., Volontør i det kgl. danske Kancelli.	Organist ved Trinitatis Kirke.	forhen Overlærer ved Frederiksborg lærde Skole.

— Den Schouske Stiftelse. Ved denne Stiftelse, som er grundlagt ved et af afgangne Kæmmerer ved Dresunds Toldkammer Statsraad Jakob Henrik Schou og senere ligeledes afdøde Hustru Susanne fød Beckmann under 10de Marts 1818 oprettet og under 7de Juni 1840 allernaadigst konfirmeret Testament med Fundats og senere Tillæg, ere flere Stipendier stiftede for Studerende ved Universitetet. Af den i 1843 trykte Fundats for Stiftelsen, som nu efter Fru Schous Død er traadt i Virksomhed, ere nedenstaaende Paragrafer de som vedkomme disse Stipendier.

Denne Stiftelse hører ligesaa lidet som ovennævnte Legat til Universitetets Legatmasse, men bestyres af 4 Direktører af Familien.

Fundatsens 1ste Afdeling. § 6. Til en uformuende, stikkelig og haabefuld Student 40 rb. Dette Stipendium kan nydes i det samme Aar Stipendiaten er blevet Student (da i dette Aar andre Beneficia academica sjelden erholdes), og kan beholdes i 2 Aar, om han til Examen philologicum og philosophicum har faaet Karakteren *laudabilis*, men i 4 Aar naar han har faaet *laudabilis*. Dog have vi bestemt, at for første Gang skal disse 40 Rigsbankdaler tilfalde Etatsraad Dall's og Fru A. D. Debes' Sønner til lige Deling, saalænge indtil de have opnaaet det 21de Aar, saaledes at naar En ei længer nyder det, erholder den eller de Andre hans Andel; efter den Tid forholdes med dette Stipendium som oven er meldt. § 7. Til den Discipel fra Bordingborg Skole (hvorfra jeg J. H. Schou er dimitteret) som ved Examen Artium viser den bedste Fremgang og behøver Understøttelse, gives 20 Rbd., hvilke Tyve Rigsbankdaler Stiftelsens Direktører aarlig afgive til Universitetsdirektionen, for at lade ham samme udbetale. Da det er en Selvfølge, at dette ej kan have Sted saalænge Bordingborg Skole ikke er en fuldstændig lærd Skole, ville Direktionen for Universitetet indtil dette skeer behage at lade samme udbetale til den Student der ved Examen Artium viser bedst Fremgang og behøver Understøttelse. Men saasnart Bordingborg Skole er blevet en fuldstændig lærd Skole, blive i de Aaringer naar ingen Discipel fra Bordingborg Skole er dimitteret, som kan behøve dette Stipendium, disse 20 rb. af Direktionen for Universitetet at afgive til Rektor ved Bordingborg Skole, som da efter sit bedste Skjønne uddeler samme til de mest haabefulde og trængende Disciple i Skolens øverste Klasse.

2den Afdeling. § 1. Til at nyde de i 6te Sde og 9de §§ ommeldte Understøttelser er vores Familie udelukkende berettiget, saa at ingen Anden maa nyde samme saalænge nogen af vores Familie dertil melder sig, som efter de i Fundatsen fastsatte Regler har de dertil udfordrede Egenskaber. Ved vores Familie ville vi (saavel her som overalt i denne Foundation) have forstaaet alle ægte Descendenter af: a. Vore Forældre og Svigerforældre, sal. Didrik Beckmann, Raadmand her i Kjøbenhavn, og hans Hustru Ellen Pauli; og regne vi tillige under denne Familie Etatsraad og Landsøver- samt Hof- og Stadsrets-Assessor Povel Abraham Dall (ligeledes med hans ægte Descendenter), der ansees som vor Broder, saasom han har været vor mangeaarige oprigtige Ven, og hans Hustru Anna Dorothea Debes, som forhen har været gift med vor afdøde Broder, sal. Assessor Povel Frederik Beckmann. b. Sal. Hr. Henrik Schou, forhen Sognepræst til Buust i Aalborg Stift, som var en Brodersøn af min, J. H. Schous, Fader. § 2. Naar ingen saadan af foransførte vor Familie melder sig til nogen af ovenmeldte Legater, maae samme uddeles til andre udenfor vor Familie, dog kun indtil videre og indtil nogen af denne melder sig. Og skulle da fremfor alle Andre udenfor Familien dertil være berettigede alle ægte Descendenter af: 1. Sal. Dr. Peder Rosenstand Goisse, Professor Theol. ved Kjøbenhavns Universitet; 2. sal. Konferentsraad Johan Christian Kall, Professor L. L. Orientt. ved Kjøbenhavns Universitet; 3. sal. Hans Jakob Lemming, kongl. Kærgemand ved Guldborg og Ejer af Vilhelmsdal paa Falster. De tvende første lærde og fortræffelige Mænds Familier viste mig, J. H. Schou, som Student megen Godhed. De tilstødede mig Adgang til deres huslige Kred; Umgang med dem og deres højstagsværdige Børn bidrog meget til min literære og moralske Dannelsse. Og den sidste har fra Barndommen af i mere end 63 Aar været min hulde og trofaste Ven.

Tillæg henhørende til Fundatsen. h. Da det — i Tillæget til vort Testamente af 21de Maj 1821 § 2, hvilken 2den § iøvrigt bliver at følge — omtalte Renteoverskud efter al Sandsynlighed vil blive tilstrækkeligt dertil, have vi besluttet at Følgende deraf skal udredes: b. Rasmus Vandell, en Søn af afgangne Regimentskirurg Vandell, og vor Søsterdatter Ellen Kirketerp, nyder aarlig 50 (Halvtrediesindstyve) rb. indtil han har fyldt det 21de Aar. Naar han ej længer nyder dette, oprettes deraf et Stipendium for en uformuende, stikkelig og haabefuld Student, hvilket han kan nyde i 2 Aar, om han til Examen philol.-philosophicum har faaet Karakteren *laudabilis*, og i 3 Aar om han har faaet *laudabilis*. Er han af vor Familie (efter Fundatsens 2den Afdeling § 1) kan han endnu nyde det et Aar længer. Og kan en Student som til 1ste Examen har faaet idetmindste

haud illaudabilis, dertil udnævnes det samme Aar han er bleven dimitteret. h. Christian Dall, vor Ven sal. Statsraad og Afsessor P. A. Dalls yngste Søn, faaer indtil han har fyldt det 21de Aar 50 (Halvtrediesindstyve) rb. Naar han ej længer nyder dette, bliver deraf et Stipendium af samme Bestaaffenhed som det i næstforegaaende Litr. h ommeldte. Og have vor Stiftelses Direktorer Ret til at udnævne dem som skulle nyde disse Stipendier. i. Naar det i Foundationens 1ste Afdeling § 6 omtalte Stipendium i sin Tid bliver ledigt, udnævner Consistorium Universitatis Hafniensis dem som skulle nyde det; og ville samme behage at udnævne en Student som er dimitteret fra Bordinborg Skole hver anden eller tredje Gang det bliver ledigt, naar nogen saadan dertil trængende og duelig findes.

— At Frue Kirke har faaet et nyt Legat er ovenfor anført*).

— **Bebudet Legat.** Ved en Skrivelse af 2den Februar har Statsraad Estrup til Kongsdal og Hustru tilbudt at oprette ved Kjøbenhavns Universitet et Legat paa 7763 rb. Solv, under Betingelse af, at Renten af samme anvendes som Honorar for Forelæsninger ved Universitetet over den flensvigiske Lovkyndighed og navnlig den Privatrecht, i den Hensigt, at flensvigiske Studerende kunne her afsluttede retsvidenskabelige Studier, og saadanne Studerende tilstedes Afgang til at underkaste sig her ved Universitetet en for dem indrettet juridisk Embeds-examen, der kunde give Adkomst til juridiske Embedsstillinger i Hertugdømmet Slesvig.

Direktionen har i denne Anledning forlangt Konsistoriums Betænkning og navnlig Dplysning om, om Noget og hvilken af de juridiske Professorer der maatte være villig til at overtage de tilføjede Forelæsninger; hvilken Betænkning og Dplysning imidlertid endnu ikke er modtaget.

— **Det Skulesenske Legat.** Det er tvende Gange tidligere i Aarbogen omtalt (1837 S. 107, 1840 S. 171), at dette hidtil blandt den islandske lærde Skoles øvrige Midler i den islandske Jordebogsskaffe indestaaende Legat for islandske Studerende var bleven for et længere Tidsrum paa engang af Konsistorium uddelt og ved det kongelige Rentekammers Foranstaltning udbetalt til en eller flere saadanne Studerende. Da Konsistorium, i Anledning af et fra en islandsk Studerende indkommet Andragende om at forundes de siden den sidste Uddeling i 1840 opsamlede Renter af bemeldte Legat, havde anmodet Direktionen om at ville fra Rentekammeret søge oplyst, hvor stort et Rentebeløb af Legatet der for Tiden var forfaldet til Udbetaling og derom underrette Konsistorium, tilmeldte Direktionen dette, at Den vel fra Rentekammeret nu havde modtaget en fuldstændig Dpgjørelse af det hele Mellemværende mellem den islandske lærde Skole og den kongelige Jordebogsskaffe, og at derved tillige Administrationen af Skolens Kapital, under hvilken det Skulesenske Legat er indbefattet, var bleven Direktionen overdraget, saa at Legatets Renter i Fremtiden vilde kunne udbetales herfra. Da der imidlertid endnu savnes nærmere Dplysning om, hvor Kapitalen er beroende og hvorfra dens Renter ville blive udbetalte, hvorom Brevverling just var indledet med Finansdeputationen, vilde ingen Udbetaling af Legatet kunne finde Sted, forinden denne Brevverling var tilendebragt. Til samme Tid forlangte Direktionen den islandske Stiftsøvrigheds Erklæring om, hvorvidt Noget kunde være at erindre imod at oftnævnte Legat, saasnart dets Kapital kan udbetales, inddrages i Universitetskvæsturen for at administreres og uddeles, ligesom Universitetets øvrige Legater, af Konsistorium, der bedst vil kunne bedømme, hvilke af de sig her opholdende islandske Studerende der helst bør komme i Betragtning til at nyde samme, samt dens Forslag til de Bestemmelser der hensigtsmæssigen kunde være at fastsætte for Administrationen og Uddelingen af det oftnævnte Legat.

I sin Svarsskrivelse af 14de Oktbr. erklærede Stiftsøvrigheden sig, med den Bemærkning, at Understøttelsen af Legatet formentligen alene bør komme saadanne Studerende tilgode som ere fra den Del af Island der udgjorde det forrige Holum Stift, enig i at Legatet bedst bestyres og bortgives af Konsistorium, dog vel helst efter Attester om Trang meddelte af Stiftsøvrigheden. At Legatet ej bør bortgives førend de opsamlede Renter udgjøre et passende Beløb, anfaaes for en Selvfølge,

*) To lignende Legater ere i de foregaaende Aar skænkede Trinitatis Kirke, nemlig 1840 det Kampmannske, 500 rb., mod at vedligeholde Testatorernes Gravsted indtil 1912, 1841 det Børstke, 100 rb., med lige Forpligtelse i 40 Aar. Ligeledes 1812 det Kraghske Legat til Frue Kirke, 100 rb., med samme Forpligtelse i 20 Aar.

hvorhos der og muligen kunde være at tage Hensyn til, til hvilket for hans Fædreland nyttigt Fag den fattige Studerende applicerer sig.

Efterat Direktionen derpaa havde opfordret Konsistorium til at indkomme med nærmere detailleret Forslag angaaende de fremtidige Regler for Uddelingen af Legatet, svarede Konsistorium i en Skrivelse af 30te Decbr., at Samme antog, at Nenterne af det Skulesenske Legat, for hvilket en særegen Eforus vil blive at udnævne, kunne tillægges en trængende islandsk Student for en Tid af indtil 4 Aar, og udbetales engang aarlig i 11te Decbr. Termin. Denne Student antoges dog ikke, som af Stiftsevrigheden var yttret, nødvendigt at behøve at være fra den Del af Island som udgjorde det forrige Holum Stift, eftersom Holum Skole, hvorfra den fattige Studiosus efter Gavebrevet af 1ste Juli 1663 skulde være dimitteret, ikke var indskrænket til Islændere fra dette Stift. Jovrigt ansaae Konsistorium det med Hensyn til dette ubetydelige Legat unødvendigt at der fastsættes nærmere detaljerede Bestemmelser for Bortgivelsen, da Konsistorium i ethvert forekommende Tilfælde vistnok vil vide at tage alle for de Vedkommende talende Omstændigheder i omhyggelig Betragtning, hvorhos det heller ikke antoges, at Attester om Vedkommendes Trang fra Stiftsevrigheden over Island skulde være absolut fornødne for at tilstaae Nogen Legatet, skjønt der vistnok vil blive taget særdeles Hensyn til de Anbefalinger som Nogen fra denne Autoritet maatte have erholdt.

Disse Konsistoriums Forslag og Yttringer bleve af Direktionen bifaldte ved Skrivelse af 13de Jan. 1814.

Det ovennævnte Gavebrev for det oftmeldte Legat er saaledes lydende i Grundsproget og dansk Oversættelse:

Þetta bref uplesid j Lög Rettu á Auxarár þíng.

Með því um nochnurn tíma hefur undandregest vegna nochra hindrana, að auglysa þá Jardar giöf er sá Sál. herra (loslegrar minningar) Herra Thorlákur Skulason tilskickade, þá lætur nú vörðugligur Hr. Gýsle Thorlaksen, Lög-mönnonum báðum ásamt Lög Rettunni og öðrum godum mönnum utan vebanda sem innan kunnugt giöra og yfirlyst að hans sálugi Herra Fader hefur gefed og efterlated (Gude til Lofs og Dyrdar) Skólanum á Holum j Hjaltadal XX ds¹⁾ j Jördu efter sinn dag, hverja hann tilnesfude ad vera skyllde As j Hörgardal edur önnur henne jafngód med 1. ds²⁾ Landskulld og fjórum Kugildum, og svo af þeim góða Herra fyrer skylldu, að leigur og Landskulld greindrar Jardar tilleggest Einhverium fátækasta Studioso, sem af Hólaskola utgeingenn utanlandz studerar. Lætur nú Biskupenn Herra Gysle Sín og sinna Samarfa vegna því yferlysa ad hann og hans Samerlingiar þessa giöf síns Sál. Herra födurs j allann máta sampickja ad greind Jörd med sínum Kugilldum sje þaðann j frá Scholans á Holum fullkominn Eign med ádur tiedu Skilyrði, biðiandi ad þetta Skolans tillag mætte verda Gude til Lofs og Dyrdar, En þeim sem þess Aftektar njótandi verda til godrar nitsemdar, og til merkis ad þesse ádur tiedur Gjörningur sje af oss sampichtur og stadfestur skrifast vor nöfn hier under, sem nálager erum vid Öxaraa Anno 1663 1. July.

Gysle Thorlaksson.

Thordur Thorlaksson.

Gudbrandur Thorlaksson.

Afskriftens Overensstemmelse med Originalen bevidnes

af Geir Vidalin.

Oversættelse.

Dette Brev oplæst i Laugretten paa Draraa Thing.

Efter som det nogen Tid er blevet forhalet formedelt nogle Forhindringer at bekjendtgjøre den Gave af Jordegods, som den salige Herre (lovlige Ihukommelse) Hrr. Thorlak Skulesen besfikkede, saa lader den hæderlige Herr Gisle Thorlaksen bekjendtgjøre og vitterliggjøre saavel for begge Laugmændene som Laugretten og andre gode Mænd, baade uden og inden Retten, at hans sal. Herr Fader har givet og afstaaet (Gud til Lov og Hæder) til Skolen paa Holum i Hjaltedal XX Hundrede i Jordegods efter hans Dag, hvilken (Jord) han udnævnte at skulle være Aas i Hörgardal, eller en anden, der var ligesaa god med 1 Hundrede Landshyld og 4 Kvilder, ogsaa blev af den gode Herre fastsat, at Leje og Landshyld af bemeldte Jord skulle tillægges en af de fattigste Studiosis, der, fra Holum Skole

¹⁾ d. e. tuttuugu hundrud.

²⁾ d. eins hundrads.

dimitteret, studerer udenlands. Biskoppen Herr Gisle saavel paa hans egne som hans Medarvingers Begne lader det nu bekjendtgjøre, at han og hans Medarvinger har i alle Maader samtykket denne deres salig Herr Faders Gave, at bemeldte Jord med tilhørende Kvilder bliver herefter Holum Skoles fuldkomne Ejendom paa fornævnte Vilkaar, ønskende, at dette Skole-Tillæg maatte blive den evige Gud til Lov og Pris, men de Oppebærende til bedste Nytte; og til Stadfæstelse, at denne forbemeldte Testation er af os samtykket og stadfæstet, underskrives her vore Navne som nærværende ved Draraa Aar 1663 den 1ste Julii.

• Gisle Thorlakson. Thordur Thorlakson. Gudbrandur Thorlakson.

Oversættelsens Rigtighed bevidner

Geir Vidalin.

— Valkendorffs Kollegium. Det er i Aarbogen for 1840 (S. 33 ff.) berettet, at efterat Etatsraad Estrup havde skjænket til dette Kollegium en Gave af 1000 rb. med den Bestemmelse at den skulde tjene til Bygningens Udvidelse, og senere endvidere tilbød 100 rb. til samme Djemed, blev der af Konsistorium gjort Forslag til at afhænde det Kollegiet tilhørende forældede og næsten ubrugbare Bibliothek og til at anvende den særegne Bygning hvori dette havde været opbevaret til den af Etatsraad Estrup tilsigtede Udvidelse af Alumnernes Lejligheder, samt at det paa Direktionens i den Anledning nedlagte allerunderdanigste Forestilling blev blandt andet allernaadigst bifaldet, at Kollegiets Bogsamling bortfælges ved offentlig Auktion, saaledes at der stæer nærmere allerunderdanigst Forslag angaaende Anvendelsen af den Sum som ved Salget maatte indkomme.

Salget af Bogsamlingen blev ved flere Omstændigheder forsinket, navnlig derved at det var allernaadigst befalet, at Universitetsbibliotheket og samtlige øvrige offentlige Bibliotheker skulde gives Lejlighed til deraf at udtage, hvad de maatte ønske, mod en Godtgjørelse til Kollegiet efter billig Burdering, ved Ufattelsen af en Katalog, hvilket Arbejde formedelt Lokaleets flette Bestaafenhed ikke kunde foretages om Vinteren, endelig ved en indtraadt Omverling af Kollegiets Eforus. Auktionen fandt saaledes først Sted i Løbet af 1841, og i Sommeren 1842 modtog Direktionen fra Konsistorium Indberetning om, at Nettoprovenuet af Bibliothekets Salg havde udgjort 310 rb. 77 sk., hvorhos Konsistorium dog forbeholdt sig senere at indkomme med Forslag til den paatænkte Anvendelse af Summen, da de foreløbige Overvejelser og Undersøgelser desangaaende endnu ikke vare tilendebragte. Først i Slutningen af sidstnævnte Aar modtog Direktionen Konsistoriums endelige Forslag til en paatænkt væsentlig Forbedring ved Valkendorffs Kollegii Bygning, hvortil den ovennævnte Sum ønskedes anvendt som et Bidrag, hvorefter imidlertid endnu nogle yderligere Oplysninger maatte indhentes, hvilke indkom i Februar 1843.

Det havde længe været paaanket som en væsentlig Mangel ved Valkendorffs Kollegium, der havde gjort Alumnernes Lejligheder paa samme langt ringere end paa de andre to lignende Kollegier, at Værelserne havde været meget usunde og ubehagelige formedelt den Fugtighed der opsteg fra Kjelderne, hvilket hidrørte deraf, at disse ved Bygningens Gjenopførelse efter Ildbranden 1795 vare blevne fyldte med Grus. Eforus havde derfor foreslaaet, at lade disse Kjeldere igjen udgrave for at raade Bod paa hin Ulempe, og havde til den Ende ladet optage et Overflag over dette og de øvrige i Forbindelse dermed staaende Arbejder, saasom nyt Gulv og Bjælkens Indlægning istedetfor det gamle og opraadnede m. m., efter hvilket Overflag det hele Arbejde vilde udfordre en Beføstning af 1050 rb., eller, naar tillige nogle af Etatsraad Koch angivne yderligere Forbedringer anbragtes, maaste noget mere. Til at udrede denne Sum havde, foruden de ved Bibliothekets Salg indkomne 310 rb. 77 sk., endvidere en Beholdning af omtrent 300 rb., som for nogle Aar siden var opsparet af Kollegiets aarlige Indtægter, i den Hensigt paa engang at anvendes til en eller anden større Forbedring af Bygningen. Eforus formente da, at den derefter endnu manglende Sum muligen kunde tilskydes enten af Universitetets eller af Kommunitetets Kasse.

Efterat Konsistorium i Anledning af sidstnævnte Forslag havde indhentet Erklæring saavel fra Kvæstor som fra det theologiske Fakultet, af hvilke den førstnævnte troede at burde modsætte sig et saadant Tilløb fra Universitetets Kasse til et Universitetets egentlige Formaal ikke vedkommende Djemed, medens derimod det theologiske Fakultet, med Hensyn til at Kommunitetets Djemed, de Studerendes Understøttelse,

staaer i nøjeste Forbindelse med Formaalet for Valkendorffs Kollegium, fandt det passende, at der til det ommeldte Foretagende anvendtes en Sum af Kommunitetets Kasse, hvilken Fakultetet foreslog til 500 rb., indstillede Konsistorium, at det omhandlede Bygningsarbejde maatte udføres efter den foreslaaede Plan, med de Modifikationer som efter Etatsraad Kochs Bemærkninger maatte findes tilraadelige, og at Bekostningen maatte afholdes paa den Maade, at den for Kollegiet opsparede Sum af ialt 610 rb. 77 sk. dertil anvendes, og at et Tilskud af 500 rb. gives af Kommunitetets Midler.

Da det efter de oplyste Omstændigheder maatte ansees for et Arbejde af den største Vigtighed for Valkendorffs Kollegium, at hæve og forebygge den Fugtighed som hidtil i meget betydelig Grad havde gjort Alumnernes Værelser usunde og uhyggelige, og efterhaanden mere og mere fordærvede Bygningen, og som ikke vilde kunne bortstafes paa nogen anden Maade end ved den ommeldte Udgravning af Kjelderne, kunde Direktionen ikke andet end finde Konsistorii Forslag aldeles hensigtsmæssigt og passende, da den for det bortsolgte Bibliothek indkomne og den tidligere opsparede Sum neppe vilde kunne anvendes paa nogen for Kollegiet gavnligere Maade. Hvad angaaer det foreslaaede Tilskud fra Kommunitetets Kasse, var Direktionen ogsaa med Fakultetet enig i at ansee det for passende, at Kommunitetet, som dertil har rigelig Evne, afgiver et saadant Bidrag til en Stiftelse hvis Djemed er saa nær beslægtet med dets eget, ligesom hin Stiftelse forhen ved en lignende Lejlighed har understøttet ogsaa et af de andre Kollegier. Den foreslaaede Sum af 500 rb. vilde ogsaa uden Vanskelighed kunne udredes af den paa Kommunitetets Budget for 1814 under 14de Post bestemte Sum af 1000 Rbd. til ekstraordinære Udgifter. Paa Direktionens desangaaende nedlagte Forestilling blev det derefter under 24de Febr. allernaadigst bifaldet: at den ommeldte til Afværgelse af Fugtigheden i Værelserne nødvendig befundne Udgravning af Kjelderne under Valkendorffs Kollegiums Bygning med flere dertil hørende Arbejder foretages, overensstemmende med det optagne Overflag, og med de Modifikationer som efter Etatsraad Kochs Bemærkninger maatte findes tilraadelige, og at Bekostningen afholdes paa den Maade, at en for Kollegiet tidligere opsparet Kapital af 300 rb., i Forbindelse med Nettoprovenuet af dets nu bortsolgte Bibliothek, 310 rb. 77 sk., dertil anvendes, og at endvidere af Kommunitetets Kasse dertil tilskydes en Sum af 500 rb.; hvilken bliver at udrede af den paa det allernaadigst approberede Budget for indeværende Aar under 14de Post opførte Sum af 1000 rb. til ekstraordinære Udgifter.

Den oftnævnte Forbedring af Bygningen blev foretaget i Sommerens Løb. De 5 Alummer som beboede Stueetagen, og som paa Grund af Gulvenes Opbrydning maatte frastytte Kollegiet, bevilgede Konsistorium, for den Tid hvori der ikke kunde gives dem Bolig paa Kollegiet, en Understøttelse af 4 rb. maanedlig hver af Kollegiets Indtægter.

Den ved den ovennævnte kongelige Resolution af 17de Jan. 1840 bestemte Indretning af Bagbygningen i Kollegiets Gaard til Alumnerværelser er derimod endnu ikke bleven iværksat, hvilket er foranlediget ved, at det efter Bibliothekets Bortsalg befandtes, at Beløbet af Omkostningerne nærmere sig saameget til den forhaandenværende Byggekapi tal, at det maatte befrygtes, at Arbejdet ved den gamle selv i sit Murværk ilde udseende og fugtige Bygning vilde koste mere end det hele Legat. Man foretrak derfor at udsætte Arbejdet, for at den Estrupske Gave kunde være noget ved Rentecoplag. Gaven beløb sig ved 1813 Aars Udgang til 100 rb. Solv, 1200 rb. Sedl. og 5 rb. 20 sk. kontant Beholdning.

— I en til Konsistorium indkommet Skrivelse bemærkede Eforus for det Brochmand-Mule-Sui renske Legat, at den Del af dette som er bestemt for Studerende ifølge Fundatsen for samme skal forundes tre skikkelige og fattige Studenter. Denne Bestemmelse blev overholdt indtil i Aaret 1818 den daværende Eforus indskrænkede Uddelingen til To, paa Grund af Summens Ubetydelighed; men fra 1835 af havde den nuværende Eforus i Overensstemmelse med Fundatsen atter uddelt det til Tre, der nu hver i hver af Aarets 2 Terminer erholde 3 rb. 24 sk. Men dette Legat er tillige et af dem som ifølge Reskr. af 8de Marts 1737 ere tillagte Alummerne af det grønlandske Seminarium. Dis ses Antal var for Tiden kun To, og det Spørgsmaal opstod derfor, om den tredie Trediedel ogsaa skulde tillægges dem, saa at de hver fik den halve Del af Renten, eller om den i Henhold til Fundatsen skulde gives til en anden Student. Da det ikke er usandsynligt, at de grønlandske Seminaristers

Tal for Fremtiden vil blive ringere end det hidtil almindeligvis har været, og maatte endog undertiden kunde indskrænkes til en — vel endog det Tilfælde kunde indtræffe, at der til en enkelt Termin slet ingen var —, udbad Eforus sig en Bestemmelse om, hvorledes der i saa Fald bliver at forholde ved Uddelingen af det ommeldte Legats Renter. Herpaa svarede Konsistorium under 28de Juni, at da Reskr. af 8de Marts 1737 kun tillægger Alumnierne af det grønlandske Seminarium Udgang til bemeldte Legater „fremfor Andre, om de ere saaledes stiftede som Fundatserne medføre“, er det formentligen klart, at hint Legat maa tildeles saamange Studerende som Fundatsen bestemmer, uden Hensyn til Antallet af de til enhver Tid værende grønlandske Seminarister.

— Det Lilliendalske Legat. Dette Legat, hvis ret mærkelige Historie findes udførligen meddelt i Badens Universitetsjournal IV. S. 97 ff., har en Kapital der oprindeligen udgjorde 20,000 rb., men ved Opgjørelsen i 1837 blev ansat til 26,672 rb., og tvende Hovedanvendelser. Renterne af den største Del af Kapitalen skulle nemlig anvendes til at udstyre et Antal Bønder som agte at begive sig i Ægteskab, hvilke blandt de Ansøgende udnævnes af Konsistorium (Baden l. c. S. 153 jfr. S. 157), og af en anden mindre Del af Kapitalen skulle Renterne tilskilles Helsingørs Hospital, for at anvendes til de der oprettede tvende Lilliendalske Pladser, ved hvis Besættelse, naar Balance indtræffer, Konsistorium ogsaa har endel at iagttage (Baden l. c. S. 152 jfr. S. 156—157 og Regulativ af 28de Jan. 1831 i Reskriptsamlingen). De Djeved for hvis Skyld Legatet egentlig er oprettet, ere saaledes temmelig fremmede for Universitetet, og Legatets Administration er derhos forbundet med ikke ringe Ulejlighed; men Konsistoriales have nu engang i sin Tid efter højere Befaling paa det stærkeste forpligtet „sig og Efterkommere i Embedet“ til bestandig at sørge for Opsyldelsen af Testators Disposition — et Løfte som endog maatte gives Testator førend han vilde indlade sig paa at stænke sin Formue til offentligt Brug —, og derhos er den overtagne Byrde forbundet med et tilsvarende Emolument, idet Renterne af en tredie ikke ubetydelig Andel af Kapitalen, 4000 rb., ifølge Testators Disposition skulle tilfalde Konsistorium for dets Ulejlighed. Herom indeholder nemlig Testamentet: „Renten eller Revenuen som deraf udkommer aarligen skal tilhøre bemeldte Konsistorium, og af de Embedsmænd der udgjøre og skulle udgjøre samme for Eftertiden og til evig Tid, deles mellem sig eller paa anden Maade anvendes, efter som de finde for godt, og det for at belønne dem for den Iver og Opmærksomhed som de bør anvende for Opsyldelsen af min Villie, og saaledes, at de ikke skulle være forbundne til at aflægge noget Regnskab for Revenuen af bemeldte 6000 rb.“ (ved en senere Kodicil nedsat til 4000 rb., Baden l. c. S. 153 jfr. S. 157).

Dette Emolument havde man vel hidtil stedse ladet indflyde i Konsistoriums almindelige Distributs (pro cura legatorum), saa at Eforus blot havde erholdt den samme Andel deraf som de øvrige Konsistoriales, men det syntes ikke billigt, at den allerstørste Part af den Tidspilde og de Ulejligheder og Bryderier som dette Legats Administration forvolder, skal falde paa en enkelt Professor, uden at denne erholder noget forlods af den tilstaaede Godtgørelse, og der syntes derfor at være gyldig Anledning for Konsistorium til at forandre dette Forhold.

Til Distributsen havde hidtil kun været beregnet 125 rb. 6 ff. eller Renten af 3313 rb. 70 ff.; men det var allerede ved en Skrivelse fra Direktionen af 1837 (Aarb. 1838 S. 115) bestemt, at denne Del af Legatet, saasnart det kunde stee, skulde suppleres til de fulde fundatsmæssige 4000 rb., hvilket imidlertid endnu ikke var steet. Da det af Eforus var oplyst, at Intet var til Hinder for, at denne Bestemmelse nu blev bragt i Anvendelse, bestemte Konsistorium ved Skrivelse til Eforus af 12te Juli, dels at der fra 1843 Aars Begyndelse og fremdeles skal beregnes Rente af en Kapital paa 4000 rb. til Konsistorii Medlemmer, dels, i Henhold til ovennævnte Bestemmelse i Fundatsen, at Eforus skal forlods nyde Renten af det ene 1000 rb., og alene Renten af de øvrige 3000 rb. indflyde i Professorernes Distributs (med resp. 37½ og 112½ rb.).

— Bingiske Legat. I Aarbogen for 1841 (S. 54 ff.) er berettet, at det ved en Beslutning af Konsistorium blandt andet blev bifaldet, at den Afdeling af dette Legat som kaldes Familielegatet for Tiden maatte ansættes til rentebærende Kapital 11800 rb., hvorhos det er anført, at bemeldte Afdeling havde en Beholdning af 818 rb. 39 ff. Under sidstnævnte Beløb var indbefattet 772 rb. 39 ff.,

der udgjorde den ommeldte Afdelings Andel i et Legatet tilkommende større Tilgodehavende. Da der nu af dette Tilgodehavende var indkommet saa stort et Beløb, at Familielegatets Andel deraf kunde dækkes, foreslog Eforus, at bemeldte Familielegat, ved Hjælp af det anførte Tilgodehavende og et Rentetilskud af 27 rb. 57 st., maatte suppleres saaledes, at dets rentebærende Kapital for Fremtiden bliver 12600 rb., og den aarlige Rente, der tilfalder Familien, 504 rb., hvilket Efori Forslag Konsistorium bifaldt ved Skrivelse af 6te Decbr.

— Bartholin-Rømerske Legat. Da det ved det af Konsistorium foranstaltede Gjennemsyn af Universitetets Regnskaber for 1842 var bemærket, at den Del af Renten af dette Legat der skal udbetales til Studerende som dyrke Astronomien (sfr. Aarb. f. 1839 S. 102), ikke var hævet, oplyste Eforus, at forsaavidt Legatets Fundats, der bestemmer at Vedkommende „flittig skulle anvende deres Tid til Observationer paa Taarnet“, herved har gjort Studiet af den praktiske Astronomi til Betingelse for Legatets Oppebærelse, var der for nærværende Tid ikke nogen af de Studerende der kunde ansees for tilstrækkelig kvalificeret, og da der saaledes ikke havde været Anledning til at foretage en Udbetaling af de omhandlede Renter, havde Eforus antaget det for rettest, indtil videre at lade dem henstaae uhævede. I denne Anledning blev Eforus under 27de Decbr. tilskrevet, at Konsistorium maatte ansee det rettest at Eforus, naar ingen til Legatet kvalificeret findes, hæver Renterne og indbetaler dem i Kvæsturen til Dplægning for den Del af Kapitalen der er bestemt for Studerende.

— At Legatmassen har lidt en væsentlig Formindskelse derved at den polytekniske Læreanstalts Kapital deraf er udgaaet, vil strax nedenfor blive omtalt.

— Til Eforus for Oplagspengenes Udbetaling har Konsistorium under 7de Juni udnævnt Profesfor Petersen.

Følgende er en fuldstændig Fortegnelse over de aarlige Indtægter af Universitetets Legatmasse, fordelte efter de forskjellige Djemed hvortil de anvendes.

A. Universitetets Indtægter af Legaterne til sine egne Djemed.

1. Til Professorernes Lønning:	af Juliane Maries	315 rb. 22 st.	
	- Rostgaards . . .	562 - 48 -	
	- Kratzensteins . .	100 - - -	
			977 rb. 70 st.
2. Til Professorernes Husleje:	af Hoppners Legat	219 rb. 72 st.	
	- Bartholins . . .	71 - 94 -	
			291 - 70 -
3. a. Bibliotheket:			
	af Moltkes Legat	700 rb. - st.	
	- Trellunds	225 - - -	
	- Schous (i 1843, Summen er variabel)	79 - 58 -	
	- Bedel-Simonsens	41 - 24 -	
	- Fru Bartholins	24 - 44 -	
	- Hoppners	22 - 48 -	
	- Brochmand-Mule-Juirens	9 - 74 -	
	- Schous, Thotts, Brochmand-Mule-Juirens til Bibliothekaren	220 - 84 -	
	- Thotts, Hoppners og Arnæmagnæi til Underbibliothekaren ialt	74 - 36 -	
	- Bedel-Simonsens til 2den Underbibliothekar	41 - 24 -	
3. b. Til Kommunitetsbibliotheket:			
	dets Andel i stipendium domus regiæ	20 - 41 -	
3. c. Det kirurgiske Akademis Bibliothek:			
	af Rølpins Legat	108 - - -	
	Ialt for Bibliothekerne		1567 - 49 -
4. Til den botaniske Have:			
	af Christian VIIdes Legat	189 rb. - st.	
	- Bülow's	175 - - -	
	- Meyers	112 - 48 -	
	- Bartholin-Jindes Legat	45 - - -	
			521 - 48 -
5. Til de naturhistoriske Musæer:			
	af Moltkes Legater	1837 rb. 48 st.	
	- Juirens Legat	21 - 78 -	
			1859 - 30 -
6. Til det zootomiske Musæum af Meyers Legat			400 - 48 -
			Er 5618 rb. 27 st.

Fra forr. Side 5618 rb. 27 ff.

7. Til det astronomiske Taarn:		
af det Rømer-Bartholinſke Legat	36 rb. 36 ff.	
- det Brochmand-Mule-Juirenske Legat	18 — 8 -	
		54 — 44 -
8. Til den physisk-kemiske Instrumentsamling:		
af det Juirenske Legat	21 rb. 78 ff.	
- det Kratzensteinſke	150 — -	
		171 — 78 -

Sagt til Universitetets egne Dømed 5844 rb. 53 ff.

B. Indtægterne til Professorernes Distributs og til Efort eller andre Professorer af forskjellige Legater.

Bisfings Legat til Distributsen	= rb. = ff.	til Eforus	18 rb. 36 ff.
Birkerods — — —	= — = —	— — —	16 — 47 -
Sammes — — —	= — = —	Proc. tmp. Trin.	3 — 51 -
Griis's — — —	= — = —	til Eforus	13 — 81 -
Sammes — — —	37 — 48 -	— — —	= — = -
Hoppners — — —	= — = —	— — —	36 — 18 -
Friis's — — —	= — = —	— — —	18 — 72 -
Bartholin-Jindes — — —	= — = —	— — —	14 — 4 -
Arnemagnæi Leg. — — —	= — = —	— — —	50 — -
Grønbechs — — —	= — = —	— — —	16 — 92 -
Stampes — — —	= — = —	— — —	7 — 48 -
dito Rejselegat — — —	= — = —	— — —	7 — 48 -
Bingſke Legater — — —	80 — -	— — —	50 — -
Stælske — — —	= — = —	— — —	37 — 48 -
Liliendals — — —	112 — 48 -	— — —	37 — 48 -
Borks Kollegium — — —	21 — 24 -	— — —	= — = -
Ehlers' — — —	20 — 86 -	— — —	10 — = -
Jindes Legat — — —	= — = —	4 Professorer	20 — = -
Holbergs — — —	37 — 48 -	Eforus	= — = -
Voffenhofers — — —	39 — 81 -	— — —	= — = -
Rostgaards — — —	41 — 43 -	— — —	= — = -
	390 rb. 90 ff.		358 rb. 20 ff.

C. Indtægt til Professorer høves af følgende Legater.

Brochmands Legat ad viduas til 3 Enke à 13 rb. 2 ff.	39 rb. 6 ff.
Bartholin-Jindes Legat til 1 Enke	7 — 78 -
Bings Legat til 3 Enke à 40 rb.	120 — -
Brochmand-Mule-Juirens til 1 Enke	19 — 52 -
Af Professorernes Enkefasse udbetales for Døbliftet til 10 Enke à 150 rb.	1500 — -
Til Enkefassen bidrages af hver Professor konsistorialis, naar han er gift 25 rb., men naar han er ugift eller Enkemand 12½ rb. aarlig; hver Enke udbetales aarlig 150 rb.	
	1686 rb. 40 ff.

D. Understøttelser til Studerende.

a. Af de tre Kollegier (foruden Fribofigerne).

Balkendorffs Kollegium Distributs i April	176 rb. 48 ff.
i Oktober	302 — 48 -
	479 rb. = ff.
(herunder ikke indbefattet den ovenomtalte Huslejegodtgjørelse for Alumnerne i Anledning af Reparationen, 52 rb.)	
Borks Kollegium Distributs i Juni	437 rb. 48 ff.
i Decbr.	431 — 24 -
	868 — 72 -
i det forrige Aar angivne Beløb vare fejlagtigt indbefattede 13 rb. 64 ff., der hvert halve Aar uddeles til Portner og Vedeller, men som her ere fradragne, ligesom i sidste Halvaar 7 rb. ere betalte til Portneren for 7 ledige Pladser; derimod er indbefattet det Schouske Legat. Endvidere betales til Haven 20 rb.	
Ehlers' Kollegium Distributs i Juni	160 rb. 48 ff.
i December	297 — 16 -
	457 — 64 -

Desuden til Haven 10 rb. og til Fiskus 35 rb.

Kollegiernes øvrige Udgifter, med Undtagelse af hvad der gaaer til Professorernes Distributs og til Eforerne, samt Husarme, som nedenfor er anført, ere:

Balkendorffs de ordinære	121 rb. 17 ff.
de ekstraordinære til den store Reparation, med Indbegreb af nysnævnte 52 rb., 1058 rb. 87 ff.	

Er 124 rb. 17 ff. 1805 rb. 40 ff.

	Gra forr. Side 124 rb. 17 ff.	1805 rb. 40 ff.
Borfs	318 — 59 -	
desuden til Ribe Skole 23 rb. 87 ff.		
Ehlers'	587 — 89 -	
		1030 — 69 -
	Salt fra de 3 Kollegier	2836 rb. 13 ff.

b. Af Legater til Regensalumner.

Groths, Müllers, Bindings, Nolds, ligesom forrige Aar ialt	64 rb. 69 ff.	
Stipendium domus regie, Bangs, Bartholin-Finkes, Holms, Gluds, Anonymi og Bings Legater, paa samme Maade og med de samme Summer som forrige Aar	313 — 48 $\frac{1}{2}$ -	
Hertil komme endvidere det Julio-Deichmannske og det Masio-Rostgaardske, som forrige Aar fejlagtigene ere opførte blandt de andre Legater, med samme Summer som forrige Aar, ialt	28 — 36 -	
Det Samme gjælder om de tre Legater til grønlandske Seminarister, nemlig det Brochmand-Mule-Juirenske, ligesom ifjor (hvor dog Summen fejlagtig er angivet for et halvt istedetfor et helt Aar)	19 — 52 -	
Legatum decollatæ virg. og Justinum som forrige Aar, ialt	42 — 20 -	
		468 — 33 $\frac{1}{2}$ -

c. Af Legater til andre Studerende.

Bings Legat, foruden de i nysnævnte Sum indbefattede 200 rb. (endvidere nedenanførte Sum til syge Studerende.)	80 rb. = ff.	
Birkerøds Legat til 2 Studerende	58 — 75 -	
(foruden Sygelegatet.)		
Griis's Legat til 4 philologiske Studerende	83 — 24 -	
(foruden Sygelegatet.)		
Buchwalds Legat til 1 Studerende	75 — = -	
Cosmiske Legat for $\frac{1}{2}$ Aar til 1 Studerende	3 — 59 -	
Dalgaard's, Engelstoft-Mülertz og Finkes Legater, ligesom forrige Aar ialt	78 — 80 -	
Josfiske Legat til 3 Studerende, hver 80 rb.	240 — = -	
Legatet til en Professorensøn ikke uddelt.		
Grifiske Legat. Juni Termin 2 Stipendiater		
à 11 rb. 36 ff.	22 rb. 72 ff.	
6 Stipendiater à 11 rb. 37 ff.	68 — 30 -	
3 — — — à 22 — 72 -	68 — 24 -	
Decb. Term. 4 Stipend. à 11 rb. 36 ff.	45 — 48 -	
7 — — — à 11 — 37 -	79 — 67 -	
		281 — 49 -
Juirens og Grønbechs Legater som forrige Aar ialt	87 — 34 -	
Havens Legat til en Rand. Theol.	34 — 4 -	
Hurtigfarls Legat. 10 ordin. Stipendiater	595 rb. 58 ff.	
10 extraord. Stip. fra 20—50 rb. hver	305 — = -	
12 Studerende til Bøger fra 15—50 rb.	399 — 76 -	
		1300 — 38 -
Rasfonke Legat til en Studerende fra Randers	8 — = -	
Lautrup-Buchwaldske Leg. til 2 Studerende	62 — = -	
Mallingiske Legat til 2 Studerende	75 — 14 -	
Medeanke — som forrige Aar	15 — 60 -	
Meyeriske Legat. Juni Termin til 5, December Termin til 4 Studerende, hvergang med 32 rb. 78 ff.	295 — 30 -	
(ved en Fejl er dette Legat i forr. Aarg. kun anført for et halvt istedetfor et helt Aar med 98 rb. 42 ff. istedetfor 229 rb. 66 ff.)		
Müllers, Nablffs og Rosborgs Legater, som ifjor ialt . . .	516 — 84 -	
Skeelske Legater. De ordinære Stipendier:		
Juni Termin til 16 Studerende	340 rb. = ff.	
Decb. — — 15 dito	300 — = -	
de extraordinære til 9 dito	90 — = -	
af Afdelingen til Disputanter og subsidært til trængende Studenter, til 4 saadanne	84 — 24 -	
		814 — 24 -
Stampes, Steenbuchs, Thonboes Legater, som forr. Aar ialt	206 — 86 -	
Thottiske Kataloger, halvaarlig til en Studerende 16 rb. 39 ff.	32 — 78 -	
Dette Legat var paa Fortegnelsen i forrige Aar overseet.		

Er 4382 rb. 67 ff. 3304 rb. 46 $\frac{1}{2}$ ff.

	Kra forr. Side 4382 rb. 67 ft. 3304 rb. 46 $\frac{3}{4}$ ft.
Bispingsske Legat for 2 Studerende, hver halvaarlig 23 rb. 40 ft.	93 rb. 64 ft.
en Professorforson halvaarlig 18 rb. 72 ft. 37 — 48 —	

131 — 16 —

Dette Legat blev ikke uddelt i 1842, som var Hvileaar.

Salt af disse Legater

4513 — 83 —

d. Sygelegater:

Bingsske Legat til Apothekerregninger for c. 50

Studerende	30 rb. 77 ft.
— — Understøttelse for (7) syge Studerende	66 — —
— — Bade for dito	43 — —

139 rb. 77 ft.

Birkerods Legat til 2 syge Studerende

14 — 66 —

Borfs Kollegii Appendix til 3 syge Studerende

21 — 58 —

Griis's Legat til 1 syg dito

6 — 90 —

Salt af Sygelegater

183 — 3 —

Salt af de egentlige Universitetslegater til Studerendes Understøttelse 8001 rb. 36 $\frac{3}{4}$ ft.

E. Rejseunderstøttelser ere i 1843 udbetalte af følgende Legater:

Af det Brochmandske Legat til Lic. Bech	95 rb. 31 ft.
— — Buchvaldske til Lic. Bungen	300 — —
— — Carstensen'ske til Dr. Sartorsh	304 — 94 —
— — Ehlerske (for 3 Halvaar) til Lic. Lind	180 — —
— — Finkeske til Lic. Bungen	130 — —
— — Frirenske	86 — —
— — Hoppnerske til Lic. Bornemann	120 rb.
— — — til Lic. Gad	120 —
	240 — —
— — Hurligkarlske til Lic. Krieger	597 — 12 —
— — Lassonske til Cand. theol. Müller	240 — —
— — Rosenfrank'ske til Lic. Bornemann	180 rb.
— — — til Lic. Gad	160 —
	340 — —
— — Thott'ske til Cand. phil. Kamphøener	195 rb. 82 ft.
— — — til Cand. polyt. Thygesen	195 — 82 —
	391 — 68 —
Hertil Understøttelser af Kommunitetet til Mag. Schjern	200 —
— til Cand. philos. Jürgensen	100 —
	300 — —
	3205 rb. 16 ft.

F. Til andre Understøttelser og Anvendelser er i 1843 udgivet:

Birkerods Legat til 2 Fattige af Familien	58 rb. 75 ft.
— — til Trinitatis Fattigskole og Fattige	62 — 30 —
— — til Frue Sogns Fattige	29 — 37 —
	150 rb. 46 ft.
Hoppnerske Legat til Syge og Husarme	106 — —
Bartholin-Finkes Legat til Fattige	42 — 50 —
Arnæmagnæi Legat, Stipendiariet og Arbejder	486 — 60 —
Bings Legat til Familieunderstøttelser	425 rb. — ft.
— — til Husarme	160 — —
— — til Bartovlemmer	86 — 24 —
	671 — 24 —
Steeleske Legat til Husarme	225 — —
Villiendalske Legat til Udstyrspportioner for Bønder	660 — —
— — til Helsingørs Hospital	230 — 60 —
	890 — 60 —
Hurligkarls Legat $\frac{1}{4}$ til Legatnydende	632 — 90 —
Borfs Kollegii Appendix til Ribe Skole	23 rb. 87 ft.
— til Husarme	20 — —
	43 — 87 —
Glerts Legat til en Legatnydende	117 — 30 —
C. Bartholins Legat til 3 fattige Enker og til Metropolitanskolen	7 — 78 —
Laurup-Buchvaldske Legat til 3 Fattige	70 — 94 —
Longomontans Legat til en Discipel i Metropolitanskolen	15 — 60 —
Holbergs Legat til Udstyrspportioner	682 — 72 —
Den anførte Sum er et Aars Rente, iøvrigt uddeles kun hvert andet Aar som Udstyrspportion 2 Aars Renter.	

Er 4143 rb. 79 ft.

Fra forr. Side 4143 rb. 79 ff.

Hertil samtlige Legater til Trinitatis Kirke, Kirkestole og Fattige, samt til

Frue Kirke, nemlig:

Meyers Legat til Trinitatis Kirkes Skole	150 rb. = ff.
Bekkers Legat	7 — 48 —
Bramsens Legat	459 — 58 —
Christensens	7 — 48 —
Dons's	101 — 24 —
Kinkenhagens	15 — —
Hallings	1 — 60 —
Hauschild's	37 — 48 —
Klous	22 — 48 —
Kraghs	3 — 72 —
Lystrup's	145 — 36 —
Mellers	6 — 24 —
Møllers	3 — 72 —
Rosenmeyers	15 — —
Stouds	3 — 72 —
Thomsens	37 — 48 —
Trinitatis Kirkes Fattiges	112 rb. 26 ff.
— Skoles Kapital	263 — 52 —
	375 — 78 —
Guldagers Legat	18 — 72 —
Verellsens	11 — 24 —
Frue Kirkes brand- og skadelidte Bygningers (Præsteboligers)	
Kapital	150 — —
Kampmanns Legat	18 — 72 —
Bæhrs Legat	3 — 72 —
	1596 — 16 —

5739 rb. 95 ff.

G. Følgende ere de Summer som for forskjellige Legater og Fonds i 1843 ere blevne indbetalte i Kvæsturen til Forrentning.

For Arnæ-Magnæi Legat	500 rb. = ff.
— det Bartholin-Rømerffe Legat	54 — 54 —
— — Vingske Legat	1000 — —
— — Birkerødffe Legat	55 — 92 —
— — Eichelffe Legat	293 — 6 —
— — Fosffiffe Legat	321 — 54 —
— — Mallingffe Legat	37 — 10 —
— Professorernes Enkekasfe	350 — —
— det Rosenfrantzffe Legat	87 — 48 —
— Rostgaardffe Legat	300 — —
— — Skeelffe Legat	237 — 18 —
— — Schouffe Legat	106 — 80 —
— — Stampeffe Rejselegat	356 — 4 —

3699 rb. 78 ff.

Herved maa imidlertid bemærkes, at disse Summer ingenlunde altid nøjagtigen svare til de for vedkommende Legater virkelig frugtbargjorte Summer, da de hidse nævnte som oftest tillige indbefatte ældre Beholdninger eller Afdrag paa Obligationer.

Følgelig har Anvendelsen af den aarlige Indtægt af Universitetets Legatmasse i 1843 været fordelt paa omtrent følgende Summer:

A. til Universitetets egne Djeved	5844 rb. 53 ff.
B. 1. til Professorernes Distributs	390 rb. 90 ff.
2. — Efori og andre Professorer	358 — 20 —
	749 — 14 —
C. til Professor-Enfer	1686 — 40 —
D. — Understøttelser for Studerende	8001 — 36 $\frac{2}{3}$ —
E. — Rejseunderstøttelser for dito	3205 — 16 —
F. — andre Understøttelser og Anvendelser	5739 — 95 —
G. indbetalt til Forrentning	3699 — 78 —
H. Kvartprocenten af Legaterne	1640 — 18 —

30566 rb. 62 $\frac{2}{3}$ ff.

I denne Sum ere imidlertid indbefattede følgende Summer hidrørende fra Legater som ere udenfor Legatmassen, eller andre Kilder end Renten af denne, nemlig:

Renten af Moltkes Legater til Bibliotheket	700 rb.
— — — — — Naturalieabinetet	900 —

Er 1600 rb. 30566 rb. 62 $\frac{2}{3}$ ff.

	Fra forr. Side 1600 rb.	30566 rb. 62 $\frac{2}{3}$ fl.
Renten af Bülow's Legat til botaniske Have	160 —	
Professorernes Kontingenter til Enkekassen	425 —	
De ovennævnte Rejseunderstøttelser af Kommunitetet	300 —	
	2485 —	—
	igien 28081 rb. 62 $\frac{2}{3}$ fl.	
Universitetets Legatmasse udgjorde ved Udgangen af 1842	817345 rb. 61 $\frac{1}{2}$ fl.	
hvorfra nu gaaer den polytekniske Lærestalts Kapital	165000 —	—
	682345 rb. 61 $\frac{1}{2}$ fl.	
hvoraf Renten for et Aar er	27292 rb. 79 fl.	
Ifølge ovenstaaende er udgivet	28081 — 62 $\frac{2}{3}$ —	
	som er mere 788 rb. 79 $\frac{2}{3}$ fl.	
hvilken Forskiel meget let forklares af de Forandringer Kapitalerne i Aarets Løb ere undergaaede, opsparede men endnu ikke frugtbargjorte Beholdninger for enkelte Legater, med flere andre Omstændigheder.		
Ifølge det Ovenstaaende er i 1843 udbetalt til Understøttelser for de Studerende en Sum af 8001 rb. 36 $\frac{2}{3}$ fl., hvori dog er indbefattet det ovennævnte Beløb, 1030 rb. 69 fl., som er udgivet for de tre Kollegier udenfor de egentlige Understøttelser, med Fradrag af dette altsaa		
eller en noget større Sum end i 1842.	6970 rb. 63 $\frac{2}{3}$ fl.	
Til Understøttelser for Studerende er af Kommunitetets Kasse udbetalt ialt, ifølge Regnskabet's 1ste Post a og c	14070 — 61 —	
Hertil komme Understøttelserne af Legater udenfor Universitetets Bestyrelse, nemlig det Moltke'ske, Goldsmidtske, Müller-Nielsen'ske og Tauber'ske, hvortil nu kommer det ovennævnte Wendt'ske med 20 rb., ialt	2216 — —	
Af Oplagspenge er dernæst i 1843 udbetalt til 36 à 38 Studerende ialt	1843 rb. 33 fl.	
og da der i Aarets Løb er indsendt i Oplagspenge fra Skolerne ialt 1981 rb. 64 fl., maa det antages, at Halvdelen af denne Sum eller	990 — 80 —	
er det Beløb som er udbetalt Vedkommende ved deres Dimission, saa at det Hele der er udbetalt Studerende af oplagte Stipendier har udgjort	2834 — 17 —	
Kendteles er i 1843 udbetalt efter Direktionens Resolutioner: af Metropolitanskolens Stipendieoverskuds-fond til 5 Studerende		
hver 50 rb.	250 rb.	
- Horsens Skoles dito til 5 Studerende forskellige Understøttelser ialt	390 —	
- de hjemfaldne Stipendiens Fond en Understøttelse	50 —	
	690 — —	
Endelig Understøttelserne af de Odense Kathedralskole tilhørende Bagger'ske og Ernst'ske Legater, samt de Broch-Bredal'ske og Jøseff'ske Legater til Randers Skole, ligesom forrige Aar c.		
	500 — —	
Det hele Beløb af Understøttelser til Studerende har saaledes udgjort ialt 27281 rb. 48 $\frac{2}{3}$ fl.		
og naar hertil endvidere føjes Rejseunderstøttelserne tilsammen	3205 — 16 —	
og de indirekte Understøttelser, dels de ovennævnte Udgifter for de 3 Kollegier	1030 — 69 —	
dels de paa Kommunitetets Regnskab under 1ste Post d, 3die Post a og c, 7de Post, samt Halvdelen af de under 8de Post a og b opførte Summer, ialt	4740 — 31 —	
	b bliver Totalbeløbet tilsammen 36257 rb. 68 $\frac{2}{3}$ fl.	

De af det theologiske Fakultet i Aarets Løb til Alumnier af Kommunitetet og Regensen udnævnte Studerende ere følgende:

I Foraaret 1843. Til Alumnier af Kommunitetet.		
I 3die Grad 14:		
Baht, J. E.	Lundholm, P. E.	Grove, G.
Behrend, P. G.	Thornam, L.	Jeppefen, L. P.
Bertelsen, N.	Weyradt, J. P.	Knudsen, K. N.
Bondesen, J. H. L.	I 2den Grad 20:	
Broberg, G.	Nalborg, P. N.	Levinfen, L. J.
Bugge, L.	Nænsen, N. B.	Monrad, M. A.
Glaubi, J.	Dahl, J. M.	Preyß, G.
Fleischer, A.	Ericksen, J. E. E.	Ravn, C. A.
Hoftrup, C.	Faber, J. E.	Sahl, J. E.
Jensen, J. E.	Fabricius-Müller, D. J. A.	Steenstrup, M. G. G.
Kristensen, J. B.	Faurichou, A.	Thorarensen, G.
	Find, L. J.	Tinghus, C. B. H.
		Trier, M.

3 Iste Grad 22:
 Theologer.
 Braff, E. I.
 Bruun, C. F.
 Bøggild, T. P. A.
 Grønlund, J. S. L.
 Hasselriis, B.
 Rahrs, D. C.
 Krebs, A. A. G.

Theologer.
 Rafjer, C. L. F.
 Lange, N. F.
 Leth, A. C.
 Mossin, C. A.
 Moth, F. P. C.
 Sabroe, J. S. I.
 Sommer, F. M.

Philol.
 Furi-ter.
 Burd, J. R.
 Møller, C. R.
 Dessau, D.
 Seydenitz, J. C.
 Gündel, P. B.
 Panum, P. L.
 Bøstergaard, S. B.
 Bolters, N.

Til Alumner paa Regensen:

Binzer, D.
 Bisted, B.
 Bruun, C. F.
 Bränniche, A. S. P.
 Dessau, D.
 Grønlund, L.

Hoyer, L. F. B.
 Johannsen, L.
 Jøhøy, C. F. A.
 Krøyer, J. B.
 Lassen, N.
 Laurent, J. P.

Møller, J. L.
 Nielsen, F. I.
 Petersen, F. C.
 Poulsen, C. M. J.
 Bøstergaard, S. B.

Om de 22 ledige Pladser i Kommunitetets nederste Grad vare indkomne 85 Ansøgninger, nemlig fra

Theologer	58,	hvoraf	udnævntes	14,
Philologer	4,	—	—	2,
Retstuderende	6,	—	—	2,
Lægestuderende	14,	—	—	4,
PolYTEknikere	1,	—	—	1,
Kandd. Art. & Phil.	2,	—	—	1,

85, hvoraf udnævntes 22.

Af de 63 som saaledes ikke kunde komme i Betragtning, bleve 23 Studerende, nemlig 18 Theologer, 2 Retstuderende og 3 Lægestuderende, tildelte de sædvanlige Understøttelser paa 20 rb. hver.

3 Efteraaret. Kommunitetsalumner:

3die Grad 14:

Voberg, L. S.
 Cohen, D. A.
 Davidsen, D. C.
 Fog, J. P. A.
 Jøns, N. P.
 Klem, S. C.
 Meier, J. N.
 Nissen, J. S.
 Nissen, S. P. C.
 Reich, B.
 Svendsen, C. G.
 Varming, P. S.
 Vinther, N. P.
 Vorfaae, J. J. A.

Clausen, J.
 Erichsen, B. S. M.
 Hammershaimb, B. A.
 Jansen, N. P.
 Johannsen, L.
 Krarup-Jansen, C.
 Krøyer, J. B.
 Lassen, N.
 Muhle, C. D. A.
 Petersen, F. C.
 Poulsen, C. M. J.
 Secher, C. F.

Philol.
 Retstudd.
 Lægestudd.
 Plesner, S. F.
 Ploug, G.
 Ussing, S.
 Valeur, M. A.
 Baupell, C.
 Voigt, C. D. A.
 Diechmann, C. A.
 Glud, A. C.
 Juel, L.
 Keveile, C. N.
 Münster, S. P. B.
 Satterup, S.
 Schou, C. M.

2den Grad 18.

Ancher, C.
 Berggreen, J.
 Binzer, D.
 Bisted, B. J. S.
 Blicher, J. M.
 Bränniche, A. S. P.

3die Grad 25.
 Theologer.
 Baadh, C. A.
 Bøggild, J. D.
 Engestved, J.
 Fausbüll, B.
 Fog, C. S. J.
 Jacobsen, J. S. J.
 Kjær, J. C.
 Knædenborg, G. S.
 Kühnel, A. A. M.

Philol.
 Fædresborg.
 Islændere.
 Desuden som Privilegerede.
 Schou, C. M.
 Schmidt, J. I.
 Turen, C. E. M.
 Bogelsang, S. C.
 Børre, C. F. B.
 Thorsteinson, J. B. I.
 Thoroddsen.

Regensalumner:

Baadh, C. A.
 Braff, E. I.
 Bøggild, J. D.
 Børre, C. F. B., privil.
 Clausen, J.
 Diechmann, C. A.
 Fausbüll, B.
 Keveile, C. N.
 Jibiger, J. (indtraadt paa ny efter Reservation).

Fog, C.
 Glud, A. C.
 Gündel, P. B. C.
 Hjort, J. M. L.
 Jacobsen, J. S. J.
 Kjær, J. C.
 Knædenborg, G.
 Rafjer, C. L. F.
 Leth, A. C.
 Mossin, C. A.

Ploug, G.
 Sabro, J. S. I.
 Satterup, S.
 Schmidt, J. I.
 Thorsteinson, J. B. I., privil.
 Ussing, S.
 Voigt, C. D. A.
 Bolters, N.

Af disse 27 fik 15 Beneficiet umiddelbart efter at være udnævnte til Kommunitetsalumner.
 Om de 25 ledige Pladser i Kommunitetet vare Ansøgninger indkomne fra følgende 96 Studerende:

Theologer	58,	hvoraf	udnævntes	15,
Philologer	3,	—	—	1,
Retstuderende	8,	—	—	2,
Lægestuderende	14,	—	—	4,
Kandd. Phil. & Art.	13,	—	—	3,

96, hvoraf udnævntes 25.

Af de 71 Korbigaade bleve Understøttelser af ovennævnte Beløb uddelte til 14 Theologer, 1 Philolog, 3 Jurister, 3 Lægestuderende og 4 Kandd. Philos. & Artium, ialt 25 Studerende. I hele Aaret vare saaledes uddelte 48 saadanne Understøttelser, til Beløb ialt 960 rb.

Extraordinære Understøttelser, eller Tillæg til de ordinære Portioner af Kommunitetet, ere tilstaaede ialt 4 Isændere; Rejseunderstøttelser, som oven bemærket, 2 Studerende.

Paa de tre Kollegier, Valkendorffs, Borks og Ehlers' har følgende Af- og Tilgang fundet Sted:

Valkendorffs:

Afgang:
Kand. Theol. E. C. B. Steenbuch.
— Med. & Kir. E. J. A. Fibiger.

Tilgang:
Stud. Theol. B. Haase.
— Med. E. A. Jesfen.

Borks:

Afgang:
Kand. Theol. M. Vad.
— — A. Dirbuis.
— Philol. J. B. Viehe.
Lic. Theol. P. E. Lind.
Kand. Polyt. A. Steen.
— Theol. E. C. B. Silfverberg.
— — P. H. Kragh.
— Philol. L. H. J. Oppermann.

Tilgang:
8de April Kand. Theol. T. J. P. Smith.
10de Juni — — J. Heise.
15de Juli Stud. Phil. E. R. Møller.
25de Okt. Kand. Theol. E. J. Christensen.
— — A. J. Schiødt.
Stud. Math. J. P. Buch.

Ehlers's:

Afgang:
Kand. Med. J. J. Møller.
— Theol. E. J. Jesfen.
Stud. Math. J. P. Buch.

Tilgang:
29de April Kand. Phil. S. E. Müller.
13de Sept. Stud. Jur. E. Birch.
4de Okt. Kand. Theol. L. Barming.
Til de stipendiøse Pladser:
4de Okt. Kand. Theol. P. Høegh.
Stud. — R. Scharling.
27de Decb. — Philol. H. J. Schmith.

Til følgende Rejselegater udnævnte Konfistorium:

29de April til det Ehlerske Lic. Theol. P. E. Lind.
27de December til det Rosenkrantzke Samme.
28de Juni til det Thottiske Kand. Polyt. J. E. Thygesen.
6te December til det Hoppnerske Lic. Theol. D. E. L. Gad.

Angaaende Universitetets økonomiske Væsen er følgende at berette.

Det er i forr. Aarg. (S. 93 f.) omtalt, at der i Slutningen af 1842 var forestrevet et nyt Reglement for den polytekniske Læreanstalts Regnskabsvæsen, til Forebyggelse af de Ulemper som vare opstaaede af den forviklede og mindre fuldkomne Form hvori saavel Hovedregnskabet som de specielle Regnskaber for Anstaltens enkelte Underafdelinger hidtil havde været førte. Da det ved disse Bestemmelser var en Hovedsag, som maatte ansees for at være af megen Vigtighed, at Hovedregnskabet skal føres udenfor Læreanstalten og navnlig i Kvæsturen, hvortil ogsaa den ved allerhøjeste Resolution af 1ste April 1842 givne Bestemmelse, at Indtægterne af Avisafgiften skulle holdes aldeles affødrede fra Læreanstaltens øvrige Indtægter, og alene oppebæres af Kvæsturen for igjen umiddelbart at indbetales til Afdrag paa Anstaltens Gjæld til Regaliefonden, gav saa meget mere Anledning og Opfordring, og da tillige Hovedregnskabet, for at tilfredsstille de Fordringer som med Hensyn til Tydelighed og betryggende Form kunne gøres til samme, vilde blive noget udførligere end hidtil, var der nu opstaaet Spørgsmaal om, hvorledes et passende Honorar for dette ikke ubetydelige Arbejde for den af Kvæsturens Embedsmænd hvem samme overdroges, kunde tilvejebringes, da det vilde være højst ubilligt at paalægge ham et saadant extraordinært og hans øvrige Forretninger ikke vedkommende Arbejde uden et tilsvarende Bederlag.

Da det ved den kongelige Resolution af 25de Novbr. 1836, hvorved Universitetets Normalreglement blev approberet, allernaadigst bestemtes, at den polytekniske Læreanstalt, hvis Kapitalformue hidtil havde indestaaet blandt Kvæsturens øvrige Aktiver, istedetfor ligesom de øvrige Legater og særskilte Fonds, som bestyres af Kvæsturen, at bidrage som Administrationsgebyr $\frac{1}{4}$ pCt. af sine aarlige Renteindtægter, alene skulde udrede 100 rb. aarlig til Kvæsturen for Midlernes Bestyrelse — hvilket er langt mindre end $\frac{1}{4}$ pCt. vilde udgjøre — forekom det Direktionen som det naturligste at anvende denne Sum, som er opført paa Anstaltens aarlige Budgetter, i det her

omhandlede Djemed som Honorar til Kvæsturens Bogholder for bemeldte Arbejde, for hvilket denne Sum maatte antages at være en passende Godtgjørelse, og Direktionen ansaae denne Anvendelse af hin Sum for saameget mere hensigtsmæssig, som det syntes naturligt, at Anstaltens Kapitalformue ikke længere som hidtil opførtes som en Del af de med Universitetet forbundne Legater eller Fonds, eftersom dog Læreanstalten har sit særegne fra Universitetets aldeles adskilte Budget.

Angaaende den saaledes paatænkte Anvendelse af den omhandlede Sum blev indhentet Betænkning fra Konsistorium, som erklærede ikke fra sin Side at have Noget at erindre imod, at de fra den polytekniske Læreanstalt i Overensstemmelse med den kongelige Resolution af 25de Novbr. 1836 i den akademiske Fond aarlig indbetalte 100 rb. anvendes til Omkostningerne ved Anstaltens Regnskabsvæsen. Men Konsistorium gjorde dog opmærksom paa, at der mødte nogen Vanskelighed derved, at allerede hidtil tvende af Kvæsturens Embedsmænd, nemlig Kassekontrolløren og Kassereren, havde oppebaaret hver 15 rb. aarlig for den ved Læreanstalten foranledigede Forøgelse i deres Forretninger, hvilken Godtgjørelse havde været udredet af den omtrent Sum af 100 rb., og om endog nu de 15 rb. til Kassekontrolløren naturligen maatte bortfalde, naar Bogholderen i Forbindelse med Regnskabsførelsen tillige kunde overtage de øvrige mindre betydelige Læreanstalten ved kommende Forretninger, kunde dog den Kassereren hidtil tilstaaede Godtgjørelse, der endog maatte ansees som forholdsvis meget ringe, ikke uden stor Ubillighed bortfalde, men disse 15 rb., eller det noget større Honorar som det maatte findes passende at tilstaae Kassereren, maatte da være ligeledes at udrede af de fra Læreanstalten indbetalte 100 rb., hvorved altsaa Honoraret til Bogholderen for Regnskabsførelse vilde blive saameget mindre.

Da Direktionen maatte antage, at det Bogholderen tiltænkte Honorar for Førelsen af den polytekniske Læreanstalts Regnskab af 100 rb. netop var passende til dette Arbejdes Omfang og Besværlighed og at Intet derpaa burde afknappes, allermindst naar han tillige skulde overtage de øvrige Læreanstalten vedkommende Forretninger, for hvilke der hidtil havde været tilstaaet en anden af Kvæsturens Embedsmænd 15 rb., men paa den anden Side maatte erkjende, at den Kassereren for at besørge alle Udtællingerne hidtil udbetalte Godtgjørelse af 15 rb. ej alene ikke kunde fratages denne, men at der snarere vilde være Grund til at forhøje denne forholdsvis meget ringe Godtgjørelse, forlangte Den Læreanstaltens Bestyrelses Erklæring, om der ikke af dennes Indtægter maatte kunne affees saameget som vilde behøves til et passende Honorar for Universitetets Kasserer for de ommeldte Forretninger.

Bestyrelsen antog, at en passende Godtgjørelse for Kassereren kunde tilvejebringes, naar der tilstodes ham, i Lighed med hvad der finder Sted med Hensyn til Indkassationen af Universitetslærernes Honorar for Forelæsninger, visse pCt. af hvad der indkommer for Afgangskort til Anstaltens Forelæsninger, hvorved, om man end, hvad Bestyrelsen fandt rigtigst, indskrænkede dette til 2 pCt., istedetfor at der for nysnævnte Indkassation ved Universitetet afgives 3 pCt., dog Kassereren, da Beløbet af hvad der saaledes for Anstaltens Afgangskort indkommer efter et Middeltal af de sidste 5 Aar havde udgjort omtrent 1500 rb. aarlig, vilde faae en Indtægt af omtrent 30 rb. eller det Dobbelte af hvad han hidtil havde nydt, og Bestyrelsen troede, at Læreanstalten vel vilde kunne affee en saadan Sum.

Direktionen kunde ikke andet end ansee dette Forslag for aldeles passende, og androg saaledes allerunderdanigst paa, at Sagen maatte ordnes i Overensstemmelse dermed, saaledes at Kassereren honoreres paa den nylig anførte Maade og Bogholderen ved allernaadigst at tillægges de fulde af den polytekniske Læreanstalt hidtil til den akademiske Fond indbetalte 100 rb., imod at han da paatog sig ogsaa de Forretninger for Læreanstalten der hidtil af Kassekontrolløren imod et særligt Honorar af 15 rb. havde været udførte.

Paa Direktionens desangaaende nedlagte Forestilling blev det derefter under 24de Marts allernaadigst bifaldet:

1. at det Beløb af 100 rb. som den polytekniske Læreanstalt, i Henhold til allernæste Resol. af 25de Novbr. 1836, har aarlig at indbetale til den akademiske Fond, herefter maa anvendes til Honorar for Universitetets Bogholder, hvem det overdrages at aflægge Læreanstaltens Hovedregnskab, dog at han tillige har at udføre de øvrige Læreanstalten vedkommende Forretninger for hvilke hidtil er tilstaaet Kassekontrolløren en særlig Godtgjørelse af 15 rb. aarlig, hvilken herefter bortfalder;

2. at Universitetets Kasserer tilstaaes som Godtgjørelse for hans Forretninger vedkommende Lærestalten, et Indkassationsgebyr af 2 pCt. af alle de Indtægter der indkomme for Afgang til Anstaltens Forelæsninger og Dvølses, hvilke Procenter saaledes blive forlods at afdrage i den derfor indkommende Indtægt, hvorimod den Kassereren hidtil tillagte Godtgjørelse af 15 rb. aarlig bortfalder.

I Forbindelse hermed blev det ved Skrivelse fra Direktionen af 8de April til Konsistorium — som havde erklæret sig enigt med Direktionen i at finde dette hensigtsmæssigt — bestemt, at den polytekniske Lærestalts Kapitalformue, som hidtil havde været optaget blandt Universitetets Legatmasse, herefter skal udgaae af Legathovedbogen og overføres i Lærestaltens Regnskaber, saa at samme tillige i de aarlige Budgetter opføres blandt Lærestaltens Midler som et denne vedkommende Aktivum.

I Slutningen af 1842 androg Universitetets Kvæstor, at den Bestemmelse i Frdn. af 20de Maj 1840 § 6 hvorefter Jagtretten som tilkommer Grundejere ogsaa skal være forundt saadanne Arvesæstere som have Ret til at sælge og pantsætte de til dem arvesæstede Jorder, forudsat at ikke Jagtrettigheden er indbefattet under den Herlighed der maatte tilkomme anden Mand, havde givet ham Anledning til at anmode det kongl. Rentekammer om at foranledige, at de af Universitetets Arvesæstere der hidtil havde maattet svare Jagtasgift, for Fremtiden derfor bleve fritagne. Rentekammeret havde derefter ved Skrivelser til samtlige Amtstuer i Sjælland i hvis Distrikter Universitetet har Jordegods, tilkjendegivet, at dette Gods i Fremtiden vilde være at fritage for Erlæggelsen af den ommeldte Afgift, samt at denne vilde være at tilbagebetale forsaavidt samme siden 1ste April 1840 maatte være erlagt. Efterat samtlige Universitetsforvaltere havde oplyst, at der nu ikke af Universitetets Kasse, eller af nogen af Stiftelsens Bønder, udredes den ommeldte Afgift, maatte formentligen den i de hidtilværende Formularer for Skjoder paa Gaarde og Parceller af Universitetsgodset værende 2den Artikel betræffende Jagtretten, saaledes lydende:

Al Slags Jagtrettighed paa Gaardens (Ejendommens) Grund, som ved kongelig allernaadigst Koncession er overdraget Universitetet, overlades for bestandig til Gaardens (dens) nuværende eller efterkommende Ejere, som maae gjøre sig samme saa nyttig som de kongelige Anordninger tillade, imod at erlægge den aarlige Afgift til Universitetets Kasse, efter Koncessionen med
rb. ff. Solv.

for Fremtiden udgaae, ligesom ogsaa den til Slutning i den 13de Artikel i Formularerne for Skjoder paa Huse med Jord anførte Passus: „hvorimod hele Jagtasgiften uden Ansvar for Husmanden svares af Gaardens Ejere“ maatte bortfalde; i hvilken Henseende Kvæstor udbad sig Direktionens Resolution.

Konsistorium, hvis Betænkning Direktionen troede at burde indhente, havde af Kvæstor forlangt nærmere Oplysning om Størrelsen af den Afgift der hidtil havde været erlagt for Jagtrettighedens Overladelse til vedkommende Arvesæstere, da Konsistorium ikke fandt det afgjort, at der af den Omstændighed, at Universitetet nu har erholdt Jagtrettigheden paa Universitetsgodset overdraget, uden derfor at erlægge nogen Afgift til Kongens Kasse, ligefrem fulgte, at Arvesæsterne paa Godset skulde være fritagne for fremtidig at erlægge Noget til Universitetets Kasse for Jagtrettens Overladelse.

Hos Bønderne havde hidtil tilligemed de kongelige Skatter været opkrævet følgende Jagtasgift, som igjen i Forening med Skatterne var indbetalt i vedkommende Amtstuer, nemlig i Rancelliraad Liebes Forvalterdistrikt 87 rb. 51 ff.

i Justitsraad Grüners 139 — 29½ -

i Rancelliraad Lautrup 62 — 2½ -

hvorhos Universitetet selv havde betalt for Fæstegodset i den saakaldte Lillevang ved Bindinge

1 rb. 88 ff.

for manglende Hartkorn = — 32 -

2 — 24 .

ialt 291 rb. 11¼ ff.

Med Hensyn til Konsistoriums ovennævnte Bemærkning yttrede Kvæstor, at da Jagtretten paa Universitetsgodset ifølge Forordningen af 1810 nu tilkommer Grundejerne uden nogen Afgift, er den ved den tidligere af H. Majestæt givne Koncession bestemte Jagtafgift aldeles bortfaldet, og da den bemeldte Grundbesiddere ved Forordningens § 6 indrømmede Frihed bør komme de egentlige Grundejere, her Arvefæsterne, der ere Ejendoms mænd, tilgode, naar det ej er klart, at Jagtretten ved en særlig Koncession er forbeholdet tredje Mand, kan Universitetet ej affordre Bønderne denne Jagtafgift, med mindre Jagtretten virkelig, efter den Universitetet givne Koncession, er forblevet hos Universitetet. Dette syntes imidlertid ikke at kunne antages efter Arvefæstestjødernes Indhold. Da nemlig ifølge ovenanførte Artikel den Universitetet koncederede Jagtret overlades Bønderne for bestandig til fri Raadighed imod at de betale den ved Koncessionen bestemte Jagtafgift, vilde Bønderne formentligen, dersom Universitetet søgte dem til at betale Jagtafgiften, blive frifundne, eftersom Arvefæsteren kun er pligtig at betale den Afgift der skal svares efter Koncessionen; men denne Afgift skal ikke længere svares, og vilde Universitetet vindicere Jagtretten selv for sig, vilde dette ligesvem stride mod Skjødets Indhold.

Skjønt Konsistorium, uagtet de af Kvæstor meddelte yderligere Oplysninger, endnu ansaae det tvivlsomt, om Arvefæsterne have en streng lovbegrundet Ret til fritagelse for den omhandlede Afgift, fandt det dog ikke at burde modsætte sig, at denne Afgift bortfalder, og at som Følge deraf de foreslaaede Forandringer foretages i Skjodeformularerne, og da ogsaa Direktionen efter den citerede Passus og Lovbestemmelse og efter hvad iøvrigt af Etatsraad Bang desangaaende var bemærket, ansaae det rigtigst, at Jagtafgiften for Universitetets Arvefæstere herefter bortfalder, bemyndigede Den ved Skrivelse af 11te Marts Kvæstor til at lade trykke ny Skjodeformularer, hvori den ovennævnte Artikel og Passus vare udeladte.

Ved de Forhandlinger der, saaledes som i forrige Aargang S. 83 berørt, fandt Sted angaaende den Arvefæsterne paa Universitetets og Kommunitetets Godser tidligere tilstaaede Afgiftsmoderations Ophør, var det antaget, at forsaavidt muligen enkelte Arvefæstere, paa Grund af temporære Omstændigheder, ikke skulde være istand til at udrede de fulde planmæssige Afgifter, vilde der være Anledning til, istedetfor en fortsat Moderation i Afgifterne, som det ikke antoges tilraadeligt længere at tilstaae, at forunde dem en indirekte Moderation eller Hjælp, paa den Maade at en vis Sum bestemtes til Uddeling som Grundforbedringshjælp, for de Arvefæstere der mest kunde trænge til ved saadan Understøttelse at see deres Jordbrug bragt i en bedre Drift og derved sættes bedre istand til at udrede de planmæssige Afgifter.

I Henhold til hvad saaledes var vedtaget, tilmeldte Direktionen paa given Foranledning Kvæstor ved en Skrivelse af 25de April, at Intet havde at erindre imod, at han allerede i indværende Aar indkom med Forslag om Hjælp til Grundforbedringsarbejder, dog at saadan Hjælp ikke overstiger 4 til 500 rb., der kunde være at udrede af den paa Budgettet for 1843 under 17de Post bestemte Sum af 2000 rb. til ekstraordinære Udgifter.

Efterat Kvæstor derpaa var indkommet med nærmere detaljerede Forslag angaaende Uddelingen af bemeldte Sum, blev det ved Skrivelse fra Direktionen af 31te Oktbr. bifaldet, at 12 navngivne Arvefæstere paa Rancelliraad Liebes Forvalterdistrikt maatte tilstaaes Understøttelser af forskjellig Størrelse, fra 13 til 40 rb., ialt 218 rb., og 9 Arvefæstere paa den konstituerede Forvalter Langemanns Distrikt ligeledes fra 12 til 30 rb., ialt 202 rb., paa den Maade, at de respektive Beløb vilde være at godtgjøre vedkommende Arvefæstere ved Afkortning i den Del af deres Landgilde for 1843 som betales i 1844, naar de inden 1ste Maj i fidsnævnte Aar bevise at have udført de af dem vedtagne Grundforbedringsarbejder og iøvrigt forvarligen at have behandlet deres Jorder. Paa det tredje Forvalterdistrikt vare to Arvefæstere tiltænkte lignende Understøttelser; men da de ikke havde villet vedtage at udføre de dem foreslaaede Grundforbedringer, kunde Hjælpen ikke tilstaaes dem.

Da Universitets- og Kommunitets-Forvalter Justitsraad Grüner i Foraaret befandt sig i en saa svækket Helbredsforfatning, at han ikke længere kunde udføre de ham paaliggende Forretninger, blev han efter sit Vnske af det theologiske Fakultet for Kommunitetsgodsets og af Kvæstor for Universitetsgodsets Vedkommende, respektive i Begyndelsen af Maj og fra 1ste Juni, dispenseret fra sine Forretninger, og Fuldmægtig Examinatus Juris Langemann konstitueret til at overtage disse. Med Hensyn til Delingen af Embedsindkomsterne bifaldt Direktionen, efter Kvæstors Forslag for Universitetsgodsets Vedkommende, at samtlige Embedets faste og tilfældige Indtægter, der ansloges til henved 1200 rb. aarlig, deltes saaledes, at Grüner erholdt Halvdelen, 50 rb. maanedlig, og Langemann 25 rb. maanedlig som Løn og 25 rb. til Kontor- og Rejse- samt andre Embedsudgifter, overensstemmende med de nu gjeldende Bestemmelser om at Forvalterne selv skulle afholde saadanne Udgifter; for Kommunitetsgodsets Vedkommende blev Justitsraad Grüner tillagt en Del af Embedets Indkomster svarende til en aarlig Indtægt af 1000 rb. og den Konstituerede Resten af samtlige Indtægter.

Resultatet af de afsluttede Regnskaber for 1843 indeholdes i følgende Oversigter over Universitetets og Kommunitetets Indtægter og Udgifter, sammenholdte med de allernaadigst approberede i forrige Aargang aftrykte Budgetter, samt over Stiftelsernes Status i det Hele.

Universitetets Indtægter og Udgifter i 1843.

Indtægtsposter.	Birkelig Indtægt.		Mere end Budgetsummen.		Mindre	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
1. Indtægter af Jordegods og Tiender	75793.	6	17596.	13		
Under denne Indtægt er indbefattet Afbetaling paa Landgildeestanceobligationer med . . . 505 rb. 70 fl. og afbetalt Restance for 1812 271 — 36 —						
	777	10 fl.				
da der ved Udgangen af 1843 alene udestod som Restance	11	56 —				
bliver saaledes den Del af Overstudet som hidrører fra de ældre Aar . . . 765 — 50 — og den Aaret vedkommende Del af samme 16830 — 59 —						
Jøvrigt er Indtægten indkommet saaledes:						
Landgilde for 1842 . 41331 rb. 36 fl., hvoraf i 1842 indkom . . 9226. 50.						
afskrevet, efter: givet m. v. 48. 33.						
	9274	83 —				
Undtagelse af ovennævnte Restance indkommet med	32044	89 fl.				
en Trediedel af Landgilden for 1843 10970 — 27 —						
Rekognitionen	747	89 —				
Kjøbesummer for Arvefæstet 3762 — —						
Kongetiende for 1842	15325	87 —				
Kirketiende — —	10231	95 —				
Skovindtægter	1932	89 —				
	75015	92 fl.				
At Indtægten er saa betydeligt højere end kalkuleret, hidrører dels fra at Kapitelstarten blev højere end den kalkulerede Pris, dels fra at Afgiftsmoderationen aldeles er bortfaldet fra 1843 Aars Begyndelse, hvoraf fulgte, at den i September forfaldne Trediedel af Landgilden kunde optrædes uden Moderation, altsaa med en Ottendedel mere end efter Budgettet, dels fra at Rekognitionen, Kjøbesummer for Arvefæstet og Skovindtægter have betydeligt oversteget de kalkulerede Summer, dels endelig fra den ved Arvefæstoverdragelser forarsagede Forøgelse i Landgilden.						
2. Kapitalrenter	8714.	22½	214.	22½		
Er	84507.	28½	17810.	35½		

	Virkelig Indtægt.		Mere end Budgetsummen.		Mindre	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
Fra forr. Side	81507.	28½	17810.	35½		
Overskudet under denne Post hidrører fornemmelig derfra, at dei Foraaaret indkomne Jordebogsafgifter strax bleve gjorte frugtbringende, medens de i Slutningen af Aaret bevilgede ekstraordinære Udgifter bleve dækkede ved Laan i Banken, hvorved vandtes, at Beholdningerne ikke henlaae ufrugtbringende indtil de bleve nødvendige til de bevilgede Udgifter, ligesom det derved blev muligt, strax at gjøre de i Foraaaret 1844 indkomne Jordebogs- indtægter frugtbringende ved Indfrielse af Banklaanet.						
3. Studiiikat og Kathedraticum	4650.	81			5.	z
Se herom Anmærningen i forrige Aarg.						
4. Indtægt af Almanakprivilegiet	6615.	23	2915.	23		
5. Renten af Juliane Maries, Rostgaards, samt Hopp- ners og Bartholins Legater	1169.	44				
6. Huslejeindtægter	480.	z				
7. Jordskyldspenge	272.	86			z	1
8. Overskud af Examensindtægter	282.	53	182.	53		
Uarsagen til den større Indtægt er især, at den akademiske Fonds Andel i Defanatsindtægterne i det philosophiske Fakultet er optaget for 2 Aar.						
9. Embedsaugifter	840.	z				
af Byttriver-Embedet paa St. Croix for 1842 640 rb.						
- Klotter-Embedet ved Trinit. Kirke 150 rb.						
- Graver-Embedet ved Assistent- Kirkegaarden		50 —				
		200 —				
Afgiften af Klotterembedet ved Frue Kirke, 150 rb., er ved kongl. Resol. eftergivet indtil videre. Den førstnævnte Afgift resterer for 1843 med 640 rb.						
10. For Kaldsbreve	27.	z			13.	z
11. Kvartprocenten af Legaterne	1640.	18	40.	18		
12. For Bestyrelsen af den polytekniske Læreanstalts Midler Se herom ovenfor S. 74.					100.	z
13. Tilfældige Indtægter	35.	25	20.	25		
14. Kommunitetets Bidrag:						
a. det ældre	8127	rb. 45 fl.				
b. det nyere	10000	— z —				
	18127.	45	323.	81		
15. Fra Generalpostdirektionen til den botaniske Have istedetfor Portofrihed	50.	z				
16. Tilskudet fra Finanserne, ialt ligesom forr. A. . . Se Anmærningen forr. A.	10382.	24			z	2
17. Nogle det forrige kirurgiske Akademi vedkommende Indtægter, nemlig:						
a. Renten af Akademiets Kapital 120 rb. 76 fl.						
b. Postkassens Bidrag istedetfor Portofrihed		100 — z —				
c. Examensindtægter		252 — 48 —				
	473.	28				
Summa Indtægt	129553.	71½	21292.	43½	118.	3
Gradrages det mindre Indkomne end normeret			118.	3		
er i det Hele indkommet over Budgetsummerne			21174.	40½		

Udgiftsposter.

	Virkelig Udgift.		Mere end Budgetsummen.		Mindre	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
1. Gager og Bartpenge til Universitetets Lærere . . .	52154.	39			645.	57
Grunden til denne Besparelse er, ligesom forrige Aar, væsentligst den, at den ene af Lektorposterne i det lægevidenskabelige Fakultet saa godt som i hele Aaret ikke har været besat, idet Professor Sommer kort efter Lektor Jengers Udnævnelse rykkede op til virkelig Professor.						
Er	52154.	39			645.	57

	Virkelig Udgift.		Mere end Budgetsummen.		Mindre end Budgetsummen.	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
2. Husleje til Professorerne	52154.	39			645.	57
3. Extraudgifter til Universitetets Nytte og videnskabelige Formaaals Fremme, efter Fradrag af hvad deraf anvendes til Gager	2600.	—				
4. Gager til forskellige Embedsmænd	2460.	20			1239.	76
5. Til Universitetsbibliotheket, efter Fradrag af Legatrenter og Immatriculations-Gebyr	2188.	—				
Sidstnævnte Gebyr har været 7 rb. 72 fl. mere end kalkuleret.	1992.	24			7.	72
6. Til botaniske Have efter Fradrag af Legatrenter . .	5913.	48	3.	48		
Havens Indtægter af Legatrenter have udgjort 3 rb. 48 fl. mindre end kalkuleret.						
7. — Anatomikammeret	300.	—				
8. — astronomiske Taarn, efter Fradrag af Legatrenter	865.	72			179.	76
9. — den fysisk-kemiske Instrumentsamling	150.	—				
10. Universitets-Kontoret	3285.	13			2.	83
11. Jordebogsudgifter:						
a. Udgifter til Godset og Kirkerne af den Kvæstor underlagte Sum	11178	rb. 11 fl.				
b. til Kirernes Forfjænnelse under Konsistoriets Bestyrelse	600	—				
	11778.	11			221.	85
12. Bygningsudgifter:						
a. til Bygningernes Vedligeholdelse under Kvæstors Bestyrelse	3839	rb. 84 fl.				
b. til Bygningens Forfjænnelse under Konsistoriets Bestyrelse	600	—				
	4439.	84	689.	84		
At denne Budgetsum saaledes, uagtet dertil, som ovenfor S. 33 anført, er overført 500 rb. af extraordinære Udgifters Konto, ikke har været tilstrækkelig, er foranlediget ved den foretagne Hovedreparation paa det forrige kirurgiske Akademi's Bygning, hvilken kostede ialt 1103 rb. 28 fl., og de ligeledes udførte betydelige Reparationer ved Universitetsbygningen, navnlig Opmaling af samtlige Auditorier. Iøvrigt er, som man seer, Underbalancen paa denne Konto mere end opvejet ved hvad der er indvundet paa de øvrige. Udgiften under b. er ikke i Virkeligheden anvendt, men overensstemmende med den kongelige Resolution af 7de Juli opsparet til den store Dekoration.						
13. Til adskillige Udgifter, saasom ved Konsistorium, for trykte Sager, m. m.	1305.	—				
14. For Programmets Forfattelse	100.	—				
15. Særlige Udgifter til det lægevidenskabelige Studium:						
a. af det forrige Akademi's Indtægter 2909 rb. 21 fl.						
b. extraordinært Tilskud af den akademiske Fond	896	—				
	3806.	12			130	36
16. Tilfældige Udgifter	390.	51½			109.	41½
17. Extraordinære Udgifter	1698.	3½			301.	92½
18. Til Sekretæren ved den Arnæmagnæanske Stiftelse	300.	—				
Summa Udgift	95726.	90	693.	36	2839.	46
Fradraget det mere Udgivne end normeret					693.	36
er i det Hele udgivet mindre end Budgetsummen					2146.	10
Indkommet, som oven anført, over Budgetsummen					21174.	40½
Det ved Budgettet kalkulerede Overskud					10506.	27
Den virkelige totale Indtægtssum	129553.	71½				
Det hele Overskud, forsaavidt angaaer de i Budgettet ommeldte Indtægter og Udgifter, bliver da	33826.	77½			33826.	77½
Heri fragaaer imidlertid Forskjellen mellem samtlige Restancer ved Aarets Begyndelse (5772 rb. 80 fl.) og Aarets Ende (5007 rb. 30 fl.), hvilken Forskiel udgjør						
					765.	50
hvorefter Overskudet kun bliver 33061. 27½						

Fra forr. Side 33061 rb. 27½ ff.

(De ommeldte Restancer ved Aarets Udgang vare følgende:

Landgildereftanceobligationer	4355 rb. 70 ff.
Den ovennævnte Restance af Jordebogsindtægter . .	11 — 56 —
Udgiften af Bysskriver-Embedet paa St. Croix for 1843	640 — —

5007 rb. 30 ff.)

Uf det anførte Overskud ere udredede følgende ekstraordinære Summer udenfor Budgettet:

1. ifølge kongl. Resolution af 24de Febr. (s. ovenf. S. 30) er udbetalt i Anledning af Kjøbet af Ejendommen Nr. 200 i Lille Tjolstræde 9862 rb. 74 ff.

2. ifølge kongl. Resol. af 26de Maj (ovenf. S. 25) til Trykning af Universitetslærernes Skrifter . . . 300 — —

I Virkeligheden er kun medgaaet 217 rb. 48 ff., men da Direktionen ved en Skrivelse af 12te Marts 1844 har bifaldt, at i Analogi med den kongl. Resol. af 28de Febr. 1840 om Bibliotheket, det i et Aar Besparede maa anvendes i det følgende, er den hele Sum ført til Udgift og den uanvendte Del optaget som Beholdning i Balancekontoen.

3. ifølge kongl. Resol. af 30te Juni (ovenf. S. 42) til to ny Værthuse i botanisk Have 9000 — —

4. ifølge kongl. Resol. af 24de Nov. (ovenf. S. 30) udbetalt i Anledning af Kjøbet af Ejendommen Nr. 202 paa Hjørnet af Krystalgade og Lille Tjolstræde 5346 — 17 —

Disse under Nr. 1 og 4 anførte Summer, vedkommende Kjøbet af de tvende Ejendomme, udgjøre de betalte Kjøbesummer med Renter og alle Omkostninger, efter Fradrag af de indkomne Huslejer.

5. Betalt til de Umyndiges Midler ifølge Decission 2 — 19 —

24511 — 14 —

virkeligt Overskud 8550 rb. 13½ ff.

hvormed den akademiske Fonds Formue saaledes i 1843 er bleven forøget. Denne er derved voret fra 226169 rb. 18½ ff.
som den udgjorde ved 1842 Aars Udgang, til 234719 — 32 —

som er en Forøgelse af det anførte Beløb 8550 rb. 13½ ff.

hvilken Forøgelse er fordelt saaledes paa den rentebærende og ikkerentebærende Formue, at hin er forøget

med 6247 rb. 28 ff. og derved voret fra 213410 rb. 1 ff. til 219657 rb. 29 ff.
denne med 2302 — 81½ — — — — 12759 — 17½ — — 15062 — 3 —

8550 rb. 13½ ff.

226169 rb. 18½ ff.

234719 rb. 32 ff.

Imidlertid er nyopnævnte Beløb af den ikkerentebærende Formue ikkun Nettobeløbet, som fremkommer naar fra denne hele Formue 24454 rb. 34 ff.

fradrages den ikkerentebærende Gjæld 9392 — 31 —

15062 rb. 3 ff.

Denne Formue bestaaer, foruden de ovennævnte Restancer, i Nationalbankaktier, Obligationer hos Private, Tilgodehavender, Forskud og Kassebeholdninger.

Kapitalmassen indeholdt den 31te Decb. 1843 i følgende Effekter:

Panteobligationer, Sølvs, rede Sølvs og Sedler til Beløb 170151 rb. 10 ff.

Kongelige Obligationer og andre offentlige Effekter 115644 — 32 —

naar fra begge disse Posters samlede Beløb 285795 rb. 42 ff.

drages Overformynderi-Kapitalerne 46138 rb. 13 ff.

samt et i Banken optaget Laan 20000 — —

66138 — 13 —

fremkommer Universitetets egen Kapital, ovennævnte 219657 rb. 29 ff.

hertil komme endvidere følgende Effekter:

Landgildereftanceobligationer 4355 — 70 —

Nationalbankaktier 7900 — —

Andre ikkerentebærende Obligationer 4407 — 48 —

Kongl. Obligationer og offentlige Effekter deponerede af Forvalterne og Kassereren 22021 — 6 —

dito dito tilhørende frue Kirkes ekstraordinære Bygnings- samt Rente- og Afdrags-fond 27100 — —

Er 351582 rb. 70 ff.

		Fra forr. Side 351582 rb. 70 ff.	
Legaternes Formue tilhørende: Panteobligationer		493102 rb. 7½ ff.	
samt ifferentebærende (Bankhæftelsesobligation)		223 — 46 —	
kongl. Obligationer m. m.		203293 — 54 —	
og ifferentebærende (Bankaktier)		800 — —	
			697419 — 11½ —
Dertil komme nu endvidere Kommunitetets nedenangførte Effekter (der bleve overleverede Kvæsturen den 30te Decbr.):			
Panteobligationer		288933 rb. 78 ff.	
kongelige og offentlige Obligationer		185933 — 32 —	
			474867 — 11 —
samt ifferentebærende			
Private Obligationer		2539 rb. 23 ff.	
Nationalbank-Obligationer		8900 — —	
Landgilde- og Tiendestance-Obligationer		1652 — 58 —	
			13091 — 81 —
Den polytekniske Lærestalts Formue:			
kongelig Obligation		165000 rb.	
ifferentebærende (Bankhæftelsesobligation)		258 —	
			165258 — —
Den almindelige Skolefond tilhørende:			
Panteobligationer		94027 rb. 26 ff.	
samt ifferentebærende (Bankhæftelsesobligationer)		8170 — 39 —	
kongelige Obligationer m. m.		7800 — —	
dansk-engliske Obligationer & St. 1500.			
samt ifferentebærende (Bankaktier)		12000 — —	
			121997 — 65 —
		og & St. 1500.	
Deponerede for den almindelige Skolefond som Sikkerhed for den forrige			
Kasserer og for Laan			5102 — 9 —
Sors Akademi's Depositum:			
a. Selve Akademiet tilhørende:			
kongelige og Nationalbankobligationer		34889 rb. 44 ff.	
Bankhæftelsesobligationer		33669 — 37 —	
Private Panteobligationer		827526 — 10 —	
samt ifferentebærende			
Bankaktier		23300 rb.	
Obligationer hos Private		700 —	
		24000 — —	
b. Akademiets Forstkasse tilhørende:			
Privat Panteobligation		581 — 14 —	
			920666 — 9 —
c. Sors Kirke tilhørende:			
kongelige Obligationer		2000 — —	
d. Det Müllerske Legat tilhørende:			
kongelige Obligationer		14444 rb.	
Private Panteobligationer		7940 —	
			22381 — —
e. Det Schytteffe Legats:			
kongelige og offentlige Obligationer		1900 — —	
samt dansk-engliske dito		& St. 300.	
f. Deponerede Effekter:			
kongelige og offentlige Obligationer		7826 — 22½ —	
samt dansk-engliske dito		& St. 800.	
		& St. 2600.	
Den hele ved Aarets Udgang i Kvæsturen indestaaende Kapitalmasse ud-			
gjorde saaledes		& St. 2600. og	2784094 rb. 90 ff.
Legatmassens samlede Kapitalformue beløb ved Aarets Udgang			
rede Søb		37164 rb. 39 ff.	
Søb		659231 — 22½ —	
		tilsammen	696395 rb. 61½ ff.
foruden de nylig nævnte ifferentebærende 1023 rb. 46 ff.			
da den ved 1842 Aars Udgang havde udgjort		847595 — 61½ —	
			151200 rb. — ff.
Legaternes kontante Beholdning, som ved 1842 Aars Udgang havde udgjort ialt 6425 rb.			
36½ ff., var den 31te Decbr. formindsket til 3869 rb. 16½ ff. eller med 2556 rb. 20 ff.			
Formindskelsen af Kapitalmassen og den kontante Beholdning har saaledes i det Hele været 153756 rb. 20 ff. Da dette for den væsentligste Del hidrører fra at den polytekniske			

Pæreaftalts Kapital, som oven omtalt, er udgaaet af Legathovedbogen med 165000 rb. = ff.
vifer det sig faaledes, at Legatmassen iøvrigt er bleven forøget med en Til-
vært af 11243 — 76 —

efter hvis Fradrag fremkommer den anførte Formindskelse 153756 rb. 20 ff.
Bemeldte Forøgelse er fornemmelig fremkommet ved at en Kapital af 10000 rb. Frue Kirke
tilhørende (hvoraf de 9200 rb. hidrørte fra Kapellanboligens Salg) er i Aarets Løb bleven
indbetalt i Kvæsturen. Det øvrige hidrører fra Dplag for enkelte Legater.

Kommunitetet har i 1843 haft følgende Indtægt og Udgift:

Indtægtsposter.	Birkelig Indtægt.		Mere end Budgetsummen.		Mindre	
	rb.	ff.	rb.	ff.	rb.	ff.
1. Indtægt af Jordegods og Tiender						
a. Afgifter i Korn:						
Landgilde og Tiende af Godset i Sjælland:						
1148 Td. $3\frac{1}{2}$ Stp. Rug, à 5 rb. 36 ff., 12316						
Td. $\frac{3}{8}$ Stp. Byg à 3 rb. 7 ff., 1247 Td. Havre						
à 2 rb. 36 ff., ialt	46980	81				
Landgilden af Godset paa Falsler:						
76 Td. $4\frac{1}{2}$ Stp. Rug à 5 rb. 32 ff.,						
ligesaameget Byg à 3 rb. 2 ff.,						
ligesaameget Havre à 2 rb. 12 ff.	802	31				
b. Afgifter i Penge:						
af Jordegodset i Sjæl:						
Land	668	26				
- Tiender	2114	61				
- det FalslerfkeGods 33 — 54 —						
Refognitioner af						
begge Godser 177 — 16 —						
	2993	61				
c. Tiendessatter	690	61				
	51467	42				
herfra bliver at drage						
den til 1ste Sept. f. A. forfaldne Tredie-						
del af Landgilden for 1842, som er						
til Indtægt i forr. Aars Regnskab, af						
begge Godser med . . 3287 rb. 88 ff.						
men at tillægge						
den til 1ste Sept. 1843						
forfaldne Trediedel af						
Landgilden for dette Aar						
af Godset i Sjælland						
3567. 8.						
- Godsetpaa						
Falsler . . 305. 62.						
	3872	70				
altsaa at tillægge	584	78				
	52052.	21	9372.	34		
Overskudet er bevirket ved den fordelagtigere Kapitels-						
tart. At Indtægten, uagtet den ved Moderationens						
Ophør bevirkede Forøgelse af Kornkvantiteterne, og						
medens Kapitelstarterne for 1841 og 42 Aars Af-						
grøde omtrent ere ens, desuagtet er noget lavere						
end i de foregaaende Aar, har sin Grund i den ved						
Direktionens i forr. Aarg. berørte Skr. af 6te Aug.						
1842 indførte forandrede, men nu med Universitetets						
overensstemmende og paa Arvesæstestjoderne grundede						
Beregning, hvorved første Gang i 1842 blev taget						
til Indtægt den til 1ste Sept. f. A. forfaldne Trediedel						
af Aarets Landgilde, hvorved i bemeldte Aars Regn-						
skab maatte fremkomme en ekstraordinær Forøgelse						
(Jfr. det ovenfor Bemærkede).						
2. Renter af Kapitalformuen	18890	35				
efter Fradrag af Renterne af de						
Umyndiges Penge og af Gjelden						
til Banken	344	93				
	18545.	38	345.	38		
Er	70597.	62	9717.	72		

	Virkelig Indtægt.		Mere end Budgetsummen.		Mindre	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
	70597.	62	9717.	72		
3. Andelen i Stipendium domus regiaæ		20. 41				
4. Bruttoindtægten af Lighbæringen	4558.	80			41.	16
5. Leje af Kommunitetsbygningens Kjølderetage	70.	2				
6. Refusion for Konsumtionsfrihed og Bryggerrettighed	433.	32				
7. Indbetalt ifølge Decision	3.	60	3.	60		
Summa Indtægt	75683.	83	9721.	36	41.	16
Fradrages det mindre indkomne end Budgetsummerne				41. 16		
er i det Hele indkommet over Budgetsummerne				9680.	20	

Udgiftsposter.	Virkelig Udgift.		Mere end Budgetsummen.		Mindre	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
1. Udgifter til direkte Understøttelser og Anvendelse for de Studerende:						
a. Stipendier: Kommunitets-Stipendiet 9387 rb. 48 fl.						
Regens-Stipendiet . . 1954 — 16 —						
halvårlige og andre ekstraordi-						
nære Understøttelser 1534 — 88 —						
		12876 rb. 56 fl.				
b. til Uddeling blandt Regens-Alum-						
ner den af 4 under Kommunitetets						
Kapitalmasse optagne Legater						
(Groths, Müllers, Bindings,						
Nolds) faldne Rente 64 — 70 —						
c. Brændsel til Regens-Alumnerne 1194 — 8 —						
d. til Kommunitetsbibliotheket						
127 rb. 18 fl.						
— Regensens Læse-						
forening 500 — 2 —						
		627 — 18 —				
	14762.	56			202.	14
2. Kommunitetsstipendiet til Præsterne ved Trinitatis Kirke, Læreren ved de 32 Mænds Skole og en geografisk Landmaaler	302.	34			9.	62
Besparselsen hidrører fra at den forrige Lærer ved de 32 Mænds Skole i Aarets Løb er afgaaet ved Døden, hvorved denne Del af Udgiften, 34 rb. 64 fl. herefter vil bortfalde.						
3. Lønninger og Emolumenter:						
a. De som nærmest vedkomme Stiftelsens Djemed 1493 rb. 2 fl.						
b. Administrationen vedkommende 2260 — 2 —						
c. Brændsels-Emolument 350 — 64 —						
	4103.	61			9.	32
4. Bidrag til Universitetspedellernes Løn	234.	2				
5. Pensioner	260.	2				
6. Kontor-Rekviziter, Brevporto, Joliopenge	306.	16	66.	16		
Forøgelsen hidrører fra forøget Korrespondence og Pengesforsendelser til Amtstuerne, hvortil Skatterne nu indsendes direkte fra Kontoret.						
7. Regensens Belysning og Rengjøring	361.	13	61.	13		
Forøgelsen hidrører dels fra ekstraordinære Rengjøringsudgifter, dels fra Anskaffelsen af en stor Kobberkjedel med flere Rekviziter, som det ny Rengjørings-Reglement har gjort fornødne.						
8. Bygningsudgifter:						
a. Skatter og Afgifter af Bygningerne 477 rb. 82 fl.						
b. Vedligeholdelse af samme 3338 — 79 —						
	3816.	65	1016.	65		
Den større Udgift er foranlediget dels ved den ovenomtalte Udgift til en Forbedring af Professor Forchhammers Embedsbolig, dels derved at Hovedreparationen af en Trediedel af Regensværelserne						
Er	24146.	56	1143.	91	221.	12

	Virkelig Udgift.		Mere end Budgetsummen.		Mindre
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb. fl.
	24146.	56	1143.	94	221. 12
Fra forr. Side					
udfrævede betydeligt flere Udgifter end de ved den kongelige Resolution af 26de Maj bestemte 666 rb. 61 fl.					
9. Jordebogsudgifter:					
a. Lønninger	859	rb. 80 fl.			
b. Skatter og Afgifter:					
Skatter	4909	— 65 -			
Seminariifondsafgift	346	— 26 -			
Refusioner	247	— 59 -			
c. Andre Udgifter	2046	— 1 -			
	8109.	39	409.	39	
Overskridelsen har sin Grund dels i den højere Kapitelstart, dels i adskillige ekstraordinære Udgifter, navnlig i Anledning af den ny Matrikul, til ny Jordebogens Trykning, m. m.					
10. I Anledning af Eigbæringen:					
a. Lønninger	2522	rb. 64 fl.			
b. Andre Udgifter	885	— 76 -			
	3108.	41	...		91. 52
11. Kommunitetets ældre Bidrag til Universitetet:					
a. i Penge	6390	rb. 48 fl.			
b. Erstatning for de norske Tiender, 565½ Tdr. Byg à 3 rb. 7 fl. .	1736.	— 93 -			
	8127.	45	323.	81	
12. De nyere Bidrag:					
a. de indtil videre bestemte	10000	rb.			
b. Rente og Afdrag af Laanet i Banken, oprindeligt 10000 rb., til Rest ved Udgangen af 1842 4000 rb.	1160	—			
	11160.	2			
13. Tilfældige Udgifter	291.	48	...		5. 48
14. Ekstraordinære Udgifter	1000.	2			
Herunder ere udrede de ovenomtalte tvende Rejsunderstøttelser.					
15. Af Overskudet er udredet:					
a. Honorar for Udførelse af Sekretær- og Bogholderforretningerne i Etatsraad Drejers Svagheb, ifølge kongl. Resol. af 29de Decb. 1843 500 rb. = fl.					
b. til ekstraordinær Forbedring af Regensens Bærelser, ifølge kongl. Resol. af 26de Maj	666	— 64 -			
	1166.	64	1166.	64	
Summa Udgift	57713.	8	3043.	86	318. 16
Fradrages det som er udgivet mindre end normeret	...		318.	16	
er i det Hele udgivet over Budgetsummerne	...		2725.	70	
men da der, som oven anført, er i det Hele indkommet over Budgetsummerne	...		9680.	20	
bliver af dette Overskud endnu tilbage	...		6954.	46	
Det ved Budgettet kalkulerede Overskud	...		11016.	29	
Den virkelige totale Indtægtssum	75683.	83			
Det virkelige Overskud bliver altsaa	17970.	75	17970.	75	
hvormed Kommunitetets Formue saaledes i 1843 er bleven forøget. Denne er derved voret fra 468282 rb. 1 fl.					
som den udgjorde ved 1842 Mars Udgang, til 486252 — 76 -					
som er en Forøgelse af det anførte Beløb 17970 rb. 75 fl.					
hvilken Forøgelse er saaledes fordelt paa den rentebærende og ikke rentebærende Formue, at hin er forøget med 13419 rb. 55 fl. og derved voret fra 452290 rb. 11 fl. til 465739 rb. 66 fl.					
denne med 4521 — 20 - 15991 — 86 - — 20513 — 10 -					
17970 rb. 75 fl.			468282 rb. 1 fl.		til 486252 rb. 76 fl.
Den rentebærende Formue indeholdt i følgende Effekter:					
Prioritets- og andre private Obligationer	288933	rb. 78 fl.			
kongelige og offentlige Obligationer	185933	— 32 -			
	474867	rb. 14 fl.			

Fra forr. Side 474867 rb. 14 ff.

hvorpaa hvilede Passiver:

af Kommunitetets Legater 1618 rb. 42 ff.

Overformynderi-Midler 7509 — 2 —

9127 — 44 —

tilbage ovennævnte 465739 rb. 66 ff.

Den ikke rentebærende Formue bestod af:

Private Obligationer 2539 rb. 23 ff.

Nationalbankaktier 8900 — —

Landgildereftanceobligationer 1252 — 53 —

Tiendereftanceobligationer 400 — 5 —

paa begge var i 1843 afdraget henimod 500 rb.

Restancer paa Tiender 155 — 36 —

Beholdninger hos Forvalterne 33 — 58 —

Kassebeholdning 8281 — 41 —

21562 rb. 24 ff.

hvorpaa hvilede Passiver:

af Legaterne 749 rb. 24 ff.

Umyndiges Renter 299 — 86 —

1049 — 14 —

tilbage ovennævnte 20513 rb. 10 ff.

Som sædvanligt meddeles de for 1844 allernaadigst approberede Budgetter for Universitetet og Kommunitetet.

Budget for Universitetet.

Indtægt.

1. Indtægt af Jordegods og Tiender:

a. Kornafgiften udgjør, beregnet efter en kalkuleret Pris:

3959 Td. 6 Skp. $2\frac{1}{8}$ Td. Rug à 3 rb. 48 ff. . . . 13859 rb. 34 ff.12323 — 6 — $\frac{1}{2}\frac{1}{4}$ — Byg à 2 — 72 — . . . 33890 — 38 —3934 — 6 — $\frac{1}{3}$ — Havre à 2 rb. 16 ff. . . . 8525 — 30 —

56275 rb. 6 ff.

b. Bederlag for Smaaredsel og Pengeafgift efter samme

Beregning 2761 — 58 —

c. Årlige Rekognitioner 600 — —

d. Extraordinære Indtægter af Kjøbesummer for Fæstegods,

som i Årets Løb kan ventes afhændet til Arvesæfte-

ejendom 2000 — —

e. Ordinære Indtægter af Fredskovene 400 — —

f. Extraordinære Indtægter ved nogle Skovpletters Af-

drivning 600 — —

62636. 64

Ligesom for 1843 har man ved Kornvarernes Beregning til Penge ikke kunnet lægge den virkelige sidst satte Kapitelstart til Grund, men antaget en efter de nuværende Konjunkturer kalkuleret Pris, som for Rugen er noget lavere, men for Bygget noget højere, end forrige År.

Årsagen til at Kornafgiften er betydeligt større i 1844 end i 1843, er fornemmelig den, at den hidtil bevilgede Nedsættelse i Landgilden nu er bortfaldet, saa at der i 1844 vil blive indkrævet den fulde Landgilde, samt tildeels den ved Fæstegaardes og Huses Overdragelse i Arvesæfte forårsagede Forøgelse i Landgilden.

Litr. e. er noget forhøjet med Hensyn til hvad i 1842 og 1843 er indkommet under denne Post.

Litr. d. er ansat til samme Beløb som forrige År, da denne Post, som efterhaanden vil aldeles ophøre, vel i 1842 indkom med en betydeligt højere Sum, men i 1843 atter synes at være i Aftagende.

Litr. f. har man troet at burde nedsætte, da disse Skovpletter nu for første Delen ere afrevne, og Indtagten derfor inden kort Tid vil aldeles ophøre.

2. Renter af den rentebærende Kapital 9000. —

Universitetets rentebærende Kapital vil, efter hvad Kræfter har forklaret, ved 1843 Års Udgang kunne antages at udgjøre omtrent 217,000 rb., hvoraf Renten vilde være 8680 rb., men da Kapitalen kan antages i 1844 at ville stige betydeligt og det vil være muligt paa samme Maade som i de foregaaende År at anticipere Frugtbargjørelsen, har han troet at kunne

Er 71636. 64

		Budget for 1844.	
		rb.	fl.
Fra forr. Side		71636.	64
anslaae Renteindtægten til det anførte Beløb, som svarer til en Kapital af 225000 rb.			
3.	Studiistat og Rathedrattikum	4655.	81
4.	Indtægt af Almanakprivilegiet	6500.	"
Føregelsen hidrører fra den ifølge kongl. Resol. af 22de Okt. 1841 truffne Foranstaltning, at Universitetet selv har overtaget Forlaget af Almanakken, hvilken har vist sig meget fordelagtig. Uagtet Indtægten i 1842 har overstegget 7000 rb., har man dog ikke troet at burde anslaae denne Post højere end anført, da Indtægten for de følgende Aar kan antages at blive noget mindre paa Grund af Tilbagebetaling for tilbageleverede Almanakker for det foregaaende Aar.			
5.	Renten af forskellige Legater, nemlig:		
	af Juliane Maries til Prof. art. obstetr.	315 rb.	22 fl.
	- Rostgaards Legat til Prof. Rostgardianus	562 —	48 —
	- Hoppners og Bartholins Legater til Professorenes Husleje 291 —	70 —	
		1169.	44
6.	Husleje af den polytekniske Læreanstalt for Benyttelsen af Universitetets Professoregaard	400 rb.	
	Ligeledes af et Loft i Universitetsbygningen	80 —	
		480.	"
7.	Jordskuld	272.	87
8.	Overskud af Examens-Indtægter	100.	"
9.	Embedsafgifter	840.	"
10.	For Kaldsbreve	40.	"
11.	$\frac{1}{2}$ -Procenten for de under Universitetet bestyrede Legater	1600.	"
(12)	Fra den polytekniske Læreanstalt for Bestyrelsen af dens Midler under Rvæsturen	"	"
Denne Indtægt er bortfalden ifølge den S. 75 meddelte kongelige Resolution af 24de Marts 1843.			
12.	Tilfældige Indtægter	15.	"
13.	Kommunitetets tvende Bidrag	17944.	90
Da den antagne Pris paa Bygget er noget højere end i 1843, er den Del af Bidraget der erlægges som Erstatning for 565 Rd. 2 Stp. Byg af de norske Tiender, som følge deraf bleven noget højere.			
14.	Fra Generalpostdirektionen til den botaniske Have istedetfor Portofrihed . .	50.	"
15.	Tilskudet fra Finanserne:		
	a. det ældre Tilskud	3119 rb.	6 fl.
	b. i Anledning af det forrige kirurgiske Akademi's Indlemmelse 7263 —	20 —	
		10382.	26
16.	Rogle det forrige kirurgiske Akademi vedkommende Indtægter:		
	a. Renten af Akademiets opsparede Kapital 3020 rb.	120 rb.	76 fl.
	b. Postkassens Bidrag istedetfor Portofrihed	100 —	"
	c. Examens-Indtægter	252 —	48 —
		473.	28
Summa Indtægt		116160.	36
Udgift.			
1.	Gager og Bortpenge til Universitetslærerne	53000.	"
(hvoraf 1900 rb. udredes af de under 3die Post opførte 5600 rb.) med Tillæg af Gagerne for de fra det forrige kirurgiske Akademi overtraadte Professore, til Beløb 4000 rb.			
I Gagernes Størrelse er alene foregaaet den Forandring, at en af det filosofiske Fakultets Professore har faaet et Tillæg af 200 rb., hvorved den hele Sum er bleven med dette Beløb forhøjet.			
Gagefordelingen er nu følgende:			
Det theologiske Fakultet som forr. Aar		7900 rb.	
— juridiske Fakultet		8100 —	
— lægevidenskabelige Fakultet som forhen		9600 —	
— filosofiske Fakultet		26000 —	
fordelt saaledes:			
1 Professor har Gage		2600 rb.	
1 — — —		2000 —	
1 — — —		1900 —	
1 — — —		1800 —	
Er 8300 rb.		51600 rb.	53000.

				Budget for 1844.	
				rb.	fl.
Fra forr. Side 8300 rb. 51600 rb.				53000.	2
4	Profesorer à 1600 rb.	6400 rb.			
1	Profesor har Gage	1500 —			
1	— — —	1300 —			
6	Profesorer à 1000 rb.	6000 —			
2	— à 800 rb.	1600 —			
2	Docenter i det østerlandske Sprog	900 —			
			26000 rb.		
hertil Bartpengene med			1400 rb.		
			Er 53000 rb.		
2.	Husleje til Profesorerne			2600.	2
3.	De til Extraudgifter til Universitetets Nytte og til videnskabelige Formaaals Fremme normerede 5600 rb., efter Fradrag af de under 1ste Post anførte 1900 rb.			3700.	2
4.	Gager til forskjellige Embedsmænd, fordelte som forrige Aar			2188.	2
5.	Til Universitetsbibliotheket, efter Fradrag af Legatrenter og Immatriculationsgebyr			2000.	2
6.	Til den botaniske Have, efter Fradrag af Legatrenter			5910.	2
7.	Anatomikammeret			300.	2
8.	Det astronomiske Taarn, efter Fradrag af Legatrenter			1045.	52
9.	Den fysisk-kemiske Instrumentsamling			150.	2
10.	Universitetskontoret			3288.	2
11.	Jordebogsudgifter			12000.	2
	nemlig til Udgifter ved Godset	9200 rb.			
	— — — Kirkerne	2800 —			
	af hvilken sidste Sum er bestemt til Kirkerne's Vedligeholdelse under Kvæstor	2200 rb.			
	til deres Forfijonelse under Konfistorium	600 —			
			2800 rb. 12000 rb.		
12.	Bygningsudgifter			3750.	2
	nemlig: a. til Bygningernes Vedligeholdelse under Kvæsturen	2400 rb.			
	b. til Universitetsbygningens Forfijonelse under Konfistorium	600 —			
	c. det forrige kirurgiske Akademi's Bygnings Vedligeholdelse	750 —			
			3750 rb.		
13.	Til adskillige Udgifter, saasom ved Konfistorium, for trykte Sager, til nogle reglementerede Pensioner, Livrente til Etatsraad Hornemanns Døtre, m. m. Denne Post er forøget med 300 rb., ifølge den oven S. 25 meddelte kongelige Resolution af 26de Maj 1843.			1605.	2
14.	Til Forfattelse af Programmer			100.	2
15.	Særlige Udgifter til det lægevidenskabelige Studium i Anledning af det forrige kirurgiske Akademi's Indlemmelse i Universitetet			3324.	48
	Denne Post har i Aar kunnet formindskes betydeligt, nemlig med 612 rb., da der nemlig foruden det ordinære Indtægtsbeløb af 2986 rb. 48 fl. som fremkommer, naar fra de under Indtægtsens 15de Post b. og 16de Post opførte ialt 7736 rb. 48 fl. fradrages de under 1ste Udgiftspost anførte 4000 rb. og 12te Post c. med 750 rb., og angaaende hvis Anvendelse henvises til Budgettet for 1843, ikke behøves videre ekstraordinære Tilskud end til Bartpengene for de entledigede Reservekirurger 288 rb. og som Tillæg til Anatomikarlens Løn, efterat det var oplyst, at hans hidtil havde Løn fejlagtig var opgivet til 50 rb. istedetfor 100 50 — (Det er en Fejl naar det ekstraordinære Tilskud — 338 — i forr. Aar er anført med 1000 rb. (Aarb. S. 40), da det kun var 950 rb.)		338 —		
			3324 rb. 48 fl.		
16.	Tilfældige Udgifter			500.	2
17.	Extraordinære Udgifter			2800.	2
	800 rb. ere tilføiede ifølge den oven S. 44 anførte kongl. Resol. om Indbegningen af det ny Jordstykke til den botaniske Have.				
18.	Til Sekretæren ved den Arnæmagnæanske Stiftelse			300.	2
			Summa Udgift	98561.	4
			Indtægten var	116160.	36
			Altsaa Overskud	17599.	32

Budget for Kommunitetet.

Indtægt.		Budget for 1844.	
		rb.	fl.
1. Indtægter af Jordegods og Tiender:			
a. Afgifter i Korn:			
Landgilde og Tiende af Godset i Sjælland:			
1269 Tdr. Rug à 3 rb. 48 fl.	4411 rb. 48 fl.		
12432 — Byg — 2 — 72 —	34188 — — —		
1367 — Havre — 2 — 16 —	2961 — 80 —		
Landgilde af Godset paa Fælster:			
88 Tdr. Rug à 3 rb. 48 fl.	308 — — —		
88 — Byg — 2 — 72 —	242 — — —		
88 — Havre — 2 — 16 —	190 — 64 —		
	42332 rb. — fl.		
b. Afgifter i Penge:			
af Jordegodset i Sjælland	691 rb. 37 fl.		
— Tienderne	2127 — 94 —		
— det Fælsterke Gods	32 — 64 —		
Rekognitioner af begge Godser	300 — — —		
c. Tiende-Statter	690 — 61 —		
	3842 — 64 —		
		46174.	61
Angaaende Beregningsmaaden af Kornet til Penge og Forøgelsen af Kornafgifternes Beløb henvises til hvad angaaende samme Post paa Universitetets Budget er bemærket.			
2. Renter af den rentebærende Kapitalformue		18800.	—
Forøgelsen hidrører fra Tilvæxt af Kapitalmassen, som kan kalkuleres, efter Fradrag af de Umyndiges Midler, til 470000 rb.			
3. Kommunitetets Andel i det under Universitetet hørende Stipendium domus regie		20.	41
4. Bruttoindtægten af Eigbæringen		4900.	—
I Forhold til denne Indtægt virkelige Beløb i de sidste 5 Aar har man troet at kunne forøge denne Post med 300 rb.			
5. Leseindtægt af Kommunitetsbygningens Kjelder-Stage		70.	—
6. Refusion for Konsumtionsfrihed og Bryggerrettighed		433.	32
	Summa Indtægt	70398.	41
Udgift.			
1. Udgifter til direkte Understøttelse og Anvendelse for de Studerende:			
a. Stipendier, nemlig:			
Kommunitetsstipendiet	9760 rb.		
Regensstipendiet	2000 —		
halvårlige og andre ekstraordinære Understøttelser	1240 —		
	13000 rb. — fl.		
b. til Uddeling blandt Regensalumner den af 4 under Kommunitetets Kapitalmasse optagne Legater faldende Rente	64 — 70 —		
c. Brændsel til Regensalumnerne	1200 — — —		
d. til Kommunitetsbibliotheket	200 rb.		
— Regensens Læseforening	500 —		
	700 — — —		
		14964.	70
2. Kommunitetsstipendiet til Præsterne ved Trinitatis Kirke, Læreren ved de 32 Mands Skole og en geografisk Landmaaler		312.	—
3. Lønninger og Emolumenter:			
a. de som nærmest vedkomme Stiftelsens egentlige Djemed, ligesom forrige Aar	1493 rb.		
b. Administrationen vedkommende	2260 —		
c. Brændsel til de ved Regensen ansatte Embedsmænd og Betjente 360 —			
		4113.	—
4. Bidrag til Universitetspedellernes Løn		231.	—
5. Pensioner		260.	—
6. Kontorfornødenheder, Brevporto, Foliopenge m. m.		210.	—
7. Regensens Belysning og Rengjørelse		300.	—
	Gr	20423.	70

		Budget for 1844.	
		rb.	fl.
	Fra forr. Side	20123.	70.
8. Bygningsudgifter:			
a. de ordinære, hvorunder til Skatter 500 rb.	2800 rb. = fl.		
b. extraordinært til Forbedring af Regensens Værelser . .	666 — 64 —		
		3166.	64.
Ved kongelig Resolution af 26de Maj 1843 er det allernaadigst tilladt, at der til at forsyne Regensalumnernes Værelser med Brystpanel og ny Yderdøre m. m. maa extraordinært anvendes 2000 rb., saaledes at $\frac{1}{3}$ eller 666 rb. 64 fl. udredes i hvert af Aarene 1843, 1844 og 1845.			
9. Jordbogsudgifter, derunder indbefattet:			
a. Lønninger som forhen	1030 rb. = fl.		
b. Skatter og Afgifter ligeledes	5510 — 65 —		
c. Andre Udgifter	1459 — 31 —		
		8000.	=
10. Udgifter ved Liggæringen:			
a. Lønninger	2522 rb. 64 fl.		
b. Andre Udgifter	277 — 32 —		
		2800.	=
Formindsfælsen hidrører fra, at saadanne extraordinære Udgifter til Liggærerens Beklædning som fandt Sted i 1843 ikke ville foresfalde i næste Aar.			
11. De Kommunitetet paahvilende Bidrag til Universitetet:			
a. de ældre: i Penge	6390 rb. 48 fl.		
Erstatning for de norske Tiender 565 $\frac{1}{4}$ Tdr. Byg à 2 rb. 72 fl.	1554 — 42 —		
		7944.	90.
b. de indtil videre bestemte		10000.	=
c. Afdrag og Renter af det ifølge allerhøjeste Resol. af 29de Maj 1835 af Universitetet optagne Laan i Banken, oprindeligt 10000 rb. til Rest ved Udgangen af 1843 3000 rb.		1120.	=
Bidraget c formindstes aarlig med 40 rb., som er Renten af Afdraget.			
12. Til tvende Statuer af Apollo og Minerva i Universitetsbygningens Vestibyle, som udføres af Professor Bissen		1200.	=
Angaaende disse Statuer se det oven S. 28 f. Anførte.			
13. Tilfældige Udgifter		300.	=
14. Extraordinære Udgifter		1000.	=
	Summa Udgift	56255.	32.
	Indtægten var	70398.	41.
	Altsaa Overskud	14143.	9.

III.

Læreres og Studerendes Antal, Examina, Forelæsninger, Højtideligheder, m. m.

Universitetslærernes Antal er ikke i 1843 undergaaet nogen Forandring, da den eneste Afgang som fandt Sted, nemlig Statsraad Callisens i det lægevidenskabelige Fakultet, blev erstattet ved Lektor Fengers Ansættelse, og ellers ingen ny Lærere tilkomne; det udgjorde saaledes, ligesom forrige Aar, 5 Docenter i det theologiske, 5 i det retsvidenskabelige, 9 i det lægevidenskabelige og 19 i det filosofiske Fakultet foruden 3 konstituerede, ialt 38 faste og 3 konstituerede Docenter.

I Henseende til **de Studerendes Antal** skal Udg. bemærke, at han ved at gennemgaae samtlige Tilhørerlister over de i de forskjellige Fakulteter holdte Forelæsninger i det akademiske Aar 1842—43, har af den i forr. Aarg. meddelte Liste over de Studerende den 31te Decbr. 1842 fundet omtrent 550 Navne blandt Tilhørerne. Naar til disse 550 lægges endvidere alle de som dels af andre officielle